

DOKTORANDI 2014: Základní výsledky šetření postojů studentů doktorských studijních programů vysokých škol v České republice

Jakub Fischer, Kristýna Vltavská a kol.

Praha, říjen 2014

Předkládaná zpráva přináší základní výsledky šetření DOKTORANDI 2014, které MŠMT realizovalo v rámci řešení Individuálního projektu národního IPN KREDO. Nad rámec těchto základních výsledků budou na náklady projektu dále zpracovány individuální zprávy pro školy, z nichž byl zapojen významný počet studentů, případně hlubší tematické analýzy jak pro jednotlivé oblasti šetření, tak pro různé typy škol nebo pro studenty studující v jednotlivých oblastech studijních programů.

Řešitelský tým děkuje za účinnou a kolegiální podporu ředitelům a pracovníkům Odboru strategických projektů MŠMT a Odboru vysokých škol MŠMT, dále Studentské komoře Rady vysokých škol a zejména zapojeným školám a jejich pracovníkům, kteří na vysokých školách pomohli realizovat šetření. V neposlední řadě děkujeme studentům, kteří se do šetření zapojili, za jejich čas strávený při vyplňování dotazníku.

Autoři zprávy budou vděční za náměty, připomínky, či dotazy, s nimiž se můžete obracet na Ing. Kristýnu Vltavskou, Ph.D. (kristyna.vltavska@msmt.cz)

V Praze dne 15. 10. 2014

doc. Ing. Jakub Fischer, Ph.D.

Řešitelský tým šetření a autoři zprávy:

- doc. Ing. Jakub Fischer, Ph.D. – hlavní garant šetření
- Ing. Kristýna Vltavská, Ph.D. – vedoucí řešitelského týmu
- Hana Lipovská
- Ing. Petr Mazouch, Ph.D.
- Ing. Martina Šimková
- Ing. Petra Švarcová
- Bc. Pavla Tůmová

Informační a technickou podporu šetření poskytl Bc. Martin Voldřich.

Obsah

1	Popis šetření a datového souboru	5
1.1	Popisná statistika vzorku studentů zapojených do šetření (po převážení)	6
1.2	Zapojení studentů jednotlivých vysokých škol (nepřevážené)	8
2	Studium a motivace k němu	9
2.1	Přijetí na doktorské studium	9
2.1.1	Získávání informací o doktorském studiu	9
2.1.2	Motivace k doktorskému studiu	12
2.1.3	Hodnocení přijímacího řízení na doktorské studium	15
2.1.4	Výběr tématu disertační práce	19
2.2	Studium a povinnosti studenta	21
2.3	Plány na dokončení doktorského studia	26
2.3.1	Plánované přerušení studia	26
2.3.2	Šance na úspěšné dokončení studia	33
2.4	Studium a rodinný život	47
3	Školitel	53
3.1	Výběr školitele	53
3.1.1	Požadavky na výběr školitele	55
3.2	Spolupráce se školitelem	56
3.2.1	Zpětná vazba mezi školiteli a studenty	59
3.2.2	Vztahy mezi školitelem a studentem	63
4	Zázemí pro studium	68
4.1	Zázemí pro studium a služby knihovny	68
4.2	Vnímání pozice doktorandů na katedře	72
5	Studijní povinnosti	74
5.1	Atestace a rozvoj cizích jazyků	74
5.2	Zahraniční výjezdy	80
5.3	Další povinnosti a náročnost studia	88
6	Vědecká, tvůrčí a pedagogická činnost doktorandů	91
6.1	Vědecká a tvůrčí činnost	91

6.1.1	Aktivní účast na konferencích	91
6.1.2	Zapojení studentů do řešení grantů	98
6.1.3	Publikační činnost	105
6.1.4	Disertační práce a téma dalšího výzkumu	107
6.2	Pedagogická a další činnost	108
6.2.1	Pedagogická činnost	109
7	Finanční zázemí	115
7.1	Příjmové podmínky	115
7.1.1	Transparentnost stipendií	115
7.1.2	Výše stipendií	116
7.1.3	Pokrytí životních nákladů ze stipendia	119
7.1.4	Finanční příspěvky od rodičů	120
7.1.5	Příspěvek školy na zdravotní pojištění	123
7.2	Ekonomická aktivita během studia	124
7.2.1	Možnosti přivýdělku ke studiu	124
7.2.2	Souvislost práce a studia	133
8	Okolnosti a podmínky ukončení studia	136
8.1	Požadavky pro přihlášení k obhajobě disertační práce	136
8.2	Státní závěrečná zkouška a obhajoba disertační práce	136
9	Plány po ukončení studia	146
9.1	Důvod jiné než akademické kariéry	149
9.2	Práce v zahraničí	152
9.3	Šance na trhu práce	154
9.4	Zájem fakulty o následující kariéru studenta	158
10	Přílohy	160
	Příloha 1 - Dotazník	160
	Příloha 2 – Metodika	167

1 Popis šetření a datového souboru

V rámci šetření DOKTORANDI 2014 byly osloveny všechny veřejné a státní vysoké školy a dále soukromé vysoké školy, které mají akreditovány doktorské studijní programy. Do šetření se zapojilo 22 veřejných, obě státní a 2 soukromé vysoké školy. Stejně jako u šetření EUROSTUDENT V, na které šetření mezi studenty doktorských studijních programů navazuje, byly školy požádány o zaslání e-mailových adres všech studentů doktorských studijních programů, kteří nemají přerušené studium a studují prezenční nebo kombinovanou formu studia v českém jazyce. Oslovení vybraných studentů proběhlo dvěma způsoby. Studenti škol, které poskytly e-mailové adresy, byli osloveni dopisem zasláným z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Školy, které adresy poskytnout nemohly¹, obdržely zvací dopis a také seznam přihlašovacích jmen a hesel jedinečných pro každého studenta, pozvánka k šetření byla rozeslána samotnými školami. Ať už proběhlo zapojení škol jakkoli, autoři šetření na tomto místě školám za jejich součinnost upřímně děkují – bez ní by šetření na dané škole vůbec nemohlo proběhnout.

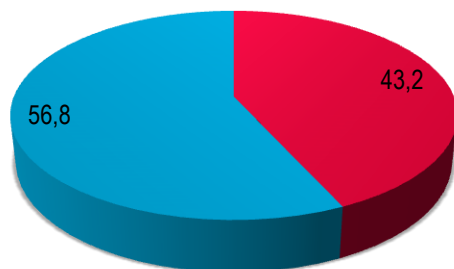
Šetření proběhlo jednodokolově, celkem bylo **osloveno více než 24 tisíc** studentů. Do dotazníku **vstoupilo celkem 3 540** studentů. **3 204 dotazníků** bylo vyplněno kompletně. Při důkladné analýze obdržených dat v datovém souboru zůstalo také **79 dotazníků, které nebyly vyplněny kompletně**, ale splňovaly minimální požadavky na zařazení do dalšího zpracování. Celkově tak bylo do analýzy **zahrnuto 3 283 dotazníků**. K zajištění vypovídací schopnosti šetření byla získaná data převážena. Váhový systém byl stanoven na základě dat z Matriky studentů.

Jelikož se do šetření zapojilo malé množství studentů státních a soukromých vysokých škol, v celé zprávě došlo ke zjednodušení a analýzy jsou zpracovány pro studenty všech vysokých škol České republiky celkem.

¹ Poskytnutí e-mailových adres jim zakazují vnitřní předpisy.

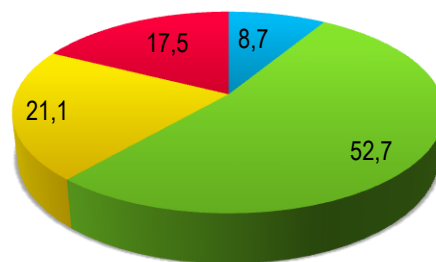
1.1 Popisná statistika vzorku studentů zapojených do šetření (po převážení)

a) Pohlaví (%)



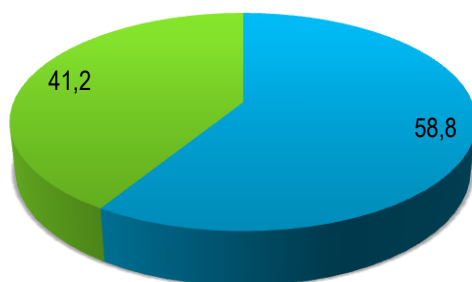
■ Žena ■ Muž

b) Věk (%)



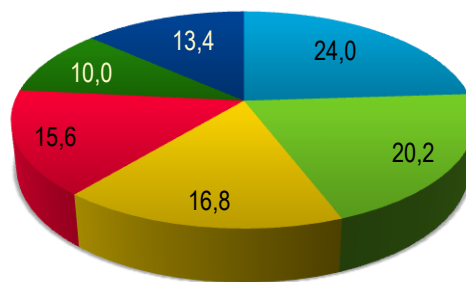
■ 25 a méně ■ 26 - 30 ■ 31 - 35 ■ 36 a více

c) Forma studia (%)



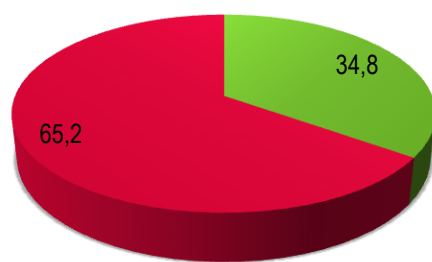
■ Prezenční ■ Kombinovaná

d) Ročník studia (%)



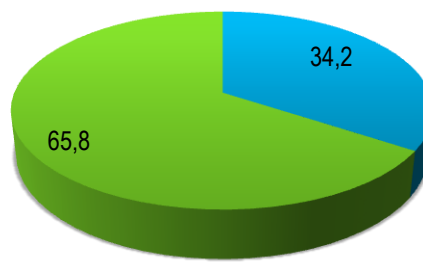
■ 1. ■ 2. ■ 3. ■ 4. ■ 5. ■ Vyšší než 5.

e) Absolvování státní závěrečné zkoušky (%)



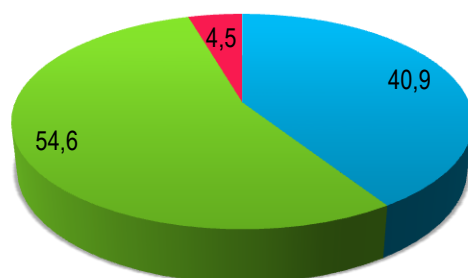
■ Ano ■ Ne

f) Standardní doba studia (%)



■ 3 roky ■ 4 roky

g) Do jaké skupiny studenti sami zařadili své studijní a výzkumné výsledky ve srovnání s výsledky studentů stejného nebo obdobného oboru a stejného ročníku. (%)



■ Třetina nejlepších
 ■ Třetina průměrných
 ■ Třetina nejhorších

h) Obory studia

Obory studia	absolutně	relativně (%)
Ekonomické	325	9,9
Ostatní humanitní a společensko-vědní	499	15,2
Pedagogické	123	3,8
Právnícké	57	1,7
Přírodovědné	746	22,7
Technické	792	24,1
Umělecké	115	3,5
Zdravotnické, lékařské a farmaceutické	233	7,1
Zemědělsko-lesnické a veterinární	99	3,0
Neuvedeno	294	9,0
Celkem	3 283	100,0

1.2 Zapojení studentů jednotlivých vysokých škol (nepřevážené)

	absolutní počet
Akademie múzických umění v Praze	14
Akademie výtvarných umění v Praze	4
Česká zemědělská univerzita v Praze	57
České vysoké učení technické v Praze	247
Janáčkova akademie múzických umění v Brně	8
Masarykova univerzita	293
Mendelova univerzita v Brně	52
Metropolitní univerzita Praha	1
Ostravská univerzita v Ostravě	44
Policejní akademie České republiky v Praze	26
Slezská univerzita v Opavě	10
Technická univerzita v Liberci	42
Univerzita Hradec Králové	25
Univerzita Jana Amose Komenského Praha	10
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem	32
Univerzita Karlova v Praze	1 601
Univerzita obrany v Brně	16
Univerzita Palackého v Olomouci	80
Univerzita Pardubice	45
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	16
Veterinární a farmaceutická univerzita Brno	38
Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava	52
Vysoká škola ekonomická v Praze	185
Vysoká škola chemicko-technologická v Praze	150
Vysoké učení technické v Brně	92
Západočeská univerzita v Plzni	32
Neuvedeno	111
Celkem	3 283

2 Studium a motivace k němu

V rámci této kapitoly měli respondenti odpovídat na otázky týkající se jejich studia – jak se dostali k doktorskému studiu, jaké mají povinnosti během studia či jaké motivace ke studiu mají. Kapitola je rozdělena na podkapitoly věnující se přijetí na doktorské studium, studium a povinnosti doktoranda, na plány studenta na dokončení doktorského studia, zahrnující i možné problémy se studiem. Poslední podkapitola se věnuje sladění doktorského studia s rodinným životem studentů.

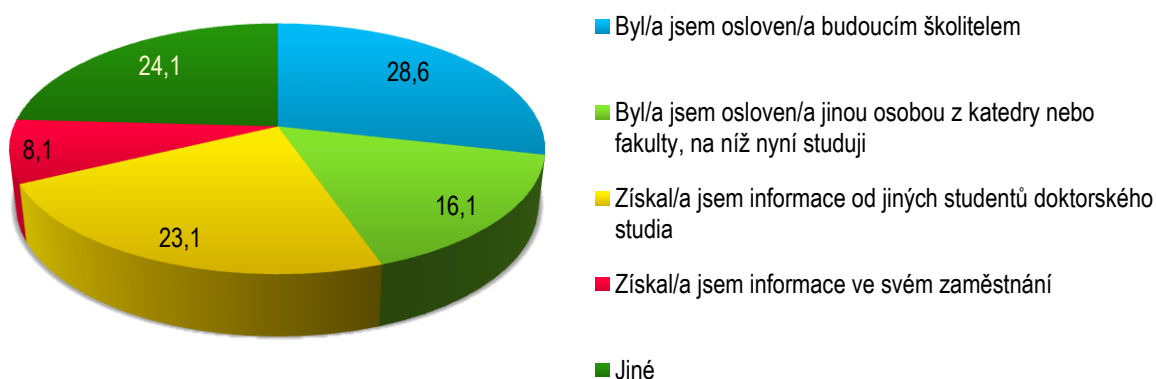
2.1 Přijetí na doktorské studium

Tato kapitola se zajímá o otázky týkající se přijetí na doktorské studium, motivace k němu či výběru disertační práce.

2.1.1 Získávání informací o doktorském studiu

První otázka týkající se této oblasti byla „Kde a jakým způsobem jste získal/a informace o doktorském studiu?“. Na níže uvedeném grafu vidíme, že nejčastěji byli studenti osloveni budoucím školitelem (28,6 %) nebo studenti získali informace od jiných studentů doktorského studia (23,1 %). Velmi často studenti volili možnost „Jiné“.

Graf 2.1 Kde a jakým způsobem jste získal/a informace o Vašem doktorském studiu? (%)

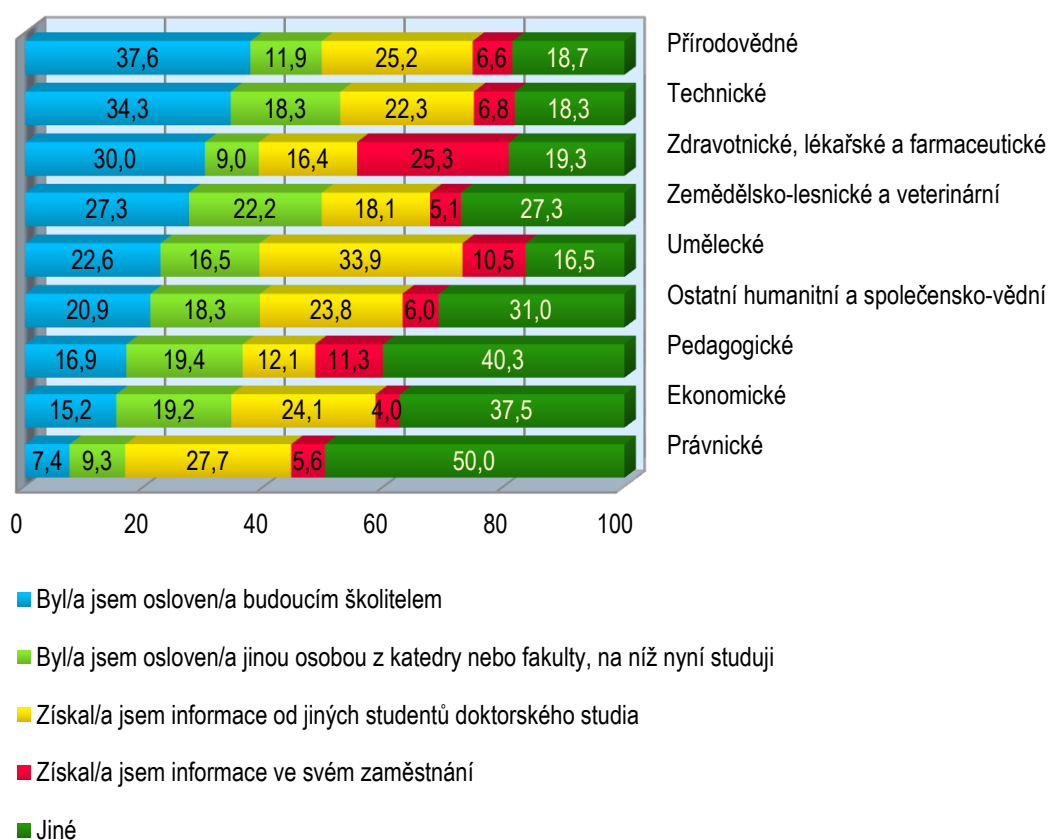


Mezi nejčastěji uváděné „Jiné“ způsoby získání informací převažovaly webové stránky či další materiály školy (37,6 %). Studenti si také informace sháněli sami (29,3 %). Mezi další způsoby můžeme jmenovat např. návaznost na předchozí studium či přímé oslovení školitele ze strany studenta.

Mezi faktory, které nejvýznamněji ovlivňují způsob získání informací o doktorském studiu, patří obor studia, forma studia a úspěšnost studenta během studia (subjektivní hodnocení v porovnání s ostatními studenty).

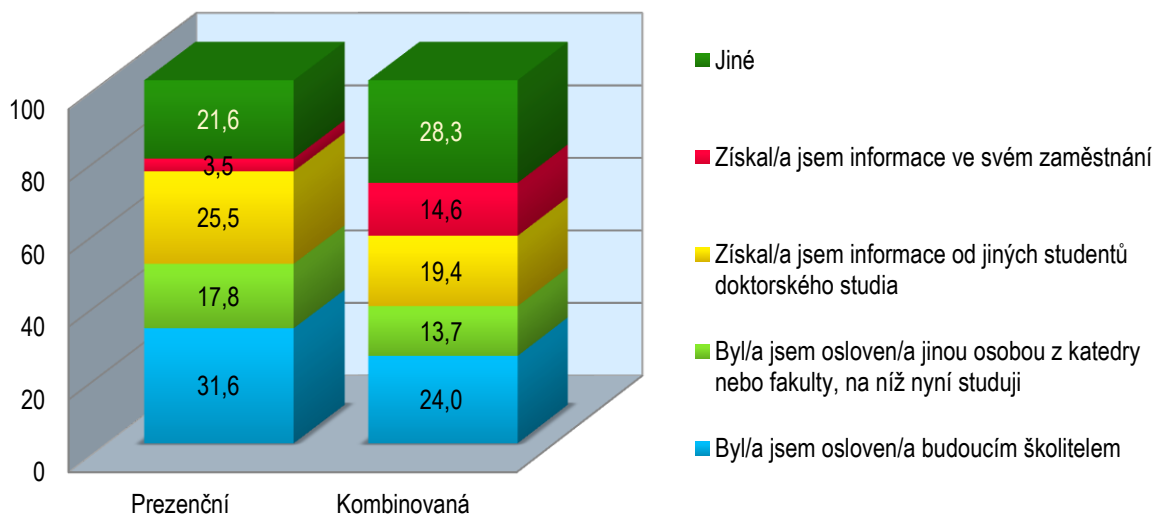
V případě oboru studia vidíme, že největší podíl studentů, kteří byli přímo osloveni budoucím školitelem, studuje přírodovědné obory (37,6 %). Nejmenší podíl těchto studentů je na právnických oborech (7,4 %). Každý druhý student právnických oborů využívá jiné způsoby získání informací (50,0 %). Jedná se zvláště o webové stránky a vlastní iniciativu hledání informací. Informace od jiných studentů doktorského studia nejčastěji využívají studenti uměleckých oborů, kde takto získává informace téměř 34 % studentů.

Graf 2.2 Způsob získání informací o doktorském studiu podle oboru studia (%)



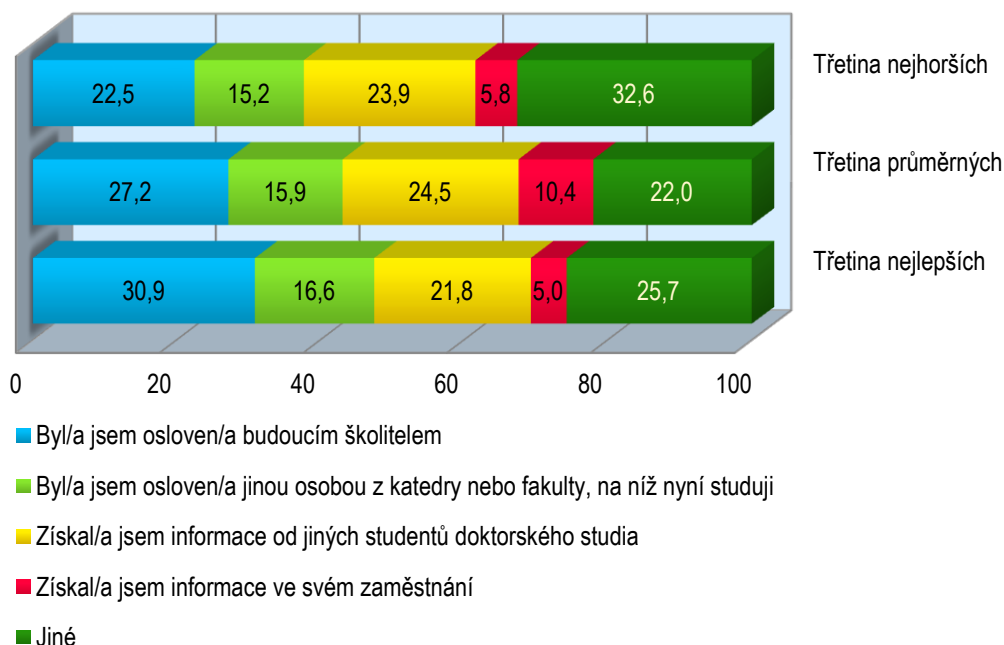
Druhým významným faktorem ovlivňujícím způsob získání informací je forma studia. Školitelem byli častěji osloveni studenti prezenční formy studia (31,6 %), studenti kombinované formy studia častěji volí jiné formy získávání informací, zvláště pak webové stránky a vlastní iniciativu při hledání informací.

Graf 2.3 Způsob získání informací o doktorském studiu podle formy studia (%)



Posledním významným faktorem ovlivňující způsob získávání informací je postavení v subjektivním hodnocení úspěšnosti studia. Studenti se mohli porovnat s výsledky studentů stejného nebo obdobného oboru a stejného ročníku. Studenti řadící se do třetiny nejlepších studentů byli častěji osloveni budoucím školitelem (30,9 % těchto studentů), čtvrtina těchto studentů pak získala informace jinde, zvláště pak z webových stránek. Studenti řadící se do třetiny nejhorších studentů nejčastěji získávají informace jinými způsoby, například z webových stránek nebo vlastní iniciativou sběru informací.

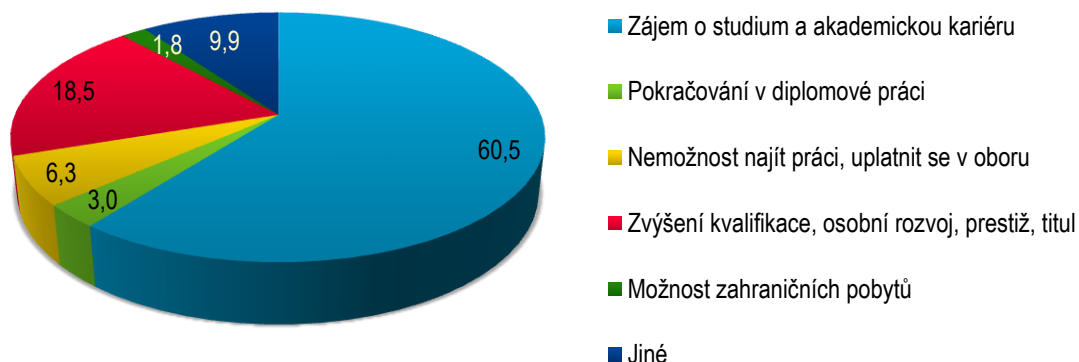
Graf 2.4 Způsob získání informací o doktorském studiu podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)



2.1.2 Motivace k doktorskému studiu

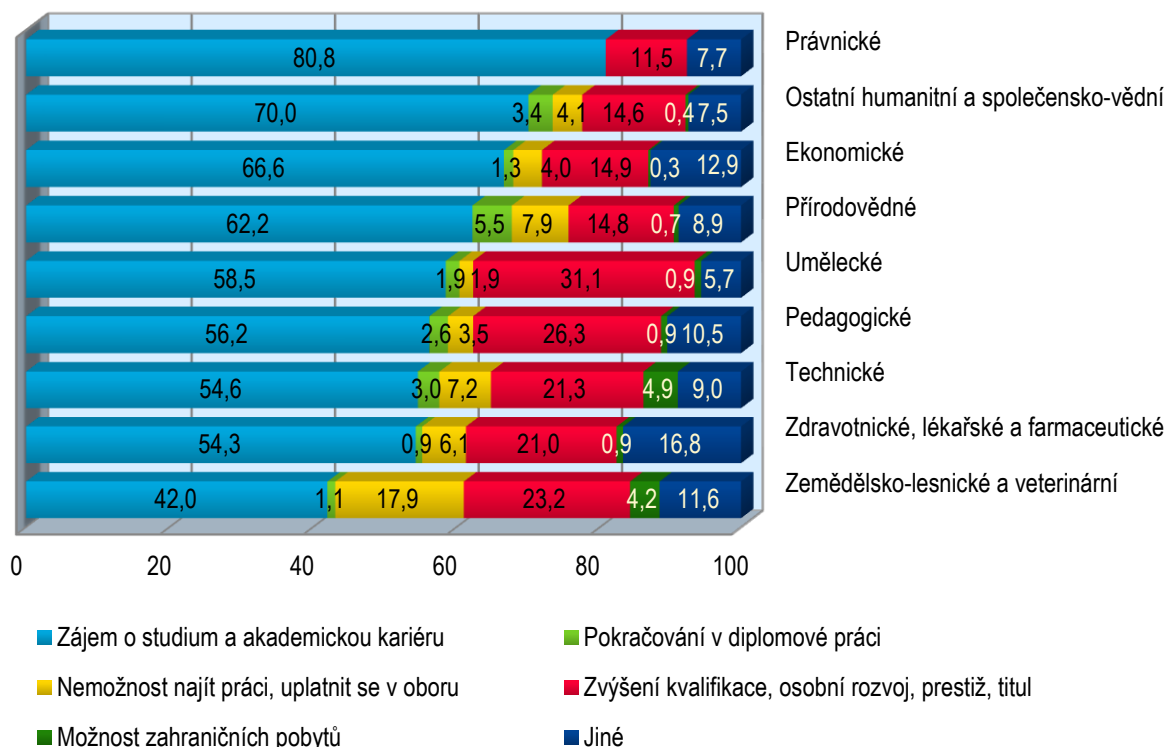
Další otázkou týkající se přijetí na doktorské studium byla motivace studentů, proč se studenti rozhodli studovat na doktorském studiu. Nejčastěji chtěli studenti pokračovat v doktorském studiu, protože se zajímali o studium a akademickou kariéru (60,5 %). Studenti se také často rozhodli pokračovat ve studium kvůli zvýšení kvalifikace, osobnímu rozvoji, prestiži či titulu (18,5 %).

Graf 2.5 Proč jste se rozhodl/a studovat doktorské studium? (%)



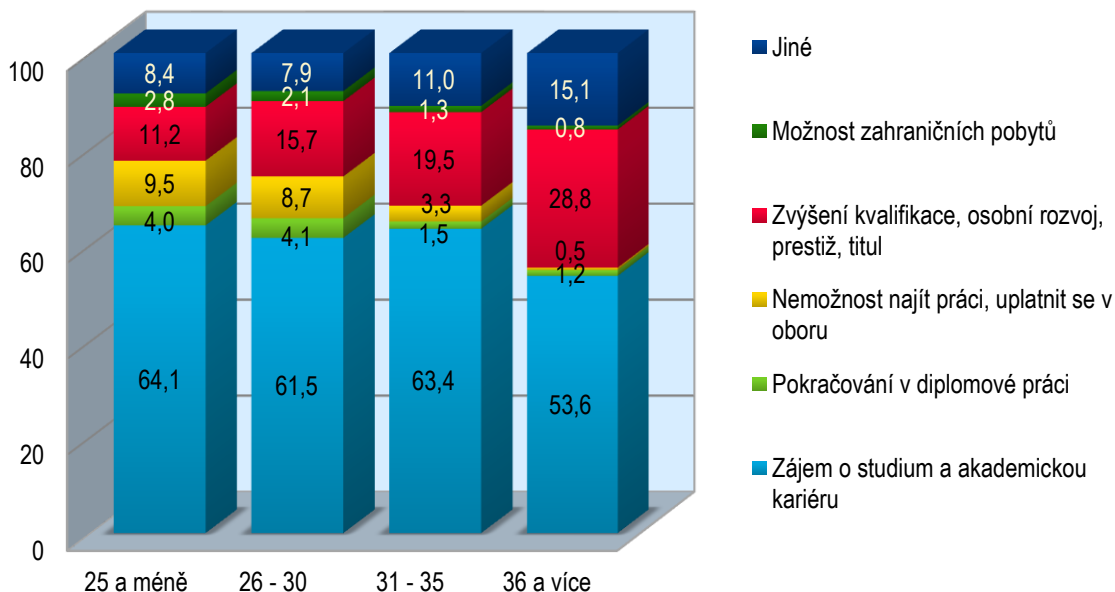
Významným faktorem ovlivňujícím motivaci k doktorskému studiu je obor studia. Na níže uvedeném grafu vidíme, že studenti právnických oborů v 80,8 % případů pokračují na doktorském studiu kvůli zájmu o studium a akademickou kariéru. Kvůli zvýšení kvalifikace, osobním rozvoji či prestiže nejčastěji studují studenti uměleckých oborů (31,1 %) a studenti pedagogických oborů (26,3 %). Studenti zemědělsko-lesnických a veterinárních oborů v 17,9 % případů uvedli, že studují, protože nemohou najít práci a uplatnění v oboru. U všech ostatních oborů je tento podíl pod 8 %.

Graf 2.6 Motivace k doktorskému studiu podle oboru studia (%)



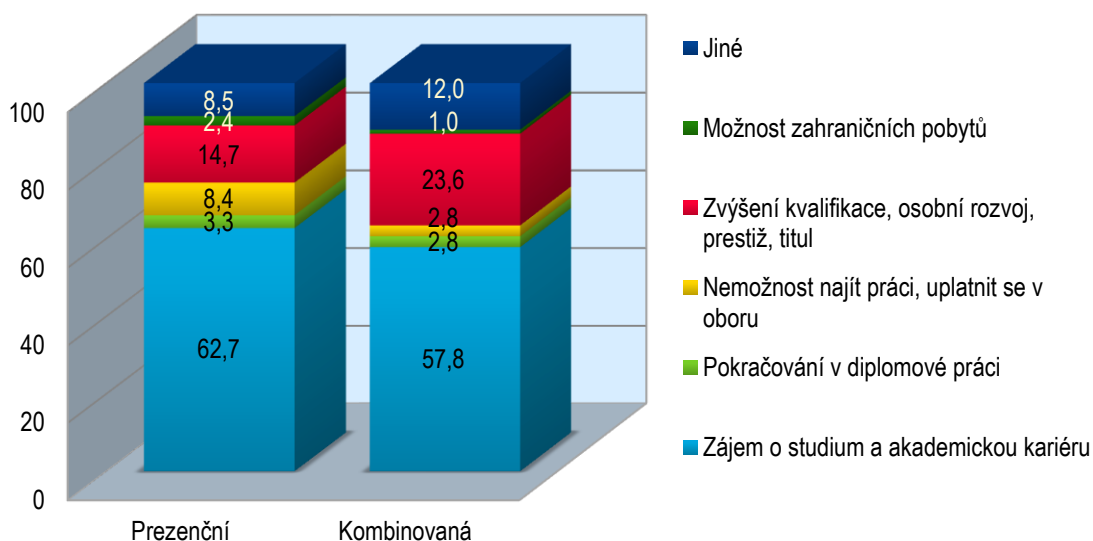
Další významný faktor ovlivňující motivaci studentů je jejich věk. Mladší studenti častěji volí doktorské studium kvůli zájmu o studium a akademickou kariéru. S rostoucím věkem roste podíl studentů, kteří studují, aby si zvýšili kvalifikaci, osobní rozvoj či kvůli prestiži a titulu. Ve věkové kategorii do 25 let je těchto studentů pouze 11,2 %, zatímco v kategorii 36 a více je tento podíl již o 17,6 p.b. vyšší. S věkem také klesá podíl studentů, kteří by studovali kvůli nemožnosti najít práci či uplatnění v oboru či chtějí pokračovat ve své diplomové práci.

Graf 2.7 Motivace studentů k doktorskému studiu podle věku (%)



Posledním významným faktorem ovlivňujícím motivaci ke studiu je forma studia studentů. Studenti prezenční formy studia častěji studují kvůli zájmu o studium a akademickou kariéru (62,7 %). Studenti kombinovaného studia také nejčastěji studují kvůli zájmu o studium a akademickou kariéru (57,8 %), zároveň však také více preferují zvýšení kvalifikace, osobní rozvoj, prestiž a titul (23,6 % studentů kombinované formy oproti 14,7 % prezenčních studentů). Studenti prezenční formy více než studenti kombinované formy studují proto, že nemohou najít práci či uplatnění v oboru (o 5,6 p.b. více než u studentů kombinované formy).

Graf 2.8 Motivace studentů k doktorskému studiu podle formy studia (%)



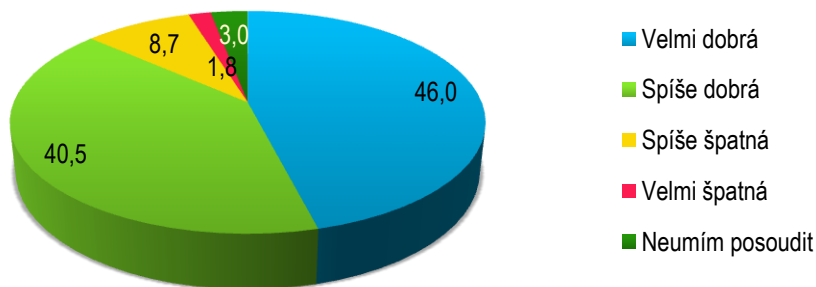
2.1.3 Hodnocení přijímacího řízení na doktorské studium

V rámci kapitoly Přijetí na doktorské studium studenti mohli ohodnotit přijímací řízení na doktorské studium z následujících hledisek:

- Informovanost o podmínkách přijímacího řízení
- Náročnost
- Objektivnost

Na níže uvedených grafech vidíme, že studenti hodnotí informovanost o podmínkách přijímacího řízení velmi kladně. 46,0 % studentů ji hodnotí jako velmi dobrou, 40,5 % studentů pak jako spíše dobrou. Pouze 10,5 % studentů hodnotí informovanost jako špatnou (spíše nebo velmi špatnou).

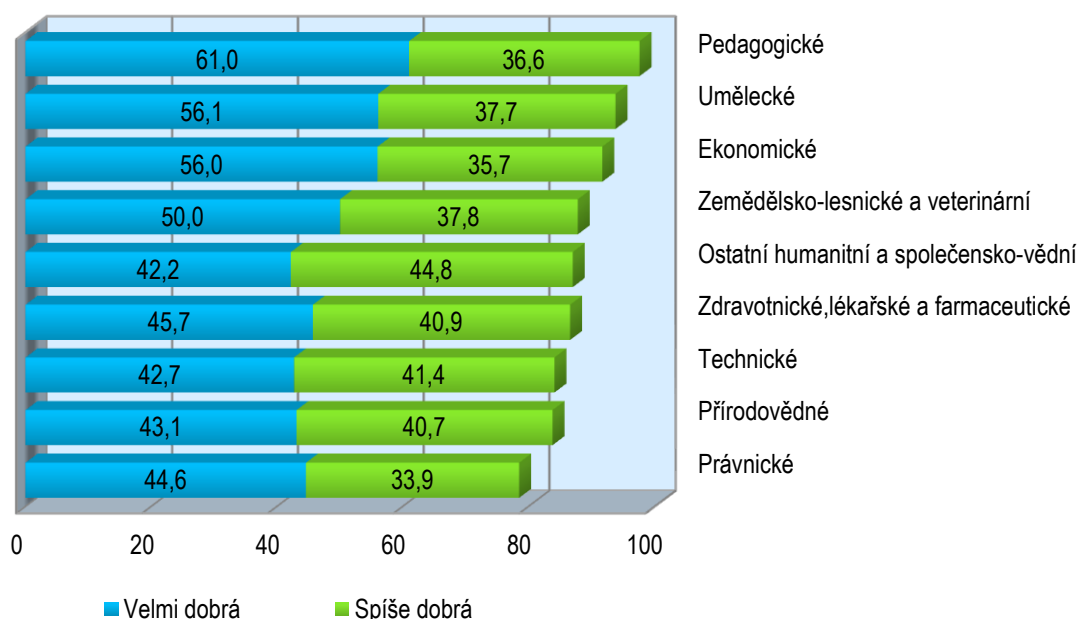
Graf 2.9 Hodnocení přijímacího řízení na doktorské studium - Informovanost o podmínkách přijímacího řízení (%)



Informovanost je nejsilněji ovlivněna studovaným oborem studentů. Nejlépe hodnotí informovanost studenti pedagogických oborů, kde ji kladně hodnotí² více než 97 % studentů. Dobře hodnotí informovanost i studenti uměleckých oborů. Zde kladně informovanost hodnotilo 93,8 % studentů. Nejhuře informovanost hodnotí studenti právnických oborů, kde je s informovaností o podmínkách přijímacího řízení spokojeno pouze 78,5 % studentů.

² Hodnocení „Velmi dobrá“ a „Spíše dobrá“

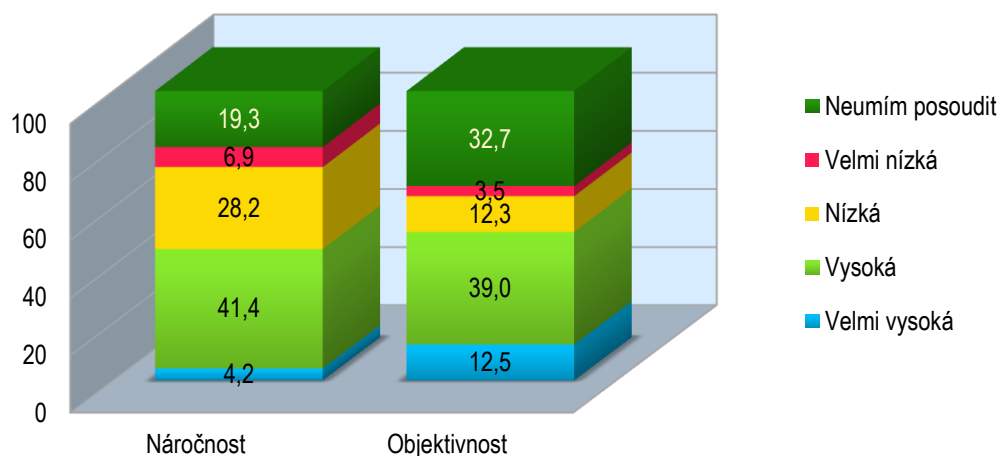
Graf 2.10 Hodnocení přijímacího řízení na doktorské studium – Informovanost o podmínkách přijímacího řízení podle oboru studia (%)



Informovanost o podmínkách přijímacího řízení se mírně liší podle formy studia. Studenti kombinované formy studia hodnotí informovanost jako dobrou nebo velmi dobrou v 87,7 % případů. Prezenční studenti hodnotí informovanost jako dobrou či velmi dobrou v 85 % případů.

Hodnocení přijímacího řízení na doktorské studium z pohledu náročnosti a objektivnosti ukazuje následující graf. 45,6 % studentů hodnotí náročnost jako velmi vysokou nebo vysokou, pouze 6,9 % studentů hodnotí náročnost přijímacího řízení jako velmi nízkou. Velký podíl studentů toto neumí posoudit (19,3 %). Z pohledu objektivnosti si 12,5 % studentů myslí, že objektivnost byla velmi vysoká, 39 % pak soudí, že byla vysoká. Pouze 15,8 % studentů hodnotí objektivnost jako nízkou nebo velmi nízkou. 32,7 % studentů objektivnost neumí posoudit.

Graf 2.11 Hodnocení přijímacího řízení na doktorské studium (%)

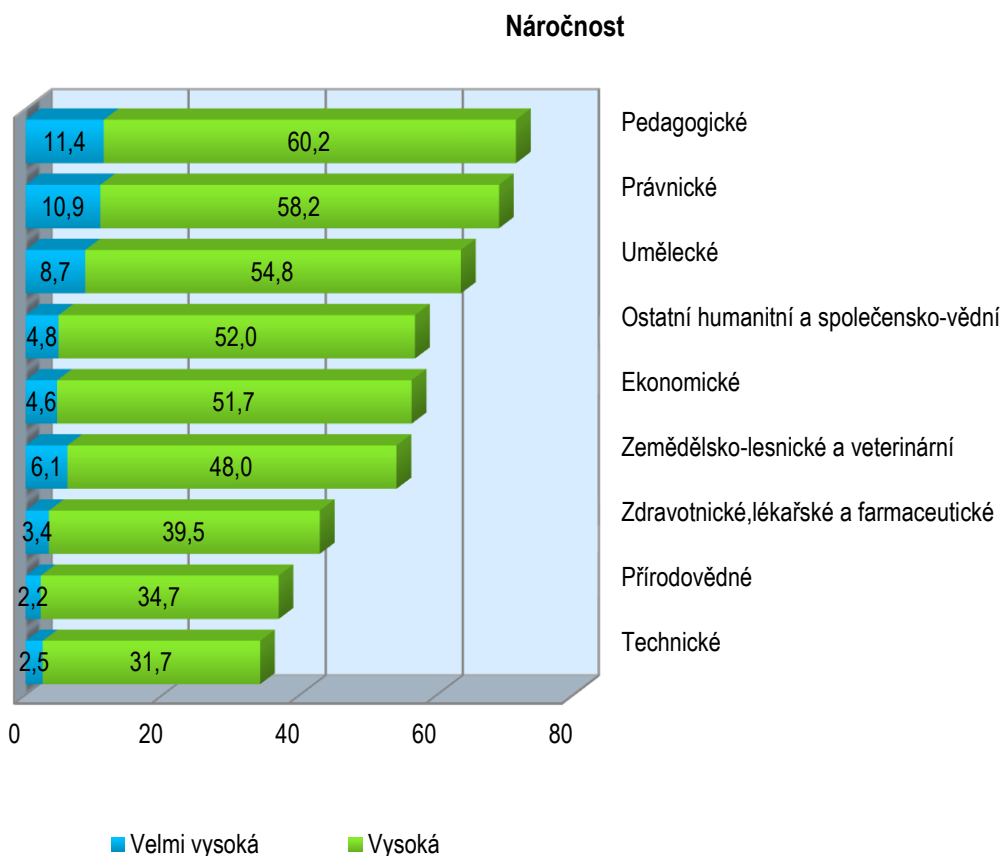


Hodnocení v oblasti náročnosti a objektivnosti přijímacího řízení také záleží na oboru studia a na subjektivním hodnocení úspěšnosti vlastního studia. Forma studia na tyto proměnné měla jen velmi malý vliv.

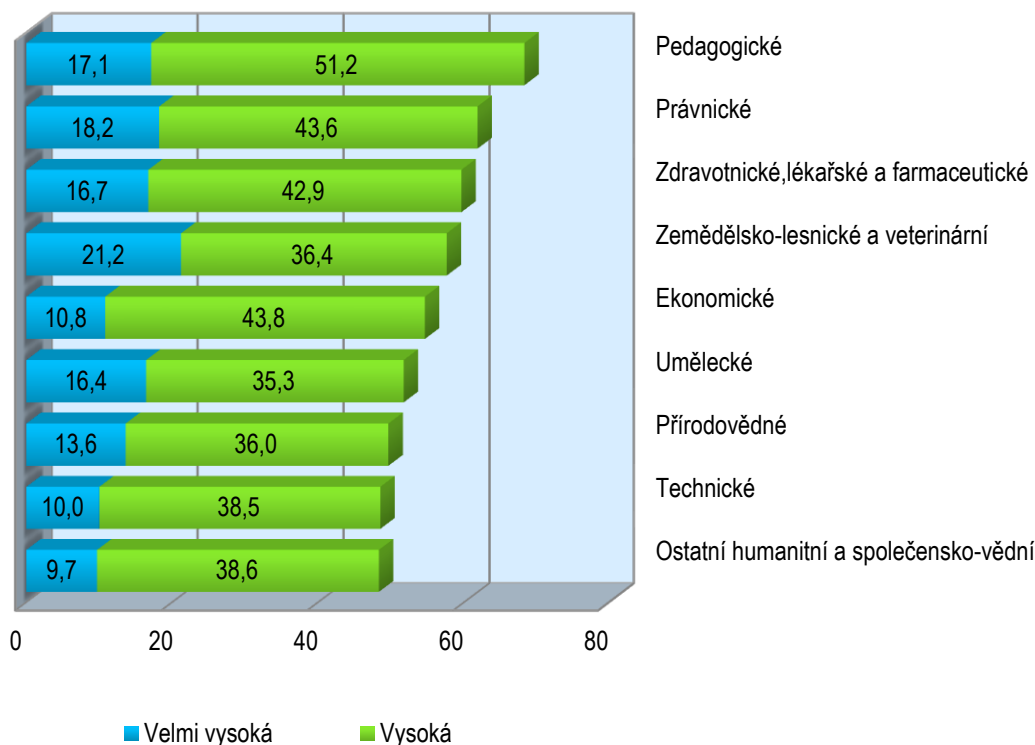
Na níže uvedených grafech vidíme, že přijímací řízení na doktorské studium považují za nejnáročnější studenti pedagogických a právnických oborů. 71,6 % studentů pedagogických oborů si myslí, že náročnost přijímacího řízení byla velmi vysoká nebo vysoká. U právnických oborů je tento podíl 69,1 %. Naopak pouze 34,2 % studentů technických oborů hodnotí náročnost přijímacího řízení jako vysokou či velmi vysokou.

Podobné rozdělení oborů vidíme i u hodnocení objektivnosti přijímacího řízení. Nejlépe objektivnost přijímacího řízení hodnotí studenti pedagogických a právnických oborů. Nejhorší je objektivnost hodnocena studenty technických oborů a ostatních humanitních a společensko-vědních oborů, kde objektivnost považuje za vysokou či velmi vysokou necelých 50 % studentů.

Graf 2.12 Hodnocení přijímacího řízení na doktorské studium podle oboru studia (%)



Objektivnost



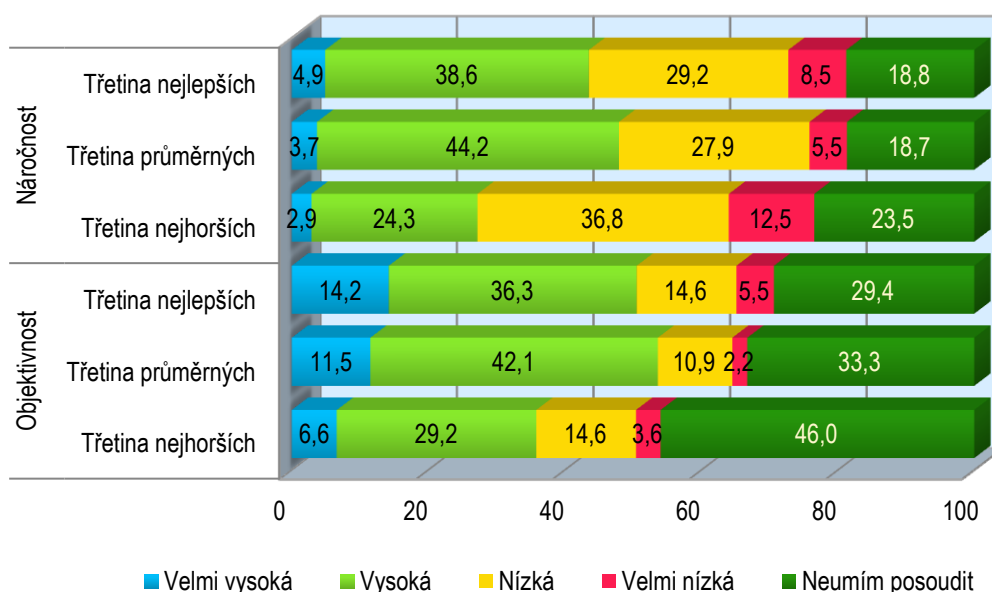
Významným faktorem ovlivňujícím hodnocení jak náročnosti, tak objektivnosti přijímacího řízení je subjektivní hodnocení úspěšnosti vlastního studia, kdy se studenti mohli zařadit to třetiny nejlepších, průměrných či nejhorších studentů ročníku a oboru.

Na níže uvedeném grafu vidíme, že za náročné považovali přijímací řízení spíše lepší studenti, za velmi náročné je považovalo 4,9 % nejlepších studentů a pouze 2,9 % studentů, kteří se řadí do třetiny nejhorších. V této skupině byl také velký podíl studentů, kteří považovali náročnost přijímacího řízení za nízkou (36,8 %) nebo velmi nízkou (12,5 %).

Obrácené hodnocení však vidíme u hodnocení objektivnosti přijímacího řízení. Za objektivní ho považují spíše studenti z třetiny průměrných či nejlepších studentů. U třetiny nejlepších studentů dokonce 14,2 % studentů považuje přijímací řízení za velmi objektivní. 36,3 % těchto studentů pak hodnotí objektivnost jako vysokou. Nejlépe hodnotí³ objektivnost průměrní studenti (53,6 %). Velký podíl studentů z třetiny nejhorších neumí objektivnost posoudit (46,0 %).

³ Odpověď „Velmi vysoká“ nebo „Vysoká“

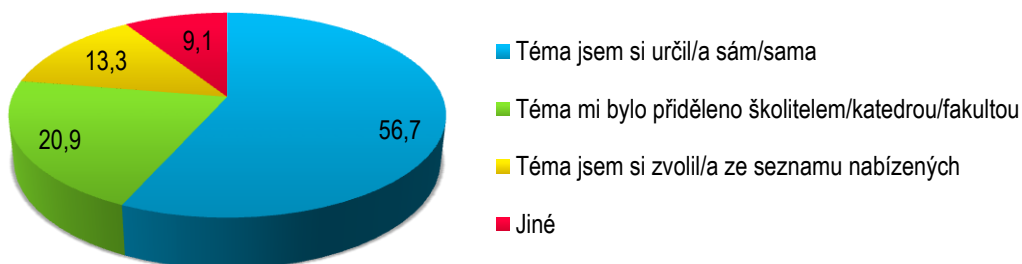
Graf 2.13 Hodnocení přijímacího řízení na doktorské studium podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)



2.1.4 Výběr tématu disertační práce

Poslední otázkou týkající se přijetí na doktorské studium je výběr tématu disertační práce. Studenti mohli v rámci dotazníku vybrat několik možností, jak si vybrali téma disertační práce. Ve více než polovině případů (56,7 %) si student téma určil sám. 20,9 % studentů uvedlo, že téma jim bylo přiděleno školitelem, katedrou či fakultou. 13,3 % studentů si téma vybralo ze seznamu nabízených témat. 9,1 % zvolilo jinou možnost. Mezi tyto možnosti patří nejčastěji domluva se školitelem, poté pokračování ve výzkumu diplomové práce či kombinace více možností.

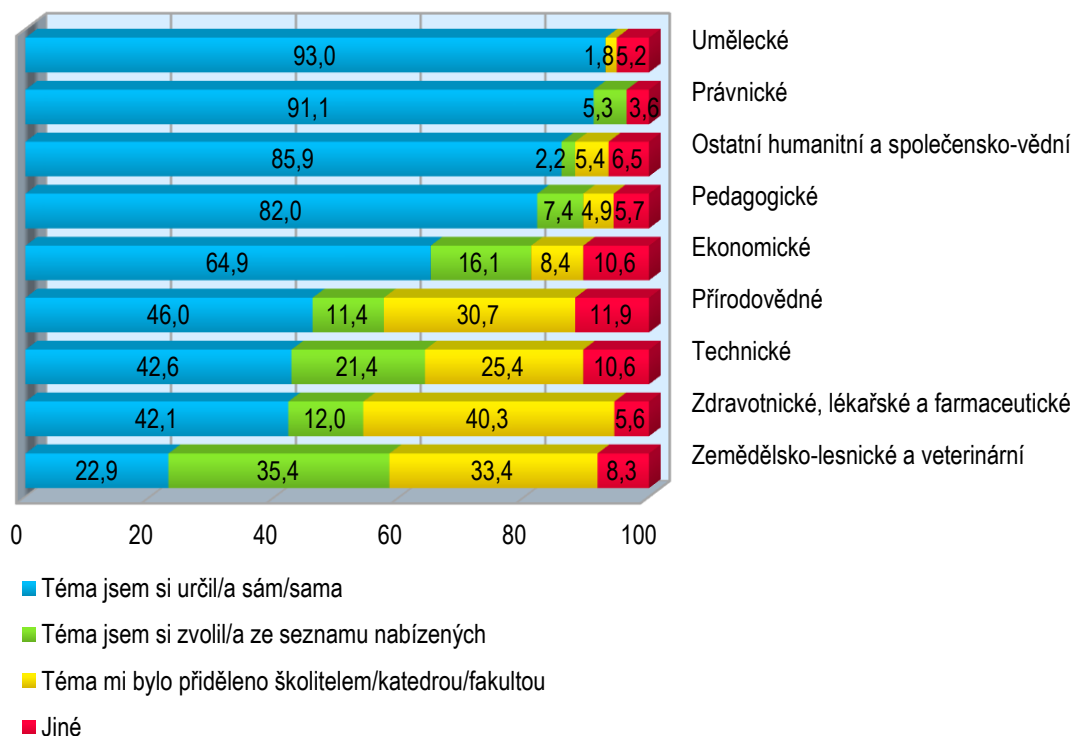
Graf 2.14 Výběr tématu disertační práce (%)



Velmi významným faktorem ovlivňujícím způsob výběru disertační práce je obor studia. Nejčastěji si vlastní téma vybírají studenti uměleckých oborů (93,0 %). Také studenti právnických oborů si často vybírají téma sami (91,1 %). Nejméně vlastních témat mají studenti zemědělsko-lesnických a veterinárních oborů, a to pouze 22,9 % případů. U těchto studentů převažují práce vybrané ze seznamu nabízených témat (35,4 %), nebo jsou to témata, která jim byla přidělena školitelem,

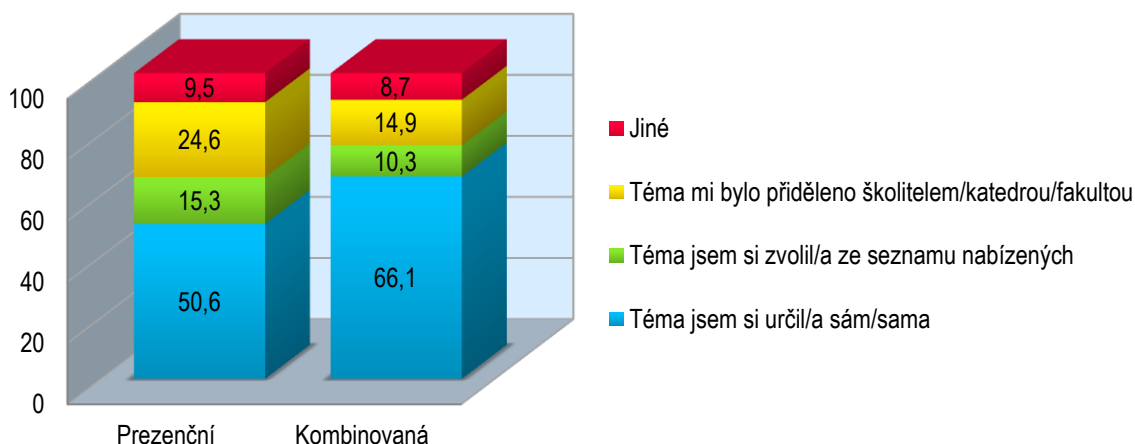
katedrou či fakultou. Přidělená témata se nejčastěji objevují u studentů zdravotnických, lékařských a farmaceutických oborů (40,3 %).

Graf 2.15 Výběr tématu disertační práce podle oboru studia (%)



Významným faktorem ovlivňujícím způsob výběru disertační práce je forma studia. Studenti prezenčního studia častěji využívají výběr tématu ze seznamu nabízených (15,3 %) či jim je téma přiděleno školitelem/katedrou/fakultou (24,6 %). Pouze polovina prezenčních studentů si téma určuje sama, zatímco u studentů kombinovaného studia je tento podíl 66,1 %.

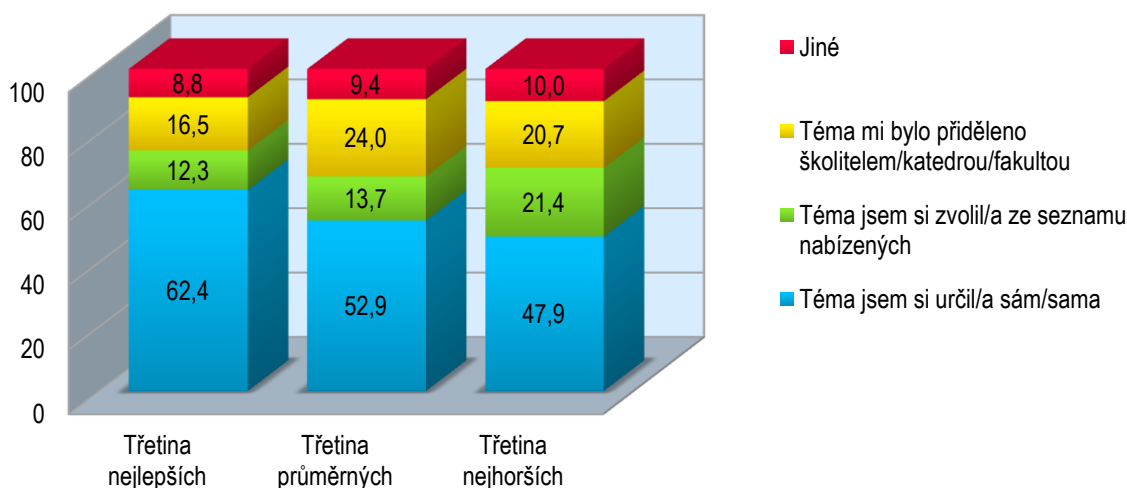
Graf 2.16 Výběr tématu disertační práce podle formy studia (%)



Posledním významným faktorem, který ovlivňuje způsob výběru tématu disertační práce, je subjektivní hodnocení úspěšnosti studia. Studenti řadící se mezi třetinu nejlepších studentů si častěji vybírají téma

sami (62,4 %) oproti například třetině nejhorších studentů, kde si téma vybírá pouze necelá polovina studentů (47,9 %). Tito studenti spíše využívají předem nabízená témata v seznamech (21,4 %), nebo jim je téma přiděleno školitelem nebo někým jiným tj. katedrou či fakultou (20,7 %). Je zde také větší podíl jiných způsobů, mezi které nejčastěji patří domluva se školitelem. U skupiny průměrných studentů vidíme, že vlastní téma si určuje asi polovina studentů (52,9 %).

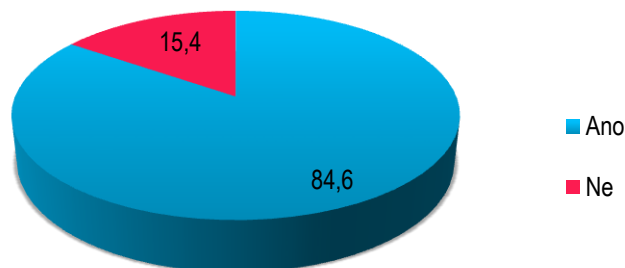
Graf 2.17 Výběr tématu disertační práce podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)



2.2 Studium a povinnosti studenta

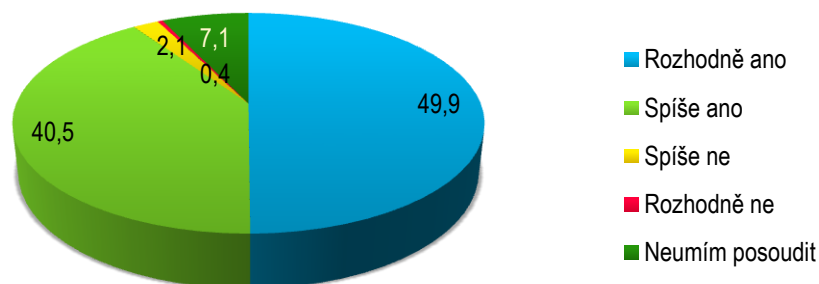
V rámci této kapitoly studenti odpovídali na otázky týkající se jejich studijních povinností. První otázka se týkala toho, zda jsou jasně definovány všechny studijní povinnosti a pravidla pro úspěšný průchod celým doktorským studiem a zda jsou tato pravidla dodržována. Na grafu vidíme, že 84,6 % studentů si myslí, že na jejich škole jsou jasně definovány všechny povinnosti a pravidla pro průchod doktorským studiem.

Graf 2.18 Jsou na Vaší škole jasně definovány všechny studijní povinnosti a pravidla pro úspěšný průchod celým doktorským studiem? (%)



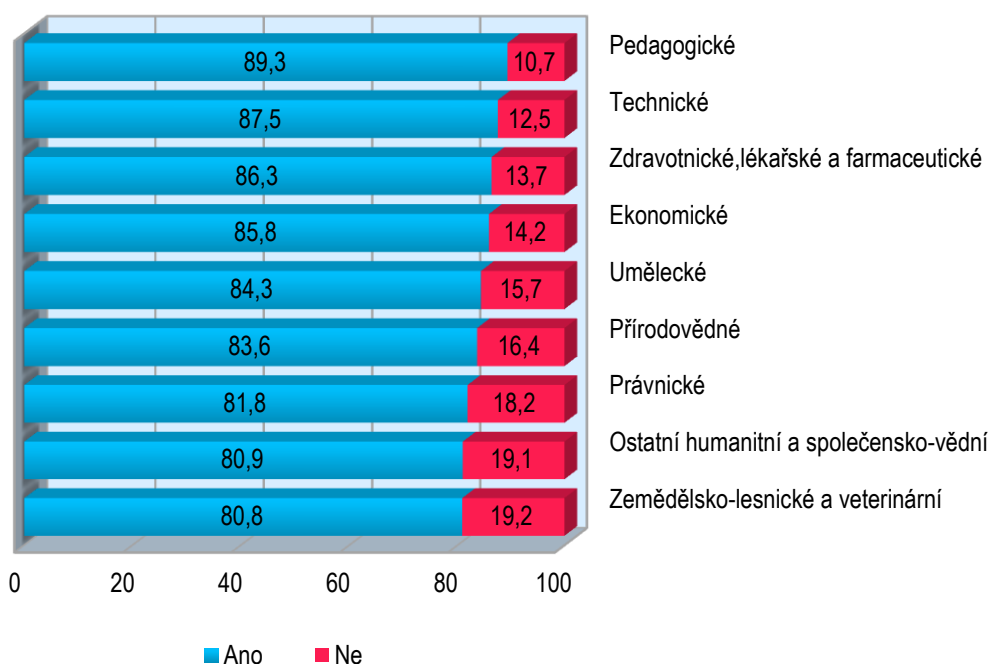
Studenti také hodnotili, jak jsou tyto povinnosti a pravidla dodržovány. Pouze polovina studentů si myslí, že jsou pravidla rozhodně dodržována, 40,5 % si myslí, že jsou spíše dodržována. Pouze 2,5 % studentů si nemyslí, že by pravidla byla dodržována. 7,1 % studentů toto neumí posoudit.

Graf 2.19 Jsou stanovená pravidla na Vaší škole dodržována? (%)



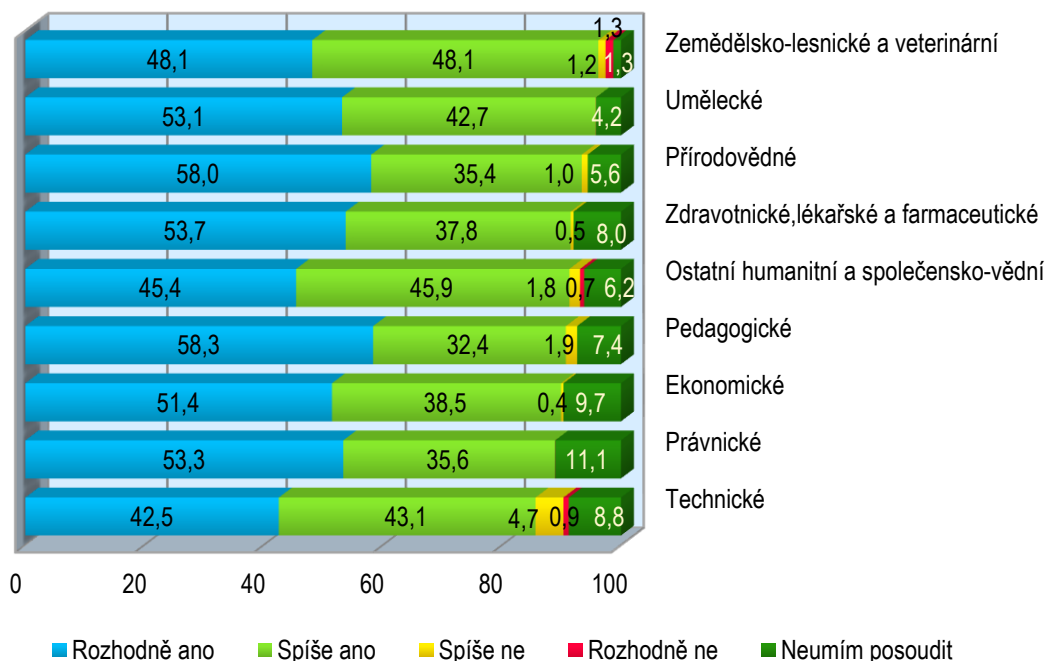
Jediným významným faktorem ovlivňujícím existenci studijních povinností a pravidel je obor studia. Na grafu vidíme, že nejčastěji jsou podle studentů stanoveny povinnosti a pravidla na pedagogických (89,3 %) a technických oborech (87,5 %). Nejméně jsou podle studentů stanoveny na zemědělsko-lesnických a veterinárních oborech.

Graf 2.20 Jsou na Vaší škole jasně definovány všechny studijní povinnosti a pravidla pro úspěšný průchod celým doktorským studiem? (obor studia, %)



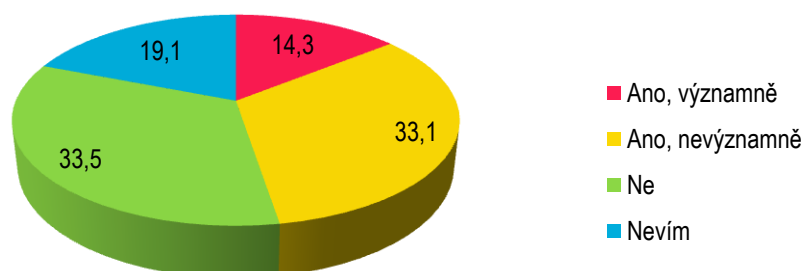
Otázkou však zůstává, jak jsou tyto povinnosti a pravidla dodržovány. Rozdělení hodnocení ukazuje níže uvedený graf. Pokud pravidla existují, nejčastěji jsou podle studentů dodržována na zemědělsko-lesnických a veterinárních oborech.

Graf 2.21 Jsou stanovená pravidla na Vaší škole dodržována? (obor studia, %)



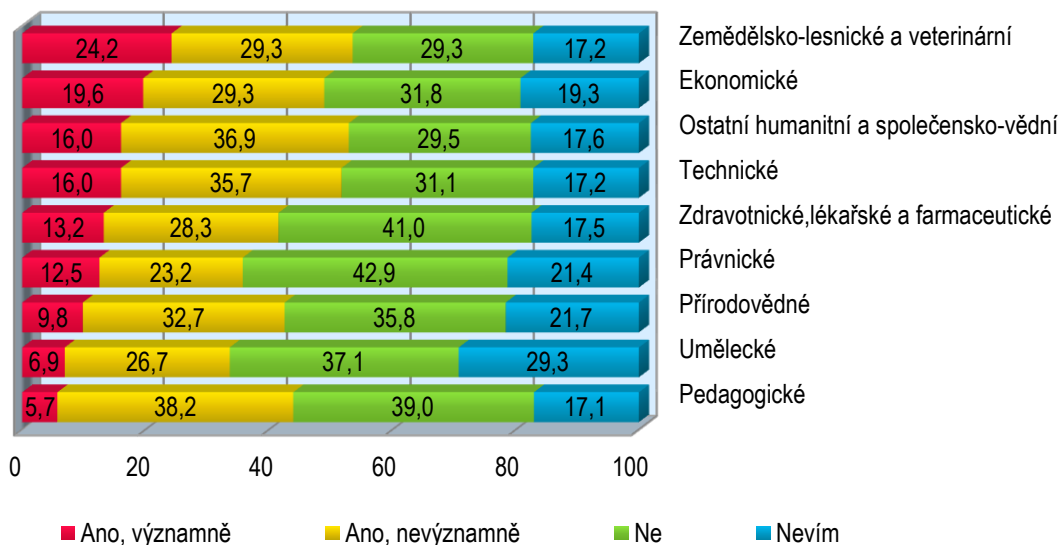
Studenti v rámci dotazníků odpovídali, zda se v průběhu doktorského studia mění studijní povinnosti a pravidla pro úspěšný průchod celým doktorským studiem. Pouze 14,3 % studentů uvádí, že se jim významně mění studijní povinnosti během studia. 33,1 % studentům se studijní povinnosti mění, ale nikoliv významně. 33,5 % studentů se povinnosti během studia povinnosti nemění.

Graf 2.22 Mění se v průběhu doktorského studia studijní povinnosti a pravidla pro úspěšný průchod celým doktorským studiem? (%)



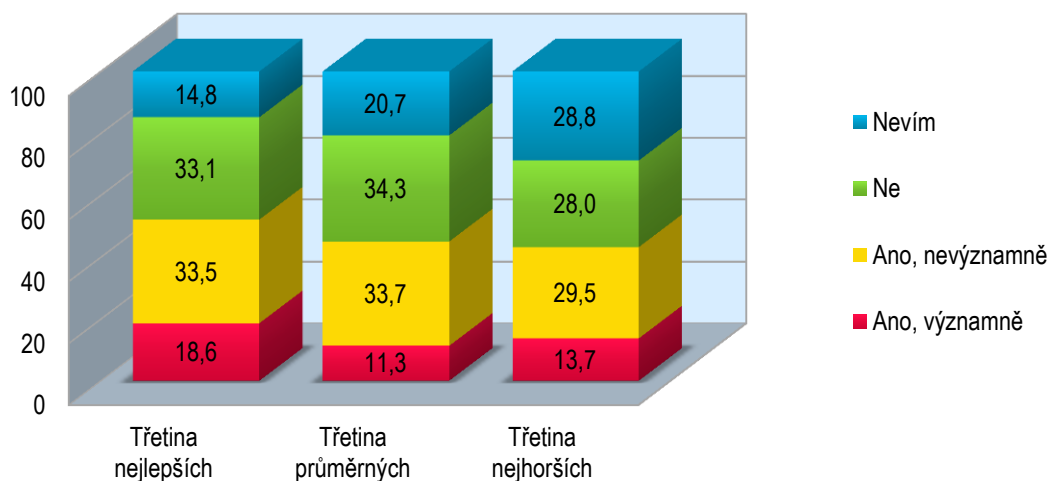
Významným faktorem ovlivňujícím to, zda se mění studijní povinnosti během doktorského studia, je studovaný obor. Ke změnám podmínek a povinností dochází ve všech oborech, největší podíl významných změn můžeme vidět u zemědělsko-lesnických a veterinárních oborů, kde téměř čtvrtina dotázaných studentů odpověděla, že se jim významně mění studijní povinnosti pro úspěšný průchod doktorským studiem. Celkově nejméně změn, ať významných či nevýznamných, zaznamenávají studenti uměleckých oborů (33,6 %).

Graf 2.23 Změny studijních povinností během studia podle oboru studia (%)



Významným faktorem hodnocení změn povinností je úspěšnost studentů. Na grafu 2.24 vidíme, že studenti řadící se mezi třetinu nejlepších studentů spíše vnímají změny studijních povinností, 18,6 % těchto studentů si myslí, že se jim významně mění studijní povinnosti a pravidla pro úspěšný průchod celým studiem, dalších 33,5 % si myslí, že ke změnám dochází, ale nepovažují je za významné. Zároveň je zde nejmenší podíl studentů, kteří o změnách nevědí. Studenti řadící se spíše do skupiny nejhorších nepovažují změny za významné, ve větší míře také o možných změnách neví (28,8 %).

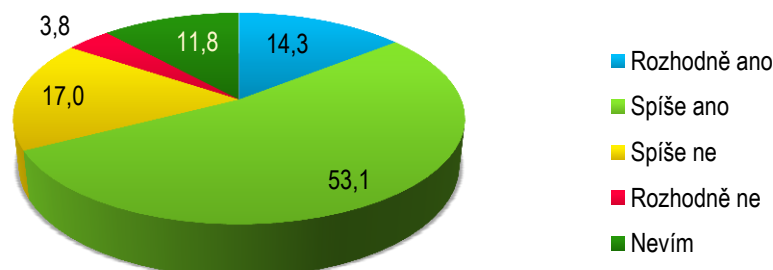
Graf 2.24 Změny studijních povinností během studia podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)



Poslední otázka týkající se studia a povinností studentů se zajímá o to, zda jsou podle názoru studentů na jejich vysoké škole dobře nastaveny programy a obory doktorského studia a jejich studijní plány.

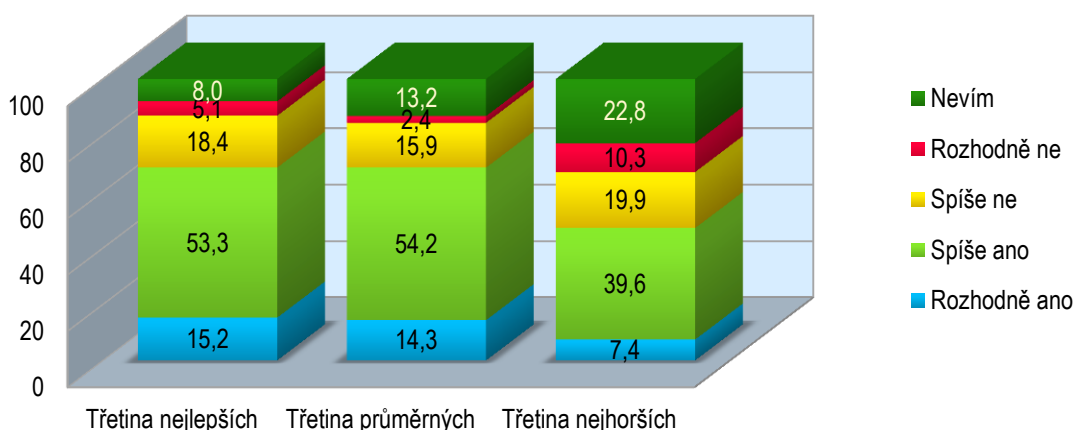
Více než polovina studentů spíše souhlasí, že jsou programy nastaveny dobře, pouze 14,3 % jsou o tom rozhodně přesvědčeni. 20,8 % studentů⁴ si myslí, že programy nejsou dobře nastaveny.

Graf 2.25 Jsou podle Vašeho názoru na Vaší vysoké škole dobře nastaveny programy a obory doktorského studia a jejich studijní plány?



Nejvýznamnějším faktorem, který má vliv na hodnocení správnosti nastavení programů, oborů a studijních plánů, je úspěšnost studentů ve studiu. Studenti, kteří se řadí do třetiny nejlepších studentů, ve větší míře souhlasí s tím, že programy jsou na jejich školách velmi dobře, nebo dobře nastaveny (68,5 %), stejně tak to hodnotí studenti, kteří se řadí mezi průměrné studenty. Studenti z nejhorší třetiny vidí hodnocení nastavení programů více negativně. S nastavením rozhodně souhlasí pouze 7,4 %, 39,6 % pak spíše souhlasí. Dohromady 30,2 % těchto studentů s nastavením nesouhlasí (rozhodně nebo spíše).

Graf 2.26 Hodnocení správnosti nastavení programů, oborů a studijních plánů podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)

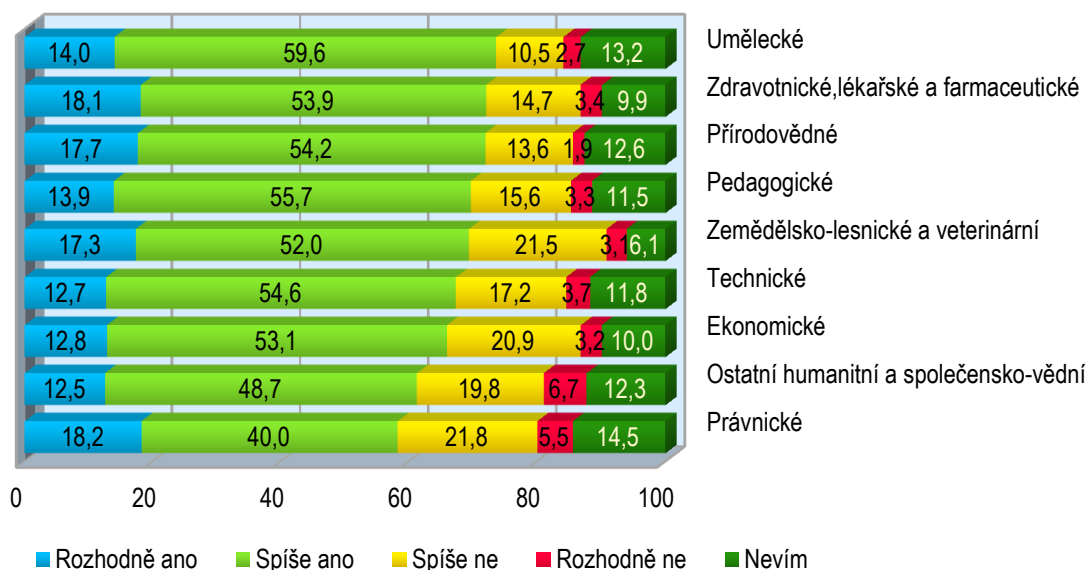


Dalším významným faktorem ovlivňujícím hodnocení správnosti nastavení oborů je obor studia studentů. Nejspokojenější⁵ s nastavením jsou studenti uměleckých (73,6 %) a zdravotnických, lékařských a farmaceutických oborů (72,0 %). Nejméně jsou spokojeni studenti právnických oborů (58,2 %).

⁴ Odpověď „Spíše ne“ a „Rozhodně ne“.

⁵ Odpověď „Rozhodně ano“ nebo „Spíše ano“

Graf 2.27 Hodnocení správnosti nastavení programů a oborů doktorského studia podle oboru studia (%)



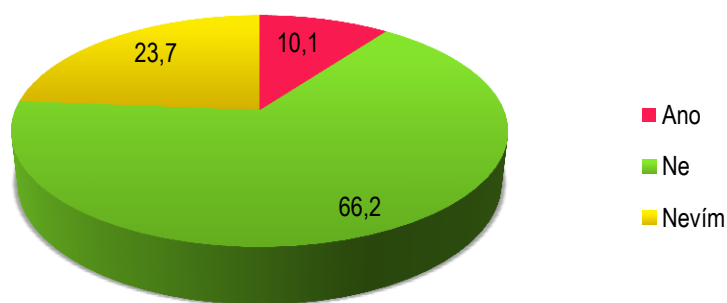
2.3 Plány na dokončení doktorského studia

Tato kapitola se zabývá tím, zda studenti již během studia plánují přerušit studium, či jak vidí svoje šance na dokončení studia.

2.3.1 Plánované přerušení studia

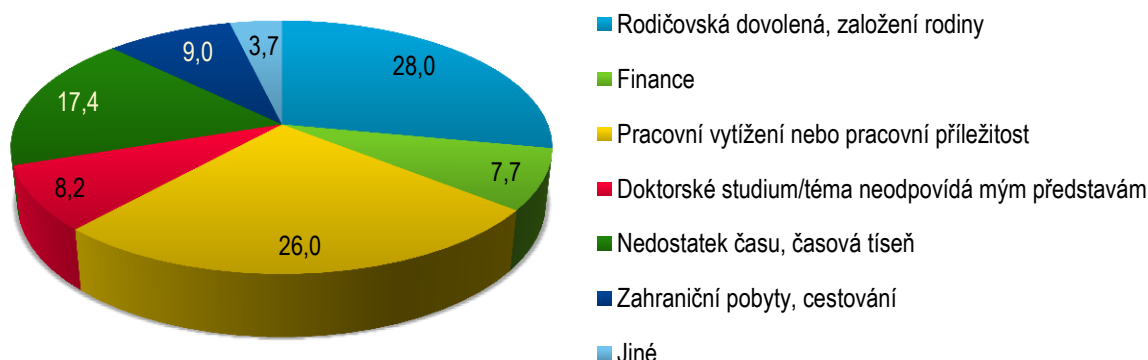
První otázka se týká přerušení studia. Studenti byli dotazováni, zda takové přerušení plánují včetně jeho důvodu. 66,2 % studentů studium neplánuje přerušit. 23,7 % studentů neví, zda studium přeruší, 10,1 % studentů přerušení studia plánuje.

Graf 2.28 Plánujete během studia jeho přerušení? (%)



Nejčastějším důvodem přerušení studia je plánovaná rodičovská dovolená či založení rodiny (28,0 %) a pracovní vytížení nebo pracovní příležitost (26,0 %). Mezi další důvody patří nedostatek času či časová tíseň (17,4 %) a plánované zahraniční pobyty či cestování (9,0 %).

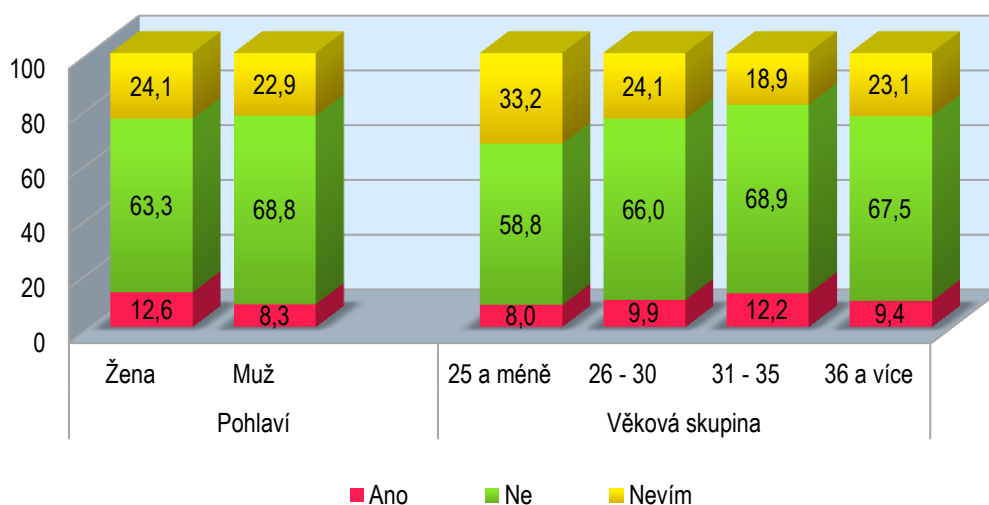
Graf 2.29 Důvody plánovaného přerušení doktorského studia (%)



Plánované přerušení (zvláště pak jeho důvody) je ovlivněno řadou faktorů, mezi které patří pohlaví, věk, obor, forma studia, složení státní závěrečné zkoušky či úspěšnost studentů ve studiu.

Nejvýznamněji je plánované přerušení studia ovlivněno pohlavím a věkem. Přerušení studia plánují spíše ženy (o 4,3 p.b. více než muži) a studenti ve věku 31 – 35 let (12,2 %). Nejméně plánují přerušovat studium nejmladší studenti do 25 let.

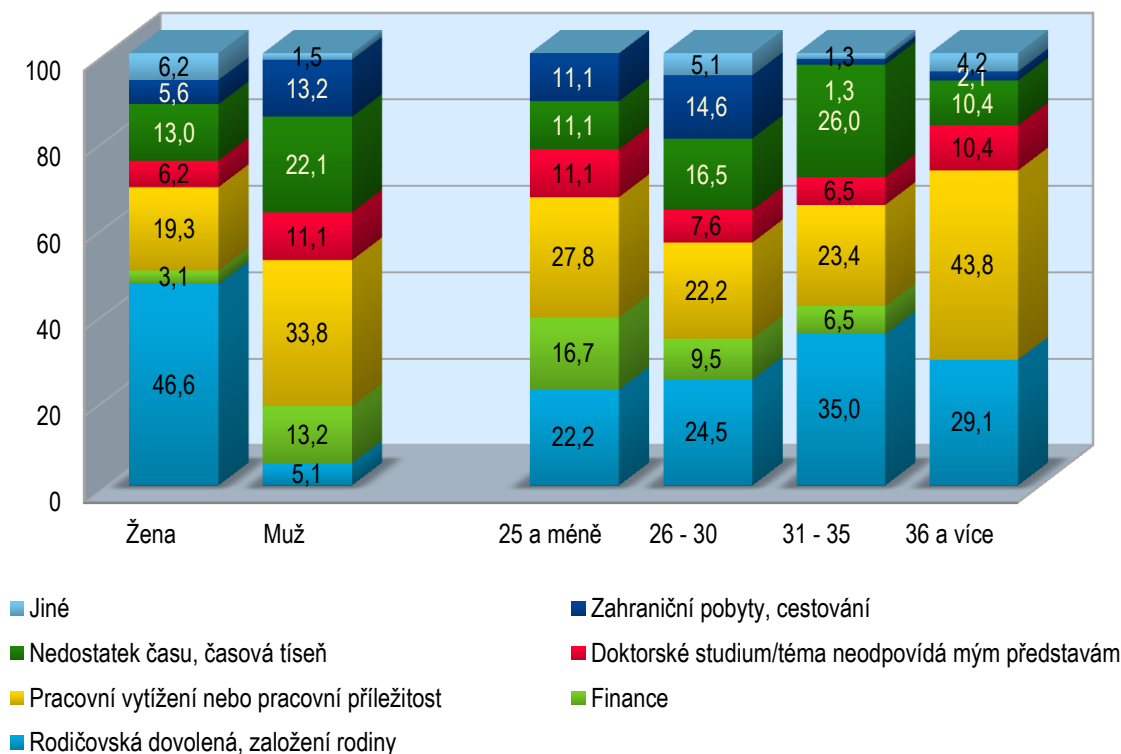
Graf 2.30 Plánované přerušení doktorského studia podle pohlaví a věku (%)



Velmi důležité jsou však důvody plánovaného přerušení studia. Na níže uvedeném grafu vidíme, že v téměř polovině případů, kdy ženy plánují přerušení studia, se jedná o plánování založení rodiny (46,6 %), u mužů převažuje pracovní vytížení či nová pracovní příležitost (33,8 %), je zde i větší podíl studentů, kteří plánují přerušovat z důvodu nedostatku času (22,1 %).

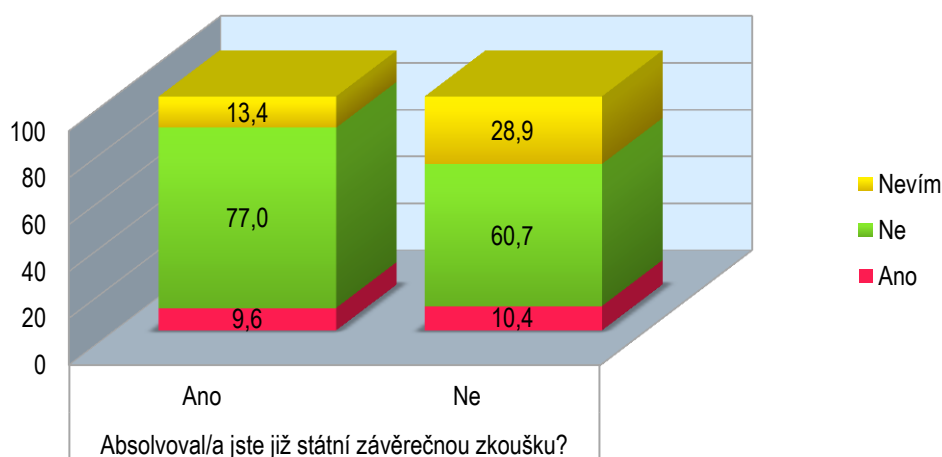
Z pohledu věku, nejmladší studenti nejčastěji plánují přerušit studium kvůli práci (27,8 %), nebo kvůli založení rodiny (22,2 %). Nejčastěji rodinu plánují založit, a tím i přerušit studium studenti ve věku 31 až 35 let (35,0 %). Nejstarší skupina nejčastěji plánuje přerušit studium hlavně kvůli pracovnímu vytížení nebo pracovní příležitosti (43,8 %).

Graf 2.31 Důvody plánovaného přerušení doktorského studia podle pohlaví a věku (%)



Významným faktorem ovlivňujícím plánované přerušení je složení státní závěrečné zkoušky. Studenti, kteří ještě nemají státní zkoušku složenou, ve větší míře přemýšlejí o přerušení, popř. ještě neví.

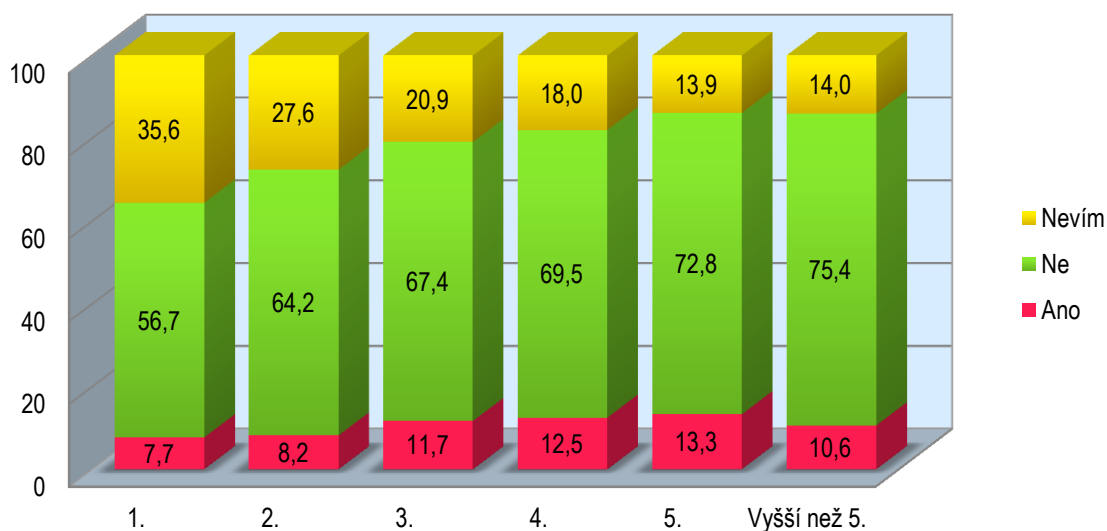
Graf 2.32 Plánované přerušení doktorského studia podle závěrečné zkoušky (%)



Mezi nejčastější důvody přerušení u studentů bez absolvované státní závěrečné zkoušky patří pracovní vytížení (27,5 %), následováno rodičovskou dovolenou (25,5 %) a nedostatkem času (16,7 %). Větší podíl studentů také jako důvod uvádí finance (10,3 %). U studentů, kteří již absolvovali státní závěrečné zkoušky, se také jedná o rodičovskou dovolenou (29,9 %) a pracovní vytížení (23,7 %). Je zde i větší podíl studentů, kteří plánují zahraniční pobyty a cestování (10,3 %).

Významným faktorem je také ročník studia. Studenti nižších ročníků častěji neví, zda budou studium přerušovat. Nejčastěji plánují přerušení studenti 3. až 5. ročníků (od 11,7 do 13,3 % studentů).

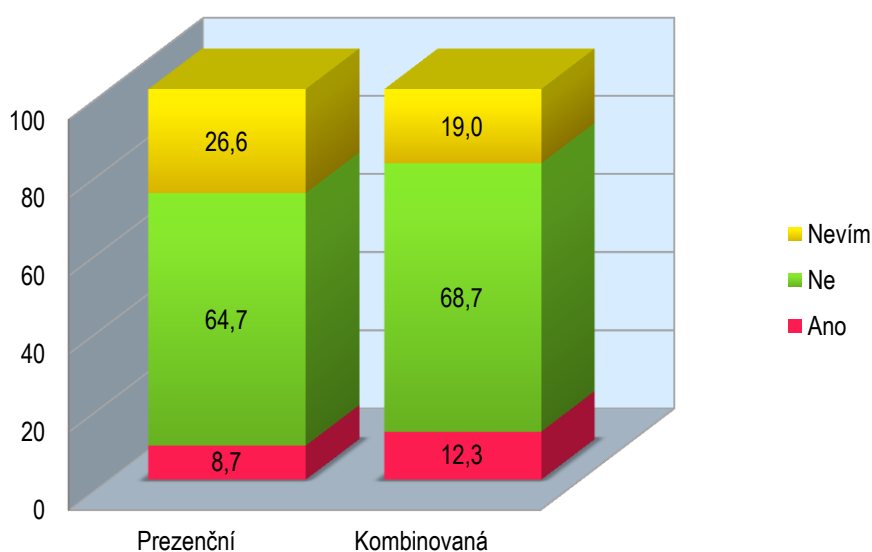
Graf 2.33 Plánované přerušení doktorského studia podle ročníku studia (%)



Mezi důvody plánovaného přerušení je ve všech ročnících pracovní vytížení nebo pracovní příležitost. Studenti prvního ročníku častěji také plánují přerušení kvůli tomu, že studium neodpovídá jejich představám (20,7 %). Starší ročníky plánují přerušení také kvůli rodičovské dovolené a založení rodiny.

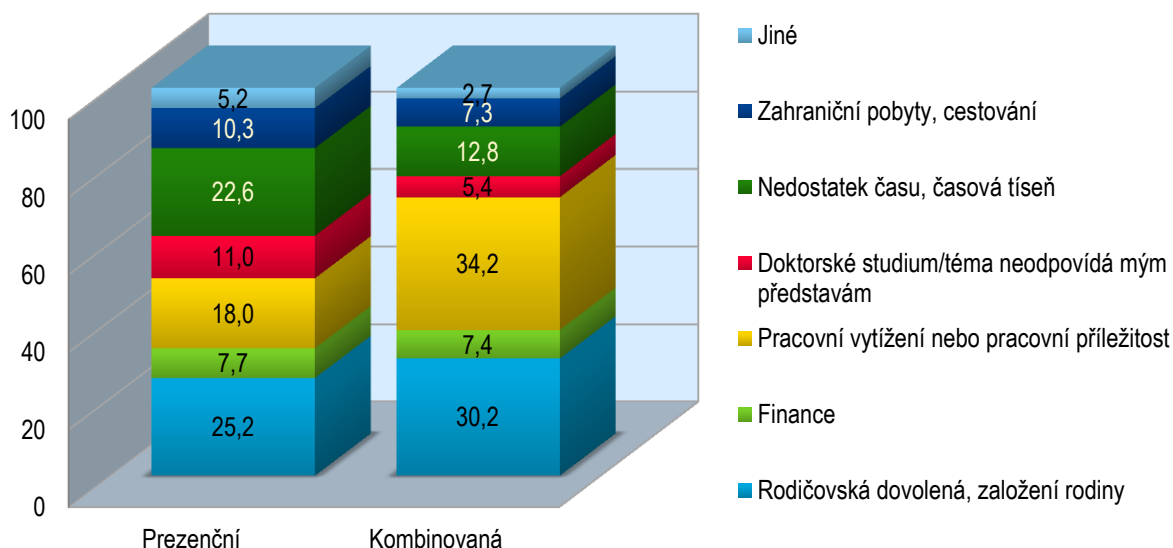
Významným faktorem ovlivňujícím plánované přerušení a hlavně jeho důvody je forma studia. Přerušení plánují spíše studenti kombinované formy (12,3 %). Velký podíl prezenčních studentů není ještě rozhodnut (26,6 %).

Graf 2.34 Plánované přerušení doktorského studia podle formy studia (%)



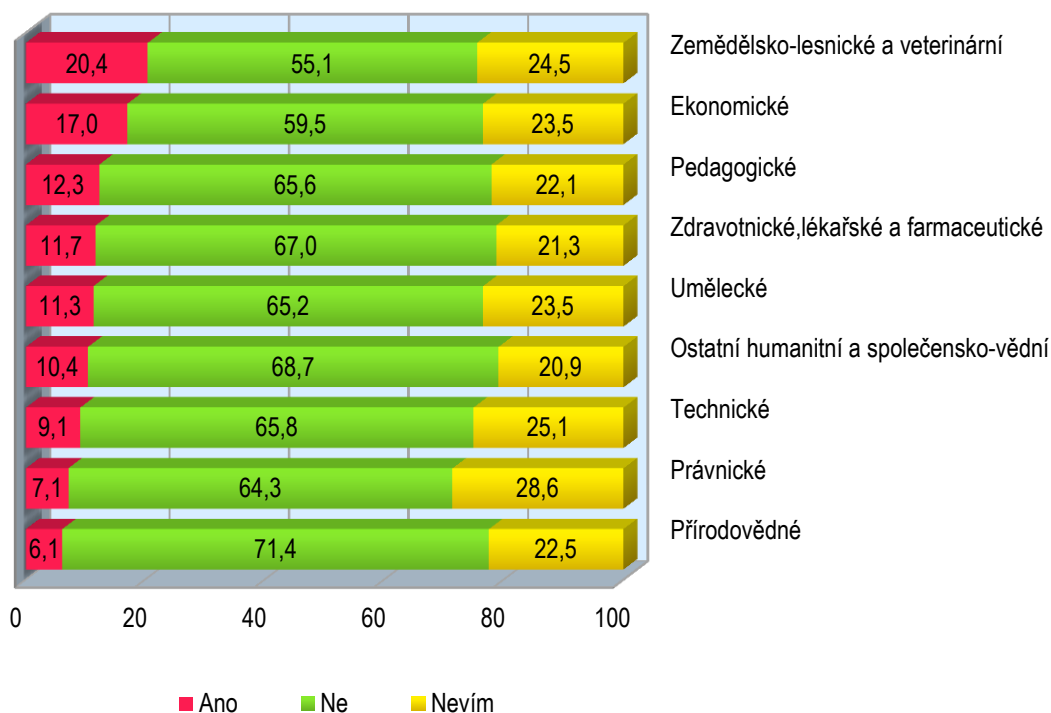
Čtvrtina studentů prezenční formy plánuje přerušit kvůli založení rodiny (25,2 %), 22,6 % studentů pak plánuje přerušeni kvůli nedostatku času. Studenti kombinované formy plánují přerušeni zvláště kvůli pracovnímu vytížení či pracovní příležitosti (34,2 %). 30,2 % těchto studentů plánuje také přerušeni z důvodu založení rodiny.

Graf 2.35 Důvody plánovaného přerušeni doktorského studia podle formy studia (%)



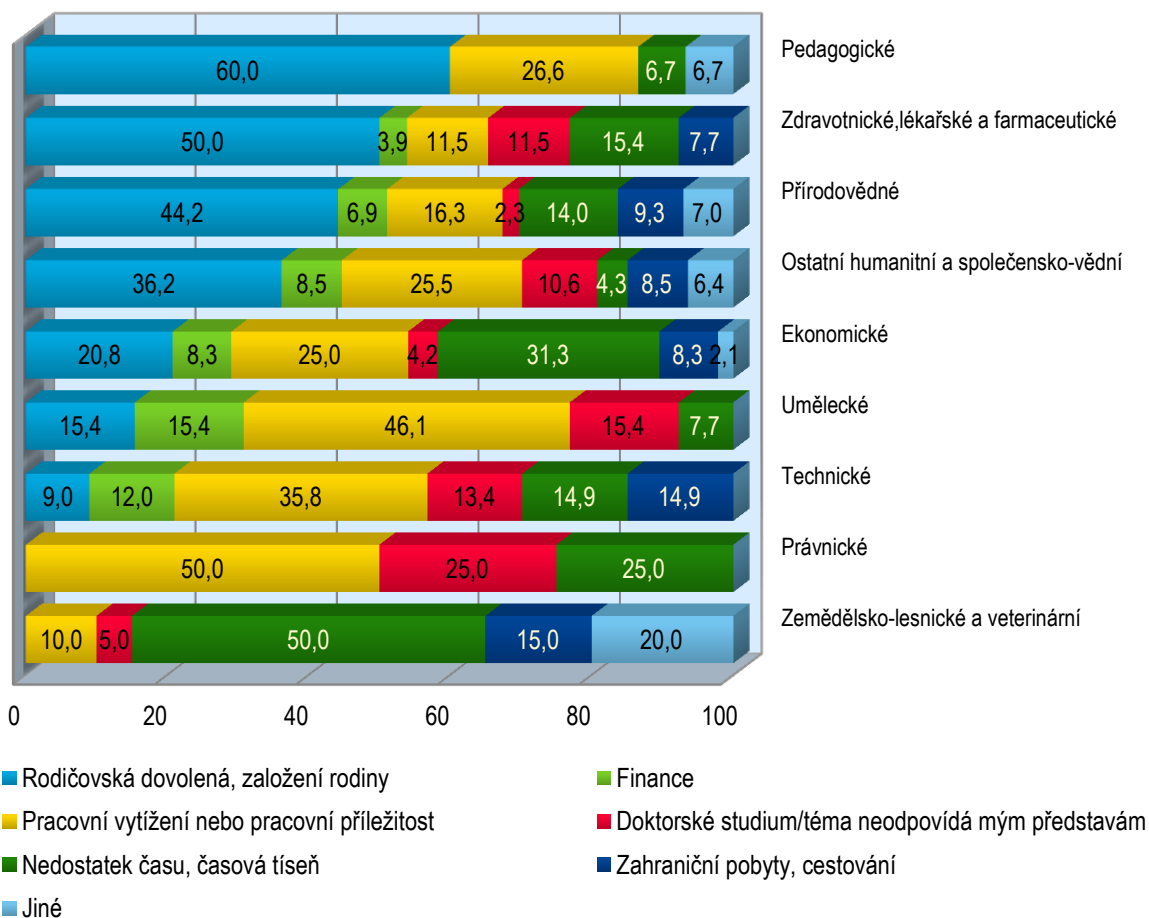
Významným faktorem je také obor studia. Nejčastěji plánují přerušit studium studenti zemědělsko-lesnických a veterinárních oborů (20,4 %) a studenti ekonomických oborů (17,0 %). Nejméně plánují přerušovat studium studenti právnických (7,1 %) a přírodovědných oborů (6,1 %).

Graf 2.36 Plánované přerušení doktorského studia podle oboru studia (%)



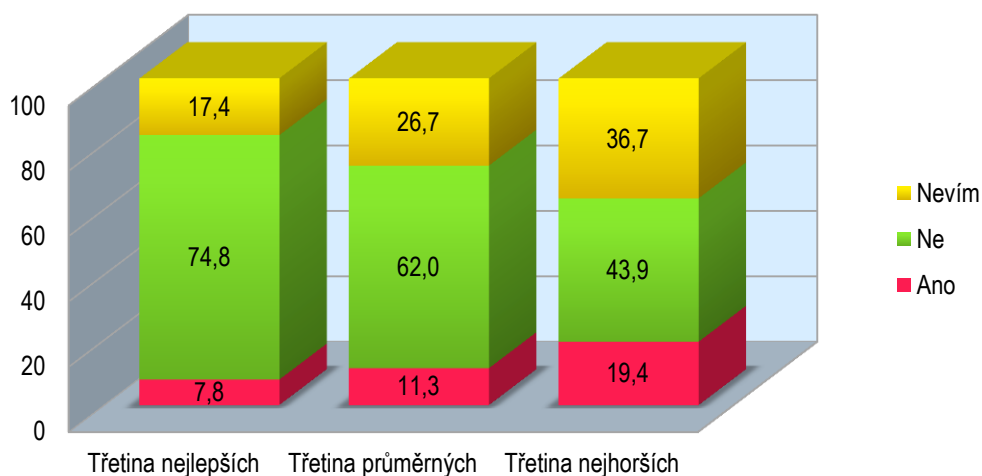
Pokud se již studenti rozhodnou přerušit studium, důvody se napříč obory velmi liší. Rodičovskou dovolenou, či založit rodinu, plánuje 60 % studentů pedagogických oborů či polovina studentů zdravotnických, lékařských a farmaceutických oborů, zatímco u studentů právníckých a zemědělsko-lesnických oborů nenajdeme žádného studenta, který by plánoval přerušení studia právě z tohoto důvodu. U těchto oborů převažuje pracovní vytížení či nedostatek času. Největší podíl studentů, kteří by přerušovali kvůli financím, najdeme na uměleckých oborech.

Graf 2.37 Důvody plánovaného přerušení doktorského studia podle oboru studia (%)



Posledním významným faktorem ovlivňujícím plánování přerušení je subjektivní hodnocení úspěšnosti ve studiu. Na níže uvedeném grafu vidíme, že přerušení plánují spíše horší studenti (19,4 % z třetiny nejhorších studentů), v této skupině je také velký podíl studentů, kteří ještě neví, zda studium přeruší.

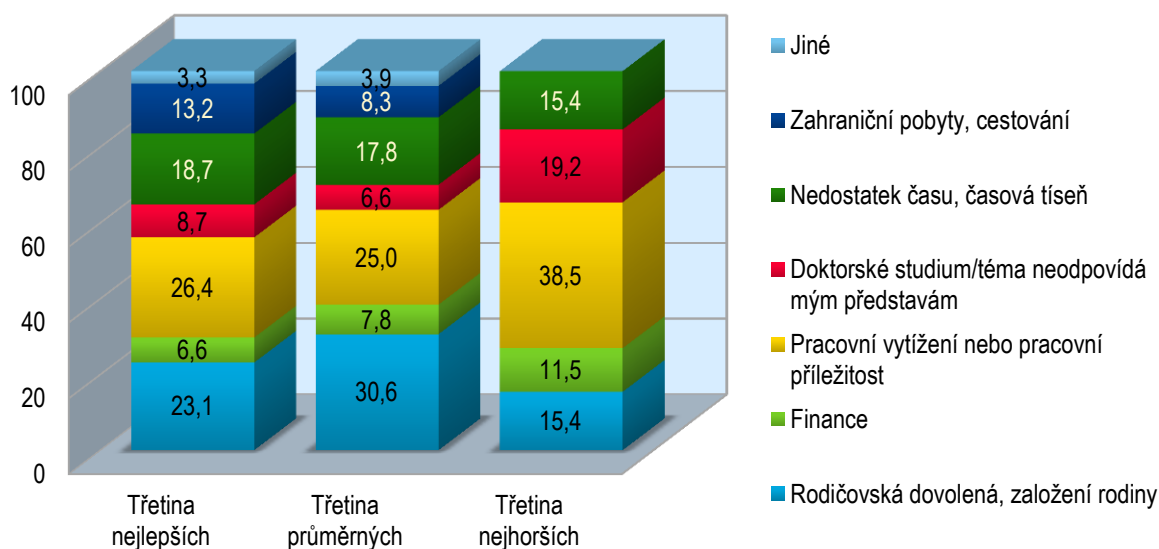
Graf 2.38 Plánované přerušení doktorského studia podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)



Pokud se student rozhodne přerušit studium, většinou k tomu má rozdílné důvody. Studenti řadící se mezi třetinu nejlepších nejčastěji plánují přerušit studium kvůli pracovnímu vytížení (26,4 %) nebo založení rodiny (23,1 %). Je zde také velký podíl studentů, kteří plánují přerušení studia z důvodu zahraničního pobytu a cestování (13,2 %). Tento důvod se např. u studentů z nejhorší skupiny vůbec neobjevuje.

U třetiny nejhorších studentů vidíme, že je zde početná skupina studentů, kteří plánují přerušit studium proto, že studium či téma práce neodpovídá jejich představám (19,2 %).

Graf 2.39 Důvody plánovaného přerušení doktorského studia podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)

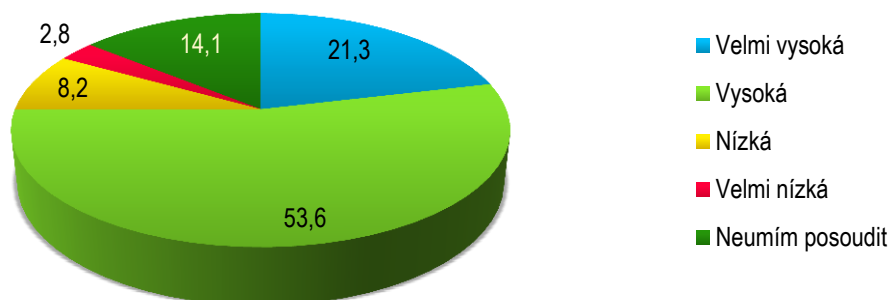


2.3.2 Šance na úspěšné dokončení studia

Studenti také hodnotili svoje šance na dokončení doktorského studia. Šance hodnotili na čtyřbodové škále od velmi vysoké po velmi nízkou šanci, mohli také zvolit odpověď „Neumím posoudit“.

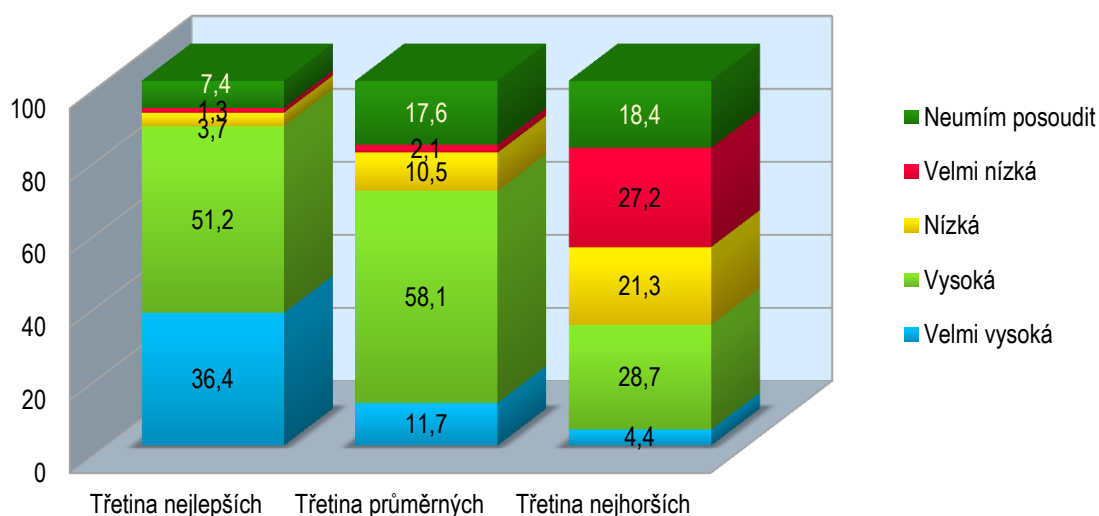
Studenti ve většině případů hodnotí svoje šance na dokončení studia pozitivně. Více než polovina je hodnotí jako vysoké, 21,3 % dokonce jako velmi vysoké. Pouze 11 % studentů si myslí, že jsou jejich šance nízké nebo velmi nízké.

Graf 2.40 Jak vidíte svoji šanci úspěšně dokončit doktorské studium? (%)



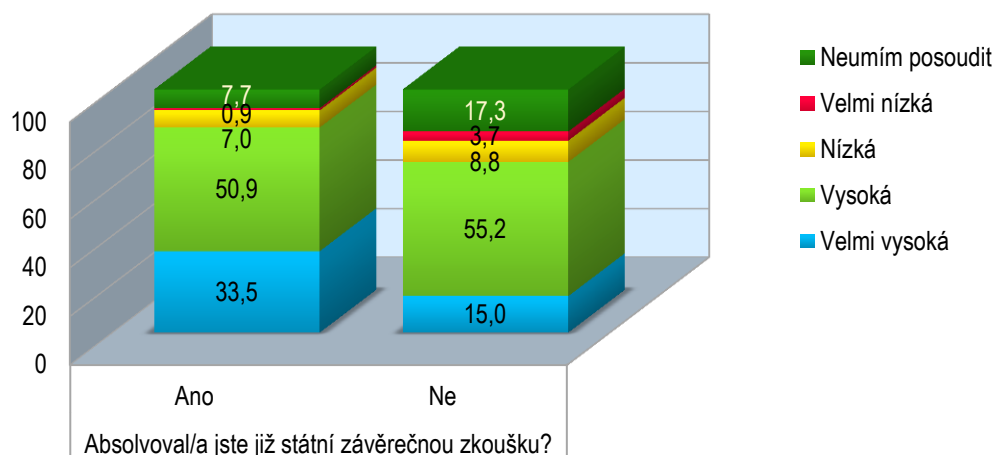
Hodnocení úspěšnosti je silně ovlivněno vlastním hodnocením výsledků studia. Je logické, že studenti, kteří se řadí do třetiny nejlepších studentů, vidí svoje šance na dokončení velmi dobře. 36,4 % studentů vidí svoje šance jako velmi vysoké, dalších 51,2 % studentů pak jako vysoké. Pouze 5 % těchto studentů vidí svoje šance jako nízké nebo velmi nízké. Jinak na tom jsou však studenti, kteří se zařadili do skupiny nejhorších studentů. Zde vidí svoje šance jako velmi vysoké pouze 4,4 % studentů, 28,7 % studentů je pak hodnotí jako vysoké. 27,2 % však svoje šance vidí jako velmi nízké, 21,3 % jako nízké.

Graf 2.41 Šance na úspěšné dokončení doktorského studia podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)



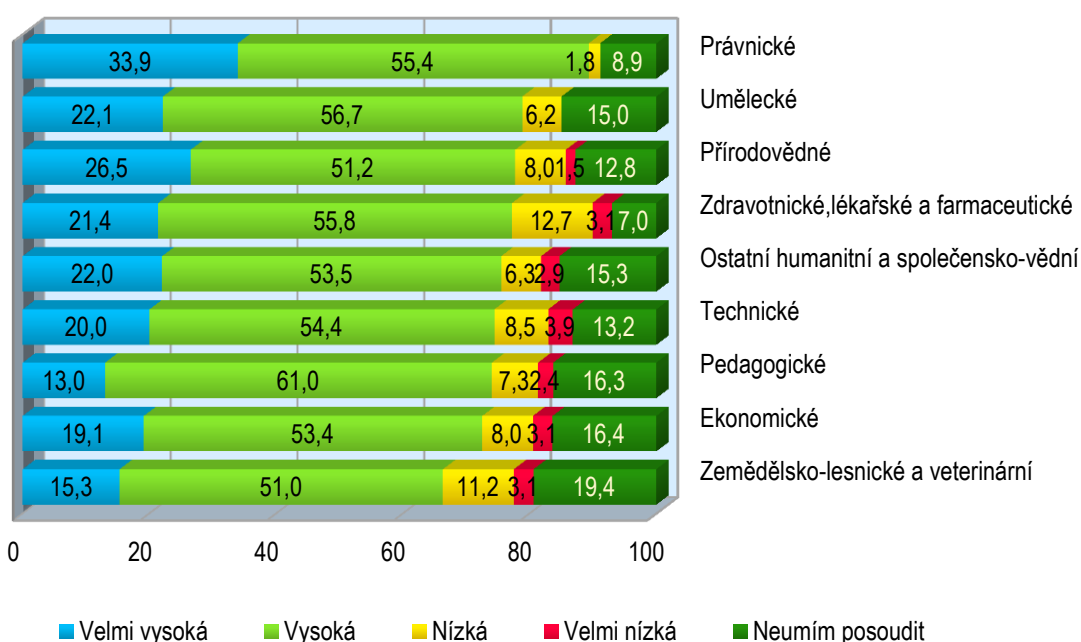
Významným faktorem ovlivňujícím hodnocení šance na úspěšné dokončení studia je složení státní závěrečné zkoušky. Studenti, kteří ji již mají splněnou, vidí svoje šance v porovnání s ostatními o poznání lépe. Jako velmi vysokou svoji šanci hodnotí 33,5 % studentů se státní zkouškou a pouze 15 % studentů, kteří ji dosud nesložili.

Graf 2.42 Šance na úspěšné dokončení doktorského studia podle státní závěrečné zkoušky (%)



Posledním významným faktorem ovlivňujícím hodnocení šancí na dokončení studia je obor studia. Nejlépe svoje šance vidí studenti právnických oborů. Jako vysokou nebo dokonce velmi vysokou vidí svoji šanci 89,3 % studentů právnických oborů. Podobně optimističtí jsou studenti uměleckých (78,8 %), přírodovědných (77,7 %) a zdravotnických oborů (77,2 %). Nejhuře vidí svoje šance na úspěšné dokončení studenti zemědělsko-lesnických a veterinárních oborů.

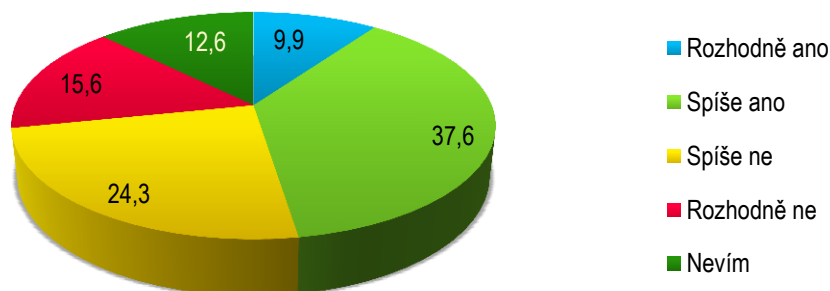
Graf 2.43 Šance na úspěšné dokončení doktorského studia podle oboru studia (%)



Další otázka týkající se ukončení studia byla, zda studenti stihnou dokončit studium v rámci standardní doby studia. Tato otázka byla sledována pouze u studentů, kteří ještě studují ve standardní době studia, tj. u studentů prvních tří ročníků u 3letých oborů a studentů prvních čtyř ročníků u 4letých oborů. Tato skupina představuje 72 % studentů celkového vzorku.

Na níže uvedeném grafu vidíme, že pouze 9,9 % studentů si myslí, že studium rozhodně stihnou dokončit v rámci standardní doby studia. 37,6 % studentů věří, že to pravděpodobně stihnou. Polovina studentů (39,9 %) si nemyslí, že by studium stihli dokončit ve standardní době studia, z toho 15,6 % si to rozhodně nemyslí. 12,6 % studentů to ještě neví.

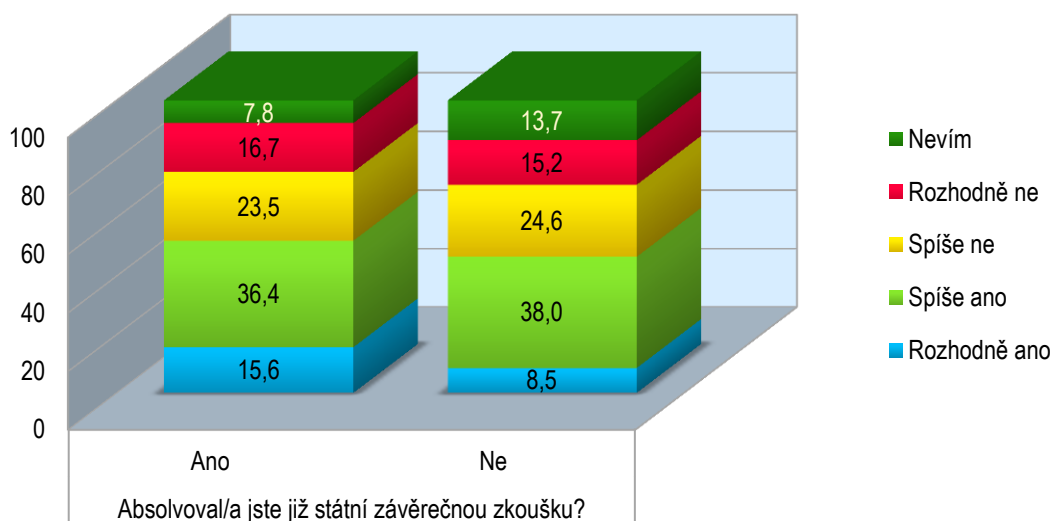
Graf 2.44 Stihnete dokončit studium v rámci standardní doby studia? (%)



Mezi nejvýznamnější faktory ovlivňující hodnocení toho, zda student stihne dokončit studium v rámci standardní doby studia, patří složení státní závěrečné zkoušky, forma studia, subjektivní hodnocení úspěšnosti ve studiu a věk.

Studenti, kteří již absolvovali státní závěrečnou zkoušku, vidí svoje šance na dokončení studia ve standardní době optimističtěji, než studenti, kteří tuto zkoušku ještě nemají. Studenti se zkouškou vidí svoje šance dokončit studium ve standardní době⁶ v 52 % případů, naopak 16,7 % studentů rozhodně studium ve standardní době nedokončí.

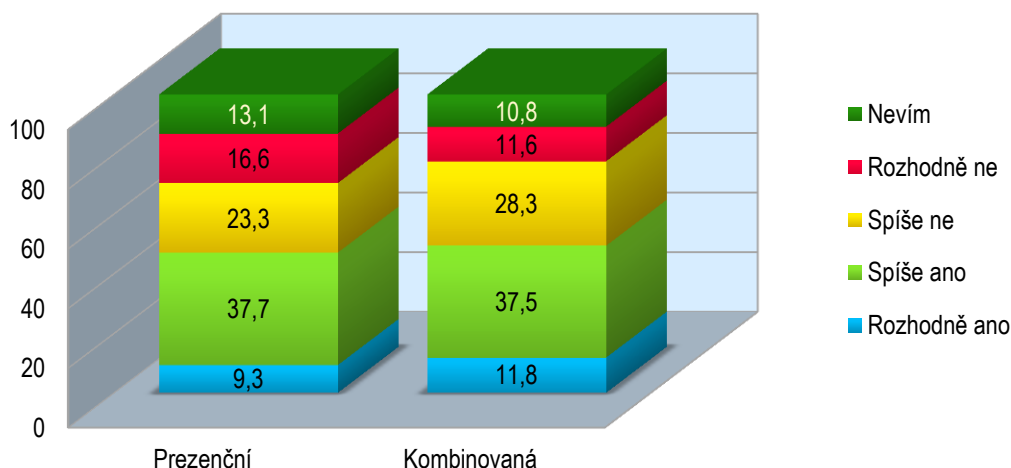
Graf 2.45 Dokončení studia v rámci standardní doby podle absolvování státní závěrečné zkoušky (%)



⁶ Odpověď „Rozhodně ano“ nebo „Spíše ano“

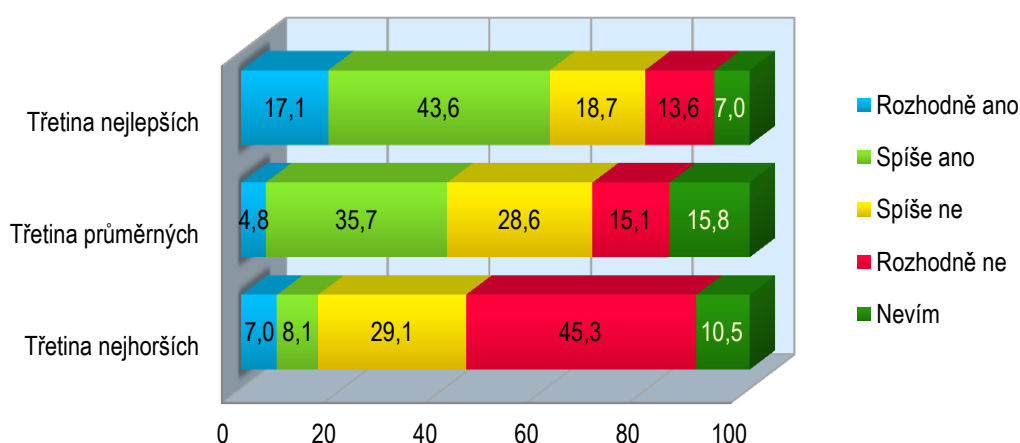
Úspěšné dokončení během standardní doby studia očekávají spíše studenti kombinované formy studia, kde 49,3 % studentů očekává dokončení studia včas⁷, zatímco u studentů prezenční formy studia je tento podíl pouze 47 %. 16,6 % studentů rozhodně neočekává dokončení studia v rámci standardní doby.

Graf 2.46 Dokončení studia v rámci standardní doby podle formy studia (%)



Dalším významným faktorem ovlivňujícím dokončení studia v rámci standardní doby je subjektivní hodnocení úspěšnosti studia. Studenti řadí se do nejlepší třetiny vidí svoje šance na dokončení ve standardní době velmi dobře. Více než polovina (60,7 %) studentů očekává dokončení v rámci standardní doby. 17,1 % studentů rozhodně stihne dokončit studium. 45,3 % studentů z třetiny nejhorších studentů rozhodně nestihne dokončit studium ve standardní době, 29,1 % to pravděpodobně nestihnou. Pouze 15,1 % těchto studentů předpokládá dokončení studia ve standardní době.

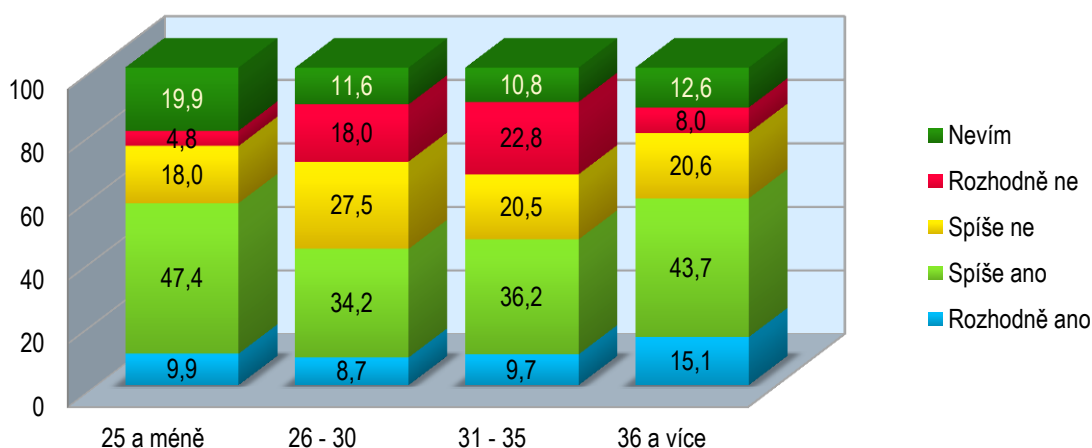
Graf 2.47 Dokončení studia v rámci standardní doby podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)



⁷ Odpověď „Rozhodně ano“ a „Spíše ano“.

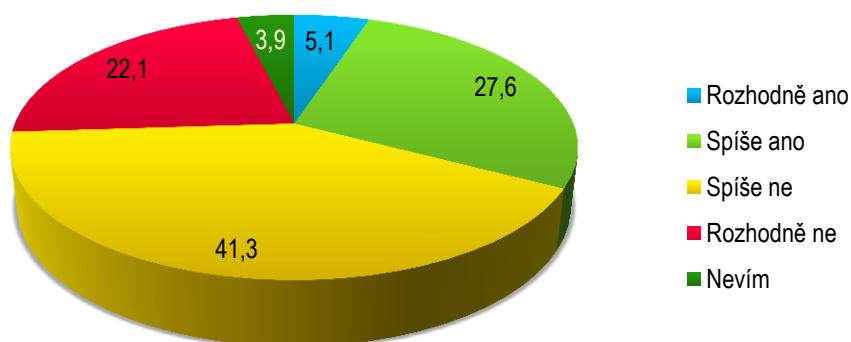
Posledním faktorem významně ovlivňujícím hodnocení dokončení studia v rámci standardní doby studia je věk. Na níže uvedeném grafu vidíme, že dokončení studia ve standardní době očekávají nejčastěji studenti do 25 let. S věkem tento podíl klesá. Nejhůře svoje šance na dokončení studia v rámci standardní doby hodnotí studenti ve věku 31 až 35 let. Pouze 9,7 % těchto studentů se domnívá, že studium rozhodně stihne, 36,2 % je spíše stihne. 22,8 % studentů ve věku 31 až 35 let však tvrdí, že studium v rámci standardní doby rozhodně nestihnou. U nejmladší skupiny je tento podíl pouze 4,8 %.

Graf 2.48 Dokončení studia v rámci standardní doby podle věku (%)



V rámci kapitoly týkající se dokončení doktorského studia studenti mohli hodnotit, zda mají dostatek času, s ohledem na další povinnosti, na psaní své disertační práce. 41,3 % studentů si myslí, že spíše nemají dostatek času, 22,1 % studentů pak rozhodně nemá dostatek času. 27,6 % studentů si myslí, že mají spíše dostatek času. Pouze 5,1 % studentů si myslí, že má rozhodně dostatek času na psaní své disertační práce.

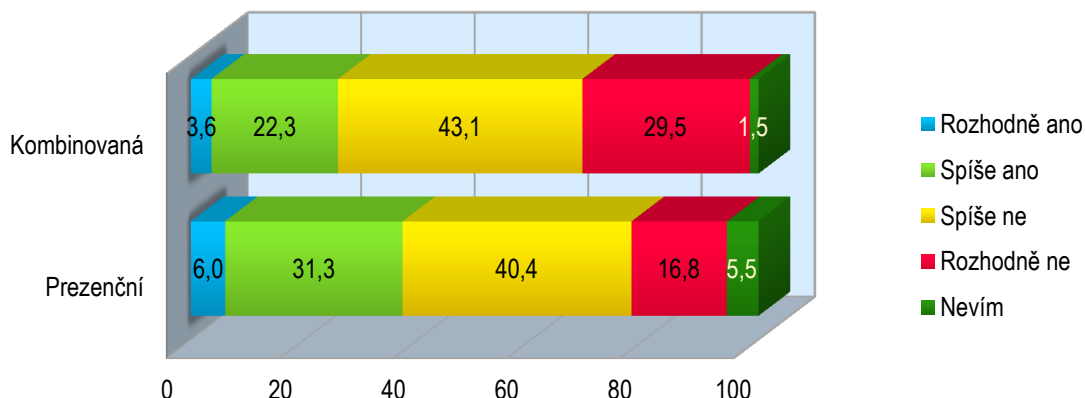
Graf 2.49 Máte dostatek času, s ohledem na další povinnosti, na psaní své disertační práce? (%)



Významnými faktory ovlivňujícími dostatek času na psaní disertační práce jsou forma studia, standardní doba studia a obor studia.

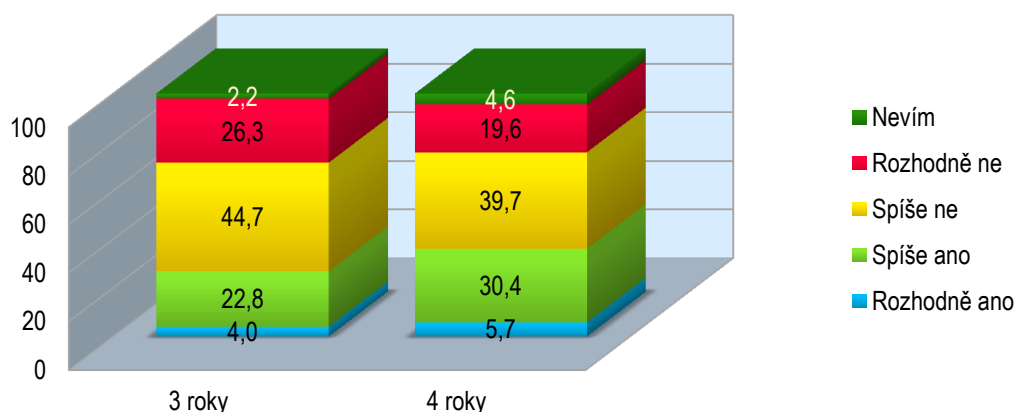
V případě hodnocení dostatku času podle formy studia vidíme na níže uvedeném grafu, že problémy s nedostatkem času mají hlavně studenti kombinované formy studia. 43,1 % studentů mají spíše nedostatek času, 29,5 % studentů kombinované formy pak mají rozhodně nedostatek času. U studentů prezenční formy je větší podíl studentů, kteří si myslí, že mají rozhodně či spíše dostatek času (37,3 %).

Graf 2.50 Dostatek času na psaní disertační práce podle formy studia (%)



Dalším významným faktorem je délka studia. Studenti, kteří mají standardní dobu studia 4 roky, si ve větší míře myslí, že mají dostatek času na psaní disertační práce. 5,7 % studentů je rozhodně přesvědčeno, 30,4 % studentů pak souhlasí s tvrzením, že mají spíše dostatek času. U tříletých oborů souhlasí s tvrzením, že má dostatek času⁸ na psaní práce, pouze 26,8 % studentů.

Graf 2.51 Dostatek času na psaní disertační práce podle standardní doby studia (%)



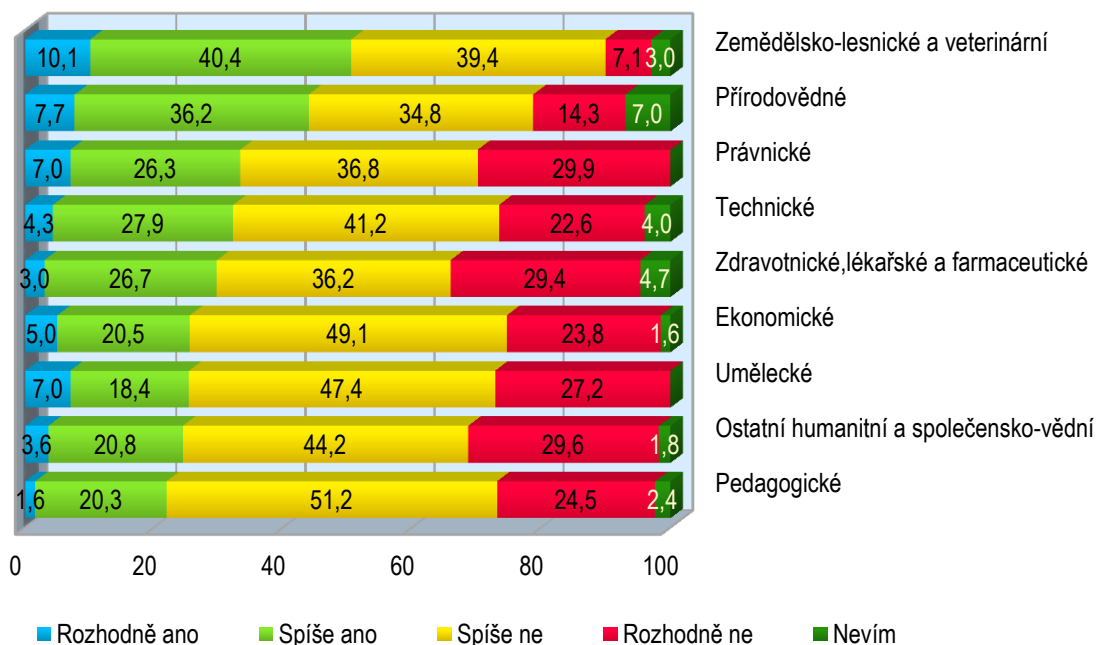
Posledním významným faktorem ovlivňujícím hodnocení dostatku času na psaní disertační práce je obor studia. Nejvíce jsou s dostatkem času spokojeni zemědělsko-lesnické a veterinární obory. S časem na psaní práce je spokojeno⁹ 50,5 % studentů těchto oborů. Nejhorší dostatek času hodnotí studenti pedagogických oborů, kde je s dostatkem času spokojeno pouze 21,9 % studentů. Více než

⁸ Odpověď „Rozhodně ano“ a „Spíše ano“

⁹ Odpověď „Rozhodně ano“ a „Spíše ano“

polovina z nich si myslí, že spíše nemá dostatek času, 24,5 % studentů považuje čas na psaní práce za rozhodně nedostačující.

Graf 2.52 Dostatek času na psaní disertační práce podle oboru studia (%)



Další otázka týkající se dokončení doktorského studia se týkala pocíťovaných překážek pro dokončení doktorského studia ve standardní době. Přehled nejčastěji pocíťovaných překážek ukazuje následující tabulka. Mezi nejčastěji pocíťované překážky patří finance (v 18,6 % případů), zaměstnání resp. práce (15,4 %) a časové vytížení (13,4 % případů).

Tabulka 2.1 Jaké pocíťujete překážky pro dokončení studia ve standardní době?

Pocíťované překážky	%
Finance	18,6
Zaměstnání, práce	15,4
Časové vytížení	13,4
Povinná publikační činnost, včetně časové náročnosti schvalování publikací	7,7
Žádné	7,1
Výuka na univerzitě, projekty, granty	6,1
Špatná spolupráce se školitelem, překážky ze strany školy	6,1
Rodičovská dovolená, rodina	5,3
Práce závisí na experimentech nebo sběru dat	4,3
Jiné	4,1
Nedostatek motivace, lenost	3,6
Studium, zkoušky, jazyk	2,9
Psaní disertace	2,8
Studijní pobyty, zahraniční pobyty	1,5
Administrativa	1,1

Typy pocítovaných překážek byly nejvíce ovlivněny formou studia, věkem a pohlavím studentů.

Prezenční studenti vidí svoje nejčastější překážky ve financích (21,9 %) a časovém vytížení (12,7 %) oproti studentům kombinovaného studia, kteří nejčastěji považují za překážku zaměstnání či práci (26,7 %) a časové vytížení (14,3 %)

Tabulka 2.2 Překážky pro dokončení studia podle formy studia (%)

	Prezenční	Kombinovaná
Finance	21,9	14,1
Časové vytížení	12,7	14,3
Povinná publikační činnost, včetně časové náročnosti schvalování publikací	9,0	5,8
Žádné	8,9	4,6
Zaměstnání, práce	7,4	26,7
Výuka na univerzitě, projekty, granty	6,2	5,8
Špatná spolupráce se školitelem, překážky ze strany školy	5,2	7,3
Rodičovská dovolená, rodina	5,1	5,8
Práce závisí na experimentech nebo sběru dat	5,1	2,9
Jiné	4,2	3,9
Nedostatek motivace, lenost	4,1	3,0
Studium, zkoušky, jazyk	3,6	2,0
Psaní disertace	3,2	2,4
Studijní pobyty, zahraniční pobyty	1,9	0,8
Administrativa	1,5	0,6

Významnými faktory ovlivňujícími překážky pro dokončení studia ve standardní době jsou pohlaví a věk. Ženy nejčastěji vidí překážku ve financích (17,2 %), časovém vytížení (14,1 %) a zaměstnání (13,9 %). Na čtvrtém místě je pak rodičovská dovolená a starost o rodinu (10,0 %). Muži nejčastěji vidí problém ve financích (20,0 %) a zaměstnání (16,5 %).

U věkových kategorií vidíme, že studenti do 25 let nejčastěji nevidí žádné překážky (17,5 %), popř. finance (16,2 %), s rostoucím věkem převažují finance a časové vytížení v kombinaci s prací.

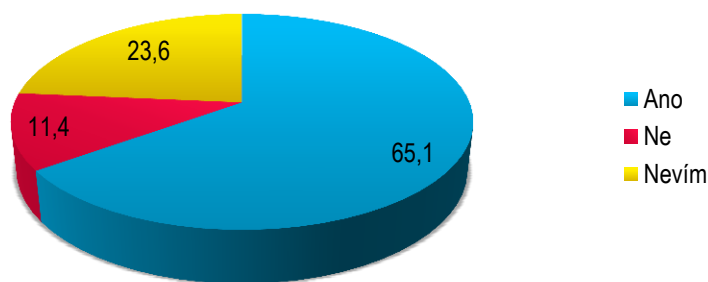
Tabulka 2.3 Překážky pro dokončení studia podle pohlaví a vzdělání studentů (%)

	Pohlaví		Věk			
	Žena	Muž	25 a méně	26 - 30	31 - 35	36 a více
Žádné	6,2	8,0	17,5	5,9	2,1	12,6
Finance	17,2	20,0	16,2	22,4	20,4	6,1
Časové vytížení	14,1	12,7	13,2	12,0	12,0	19,7
Rodičovská dovolená, rodina	10,0	1,7	5,1	4,1	5,8	9,1
Povinná publikační činnost, včetně časové náročnosti schvalování publikací	9,3	6,4	9,5	8,4	8,4	3,2
Zaměstnání, práce	13,9	16,5	5,6	11,2	18,9	28,4
Výuka na univerzitě, projekty, granty	4,6	7,0	4,7	7,1	6,2	3,0
Psaní disertace	2,8	2,9	2,6	3,5	1,9	2,2
Studium, zkoušky, jazyk	2,8	3,0	3,4	3,3	1,7	3,0
Špatná spolupráce se školitelem, překážky ze strany školy	5,8	6,4	4,7	6,8	6,5	4,1
Práce závisí na experimentech nebo sběru dat	5,1	3,4	4,7	5,5	3,3	1,1
Nedostatek motivace, lenost	2,5	4,7	6,0	4,1	4,3	0,7
Studijní pobyty, zahraniční pobyty	1,3	1,5	2,1	1,2	2,1	0,9
Administrativa	1,2	1,2	1,3	1,3	0,9	0,7
Jiné	3,2	4,6	3,4	3,2	5,5	5,2

Následující otázka týkající se úspěšného dokončení studia je, zda se studenti potkávající se s nějakými problémy během studia mají možnost obrátit na jinou osobu či institut než na školitele.

65,1 % studentů má možnost obrátit se i na jinou osobu/instituci než na školitele. 11,4 % studentů tuto možnost nemá.

Graf 2.53 Pokud shledáte nějaké problémy v průběhu studia, máte možnost se s důvěrou obrátit i na jinou osobu/instituci než na školitele? (%)

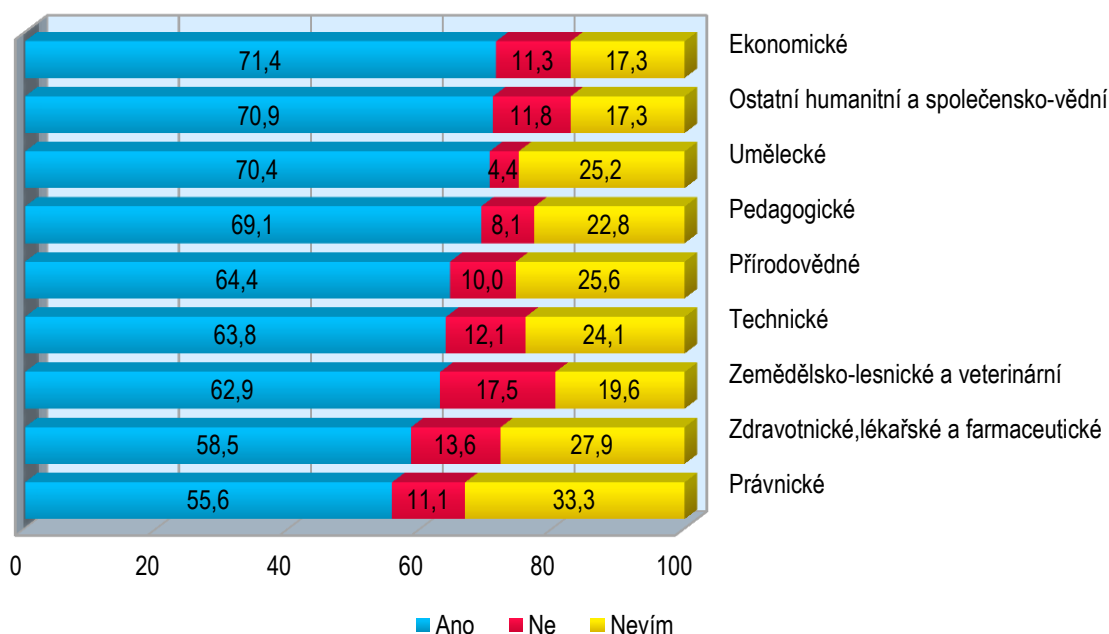


Významným faktorem ovlivňujícím možnost konzultace s někým jiným je obor studia. Ostatní faktory jsou buď nevýznamné, nebo jen velmi slabě ovlivňují hodnocení možností konzultace.

Nejčastěji mohou s jinou osobou nebo institucí konzultovat své problémy studenti ekonomických oborů (71,4 % studentů) a studenti ostatních humanitních a společensko-vědních oborů (70,9 %). Nejmenší

možnosti obrátit se jinou osobu mají studenti právnických oborů (55,6 %), zde je však největší podíl studentů, kteří nevědí, zda tato možnost existuje (33,3 %).

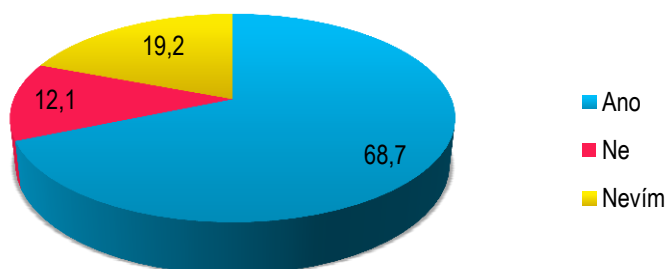
Graf 2.54 Možnost obrátit se na jinou osobu v případě shledaných problémů podle oboru studia (%)



Další otázka zaměřená na ukončení studia se týkala opětovného nástupu na stejné doktorské studium. Studenti mohli odpovědět, zda by v případě, že by se opět rozhodovali pro doktorské studium, šli znovu studovat stejný obor a školu.

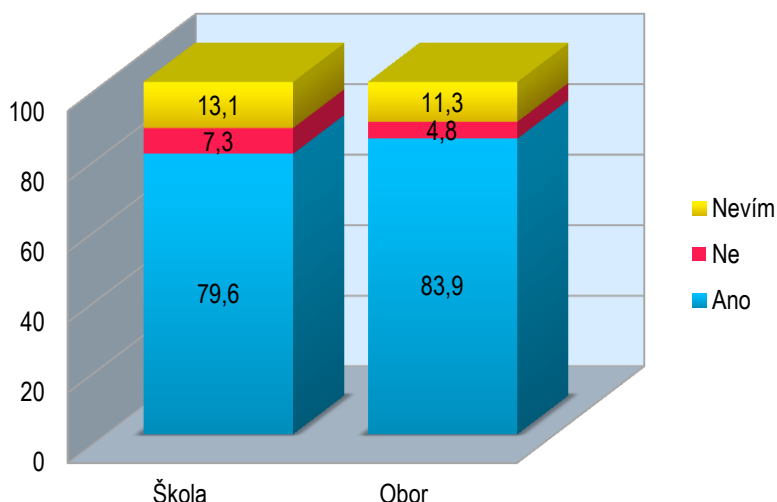
68,7 % studentů by šlo znovu studovat doktorské studium. Pouze 12,1 % studentů by znovu studovat nešlo. 19,2 % studentů neví, zda by šlo znovu studovat.

Graf 2.55 Pokud byste se znovu rozhodoval/a, šel/šla byste studovat doktorské studium znovu? (%)



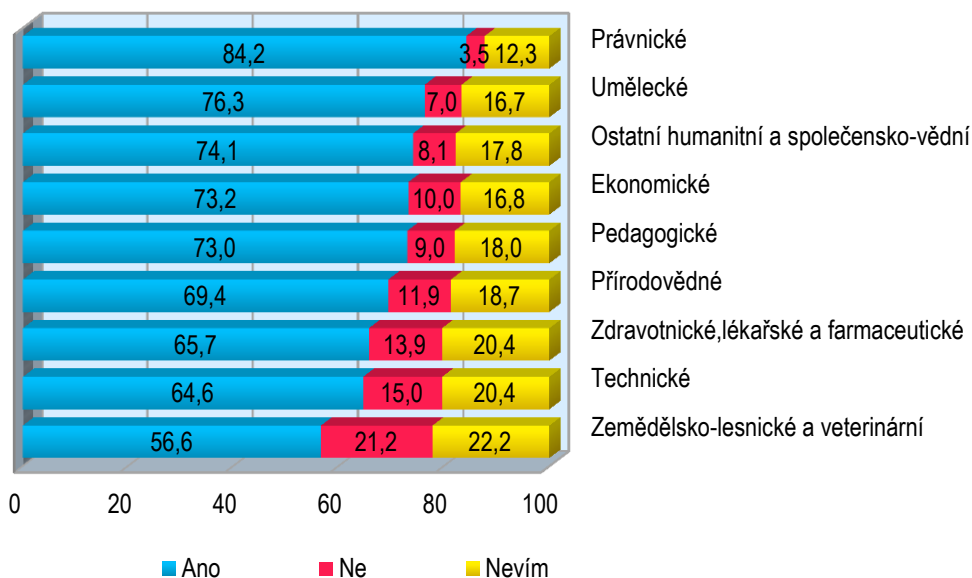
Pokud studenti odpověděli, že by šli znovu studovat doktorské studium, byli dotázáni, zda by si vybrali stejnou školu popř. stejný obor. Výsledky ukazuje následující graf. Ze studentů, kteří by šli znovu studovat, by 79,6 % šlo znovu na stejnou školu, 7,3 % studentů by volilo jinou školu. 83,9 % studentů by si vybralo stejný obor, jiný obor by volilo pouze 4,8 %.

Graf 2.56 Pokud byste šel/šla znovu studovat doktorské studium, vybral/a byste si znovu stejnou školu či obor? (%)



Významným faktorem ovlivňujícím to, zda by šli studenti znovu studovat doktorské studium, je obor studia studentů. Nejčastěji by šli znovu studovat studenti právnických oborů, kde by bylo pro 84,2 % studentů. Pouze 3,5 % studentů těchto oborů by znovu studovat nešlo. Jiný názor mají studenti zemědělsko-lesnických a veterinárních oborů, kde by šlo znovu na doktorské studium pouze 56,6 % studentů, 21,2 % by znovu studovat nešlo. Je zde však velký podíl studentů, kteří neví (22,2 %).

Graf 2.57 Opětovný nástup na doktorské studium podle oboru studia (%)



Pokud by šli studenti znovu studovat, stejnou školu a stejný obor by si nejčastěji vybrali studenti pedagogických a právnických oborů. 87,6 % studentů by si vybralo stejnou školu, stejný obor by si pak vybralo 94,3 % studentů pedagogických oborů. Studenti právnických oborů by si stejnou školu vybrali

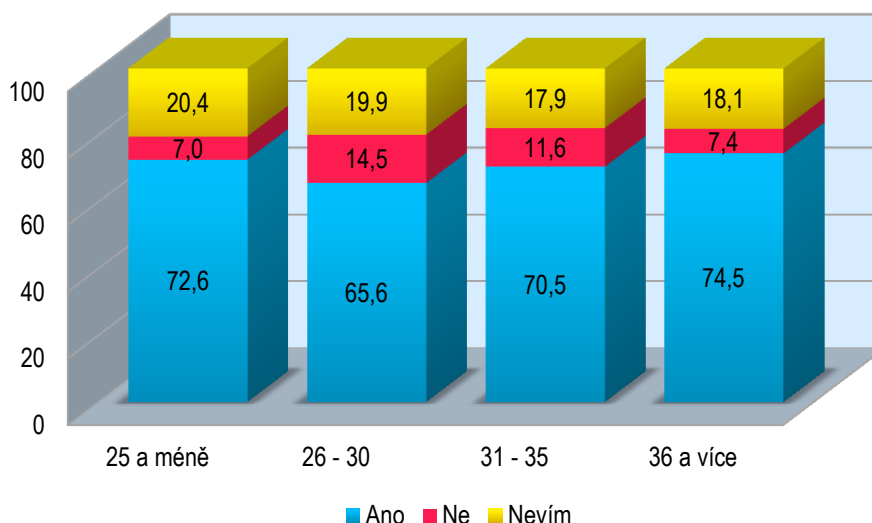
v 87,5 % případů, stejný obor pak v 89,6 % případech. V nejméně případech by volili stejnou školu studenti uměleckých (75,9 %) a technických (77,3 %) oborů. Stejný obor by si nejméně často vybrali studenti technických (81,1 %) a ekonomických oborů (81,4 %)

Graf 2.58 Opětovný výběr školy a oboru podle současného oboru studia (%)



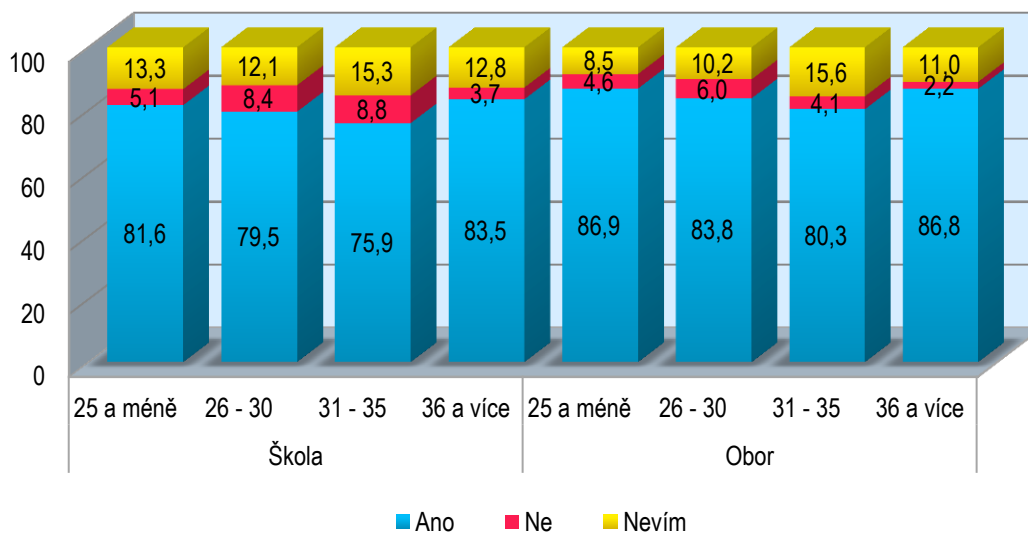
Významným faktorem ovlivňujícím opětovný nástup na doktorské studium a s tím související výběr školy a oboru je věk studenta a forma jeho studia. Znovu by šli nejčastěji studovat studenti z nejmladší a nejstarší věkové skupiny.

Graf 2.59 Opětovný nástup na doktorské studium podle věku (%)



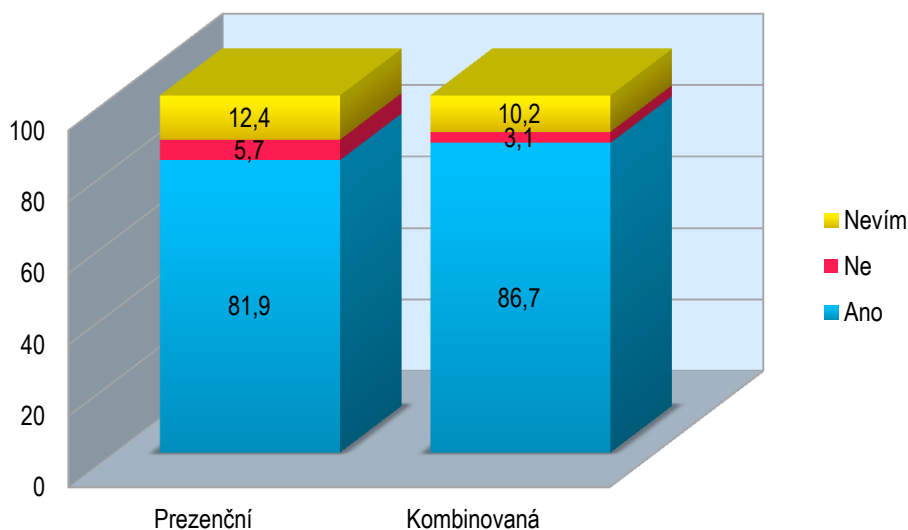
Stejné rozdělení platí i pro opětovný výběr školy a oboru. Nejčastěji by si stejnou školu vybrali nejstarší studenti, tj. ve skupině nad 36 let (83,5 %) a studenti do 25 let (81,6 %). Obor by si znovu zvolilo 86,9 % studentů do 25 let a 86,8 % studentů starších 36 let.

Graf 2.60 Opětovný výběr školy a oboru podle věku (%)



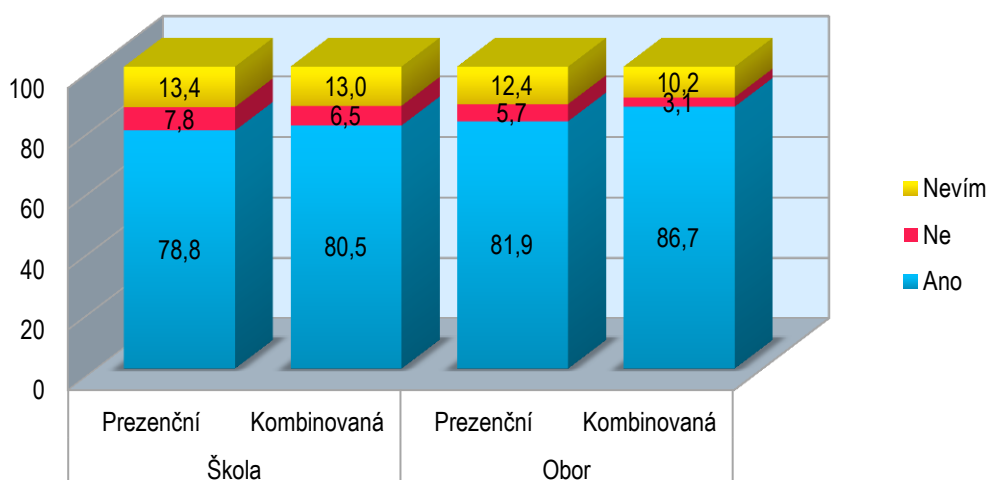
Opětovný nástup na doktorské studium a s tím související výběr školy a oboru studia jsou ovlivněné i formou studia studentů. Častěji by do studia opět nastoupili studenti kombinovaného studia (o 4,8 p.b. více než studenti prezenčního studia).

Graf 2.61 Opětovný nástup na doktorské studium podle formy studia (%)



Totéž platí i pro výběr školy a oboru. Studenti prezenční formy studia častěji uváděli, že by nešli znovu na stejnou školu (7,8 %), popř. na stejný obor (5,7 %).

Graf 2.62 Opětovný výběr školy a oboru podle formy studia (%)

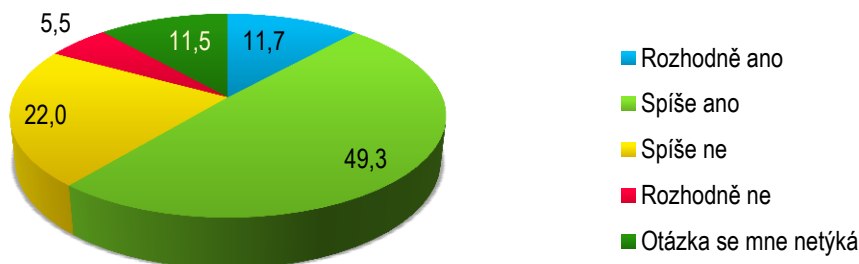


2.4 Studium a rodinný život

Poslední kapitola týkající se studia a motivací k němu se zaměřuje na soulad studia a soukromého života studentů. Studenti hodnotili, jak se jim daří skloubit studijní a rodinný život či jaké podpory se jim dostává ze strany školy, pokud mají děti.

Na níže uvedeném grafu vidíme, že téměř polovině studentů se studium a rodinný život spíše daří sladit (49,3 %), rozhodně se to daří 11,7 % studentů a 11,5 % studentů se tato otázka netýká.

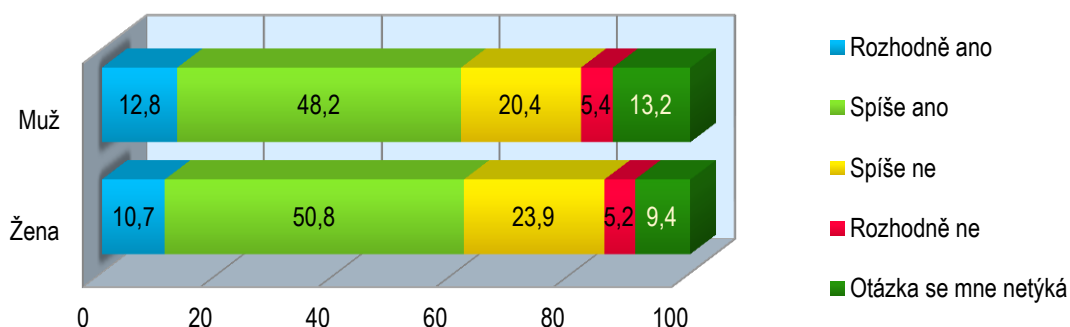
Graf 2.63 Daří se Vám sladit Vaše studium s Vaším rodinným životem? (%)



Mezi nejvýznamnější faktory ovlivňující hodnocení souladu studia a rodinného života patří pohlaví, obor studia, forma studia a subjektivní hodnocení úspěšnosti ve studiu.

Na níže uvedeném grafu vidíme, že častěji se daří sladit rodinný život a studium ženám, 61,5 % žen uvedlo, že se jim daří¹⁰ skloubit obě složky. U mužů je oproti ženám větší podíl studentů, kterých se tato otázka netýká (o 3,8 p. b. více).

Graf 2.64 Sladění studia a rodinného života podle pohlaví (%)

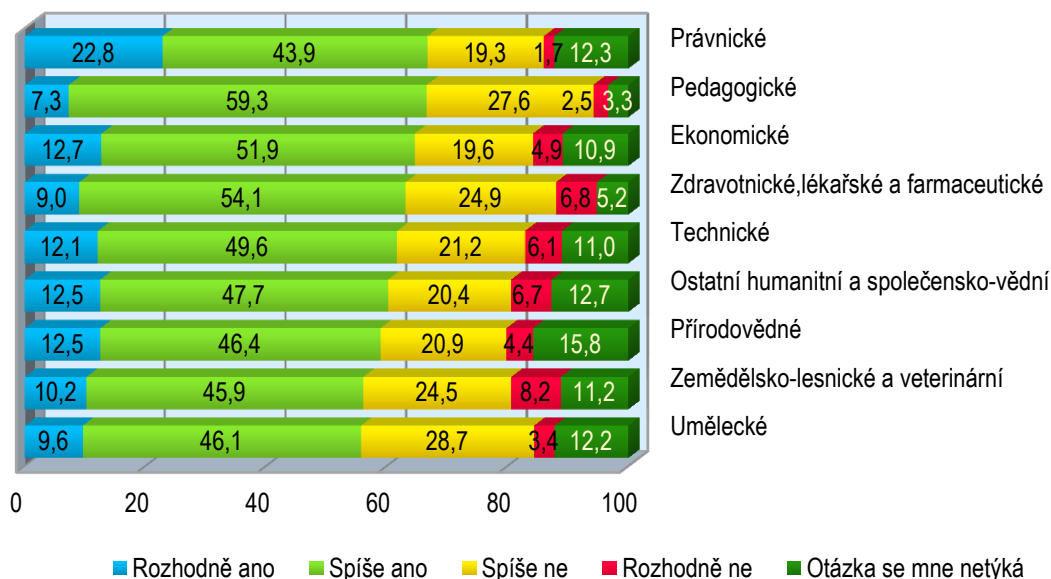


Dalším významným faktorem je obor studia. Nejlépe hodnotí¹¹ sladění studia a rodinného života studenti právnických (66,7 %), pedagogických (66,6 %) a ekonomických oborů (64,6 %). U právnických oborů je dokonce 22,8 % studentů, kteří odpověděli, že se jim to rozhodně daří. Nejhůře se daří kombinovat studium s rodinným životem studentům uměleckých a zemědělsko-lesnických a veterinárních oborů (55,7 %, resp. 56,1 %).

¹⁰ Odpověď „Rozhodně ano“ nebo „Spíše ano“

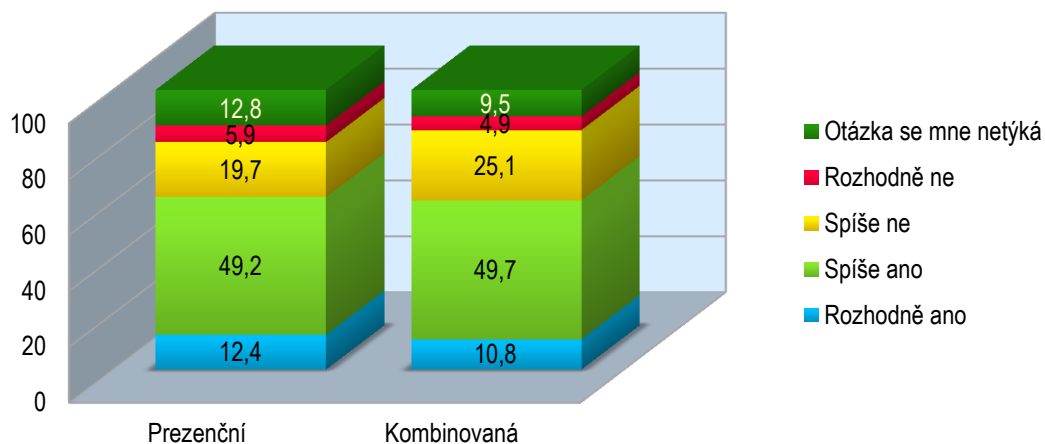
¹¹ Odpověď „Rozhodně ano“ nebo „Spíše ano“

Graf 2.65 Sladění studia a rodinného života podle oboru studia (%)



Následujícím faktorem ovlivňujícím sladění studia a rodinného života je forma studia. Na níže uvedeném grafu vidíme, že studenti prezenční formy častěji než studenti kombinovaného studia uvádějí, že se jim rozhodně (12,4 %) nebo spíše (49,2 %) daří propojit studium a rodinný život.

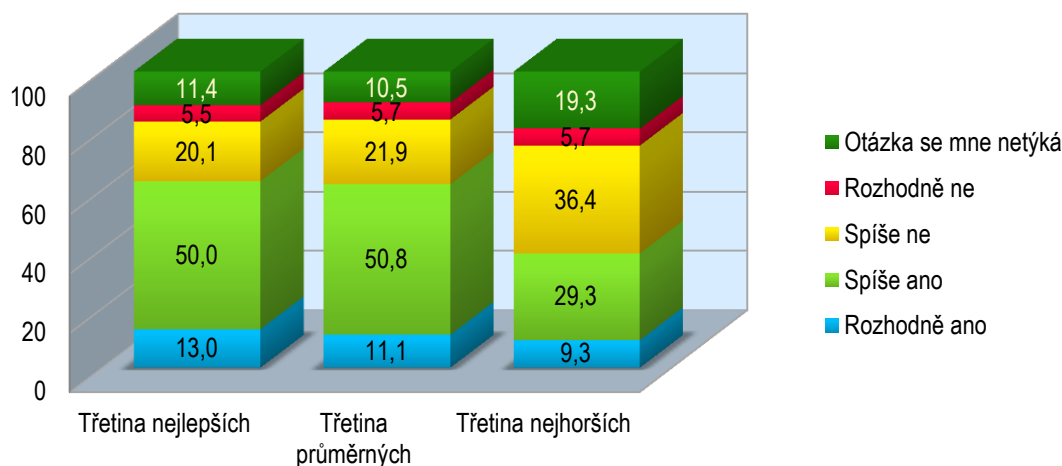
Graf 2.66 Sladění studia a rodinného života podle formy studia (%)



Posledním významným faktorem je úspěšnost studentů ve studiu. Nejlépe hodnotí sladění rodinného života a studia studenti řadící se mezi třetinu nejlepších a třetinu průměrných studentů. Z třetiny nejlepších studentů je rozhodně spokojeno se sladěním studia a rodinného života 13 %, spíše spojeno je 50 % studentů. U třetiny průměrných studentů je hodnocení velmi podobné (rozhodně ano – 11,1 %;

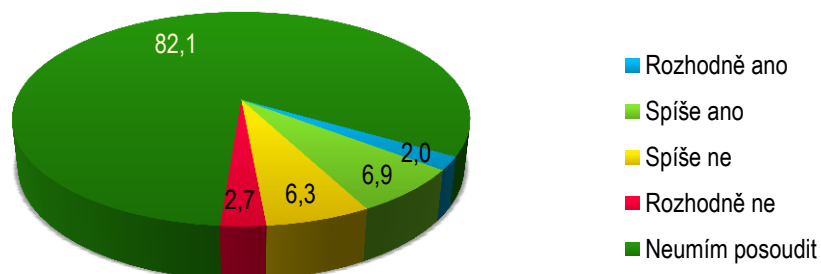
spíše ano – 50,8 %). Výrazně hůře hodnotí soulad třetina nejhorších studentů. Spokojeno¹² s kombinací studia a rodinného života je pouze 38,6 % studentů.

Graf 2.67 Sladění studia a rodinného života podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)



Další otázka týkající se rodinného života se zabývala dostatečným zázemím pro studium v případě, že má student dítě. Většina studentů danou otázku neumí posoudit nebo děti nemá. U ostatních studentů je podíl studentů, kterým škola poskytuje zázemí pro studium a kterým nikoliv, téměř vyrovnaný. Jedná se o 8,9 % studentů, kteří mají dostatečné zázemí a 9 % studentů, kteří nemají dostatečné zázemí.

Graf 2.68 V případě, že máte děti, poskytuje Vám škola dostatečné zázemí pro studium? (%)

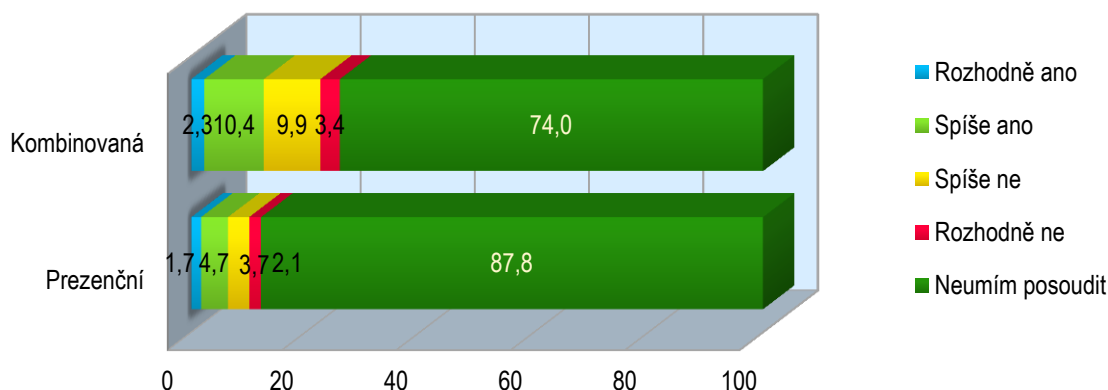


Hodnocení zázemí je silně ovlivněno formou studia a věkem studentů. To je dáno tím, kdo ze studentů děti má. Překvapivě je tato otázka jen slabě ovlivněna pohlavím studenta.

Častěji zázemí hodnotí studenti kombinovaného studia, téměř 88 % studentů prezenčního studia odpovědělo, že tuto otázku neumí posoudit, nebo děti nemají. Pokud již odpovídali, byli se zázemím spíše spokojeni (4,7 %). 10,4 % studentů kombinovaného studia bylo spíše spokojeno, zároveň však téměř stejný podíl (9,9 %) studentů bylo spíše nespokojeno.

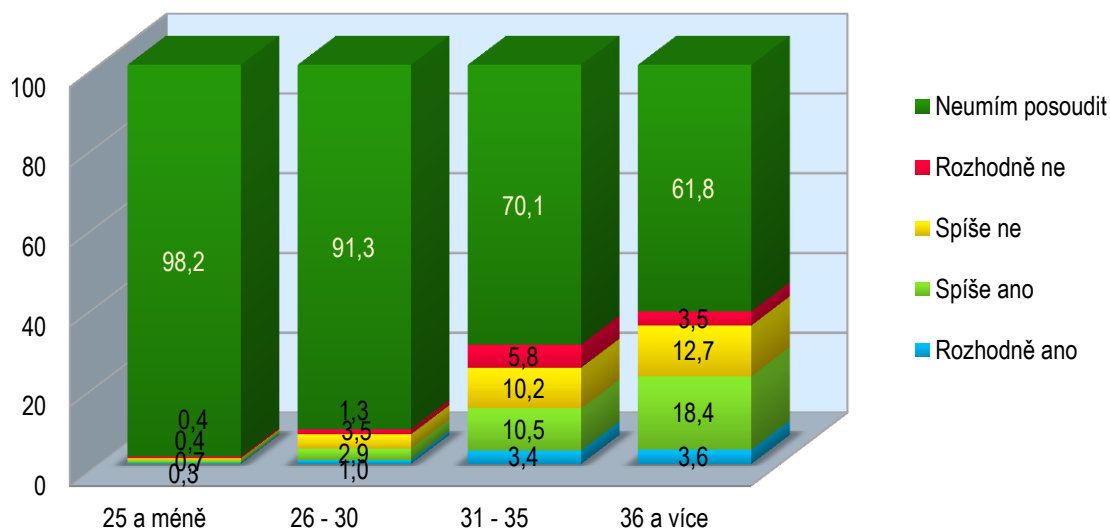
¹² Odpověď „Rozhodně ano“ nebo „Spíše ano“

Graf 2.69 Spokojenost se zázemím studia s dítětem podle formy studia (%)



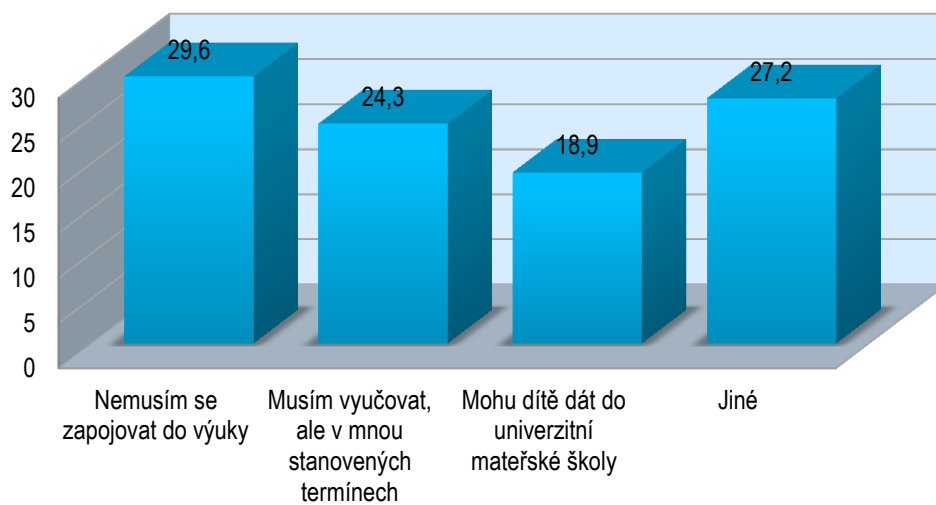
Dalším významným faktorem ovlivňujícím zázemí pro studium s dětmi a související i s formou studia je věk respondentů. S přibývajícím věkem roste podíl studentů, kteří mají dítě, a tedy mohou hodnotit zázemí pro studium v případě, že mají dítě. Nejlépe hodnotí zázemí nejstarší studenti, kde s dostatečným zázemím spíše souhlasí 18,4 % studentů, rozhodně spokojených je 3,6 %.

Graf 2.70 Spokojenost se zázemím studia studentů s dítětem podle věku studenta (%)



Pokud studenti odpověděli, že jim škola poskytuje dostatečné zázemí pro studium s dítětem (odpověď „Rozhodně ano“ nebo „Spíše ano“), byli dotázáni na to, jakým způsobem jim toto zázemí poskytuje. Studenti mohli označit více odpovědí. Nejčastěji se studenti nemusí zapojovat do výuky (29,6 % studentů), mezi další možnosti, které studenti uvedli v odpovědi „Jiné“ (27,2 %), patří např. přerušení studia po dobu rodičovské dovolené, která se nezapočítává do standardní doby přerušení, práce z domova nebo flexibilní pracovní doba.

Graf 2.71 Poskytované zázemí ze strany školy v případě studia s dítětem (%)



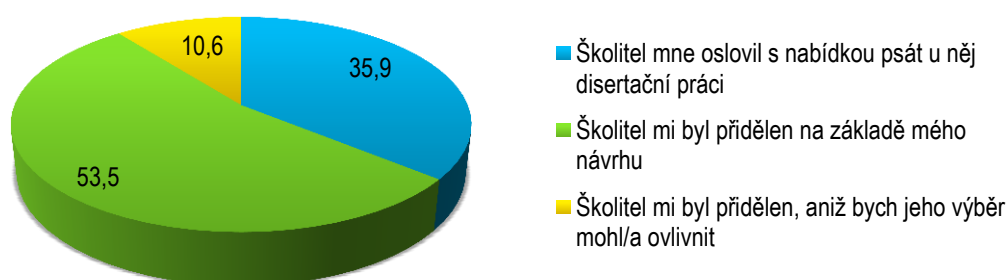
3 Školitel

Tato kapitola se věnuje vztahu doktoranda s jeho školitelem. Jedná se o otázky, jakým způsobem byl vybrán školitel či jaké jsou systémy hodnocení práce doktoranda a jeho školitele.

3.1 Výběr školitele

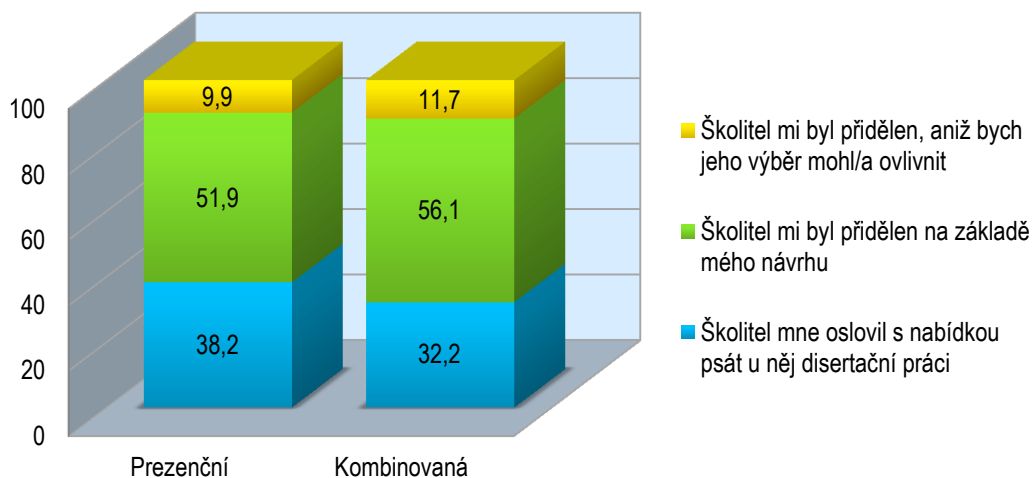
Studenti v rámci dotazníku odpovídali na to, jakým způsobem byl vybrán školitel jejich doktorského studia. Nejčastěji byl školitel studentům přidělen na základě jejich návrhu (53,5 % studentů). Přidělení školitele bez možnosti ovlivnění výběru nastalo pouze v 10,6 % případů.

Graf 3.1 Výběr školitele (%)



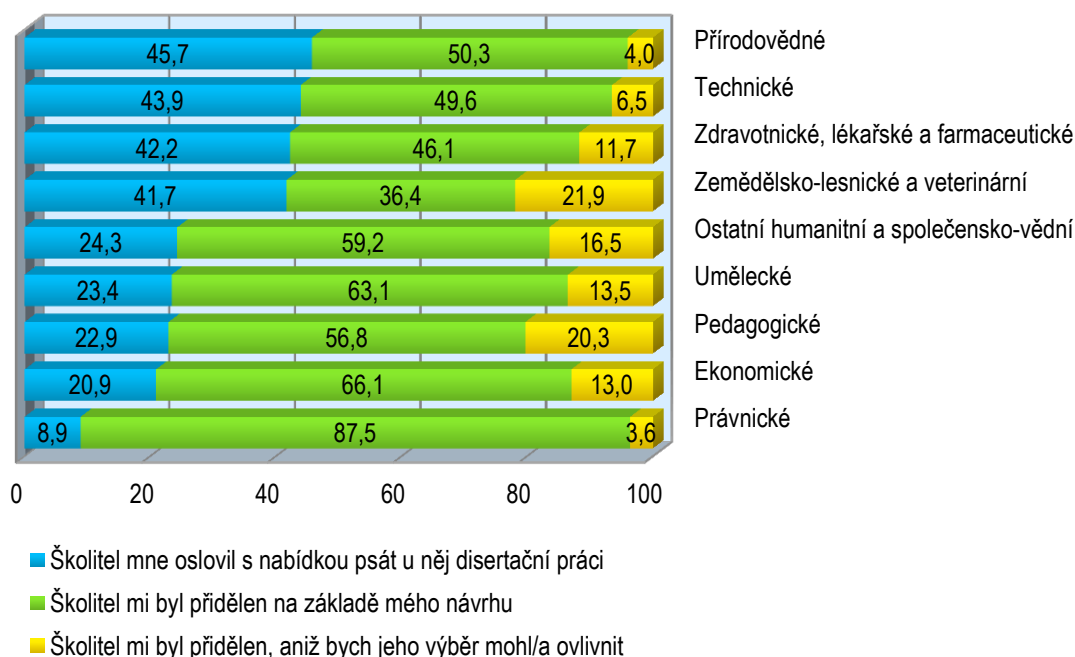
Statisticky významným faktorem ovlivňujícím výběr školitele je forma studia studentů. U studentů prezenčního studia vidíme, že je častěji s nabídkou psát u něj disertační práci oslovil sám školitel, jedná se o 38,2 % studentů prezenčního studia, zatímco u studentů kombinovaného studia je to pouze 32,2 %. Naopak u studentů kombinovaného studia byl častější případ, kdy jim byl školitel přidělen bez možnosti ovlivnění.

Graf 3.2 Výběr školitele podle formy studia (%)



Dalším statisticky významným faktorem ovlivňujícím výběr školitele je obor studia studentů. Nejčastěji byli školitelem osloveni studenti přírodovědných a technických oborů. Přidělení školitele na základě návrhu studentů bylo nejčastější u právnických oborů, kde byl takto školitel přidělen ve více než 87 % případů. Největší podíl studentů, kteří nemohli ovlivnit výběr svého školitele, je u studentů zemědělsko-lesnických a veterinárních oborů (21,9 %) a u studentů pedagogických oborů (20,3 %).

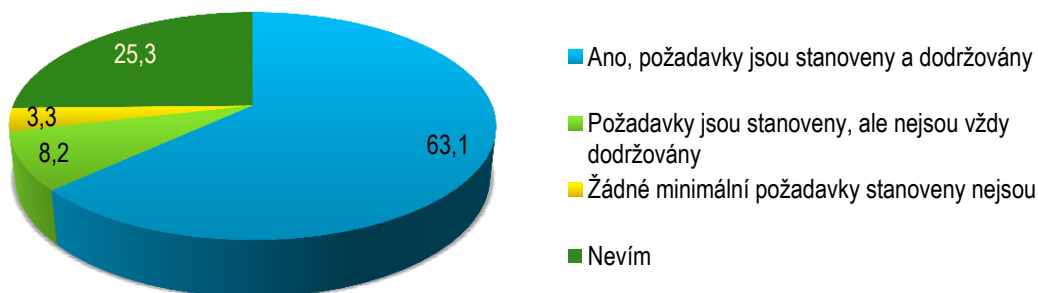
Graf 3.3 Výběr školitele podle oboru studia (%)



3.1.1 Požadavky na výběr školitele

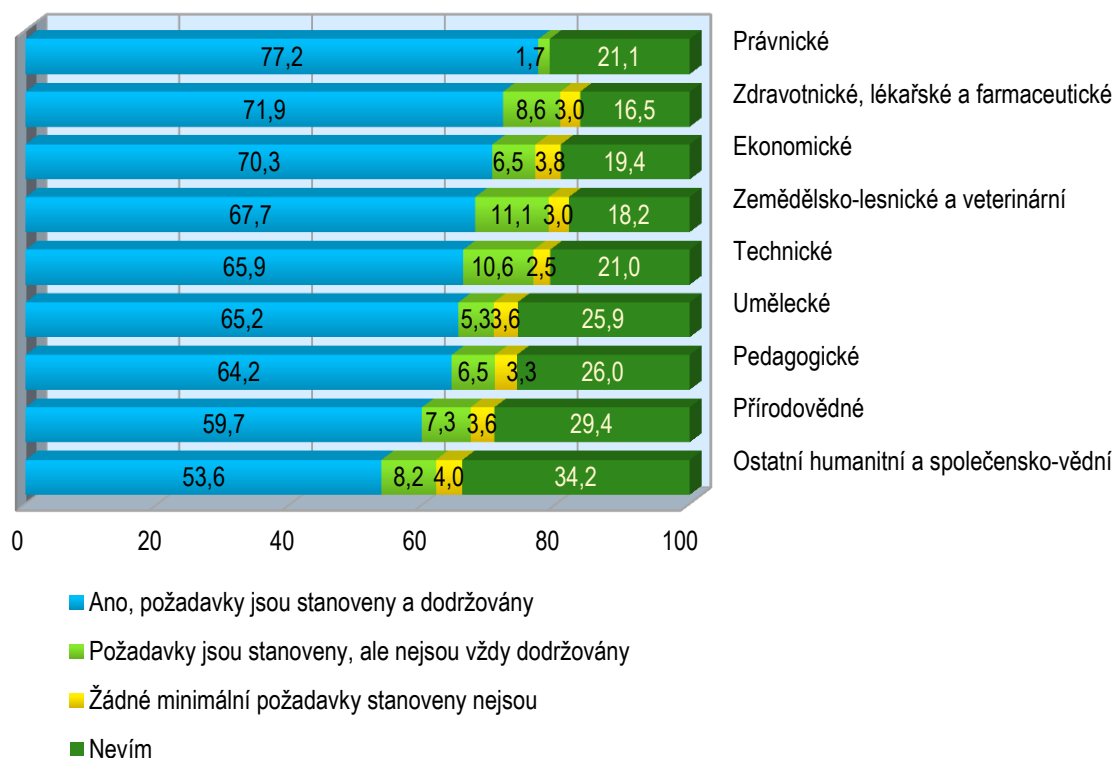
V následující otázce studenti odpovídali na to, zda jsou na jejich katedře stanoveny a dodržovány minimální požadavky na osoby, které jsou školiteli doktorandů. V 63,1 % případů studenti potvrdili, že na jejich katedrách jsou požadavky stanoveny a zároveň i dodržovány. 8,2 % studentů uvedlo, že na jejich katedrách požadavky stanoveny jsou, ale dodržovány nejsou. Celá čtvrtina studentů však neví, zda nějaké požadavky existují.

Graf 3.4 Požadavky na výběr školitele (%)



Významným faktorem ovlivňujícím to, zda jsou na katedře, kde student studuje, minimální požadavky na výběr školitele, je obor studia studenta. Požadavky jsou nejčastěji stanoveny i dodržovány na právnických oborech (77,2 % případů), dále pak na zdravotnických, lékařských a farmaceutických oborech (71,9 %). Největší podíl studentů, kteří uvedli, že požadavky stanoveny jsou, ale nejsou dodržovány, je na zemědělsko-lesnických a veterinárních oborech a na technických oborech. Největší podíl studentů (34,2 %), kteří nevědí, zda jsou stanoveny požadavky na výběr školitele, pochází z ostatních humanitních a společensko-vědních oborů.

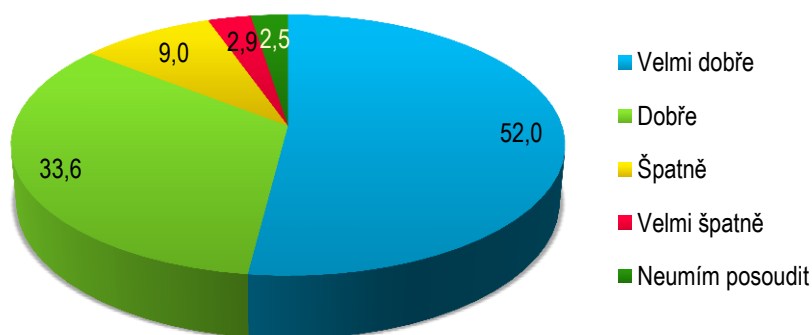
Graf 3.5 Požadavky na výběr školitele podle oboru studia (%)



3.2 Spolupráce se školitelem

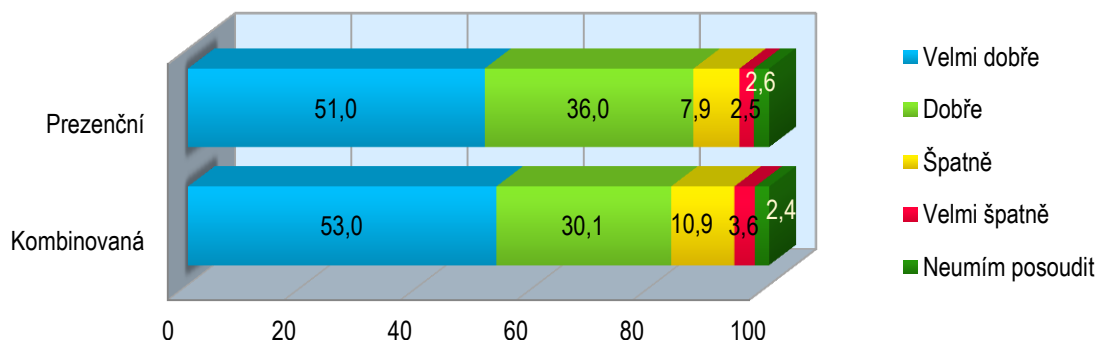
Dále mohli studenti hodnotit spolupráci se školitelem. První otázka se týkala přímo vlastního hodnocení spolupráce se školitelem. 52 % studentů hodnotí spolupráci se svým školitelem jako velmi dobrou, 33,6 % studentů pak jako dobrou. Pouze 11,9 % studentů hodnotilo spolupráci jako špatnou nebo velmi špatnou. 2,5 % studentů spolupráci neumí ohodnotit.

Graf 3.6 Hodnocení spolupráce se školitelem (%)



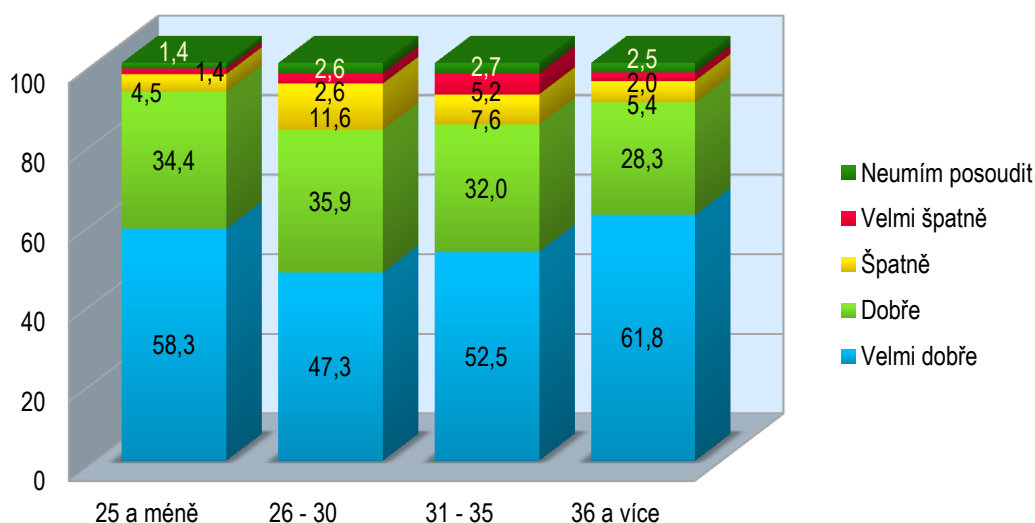
Hodnocení spolupráce se školitelem je mírně ovlivněno formou studia studentů. Studenti prezenční formy studia hodnotí častěji spolupráci jako velmi dobrou nebo dobrou (87,0 %), oproti studentům kombinované formy, kde těchto studentů bylo pouze 83,1 %.

Graf 3.7 Hodnocení spolupráce se školitelem podle formy studia (%)



Výrazným faktorem ovlivňujícím hodnocení školitele je věk studenta a obor studia. Nejlépe hodnotí spolupráci studenti do 25 let. 92,7 % těchto studentů hodnotí spolupráci jako dobrou nebo velmi dobrou. Druhou nejspokojenější skupinou studentů jsou studenti nad 36 let. Zde je se spoluprací spokojeno nebo velmi spokojeno 90,1 % studentů.

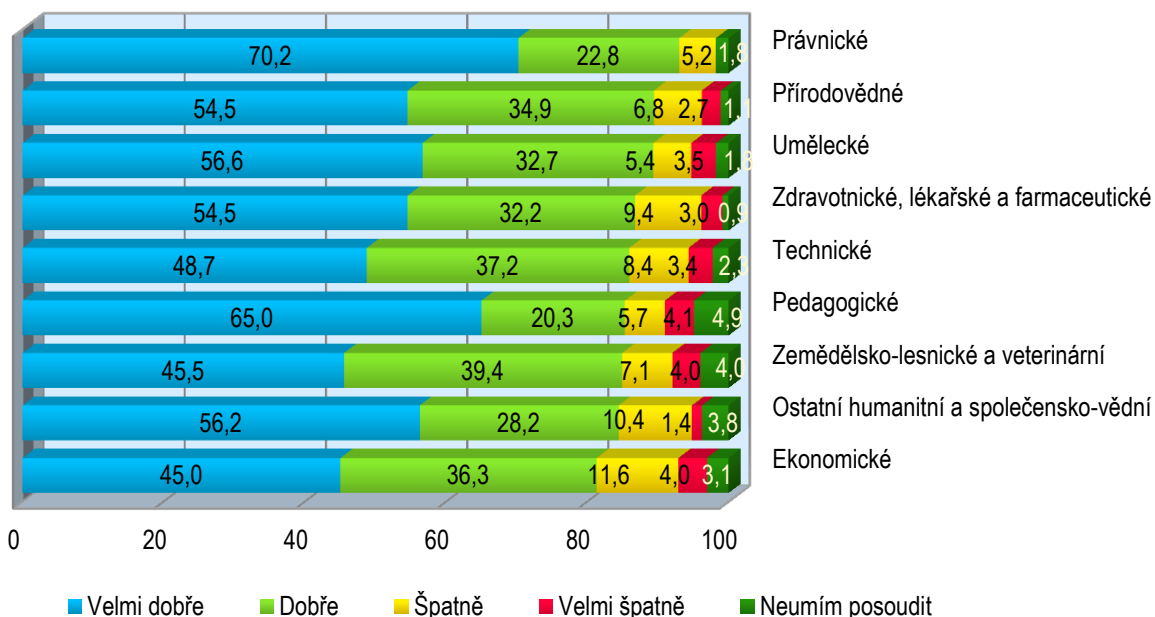
Graf 3.8 Hodnocení spolupráce se školitelem podle věku (%)



Dalším významným faktorem ovlivňujícím hodnocení spolupráce mezi studentem a školitelem je obor studia studenta. Nejčastěji jsou se spoluprací se školitelem spokojeni¹³ studenti právnických oborů (93 % studentů), dále pak studenti přírodovědných oborů (89,4 %) a studenti uměleckých oborů (89,3 %). Nejméně jsou se spoluprací spokojeni studenti ekonomických oborů (81,3 % studentů).

¹³ Hodnocení spolupráce „Velmi dobře“ a „Dobře“

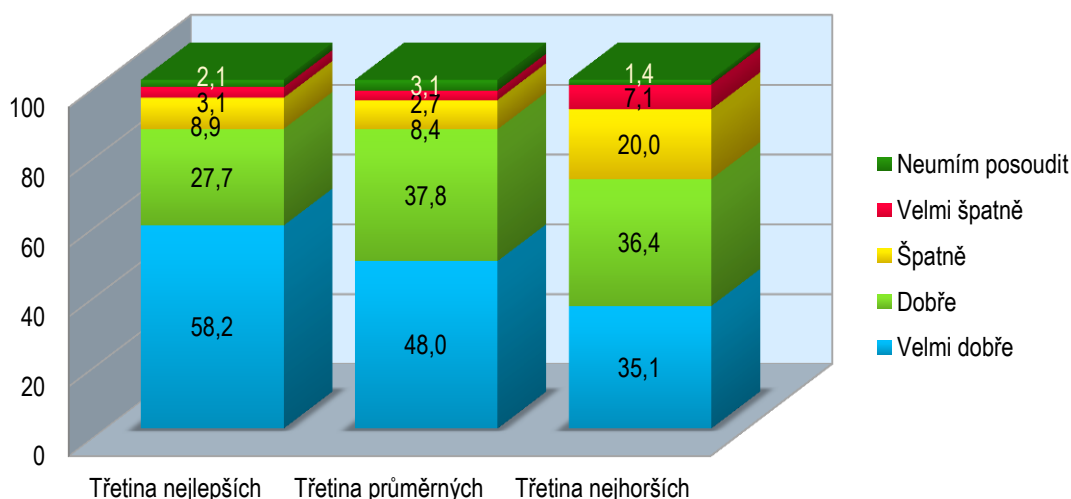
Graf 3.9 Hodnocení spolupráce se školitelem podle oboru studia (%)



Posledním významným faktorem ovlivňujícím hodnocení spolupráce se školitelem je subjektivní hodnocení studenta v úspěšnosti ve studiu, kdy se studenti měli zařadit do třetiny nejlepších, průměrných a nejhorších studentů.

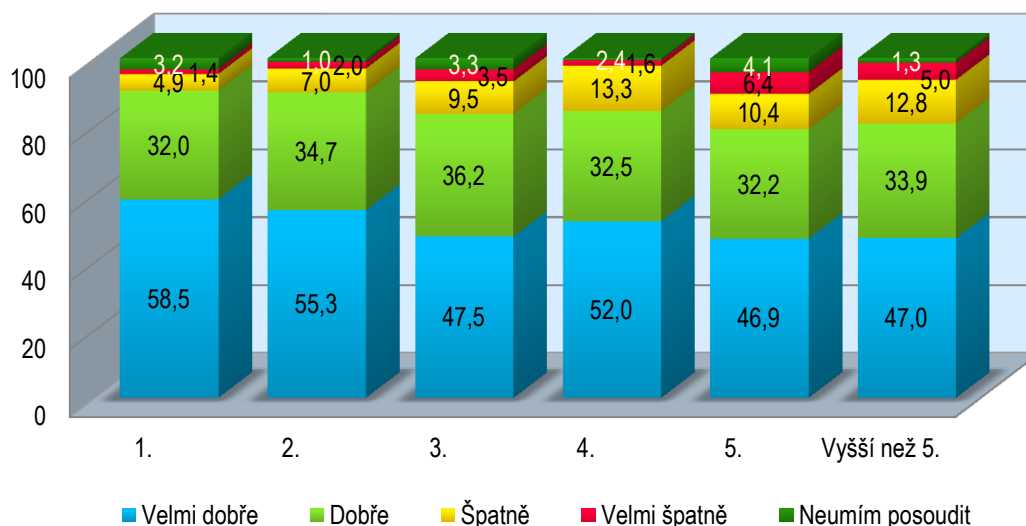
Nejspokojenější jsou studenti, kteří se řadí do třetiny nejlepších nebo průměrných studentů. U třetiny nejlepších je velmi spokojena více než polovina studentů (58,2 %), u průměrných studentů je to 48 %. Nejméně jsou spokojeni studenti, kteří se zařadili do nejhorší skupiny (27,1 % studentů nespokojeno nebo velmi nespokojeno).

Graf 3.10 Hodnocení spolupráce se školitelem podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)



Posledním významným faktorem je ročník studia. Na níže uvedeném grafu vidíme, že s přibývajícím rokem studia klesá spokojenost se spoluprací se školitelem. Studenti v 1. ročníku studia jsou se spoluprací spokojeni¹⁴ v 90,5 % případů. U studentů z vyšších než 5. ročníků je to již jen 80,9 %.

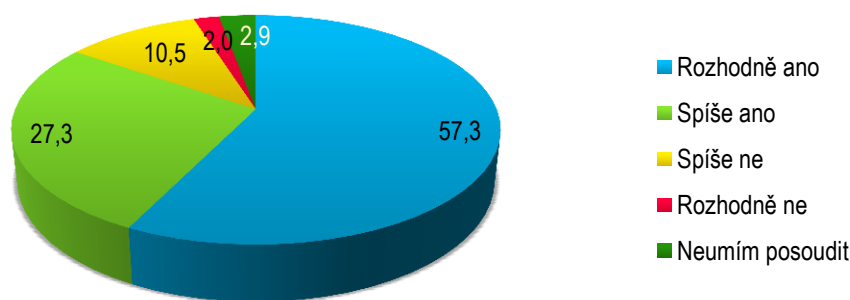
Graf 3.11 Hodnocení spolupráce se školitelem podle ročníku studia (%)



3.2.1 Zpětná vazba mezi školiteli a studenty

Následující otázky se týkaly poskytování zpětné vazby školiteli – zda mají studenti možnost poskytnout zpětnou vazbu školiteli a také to, zda má školitel o tuto zpětnou vazbu zájem. 84,6 % studentů má¹⁵ možnost poskytnout školiteli zpětnou vazbu. Pouze 12,5 % studentů tuto možnost nemá.

Graf 3.12 Máte příležitost poskytnout svému školiteli zpětnou vazbu? (%)

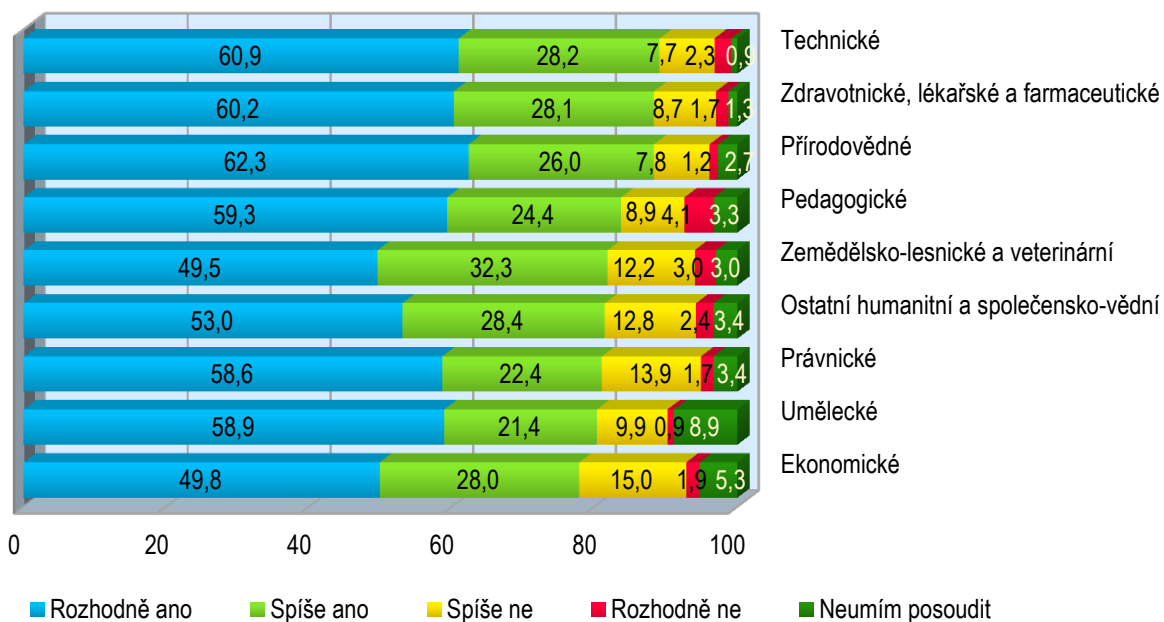


Nejvýznamnějším faktorem ovlivňujícím to, zda má student příležitost poskytnout zpětnou vazbu školiteli, je obor studia. Možnost zpětné vazby mají nejčastěji studenti technických, zdravotnických, lékařských a farmaceutických a přírodovědných oborů.

¹⁴ Odpověď „Velmi dobře“ a „Dobře“

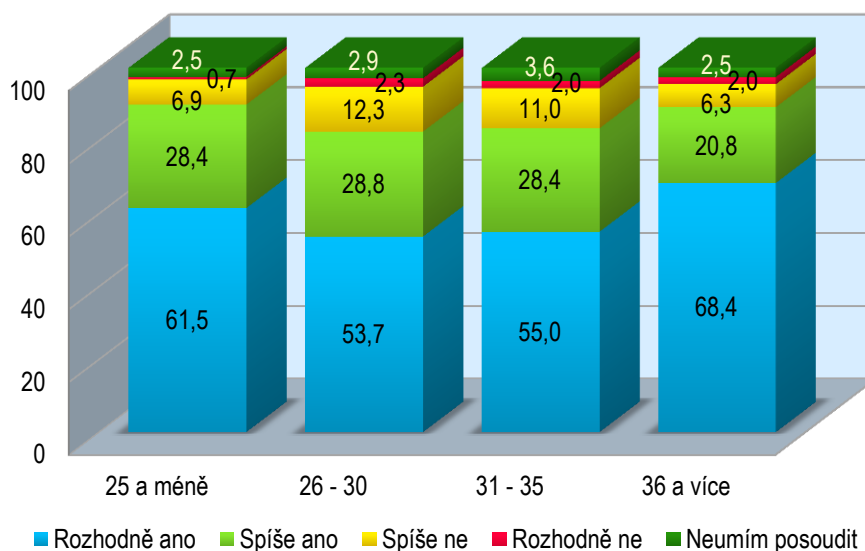
¹⁵ Odpověď „Rozhodně ano“ nebo „Spíše ano“

Graf 3.13 Možnost poskytnout zpětnou vazbu školiteli podle oboru studia (%)



Starší studenti (nad 36 let) a studenti do 25 let vidí svoje možnosti poskytnout zpětnou vazbu lépe než studenti ve věku 26 až 35 let.

Graf 3.14 Možnost poskytnout zpětnou vazbu školiteli podle věku (%)

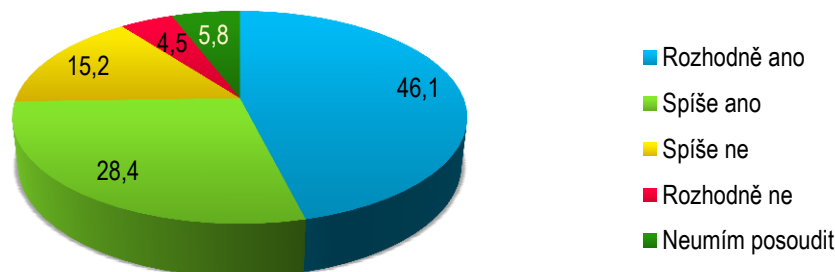


Další otázkou týkající se zpětné vazby mezi školitelem a studentem byla otázka, zda má školitel zájem o získání zpětné vazby od studentů. Studenti si ve většině případů myslí, že školitel má¹⁶ zájem o zpětnou vazbu (74,5 %). 15,2 % studentů si myslí, že zájem spíše nemá. Pouze 4,5 % studentů

¹⁶ Odpověď „Rozhodně ano“ nebo „Spíše ano“

odpovědělo, že školitel rozhodně nemá zájem o zpětnou vazbu. 5,8 % studentů nedokáže zájem školitele posoudit.

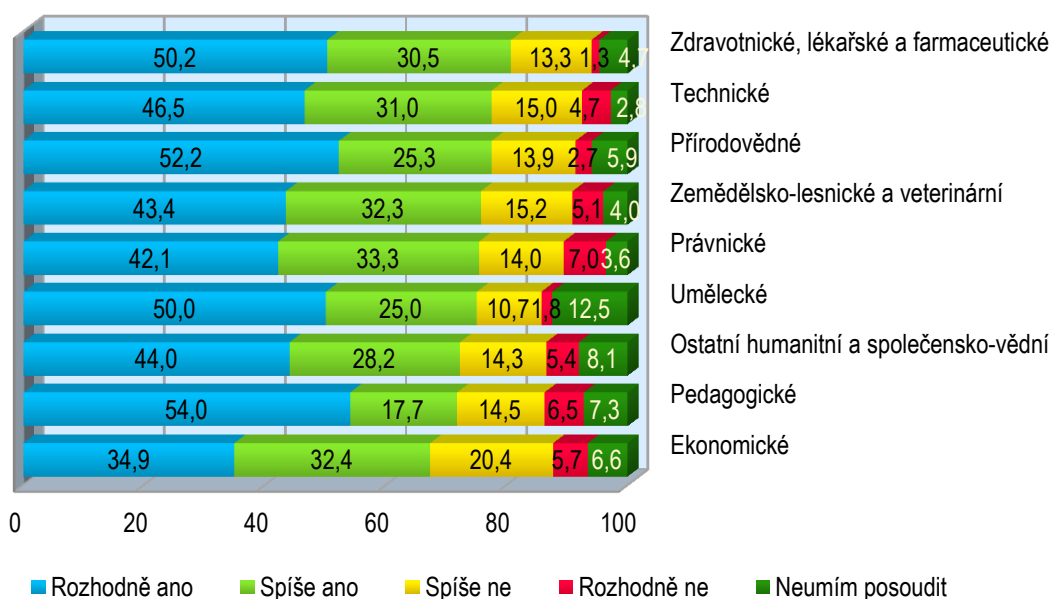
Graf 3.15 Má školitel zájem o získání zpětné vazby od Vás? (%)



Statisticky významným faktorem ovlivňujícím zájem školitele o získání zpětné vazby od studentů je obor studia a sebehodnocení studenta.

Nejčastěji mají podle studentů zájem¹⁷ o zpětnou vazbu školitelé studentů studujících zdravotnické, lékařské a farmaceutické obory (80,7 % studentů). Dále jsou to technické (77,5 %) a přírodovědné obory (77,5 %). Nejmenší zájem školitele o získání zpětné vazby pocítují studenti ekonomických oborů (67,3 %).

Graf 3.16 Zájem školitele o získání zpětné vazby od studentů podle oboru studia (%)



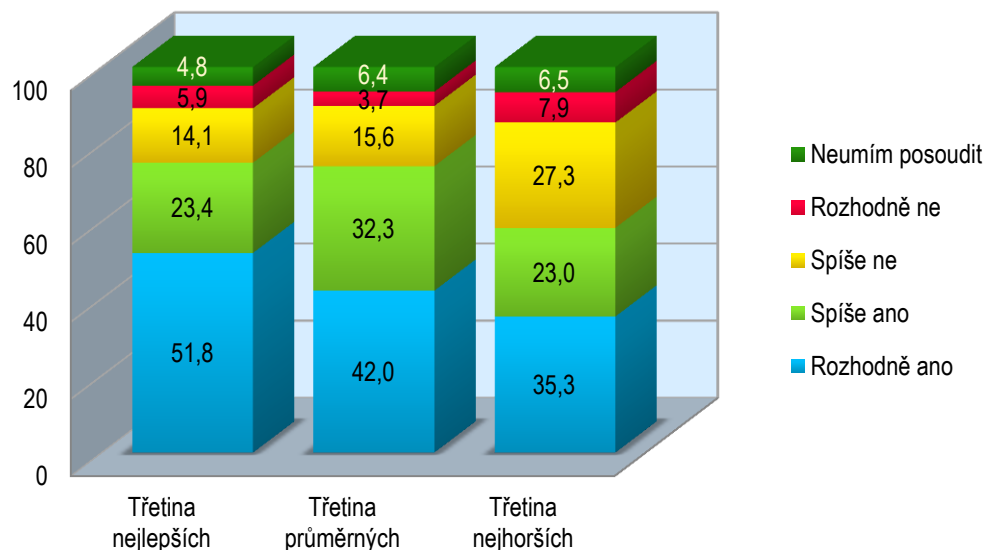
Sebehodnocení studenta ve studiu má také vliv na hodnocení zájmu školitele o získání zpětné vazby od studentů. Nejčastěji se se zájmem¹⁸ školitele o získání zpětné vazby setkávají studenti řadící se

¹⁷ Odpověď „Rozhodně ano“ nebo „Spíše ano“

¹⁸ Odpověď „Rozhodně ano“ a „Spíše ano“

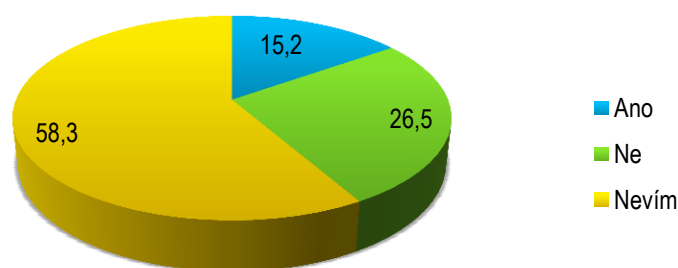
mezi třetinu nejlepších studentů (75,2 %) a třetinu průměrných studentů (74,3 %). U skupiny nejhorších studentů je tento podíl pouze 58,3 % studentů.

Graf 3.17 Zájem školitele o získání zpětné vazby od studentů podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)



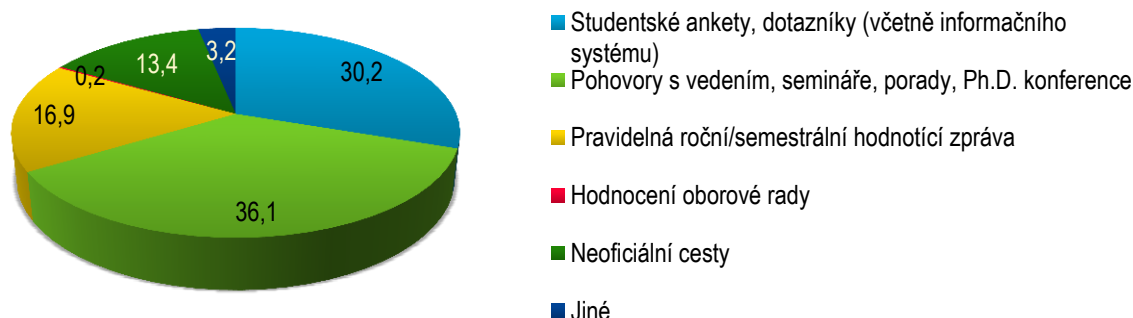
Poslední otázka se týkala skutečnosti, zda se na katedře realizuje získávání zpětné vazby školitelů, a pokud ano, jakým způsobem. Studenti v polovině případů neví, zda nějaký systém existuje. Pouze 15,2 % studentů uvedlo, že takový systém existuje.

Graf 3.18 Existuje na katedře systém získávání zpětné vazby k doktorskému studiu od studentů (ke školiteli, k oborové radě)? (%)



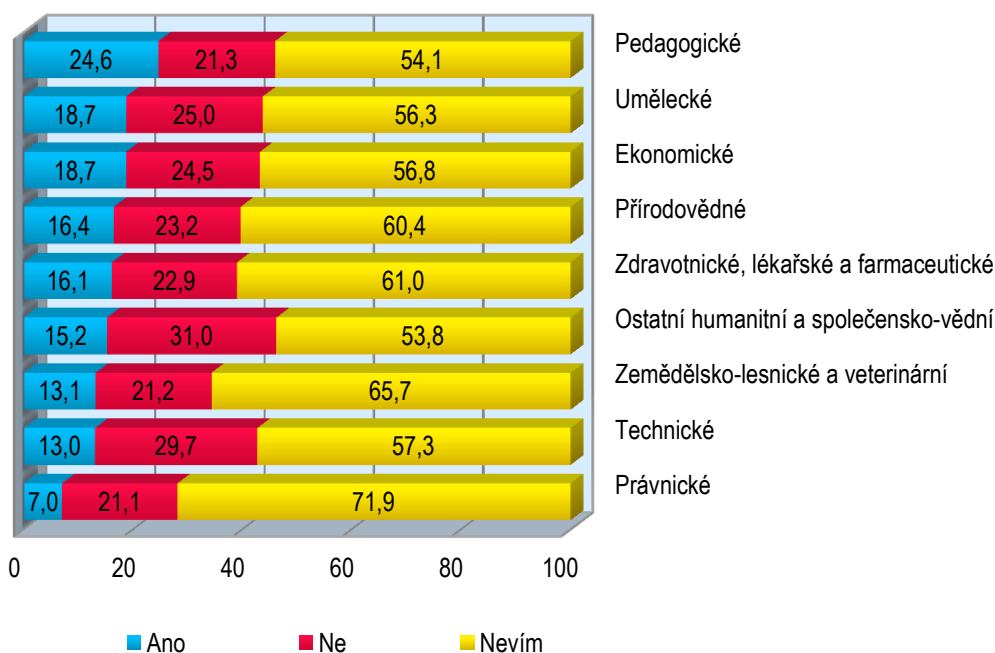
Pokud studenti uvedli, že na jejich katedře existuje systém zpětné vazby, nejčastěji se jedná o pohovory s vedením, semináře, porady a Ph.D. konference (36,1 % případů), nebo studentské ankety či dotazníky (včetně informačního systému) (30,2 %). Dalšími způsoby získávání zpětné vazby jsou pravidelné roční/semestrální hodnotící zprávy (16,9 %) a také neoficiální cesty (13,4 %).

Graf 3.19 Nejčastější systémy získávání zpětné vazby k doktorskému studiu od studentů (%)



Existence systému zpětné vazby na katedrách silně závisí na studovaném oboru studentů. Z níže uvedeného grafu vidíme, že o existenci systému zpětné vazby nejčastěji vědí studenti pedagogických oborů (24,6 %). Největší podíl studentů, kteří si myslí, že na jejich katedře není žádný takový systém, studuje ostatní humanitní a společensko-vědní obory (31,0 %). Největší podíl studentů, kteří netuší, zda systém zpětné vazby na jejich katedře existuje, studuje právnické obory (71,9 % studentů).

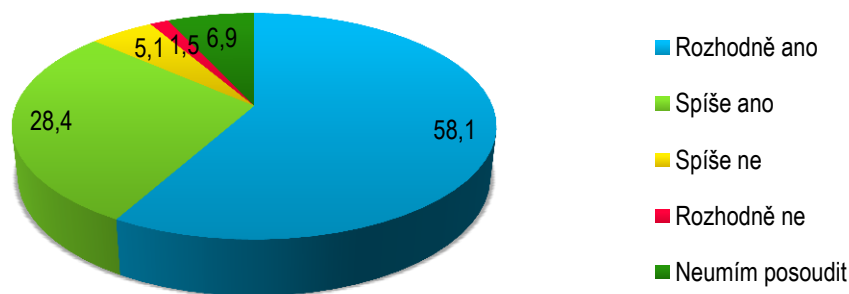
Graf 3.20 Existence systému zpětné vazby na katedrách podle oboru studia (%)



3.2.2 Vztahy mezi školitelem a studentem

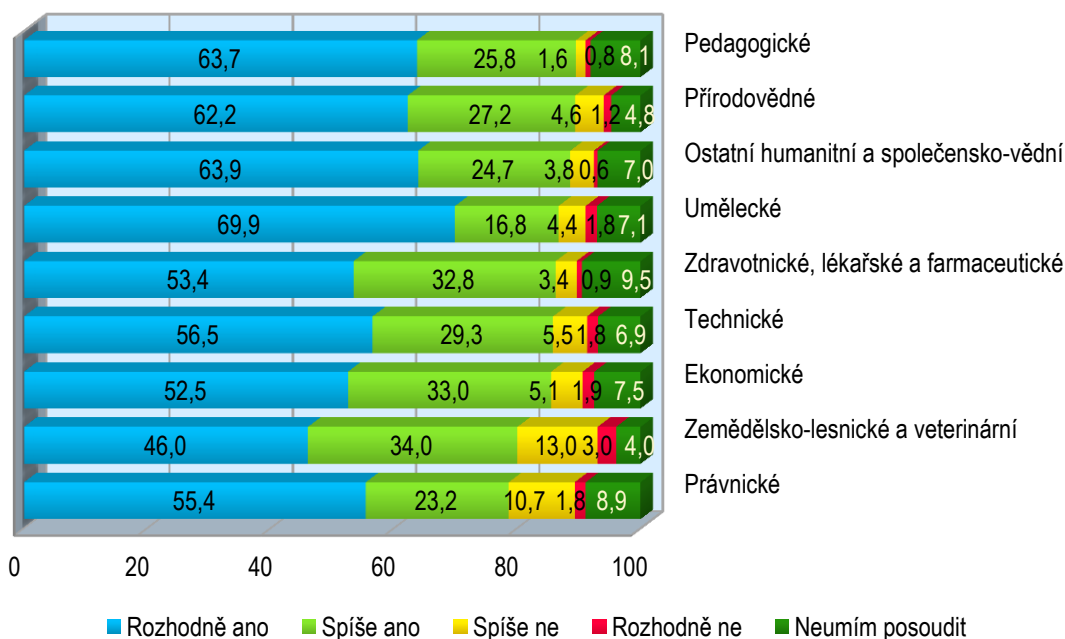
V rámci dotazníku mohli studenti hodnotit, zda je přístup školitele k doktorandům individualizovaný. Na níže uvedeném grafu vidíme, že 58,1 % studentů uvedlo, že je rozhodně individualizovaný. 28,4 % si myslí, že je spíše individualizovaný, 6,6 % studentů si to rozhodně či spíše nemyslí, 6,9 % studentů to neumí posoudit.

Graf 3.21 Je přístup vašeho školitele k doktorandům individualizovaný? (%)



Přístup školitele je stejně jako zpětná vazba silně ovlivněn studovaným oborem studenta. Nejosobnější přístup školitele vnímají studenti pedagogických (89,5 % studentů¹⁹) a přírodovědných oborů (89,4 %). Jako nejméně individualizovaný hodnotí přístup školitele studenti právnických oborů (78,6 %).

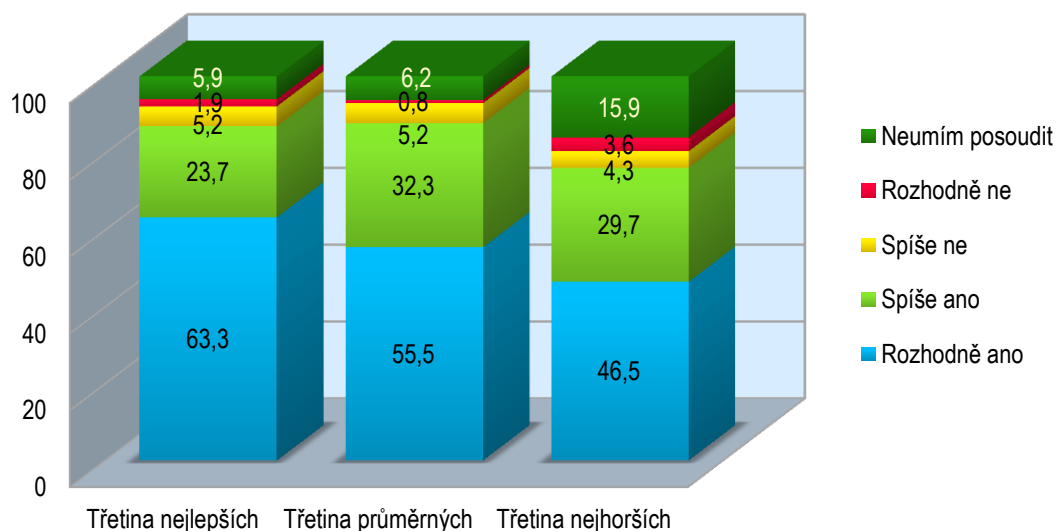
Graf 3.22 Hodnocení individuálního přístupu školitele k doktorandům podle oboru studia (%)



Posledním významným faktorem je sebehodnocení studentů. Čím lépe se student hodnotí ve studiu, tím i lépe hodnotí individuální přístup školitele. 63,3 % studentů z nejlepší třetiny studentů jsou rozhodně přesvědčeny o individuálním přístupu školitele. Z třetiny nejhorších studentů je to pouze 46,5 % studentů, je zde však větší podíl studentů, kteří přístup neumí posoudit (15,9 %), anebo rozhodně nesouhlasí s tím, že má školitel individuální přístup ke studentům (3,6 %).

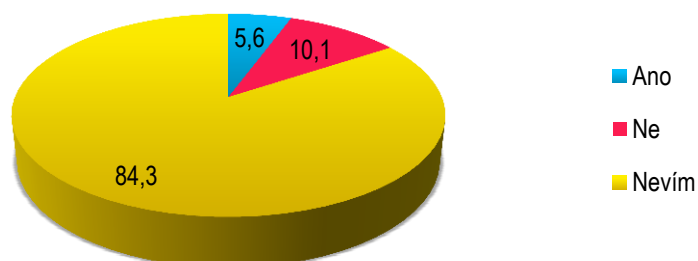
¹⁹ Odpověď „Rozhodně ano“ nebo „Spíše ano“

Graf 3.23 Hodnocení individuálního přístupu školitele k doktorandům podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)



V rámci dotazníku byli studenti dotázáni, zda kromě zpětné vazby existuje na jejich vysoké škole systém kontroly školitelů. Na níže uvedeném grafu je vidět, že většina studentů (84,3 %) neví, zda taková kontrola existuje. Pouze 5,6 % studentů uvedlo, že nějaký systém kontroly existuje.

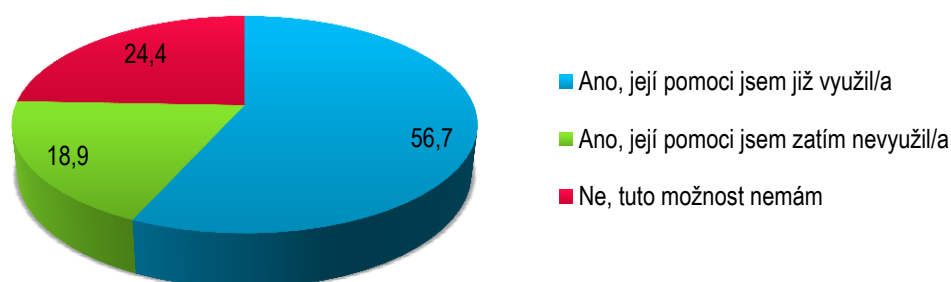
Graf 3.24 Existuje na Vaši vysoké škole nějaký systém kontroly školitelů? (%)



Mezi existující systémy kontroly školitelů studenti uváděli např. hodnocení výsledků doktoranda, vnitřní informační systém školy, případně kontrolu ze strany oborové rady.

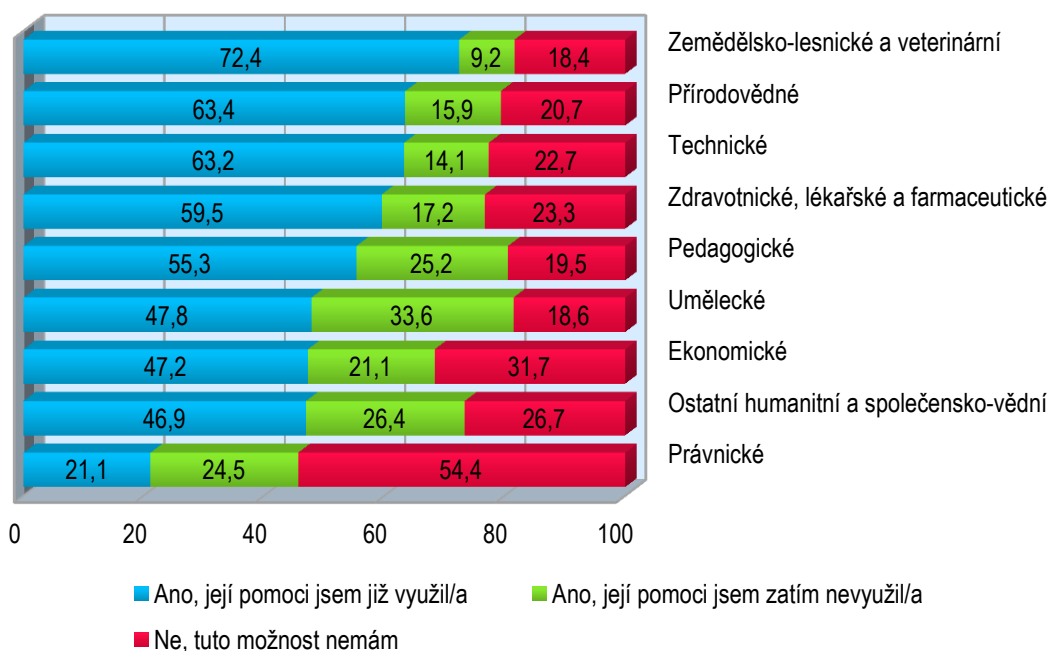
Poslední otázka týkající se vztahu studenta a školitele se ptala na skutečnost, zda má student možnost obrátit se ještě na jinou osobu kromě školitele, která by mu po odborné stránce nezávisle na školiteli poradila (konzultant, mentor apod.). Na níže uvedeném grafu vidíme, že tuto možnost má 75,6 % studentů. Více než polovina (56,7 %) studentů tuto možnost nejen má, ale také již pomoci další osoby využila. Necelá čtvrtina studentů možnost konzultace se třetí osobou nemá.

Graf 3.25 Máte kromě školitele k dispozici ještě jinou osobu, která Vám poradí po odborné stránce v rámci studia nezávisle na školiteli (konzultant, mentor apod.)? (%)



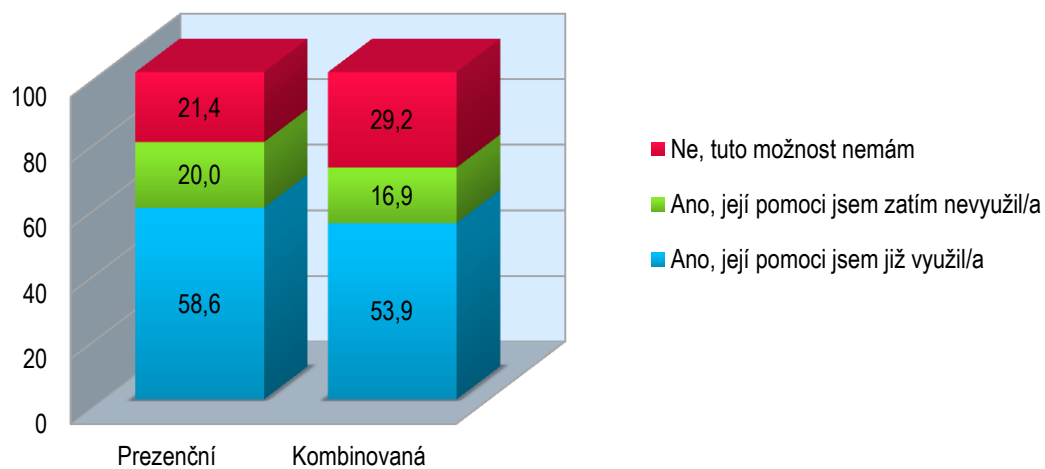
Významným faktorem ovlivňujícím skutečnost, zda má student možnost využít konzultace a využívá ji, je obor studia. Nejčastěji konzultace využívají studenti zemědělsko-lesnických a veterinárních oborů (72,4 %). Pouze 9,2 % studentů těchto oborů o této možnosti ví, ale nevyužívá ji. Nejmenší možnosti konzultací mají studenti právnických oborů. Více než polovina studentů tuto možnost nemá, pouze 21,1 % tuto možnost má a využívá ji.

Graf 3.26 Možnost konzultací s jinou osobou než je školitel podle oboru studia (%)



Posledním významným faktorem ovlivňujícím možnosti využití konzultací s jinou osobou, než je školitel, je forma studia studentů. Z níže uvedeného grafu vidíme, že studenti kombinovaného studia uvádějí častěji, že nemají možnost konzultací s jinou osobou (29,2 % studentů, tj. o 7,8 p.b. více než u prezenčních studentů).

Graf 3.27 Možnost konzultací s jinou osobou než je školitel podle formy studia (%)



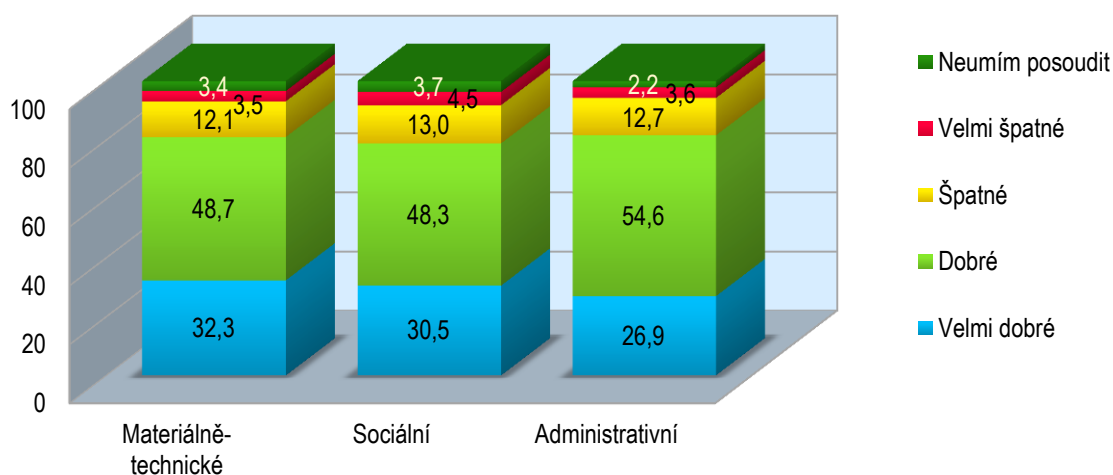
4 Zázemí pro studium

Ve čtvrté kapitole byli studenti dotazováni na zázemí pro studium. Nejprve studenti hodnotili materiálně-technické, dále sociální a administrativní zázemí a také služby knihovny. V následujících analýzách se zaměříme především na studenty, kteří spokojeni nebyli. V této kapitole se také zabýváme vnímáním studentů jako plnohodnotných členů katedry. Studenti měli sami zhodnotit, zda jsou považováni za plnohodnotné členy katedry.

4.1 Zázemí pro studium a služby knihovny

Studenti jsou se zázemím pro studium ve většině případů spokojeni (zázemí hodnotili jako velmi dobré a dobré). S materiálně-technickým zázemím je spokojeno 81 % studentů, se sociálním zázemím 78,8 % studentů a s administrativním zázemím je spokojeno 81,5 % studentů. Nejčastěji jsou studenti nespokojeni (zázemí hodnotili jako velmi špatné a špatné) se sociálním zázemím (17,5 %). Velmi malá část studentů (3,4 % u materiálně-technického, 3,7 % u sociálního a 2,2 % u administrativního zázemí) neumí zázemí ve škole posoudit.

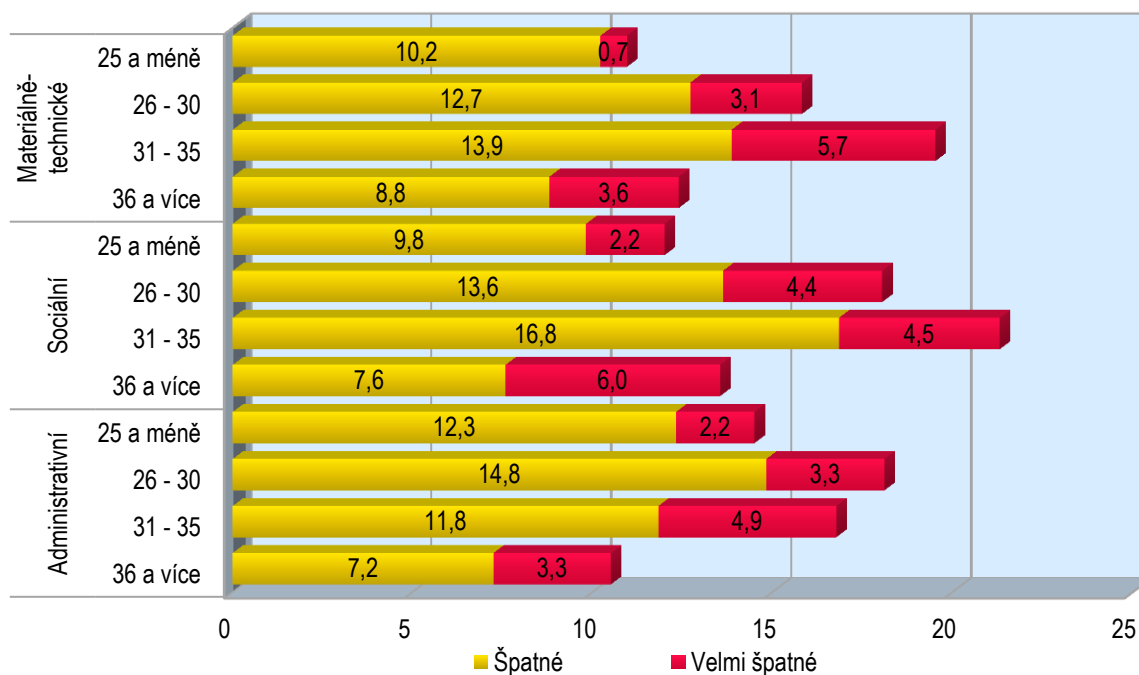
Graf 4.1 Hodnocení zázemí pro studium (%)



Odlišnosti u hodnocení zázemí pro studium je možné nalézt u skupin podle pohlaví, věku, formy studia a také studovaného oboru. Rozdíly podle pohlaví jsou patrné pouze u administrativního zázemí, kde je hodnocení mužů více negativní. Nespokojených mužů je 17,8 %, zatímco žen pouze 13,9 %. U materiálně-technického a sociálního zázemí je hodnocení u mužů a žen bez rozdílů.

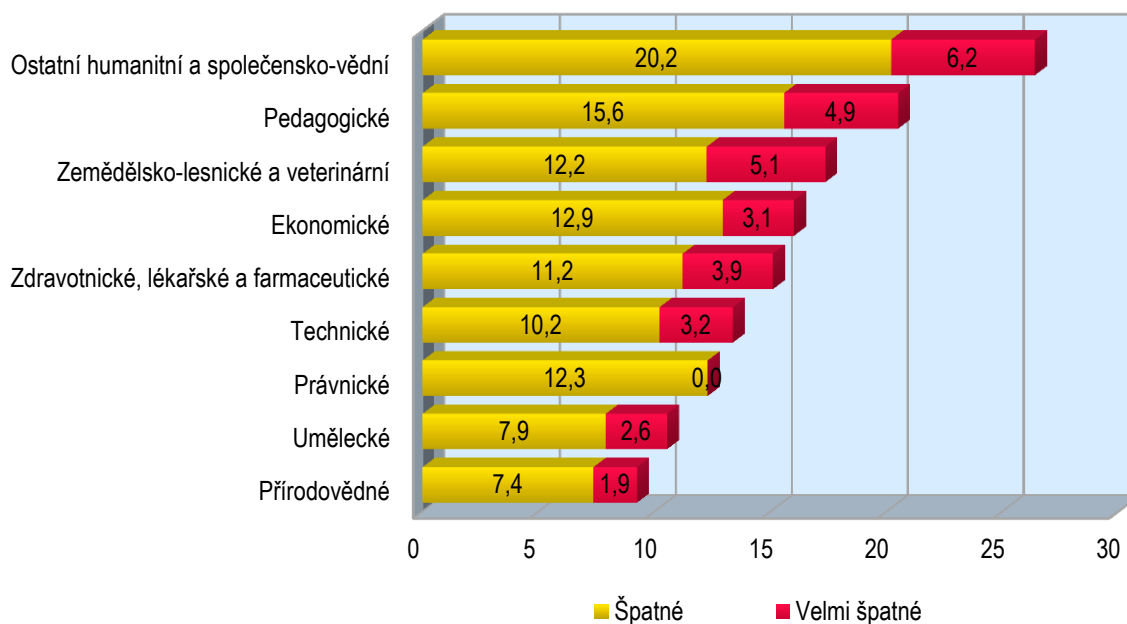
Při rozdělení podle věkových skupin jsou se všemi formami zázemí méně spokojeni studenti ve věku 26 - 35 let. Nejmladší a nejstarší studenti jsou naopak spokojeni nejvíce. U mladších studentů lze předpokládat, že se při svém studiu zatím nesetkali se situacemi, kdy by toto zázemí mohli ocenit.

Graf 4.2 Hodnocení zázemí pro studium podle věku (%)



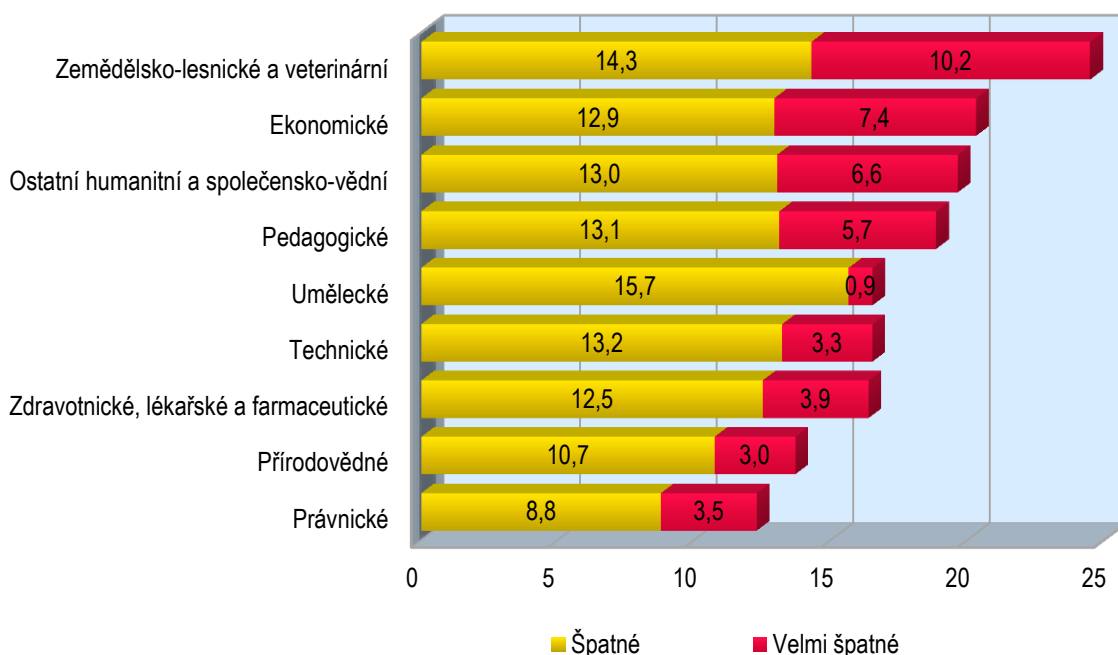
Rozdíly v hodnocení zázemí pro studium jsou také mezi studovanými obory. Materiálně–technické zázemí je nejhůře hodnoceno u ostatních humanitních a společensko–vědních oborů, 26,4 % studentů zvolilo možnost špatné nebo velmi špatné. Naopak nejlépe hodnotí toto zázemí studenti přírodovědných oborů.

Graf 4.3 Hodnocení materiálně-technického zázemí pro studium podle oboru studia (%)



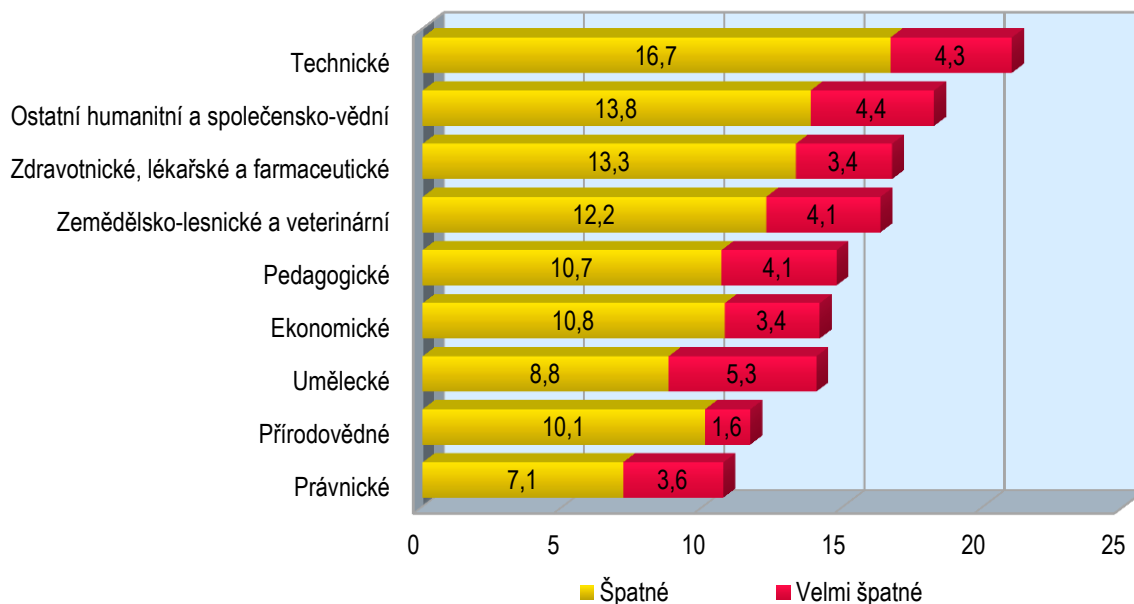
Sociální zázemí je negativně vnímáno studenty zemědělsko-lesnických a veterinárních oborů. Hodnocení špatné nebo velmi špatné uvedla necelá čtvrtina studentů.

Graf 4.4 Hodnocení sociálního zázemí pro studium podle oboru studia (%)



Administrativní zázemí je obecně nejméně problémové. Ze studovaných oborů v negativním hodnocení vyčnívají pouze technické obory, u kterých tuto položku hodnotilo negativně 21 % studentů. Do jisté míry je to ovlivněno faktem, že na technických oborech studují častěji muži, kteří hodnotí administrativní zázemí hůře než ženy. Nejvíce spokojeni jsou s administrativním zázemím studenti právnických oborů.

Graf 4.5 Hodnocení administrativního zázemí pro studium podle oboru studia (%)



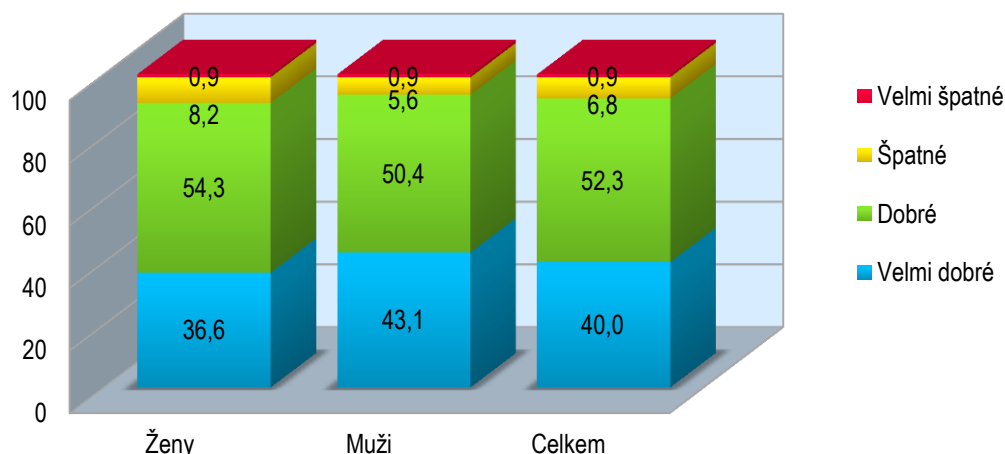
Výsledky hodnocení zázemí pro studium se liší také podle standardní doby studia. Studenti, kteří studují ve čtyřletých oborech, hodnotili zázemí pro studium lépe než studenti tříletých oborů. Největší rozdíl je u materiálně-technického zázemí, a to 8,3 p.b. Výsledky hodnocení zázemí pro studium u rozdělení

podle standardní doby studia částečně odpovídají rozdělení studijních oborů. Mezi čtyřleté obory patří přírodovědné, zdravotnické, lékařské, farmaceutické a technické obory, studenti těchto oborů hodnotí jednoznačně lépe materiálně-technické a sociální zázemí. Tato spojitost již není zřejmá pro administrativní zázemí. Studenti zdravotnických, lékařských, farmaceutických a technických oborů hodnotí oproti jiným čtyřletým studijním oborům administrativní zázemí častěji jako špatné nebo velmi špatné, hodnocení čtyřletých oborů výrazně ovlivňují studenti přírodovědných oborů, kde je podíl negativních ohlasů daleko menší.

Rozdíly byly nalezeny také u skupin podle subjektivního hodnocení studijních a výzkumných výsledků. Studenti, kteří se označili za nejlepší nebo naopak nejhorší třetinu, hodnotili administrativní a sociální zázemí více negativně. Průměrní studenti dávali obecně kladnější hodnocení.

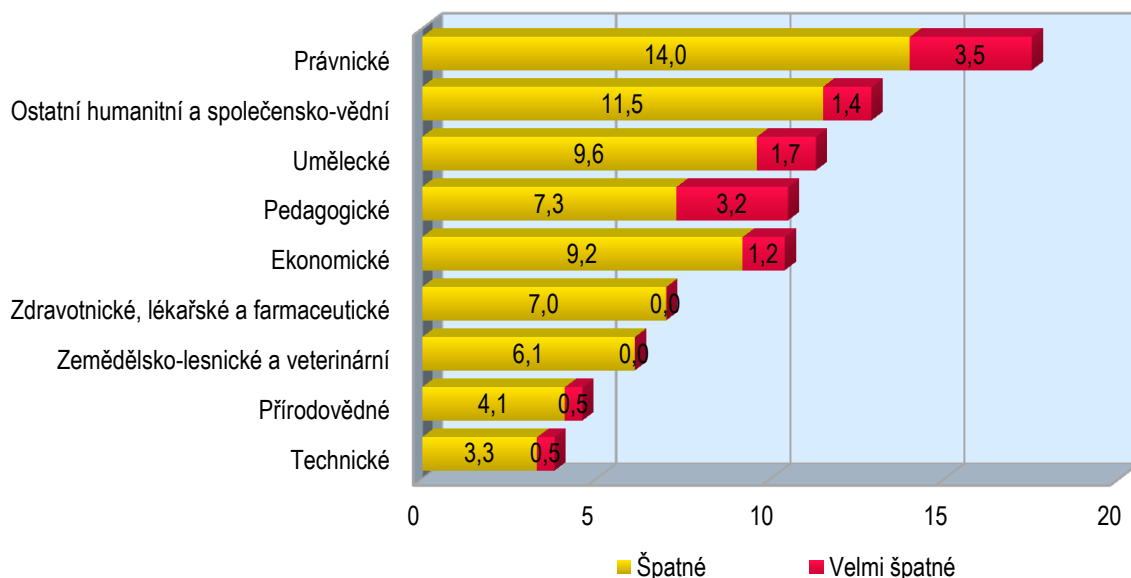
Studenti hodnotili také služby knihovny, kterou mají k dispozici. Odpovídat mohli na čtyřbodové škále. Studenti v 92,3 % případů uvedli, že služby knihovny jsou dobré nebo velmi dobré. Pouze 6,8 % studentů hodnotilo služby knihovny jako špatné a 0,9 % jako velmi špatné.

Graf 4.6 Hodnocení služeb knihovny podle pohlaví (%)



Nejhůře hodnotí služby knihovny studenti právnických oborů. 3,5 % z nich uvedlo, že jsou služby knihovny velmi špatné a 14,0 % označilo služby knihovny za špatné. Nejlepší hodnocení měli studenti technických oborů, kteří hodnotí služby knihovny negativně pouze v 3,8 % případů.

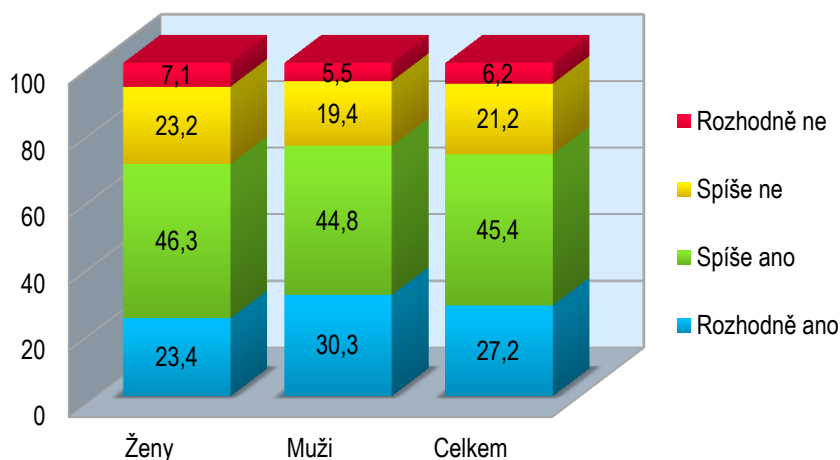
Graf 4.7 Hodnocení služeb knihovny podle oboru studia (%)



4.2 Vnímání pozice doktorandů na katedře

Studenti v této kapitole odpovídali na otázku „Jsou na katedře, na níž studujete, doktorandi považováni za plnohodnotné členy katedry?“ na čtyřbodové škále. V celkovém vzorku odpovědělo „rozhodně ano“ 27,2 % studentů, dalších 45,4 % odpovědělo „spíše ano“. Více než čtvrtina studentů v celkovém vzorku se necítí být plnohodnotnými členy katedry. „Spíše ne“ odpovědělo 21,2 % studentů a „rozhodně ne“ odpovědělo 6,2 % studentů. Podíl studentek, které se necítí být plnohodnotnými členkami katedry, je vyšší než podíl studentů. 30,3 % žen se spíše nebo rozhodně necítí být plnohodnotnými členkami katedry, oproti mužům je to o 5,4 p.b. více.

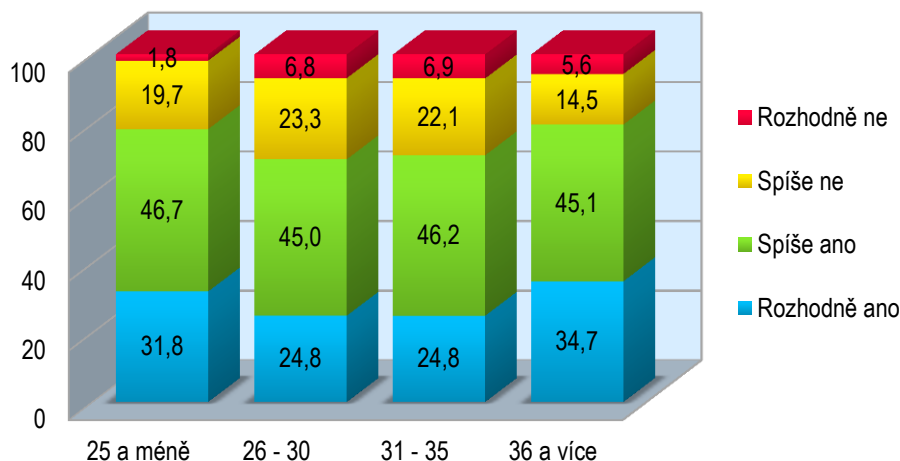
Graf 4.8 Jsou na Vaší katedře doktorandi považováni z plnohodnotné členy katedry? (%)



Na následujícím grafu je patrné, že rozdíly jsou také mezi věkovými skupinami. Nejméně spokojeni jsou studenti ve věkové skupině 26 – 30 let. Čím jsou studenti starší, tím více se cítí být součástí katedry.

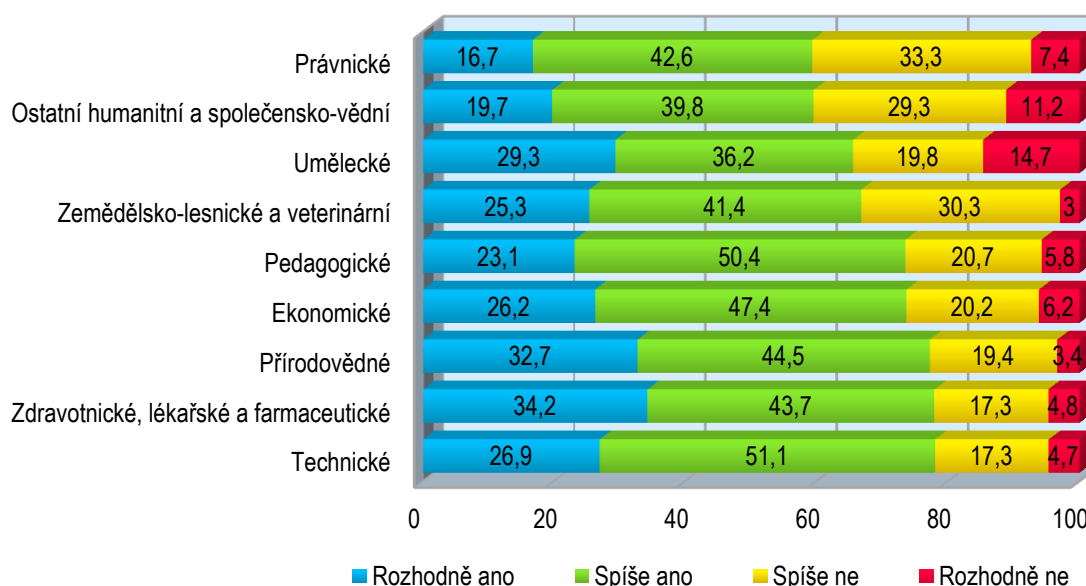
Výjimkou je první věková skupina (25 let a méně), kde se 78,5 % studentů rozhodně nebo spíše cítí být plnohodnotnými členy katedry.

Graf 4.9 Jsou na Vaší katedře doktorandi považováni z plnohodnotné členy katedry? (%)



Studenti prezenčního a kombinovaného studia nemají odlišné vnímání ohledně svoji pozice na katedře. Vnímání pozice na katedře se však liší podle studijních oborů. Na právnických oborech si 40,7 % studentů myslí, že nejsou plnohodnotnými členy katedry, situace na ostatních humanitních a společensko-vědních oborech je obdobná (40,5 %). Oproti tomu více než tři čtvrtiny studentů technických a zdravotních, lékařských a farmaceutických oborů se cítí být plnohodnotnými členy katedry. Pouze 22 % studentů na technických oborech se necítí být plnohodnotnými členy katedry, na zdravotních, lékařských a farmaceutických oborech je to 22,1 %.

Graf 4.10 Jsou na Vaší katedře doktorandi považováni z plnohodnotné členy katedry? (%)



5 Studijní povinnosti

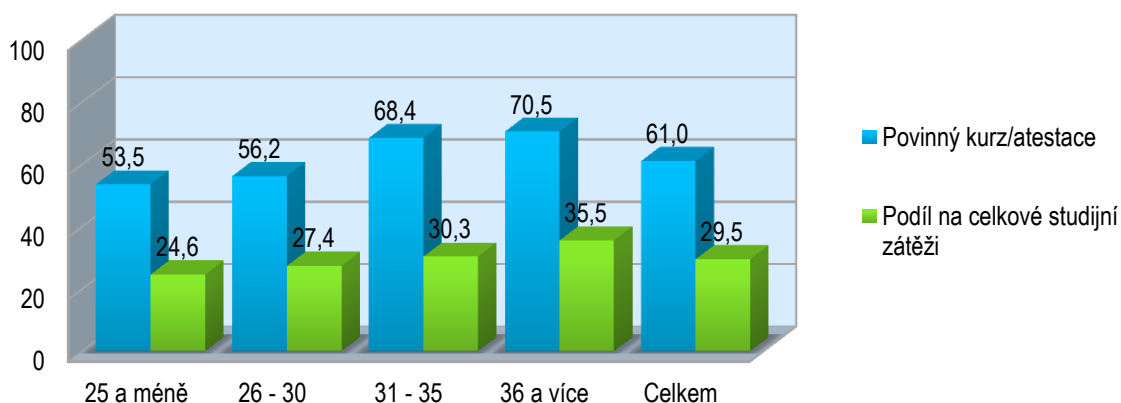
Pátá kapitola se týká studijních povinností doktorandů. První část se zaměří na povinné kurzy/atestace a jejich časovou náročnost a na rozvoj cizích jazyků. V druhé části jsou otázky týkající se zkušenosti a četnosti zahraničních výjezdů, kritérií pro vycestování a kooperace se zahraničím. V poslední části šesté kapitoly bude hodnocena náročnost studia, v neposlední řadě bude uvedeno, jaké další povinnosti mají studenti (kromě disertační práce).

5.1 Atestace a rozvoj cizích jazyků

Studenti byli nejprve dotazováni, zda jsou v jejich studiu zavedeny povinné kurzy a/nebo atestace, následně odhadovali, jaký mají podíl na celkové studijní zátěži. 61,0 % studentů uvedlo, že mají povinný kurz a/nebo atestaci, průměrná studijní zátěž u studentů, kteří atestaci mají, je 29,5 % na celkové studijní zátěži.

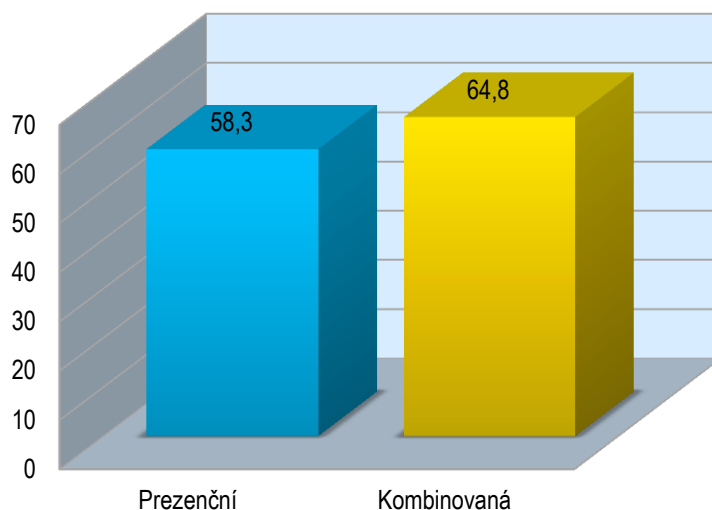
Z analýzy vyplynulo, že povinné kurzy a/nebo atestace mají častěji starší studenti. Studenti ve věku 25 let a méně mají povinné kurzy a/nebo atestace v 53,5 % případů, oproti tomu studenti, kterým je 36 let a více, mají povinné kurzy a/nebo atestace v 70,5 % případů. Také podíl na celkové studijní zátěži roste s věkem, zatímco u studentů v nejmladší věkové skupině (25 let a méně) je podíl na celkové studijní zátěži 24,6 %, u studentů v nejstarší věkové skupině (36 let a více) je podíl o 10,9 p.b. vyšší.

Graf 5.1 Podíl studentů, kteří mají povinné kurzy a/nebo atestace a jejich podíl na celkové studijní zátěži podle věku (%)

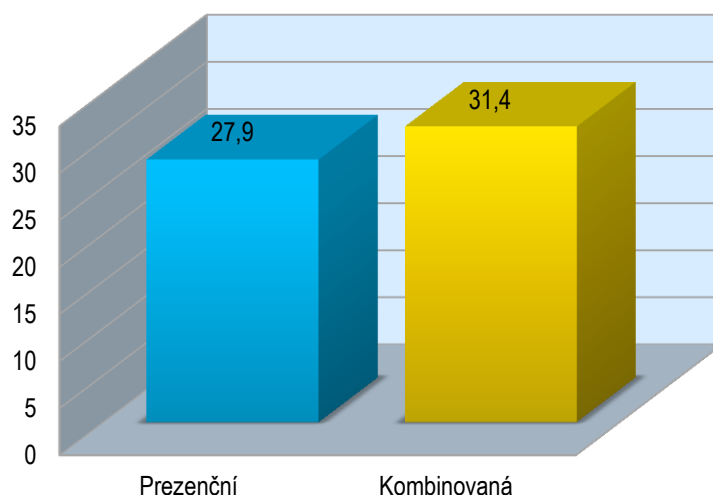


Signifikanční rozdíly byly nalezeny mezi studenty prezenční a kombinované formy studia. Studenti kombinovaného studia mají častěji povinné kurzy/atestace (64,8 %) a také průměrný podíl povinných kurzů/atestací na celkové studijní zátěži je v kombinované formě studia vyšší.

Graf 5.2 Podíl studentů, kteří mají povinné kurzy a/nebo atestace podle formy studia (%)

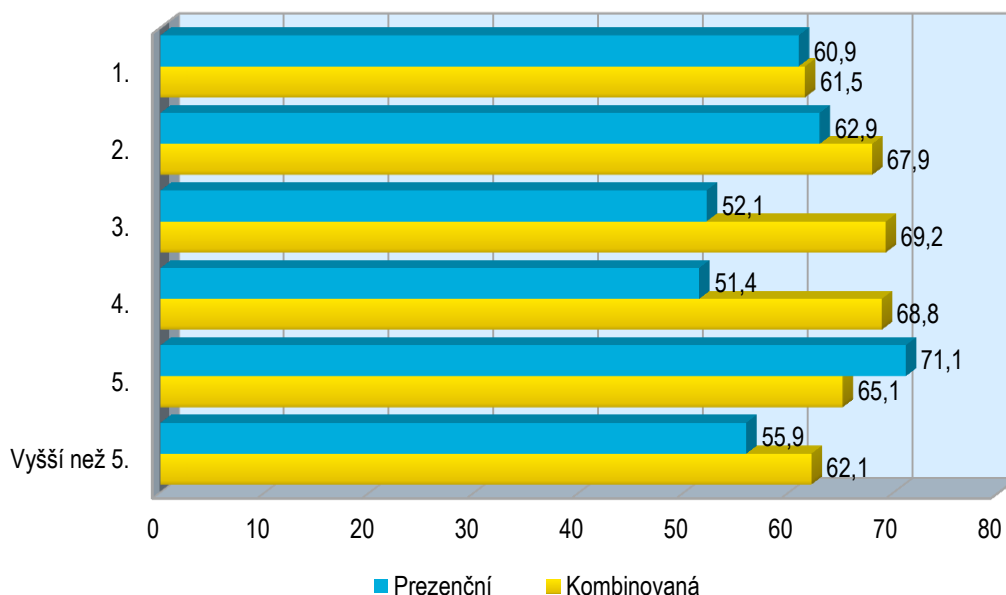


Graf 5.3 Podíl kurzů a/nebo atestací na celkové studijní zátěži podle formy studia (%)



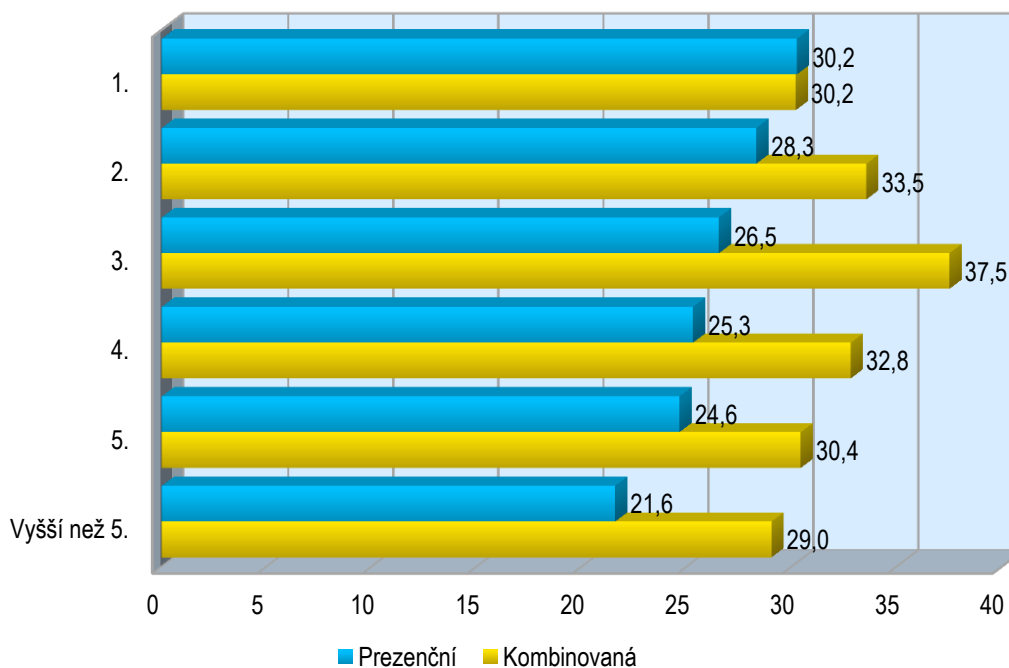
Na následujícím grafu je podíl studentů, kteří mají povinné kurzy a/nebo atestace, rozdělen podle ročníků a formy studia. Zatímco v prvním ročníku je podíl studentů prezenčního a kombinovaného studia vyrovnaný, ve vyšších ročnících mají studenti kombinovaného studia častěji povinné kurzy a/nebo atestace. Výjimku tvoří pátý ročník. Vzhledem k velmi nízkému počtu respondentů v prezenčním studiu v pátém a vyšším ročníku nelze vyvozovat žádné závěry.

Graf 5.4 Podíl studentů, kteří mají povinné kurzy a/nebo atestace podle ročníku a formy studia (%)



Také podíl na celkové studijní zátěži je v prvním ročníku u prezenčního a kombinovaného studia vyrovnaný. S postupem času se studentům prezenčního studia podíl na celkové studijní zátěži daný povinnými kurzy a/nebo atestacemi snižuje, oproti tomu u studentů kombinovaného studia až do třetího ročníku roste. Podíl na celkové studijní zátěži tvoří ve třetím ročníku u studentů kombinovaného studia 37,5 %.

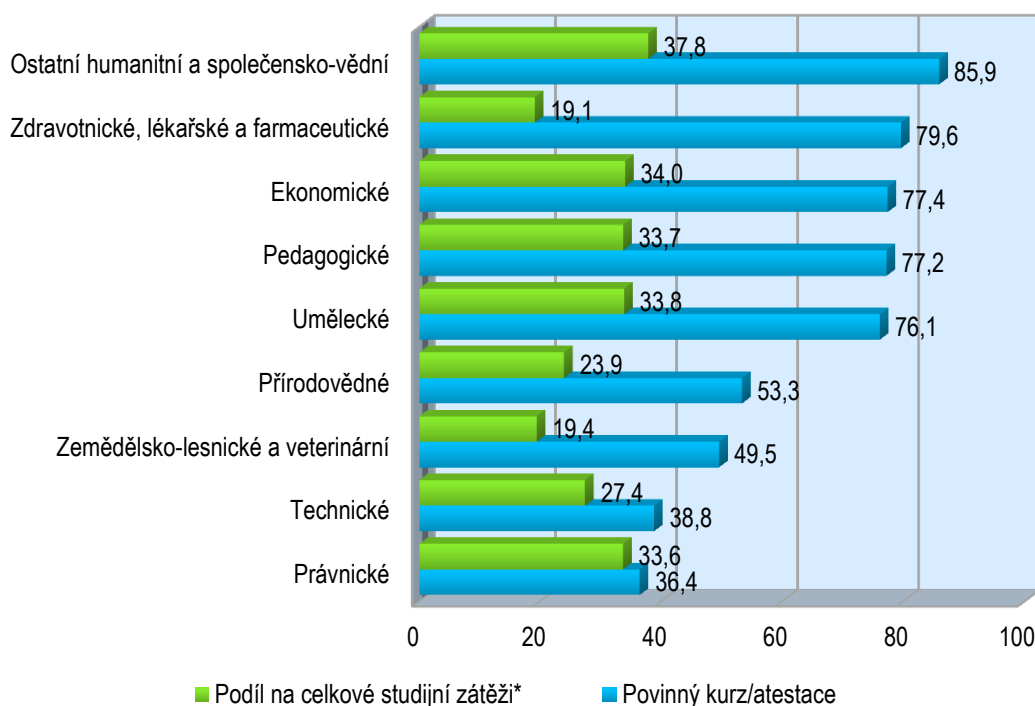
Graf 5.5 Podíl kurzů a/nebo atestací na celkové studijní zátěži podle ročníku a formy studia (%)



Podíly studentů, kteří mají povinné kurzy a/nebo atestace, jsou velmi odlišné pro jednotlivé studované obory. Více než tři čtvrtiny studentů ostatních humanitních, společensko-vědních, zdravotnických, lékařských, farmaceutických, ekonomických, pedagogických a uměleckých oborů má povinné kurzy a/nebo atestace. U ostatních humanitních a společensko-vědních oborů je tento podíl dokonce 85,9 %. Na druhé straně studenti právnických oborů mají kurzy a/nebo atestace povinně zahrnuté jen u 33,6 % respondentů. U technických oborů je podíl studentů s povinnými atestacemi a/nebo kurzy také velmi nízký (38,8 %). Rozdíly vycházejí z povahy studovaného oboru.

Podíl na průměrné studijní zátěži nemá mezi obory tak velkou variabilitu jako podíl studentů s povinným kurzem a/nebo atestací. Nejnižší podíl na studijní zátěži mají zdravotnické, lékařské a farmaceutické obory (19,1 %) a zemědělsko-lesnické a veterinární obory (19,4 %). Nejvyšší podíl na celkové studijní zátěži mají ostatní humanitní a společensko-vědní obory (37,8 %).

Graf 5.6 Podíl studentů, kteří mají povinné kurzy nebo atestace a jejich podíl na celkové studijní zátěži podle oboru studia (%)



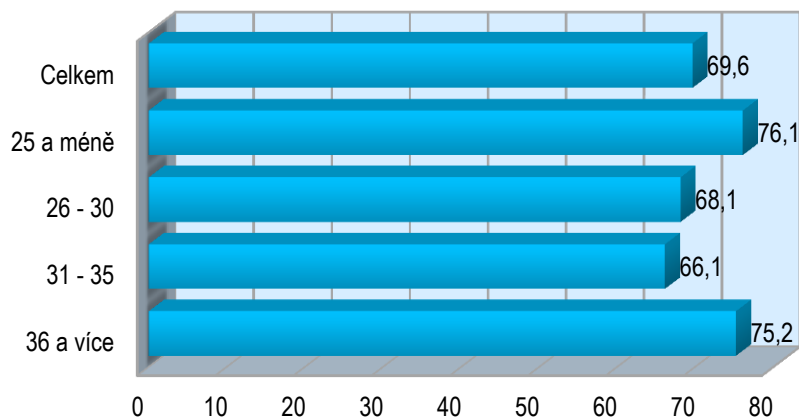
* Právnické a zemědělsko-lesnické a veterinární mají při výpočtu průměrné studijní zátěže vzorek menší než 50

Následující dvě otázky se týkaly cizích jazyků. V první otázce studenti odpovídali na to, jestli jsou jejich znalosti zdokonalovány nebo nejsou. Dále měli studenti určit, jestli jsou jejich jazykové znalosti ověřovány. Studenti uvedli v 69,6 % případů, že jejich znalost cizího jazyka je v rámci studia zdokonalována. O něco více studentů (74,3 %) uvedlo, že jejich jazykové znalosti jsou povinně ověřovány.

Mezi věkovými skupinami byly naměřeny signifikantní rozdíly. Na otázku, jestli jsou během studia zdokonalovány znalosti cizího jazyka, častěji odpověděli kladně studenti z nejmladší věkové skupiny

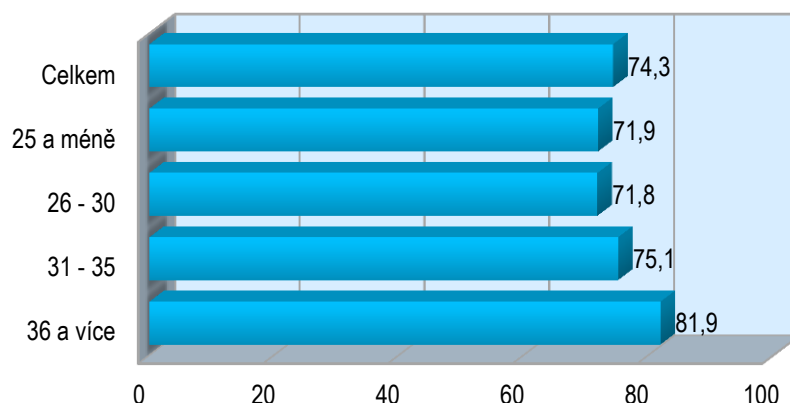
(25 let a méně), 76,1 % z nich si myslí, že se zdokonaluje. Oproti tomu studenti ve věkové kategorii 31 - 35 let se zdokonalují pouze v 66,1 % případů, to je o 10,0 p.b. méně.

Graf 5.7 Podíl studentů, kteří během studia zdokonalují své znalosti cizího jazyka podle věku (%)



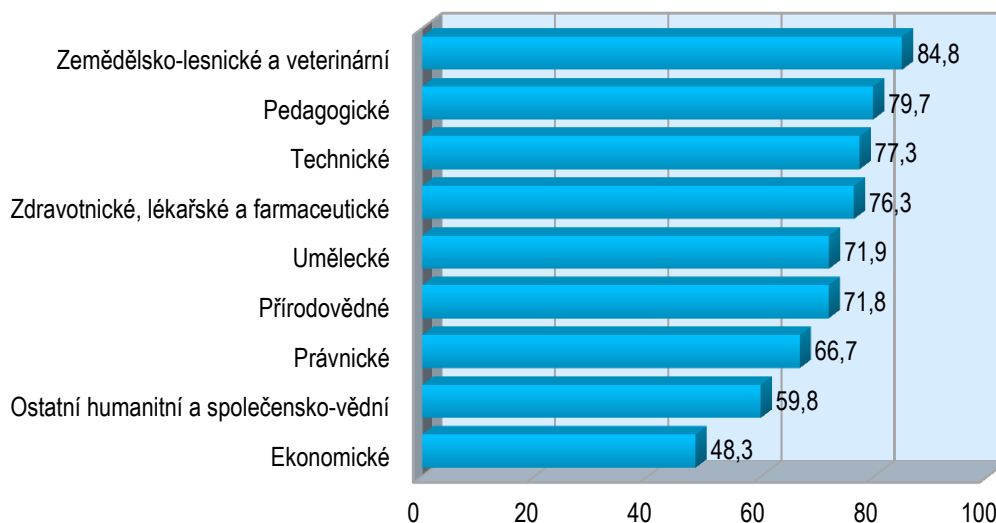
Ověřování jazykových znalostí probíhá častěji u starších studentů. U 81,9 % studentů ve věkové kategorii 36 let a více jsou jazykové znalosti prověřovány, tento podíl je u studentů ve věku 26 až 30 let necelých 72 %.

Graf 5.8 Podíl studentů, u kterých jsou jazykové znalosti během studia ověřovány podle věku (%)



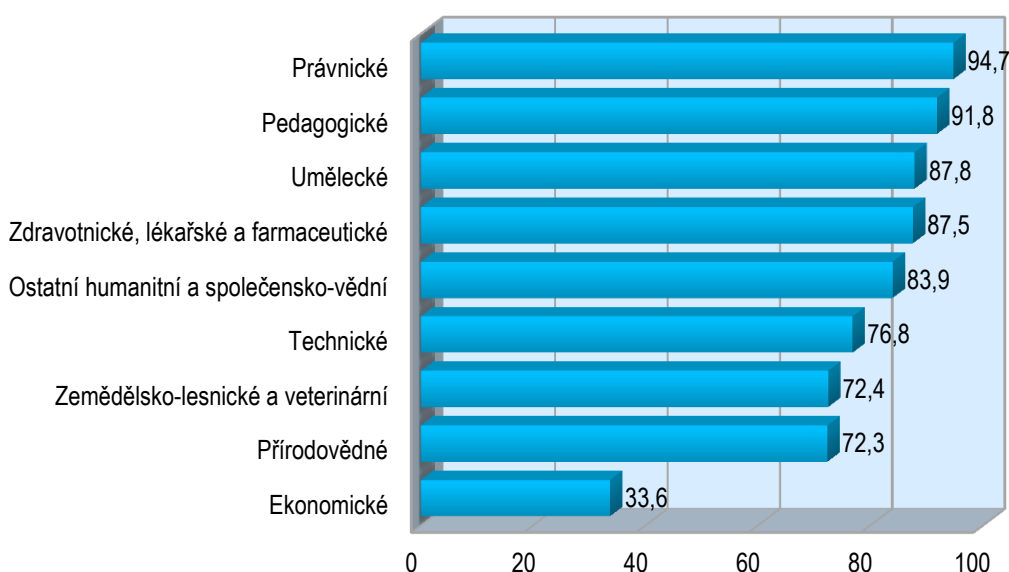
Forma studia nemá vliv na to, jestli studenti zdokonalují své jazykové znalosti nebo nikoliv. Výrazné rozdíly byly opět nalezeny u jednotlivých studovaných oborů. U zemědělsko-lesnických a veterinárních oborů zdokonaluje během studia své jazykové znalosti 84,8 % studentů, na ekonomických oborech je podíl studentů, kteří zdokonalují znalosti cizího jazyka, skoro o polovinu menší (48,3 %).

Graf 5.9 Podíl studentů, kteří během studia zdokonalují své znalosti cizího jazyka podle oboru studia (%)



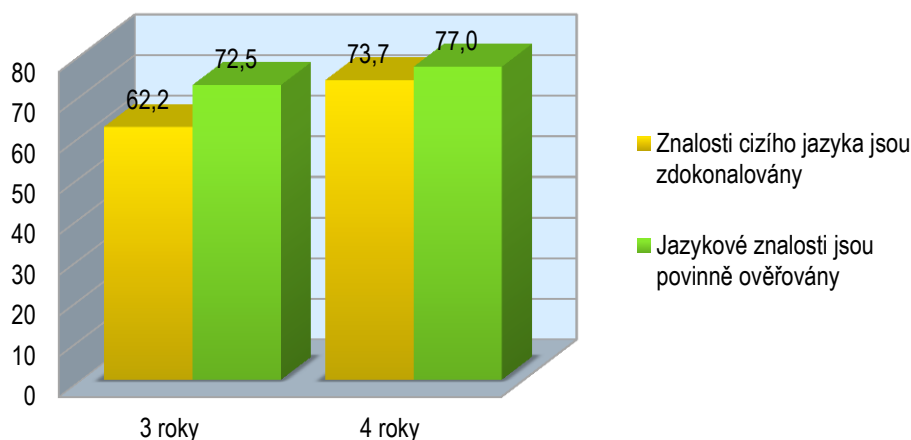
Různé obory se odlišně vypořádávají s ověřováním jazykových znalostí. U největšího podílu studentů jsou jazykové znalosti ověřovány na právnických oborech (94,7 %) a na pedagogických oborech (91,8 %). Oproti tomu na ekonomických oborech jazykové znalosti převážně ověřovány nejsou, podíl studentů, u kterých byly znalosti ověřovány, je pouze 33,6 %

Graf 5.10 Podíl studentů, u kterých jsou jazykové znalosti ověřovány podle oboru studia (%)



Při rozdělení vzorku podle standardní doby studia bylo zjištěno, že studenti se standardní dobou studia 4 roky zdokonalují během studia své jazykové znalosti častěji než studenti se standardní dobou studia 3 roky. U studentů, kteří mají standardní dobu studia 4 roky, jsou také častěji jazykové znalosti ověřovány.

Graf 5.11 Podíl studentů, u kterých jsou jazykové znalosti během studia zdokonalovány a ověřovány podle standardní doby studia (%)



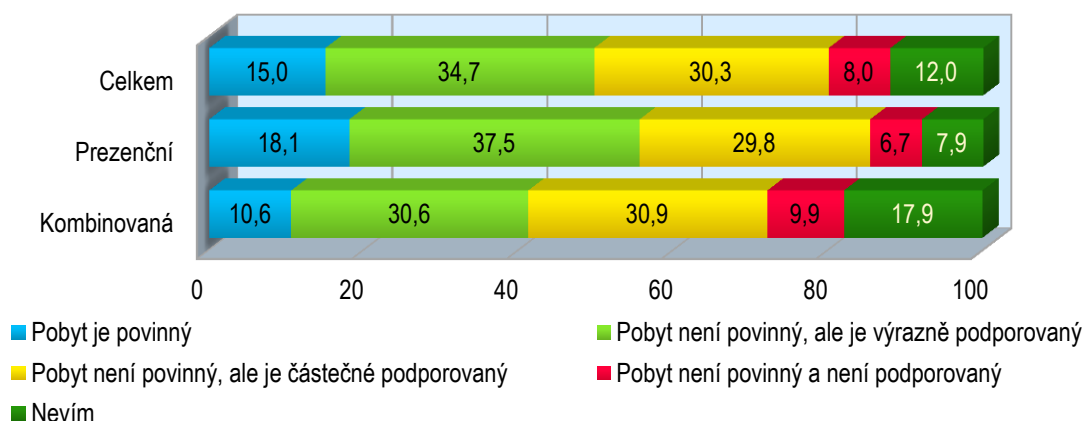
5.2 Zahraniční výjezdy

Druhá část páté kapitoly se věnuje možnostem a povinnostem pobytu v zahraničí, které student má. V úvodní otázce bylo zjišťováno, jestli je pobyt v zahraničí (na alespoň jeden měsíc) povinný a dotovaný. V další otázce byli studenti dotazováni na možnosti výjezdu do zahraničí. Následovala otázka, která měla za cíl zmapovat, které z těchto aktivit spojených s výjezdem do zahraničí jsou povinné. Zkoumána byla také kritéria přiznání podpory pro vycestování do zahraničí. Poslední otázka zjišťovala, jakým způsobem školitel umožňuje doktorandům kooperaci se zahraničím.

V celkovém vzorku uvedlo 15,0 % studentů, že pobyt v zahraničí, který je delší než jeden měsíc, je povinný, 34,7 % studentů označilo možnost, že pobyt v zahraničí delší než jeden měsíc je nepovinný, ale výrazně podporovaný, dalších 30,3 % studentů uvedlo, že pobyt v zahraničí delší než jeden měsíc je nepovinný a jen částečně podporovaný, podle názoru 8 % studentů z celkového vzorku je pobyt v zahraničí delší než jeden měsíc nepovinný a není ani podporovaný, 12 % studentů uvedlo možnost „Nevím“.

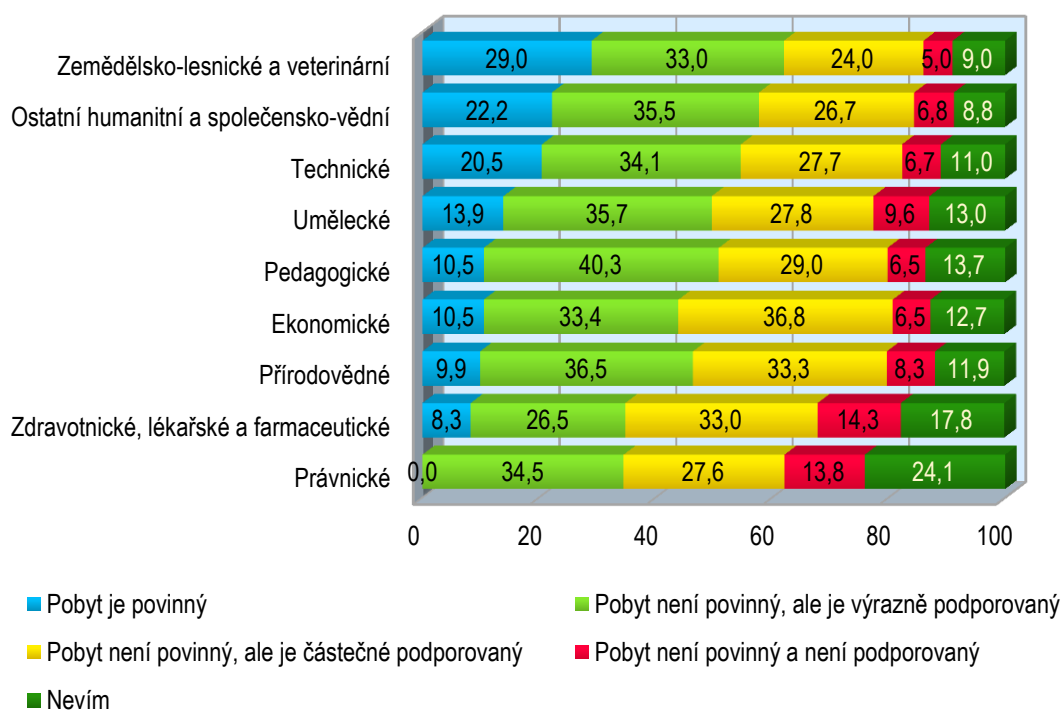
U studentů prezenčního studia je podle výsledků analýzy pobyt delší než jeden měsíc častěji povinný než u studentů kombinovaného studia. Podíl studentů, u kterých je delší pobyt v zahraničí povinný, dosahuje 18,1 %, u studentů kombinovaného studia je tento podíl 10,6 %. U studentů prezenčního studia je také vyšší podíl těch, kteří uvedli, že pobyt je výrazně podporovaný. Studenti kombinovaného studia jsou o možnostech, povinnostech nebo podpoře pobytu v zahraničí delší než jeden měsíc méně informováni a častěji uvedli odpověď „Nevím“.

Graf 5.12 Podpora pobytu v zahraničí delší než jeden měsíc podle formy studia (%)



Přístup k pobytům delších než jeden měsíc se liší také podle studovaných oborů. Největší podíl studentů, kteří mají dlouhý pobyt v zahraničí určený jako povinný, je na zemědělsko-lesnických a veterinárních oborech (29,0 %), na opačné straně jsou právnické obory, kde žádný ze studentů neuvedl, že by byl zahraniční pobyt delší než jeden měsíc povinný. Pedagogické obory mají oproti ostatním oborům vysoký podíl studentů, kteří odpověděli, že pobyt není povinný, ale je výrazně podporovaný. Tuto odpověď uvedlo 40,3 % studentů pedagogických oborů. Podle odpovědí studentů nejméně podporují pobyty v zahraničí delší než jeden měsíc zdravotnické, lékařské a farmaceutické studijní obory.

Graf 5.13 Podpora pobytu v zahraničí delší než jeden měsíc podle oboru studia (%)

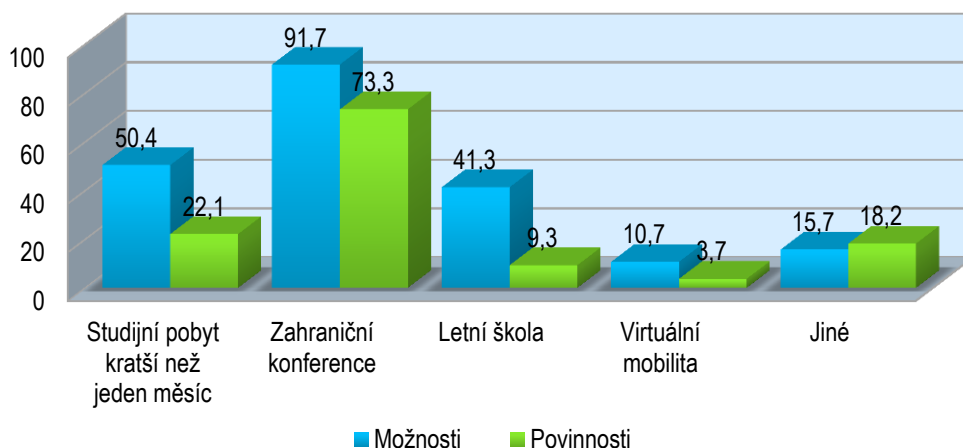


V dalších otázkách bylo zjišťováno, které aktivity týkající se kratších zahraničních pobytů jsou na vysokých školách možné a které povinné. Studenti měli uvést, které zahraniční aktivity jsou na jejich škole **možné** a následně byli dotazováni, které aktivity spojené s pobytem v zahraničí jsou **povinné**. Sledovány byly tyto položky:

- Studijní pobyt kratší než jeden měsíc
- Zahraniční konference
- Letní škola
- Virtuální mobilita
- Jiné

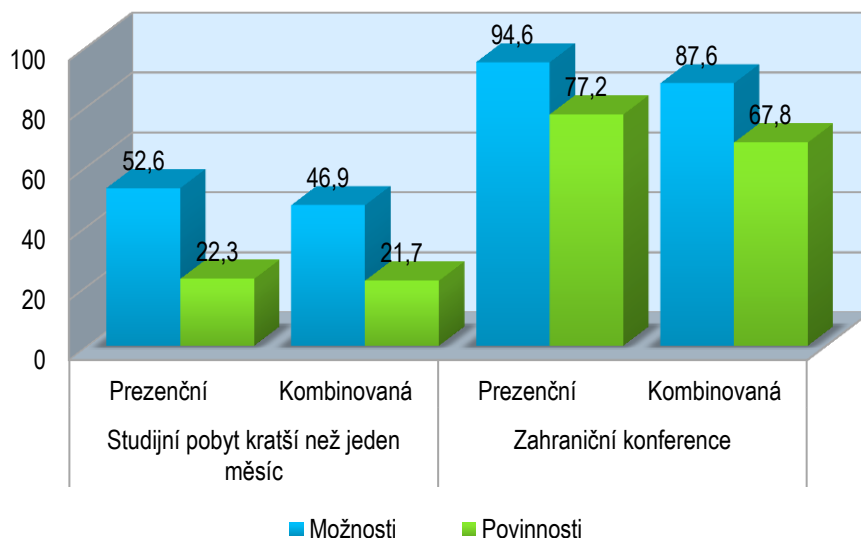
Mezi nejčastější možnosti a zároveň povinnosti patří účast na zahraniční konferenci. Zahraniční konference se může účastnit 91,7 % studentů, povinnost účastnit se na zahraniční konferenci má 73,3 % studentů. Více než polovina studentů (50,4 %) má možnost účastnit se studijních pobytů kratších než jeden měsíc, pro 22,1 % je to povinnost. Letní školu umožňují vysoké školy 41,3 % studentům, letní škola je povinná pouze u 9,3 % studentů. Virtuální mobilita zatím není na vysokých školách rozšířená, tuto možnost má pouze 10,7 % studentů. Jiné možnosti uvedlo 15,7 % studentů, mezi nimi byly nejčastěji uvedeny dlouhodobé stáže a spřátelené univerzity. Konkrétně pak byly často jmenovány programy jako Erasmus, mobilita a jiné (16,5 % z těch, kteří uvedli odpověď „Jiné“). Mezi jinými povinnostmi byla často uvedena stáž nebo pracovní pobyt.

Graf 5.14 Možnosti a povinnosti získání zahraniční zkušenosti (%)

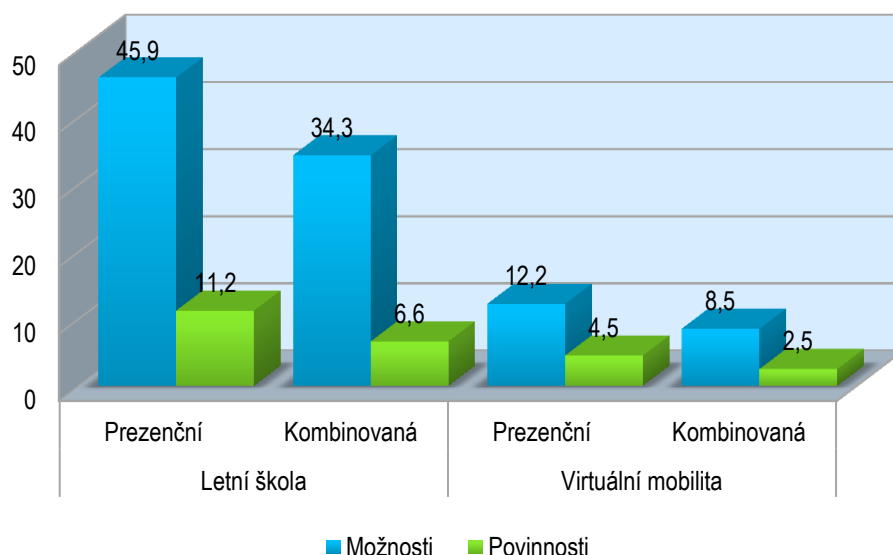


U studentů prezenčního a kombinovaného studia jsou možnosti a povinnosti pobytu v zahraničí odlišné. Studenti prezenčního studia mají více možností účastnit se zahraničních výjezdů. Studenti prezenční formy studia jsou častěji než studenti kombinované formy povinni absolvovat zahraniční výjezd. Největší rozdíl mezi formami studia je u povinnosti účasti na zahraniční konferenci. Studenti prezenční formy se musí v rámci studia účastnit zahraniční konference v 77,2 % případů, studenti kombinovaného studia pouze v 67,8 % případů.

Graf 5.15 Možnosti a povinnosti získání zahraniční zkušenosti podle formy studia (%)

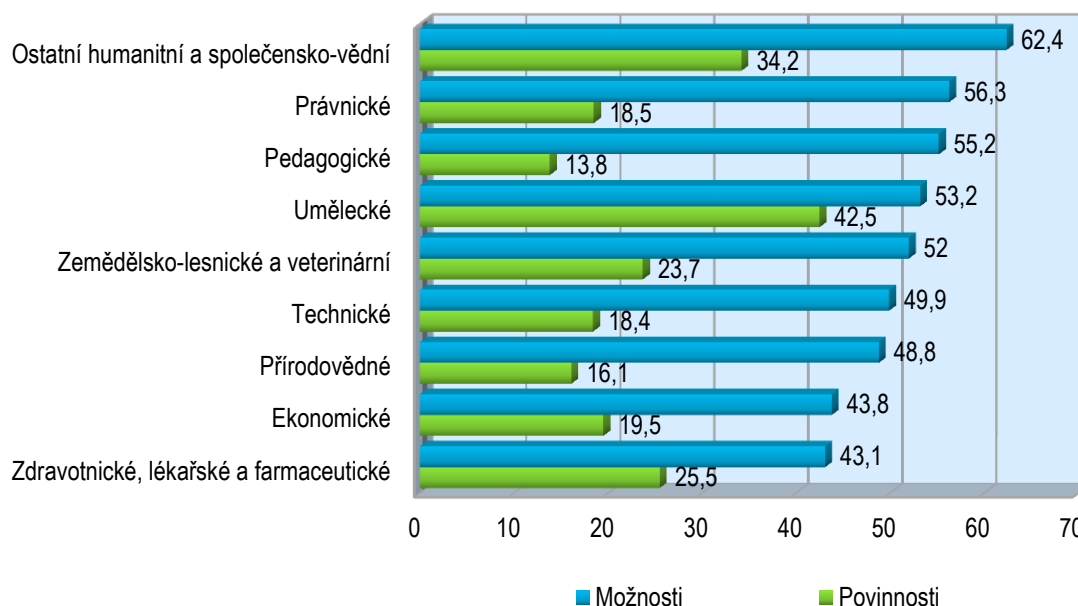


Graf 5.16 Možnosti a povinnosti získání zahraniční zkušenosti podle formy studia (%)



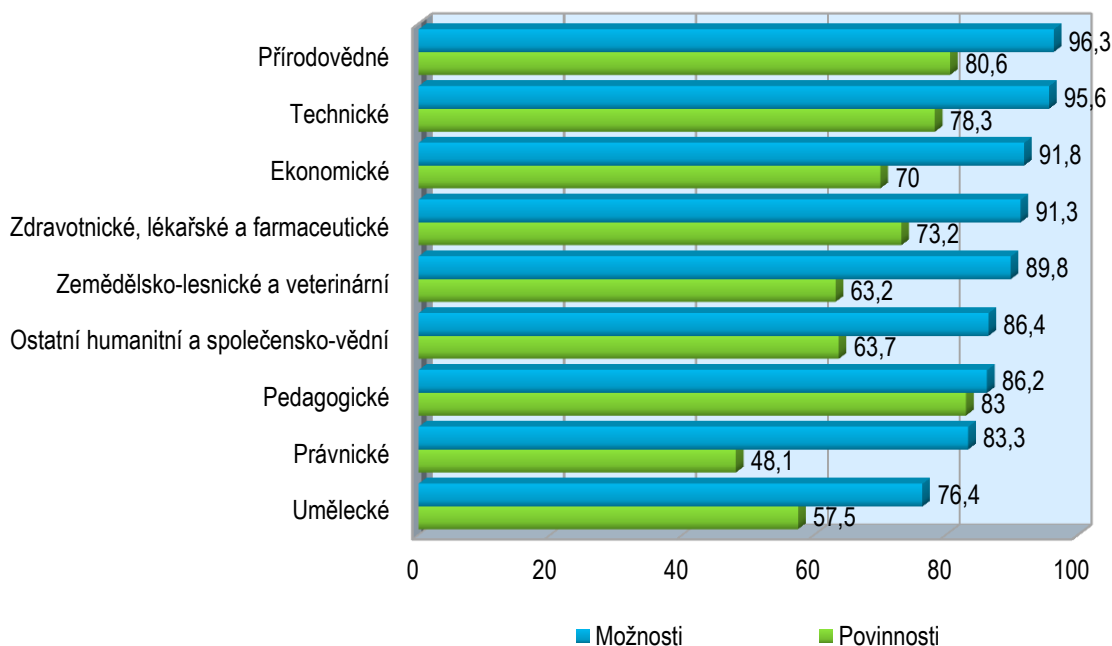
Možnosti a povinnosti se značně liší podle typu studovaného oboru. Možnost získat zahraniční zkušenost kratší než jeden měsíc mají častěji studenti ostatních humanitních a společensko-vědních oborů, zároveň mají tento pobyt nejčastěji jako povinný (34,2 %). Zahraniční zkušenost kratší než jeden měsíc má možnost získat pouze 43,1 % studentů zdravotnických, lékařských a farmaceutických oborů, studenti ekonomických oborů mají tuto možnost také omezenou, pouze 43,8 % studentů ekonomických oborů uvedlo, že má možnost vyjet na kratší studijní pobyt. Na pedagogických oborech je možnost kratšího výjezdu podporována, ale povinná je pouze u 13,8 % studentů.

Graf 5.17 Možnosti a povinnosti získání zahraniční zkušenosti kratší než měsíc podle oboru studia (%)



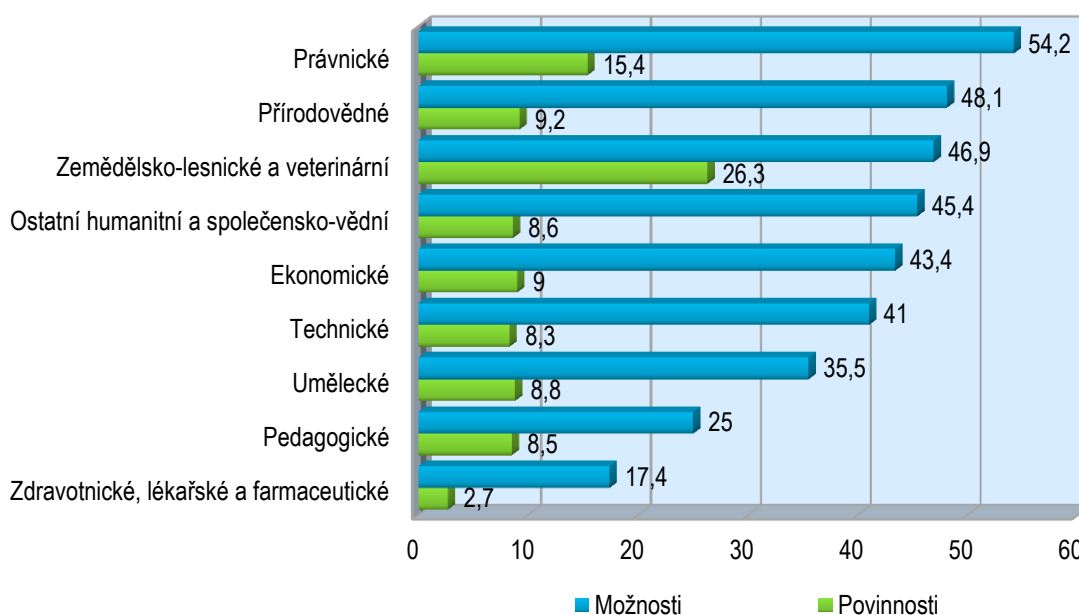
Zahraniční konference je možná pro nejvíce studentů na přírodovědných a technických oborech, zároveň studenti těchto dvou oborů mají v doktorském studiu zahraniční konferenci často určenou jako povinnou. 80,6 % studentů přírodovědných oborů a 78,3 % studentů technických oborů se musí v rámci doktorského studia zúčastnit zahraniční konference. Studenti právníckých oborů mají možnost účastnit se zahraniční konference v 83,3 % případů, avšak pouze pro 48,1 % je konference povinná. Nejmenší podíl studentů, kteří mají možnost zúčastnit se zahraniční konference, mají umělecké obory (76,4 %).

Graf 5.18 Možnosti a povinnosti získání zahraniční zkušenosti na zahraniční konferenci podle oboru studia (%)



Studenti právnických oborů sice nemají tak často možnost vyjet na mezinárodní konferenci, což částečně vyplývá z povahy studia²⁰, zato mají častěji než studenti jiných oborů možnost účastnit se letních škol. 54,2 % studentů právnických oborů uvedlo, že má možnost zúčastnit se letní školy. Povinnost zúčastnit se letní školy má na právnických oborech 15,4 % studentů. Studenti zdravotnických, lékařských a farmaceutických oborů mají naopak menší šanci zúčastnit se letní školy, pouze 17,4 % studentů uvedlo, že tuto možnost má, pro 2,7 % studentů zdravotnických, lékařských a farmaceutických oborů je letní škola povinná.

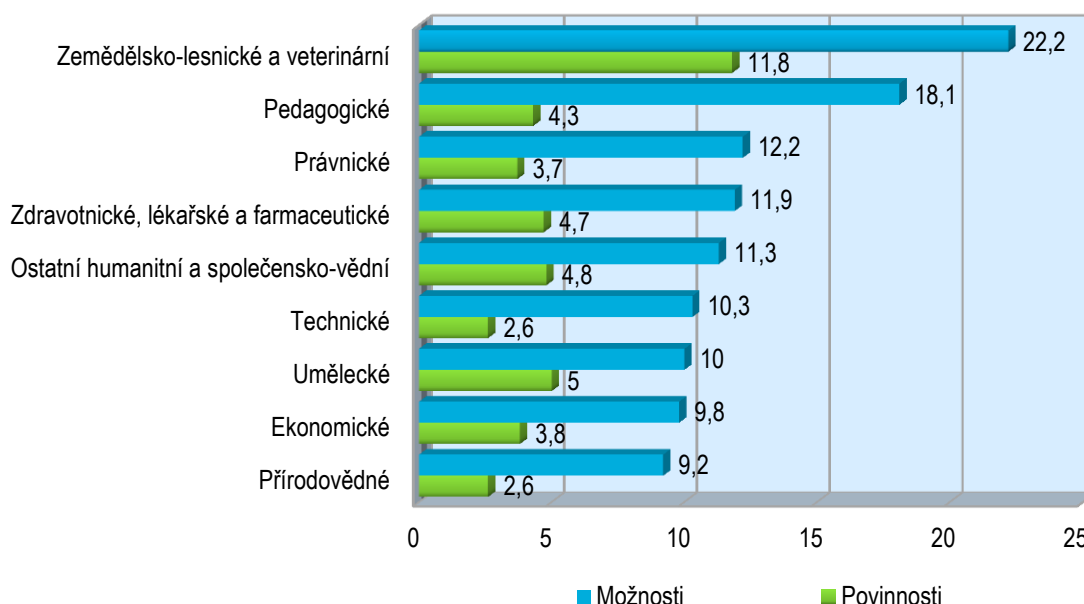
Graf 5.19 Možnosti a povinnosti získání zahraniční zkušenosti na letní škole podle oboru studia (%)



Možnost virtuální mobility mají nejčastěji studenti zemědělsko-lesnických a veterinárních oborů (22,2 %), dále je tato možnost rozšířená u pedagogických oborů (18,1 %). U ostatních oborů se možnost virtuální mobility pohybuje v rozmezí 9,2 – 12,2 %. Povinnost získání zkušenosti s virtuální mobilitou má u všech oborů kromě zemědělsko-lesnických a veterinárních méně než 5 % studentů. Studenti zemědělsko-lesnických a veterinárních oborů mají povinnost účastnit se virtuální mobility v 11,8 % případů.

²⁰ Studenti právnických oborů studují české právo, proto pro ně zkušenost s výjezdem do zahraničí nemusí být relevantní.

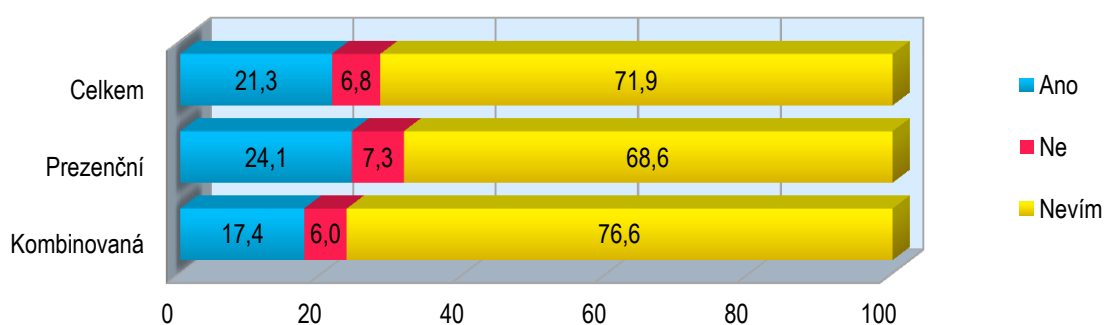
Graf 5.20 Možnosti a povinnosti získání zkušenosti s virtuální mobilitou podle oboru studia (%)



V následující otázce byli studenti dotazováni, jaká jsou stanovená kritéria přiznání podpory pro vycestování do zahraničí. Informovanost studentů o kritériích přiznání podpory je velmi malá – necelých 30 % studentů odpovědělo „Ano“ nebo „Ne“. 71,9 % studentů o kritériích pro přiznání podpory nic neví.

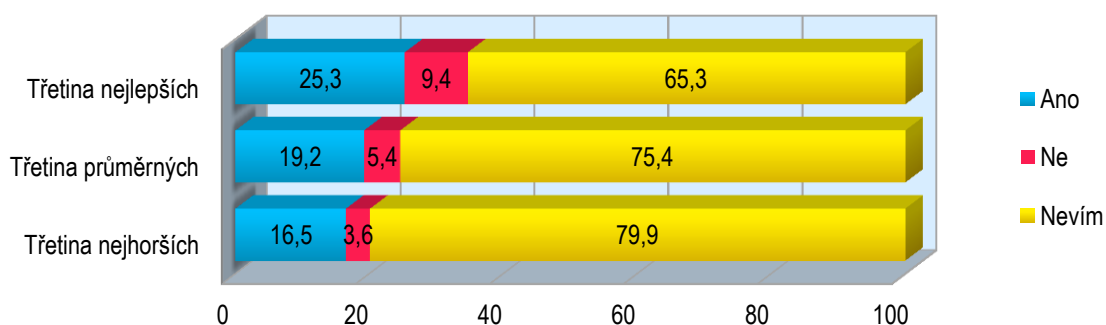
Při rozdělení na studenty prezenčního a kombinovaného studia byly zjištěny signifikantní rozdíly. Je to do jisté míry dáno tím, že studenti kombinovaného studia odpověď „Nevím“ uvedli častěji, než studenti prezenčního studia.

Graf 5.21 Jsou na vysoké škole, na níž studujete, stanovena kritéria přiznání podpory pro vycestování do zahraničí? Rozdělení podle formy studia (%)



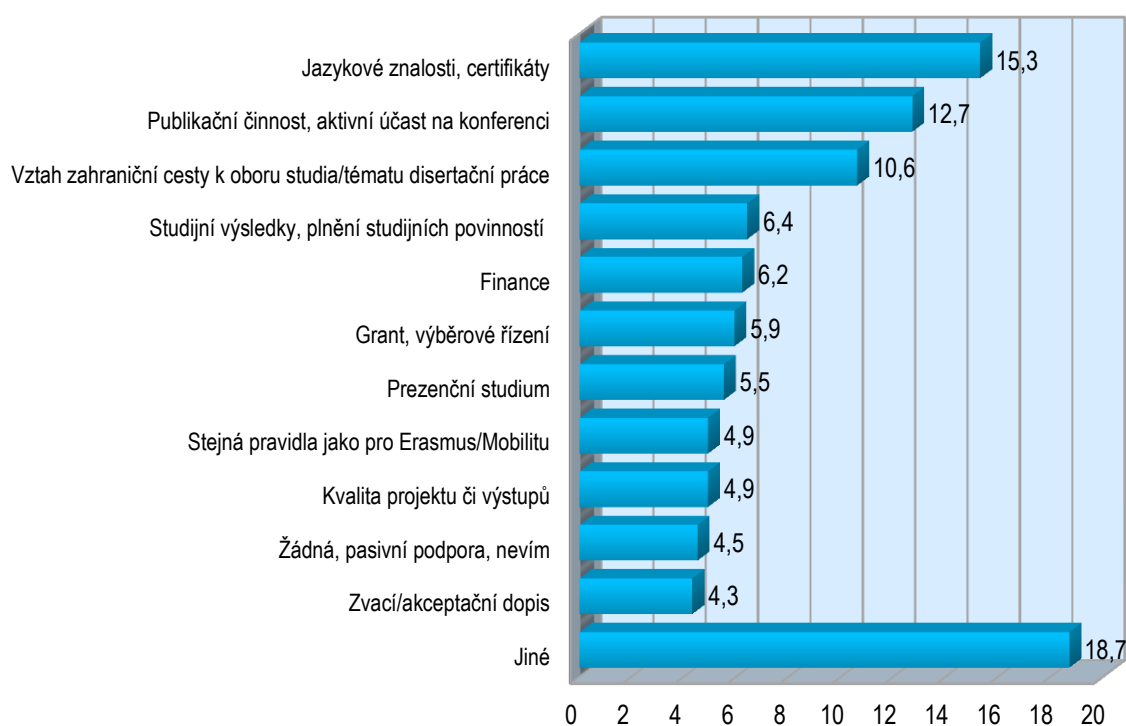
Odpovědi ohledně kritérií pro přiznání podpory jsou výrazně zkresleny subjektivním faktorem. Tento fakt potvrzuje následující graf. Podle studentů, kteří se zařadili mezi třetinu nejlepších, jsou kritéria pro přiznání podpory dle názoru 25,3 % stanovena, dalších 9,4 % studentů z třetiny nejlepších odpovědělo, že kritéria nejsou stanovena a 65,3 % těchto studentů neví. Oproti tomu pouze 16,5 % studentů, kteří se zařadili do třetiny nejhorších, odpovědělo, že jsou kritéria pro přiznání podpory stanovena, dalších 3,6 % studentů z třetiny nejhorších odpovědělo, že stanovena nejsou a 79,9 % neví.

Graf 5.22 Jsou na vysoké škole, na níž studujete, stanovena kritéria přiznání podpory pro vycestování do zahraničí? Rozdělení podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)



Studenti, kteří v předchozí otázce odpověděli, že kritéria pro přiznání podpory stanovena jsou, dále specifikovali, o jaká kritéria se jedná. Studenti nejčastěji uvedli, že potřebují jazykové znalosti a certifikáty, dalším důležitým kritériem je publikační činnost a aktivní účast na konferencích; v neposlední řadě je důležité, aby zahraniční cesta měla spojitost se studovaným oborem nebo tématem disertační práce.

Graf 5.23 Kritéria pro přiznání podpory (%)



Kritéria se liší podle studovaných oborů²¹. Na jazykové znalosti a certifikáty dbají především na právnických a zemědělsko-lesnických a veterinárních oborech. Ostatní humanitní a společensko-vědní obory a přírodovědné obory mají často jako kritérium pro výjezd do zahraničí uvedenu dostatečnou

²¹ Na tuto otázku odpovídal malý počet respondentů, odlišnosti mezi jednotlivými skupinami mohou být náhodné.

publikační činnost a aktivní účast na konferencích. Vztah zahraniční cesty k oboru studia/tématu disertační práce je důležitý pro umělecké obory.

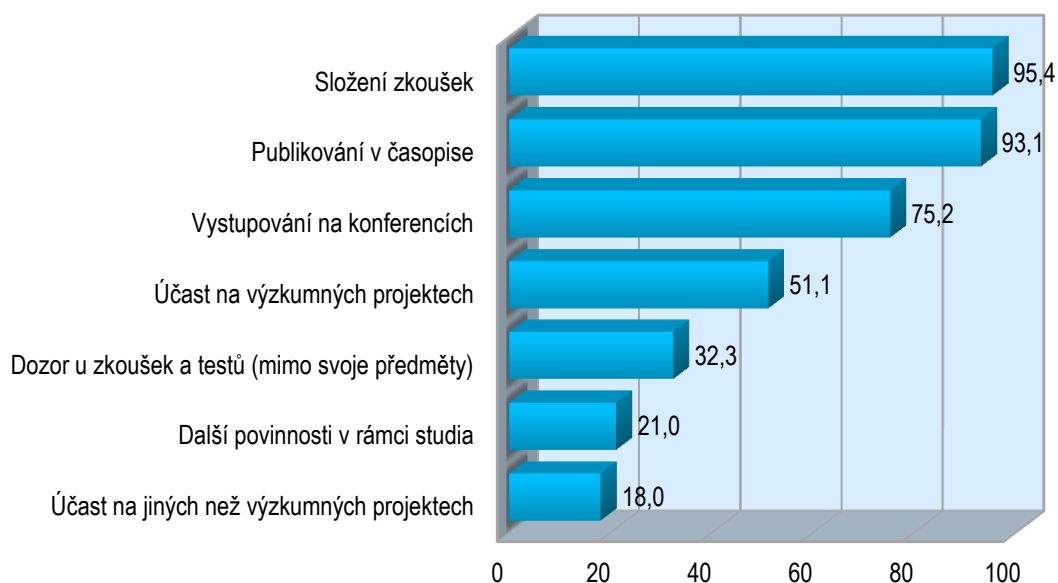
Studenti odpovídali na otázku, jakým způsobem umožňuje školitel doktorandům kooperaci se zahraničím. Školitel studentům nejčastěji pomáhá díky osobním kontaktům, tuto odpověď uvedlo 19,2 % studentů. 15,2 % studentů odpovědělo, že jim školitel umožňuje publikovat v zahraničí, vyjždět na zahraniční konference a účastnit se letních škol. Školitelé také studenty podporují v účasti na mezinárodních projektech nebo je informují o možnostech kooperace se zahraničím.

5.3 Další povinnosti a náročnost studia

V poslední části páté kapitoly studenti jmenovali, jaké další povinnosti kromě obhajoby disertační práce mají v doktorském studiu. V závěru je celkové hodnocení náročnosti doktorského studia.

Mezi další povinnosti studentů patří skládání zkoušek a publikování v časopisech. Tyto dvě povinnosti má naprostá většina studentů. Tři čtvrtiny studentů mají za povinnost vystupovat na konferencích. Další povinností studentů je účast na výzkumných projektech, tu musí splnit 51,1 % studentů. Častou povinností bývá také dozor u zkoušek a testů (mimo svoje předměty), kterou musí plnit 32,3 % studentů.

Graf 5.24 Další povinnosti studentů v rámci studia (%)

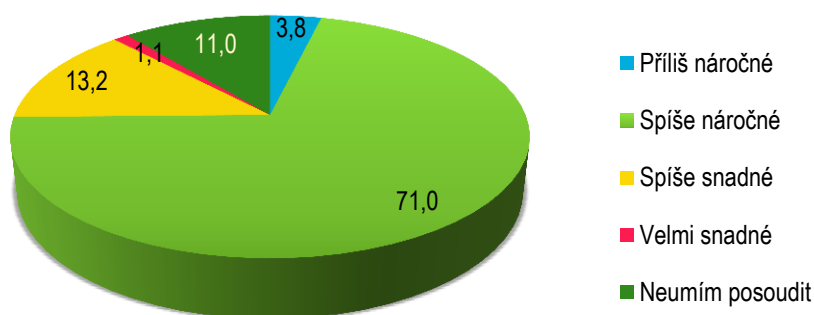


Rozdíly byly nalezeny u jednotlivých studovaných oborů. Nejmenší podíl studentů, kteří musí skládat zkoušky, je na zdravotnických, lékařských a farmaceutických oborech. Zatímco u ostatních oborů je tento podíl výrazně nad 90 %, u studentů zdravotnických, lékařských a farmaceutických oborů dosahuje 6,2 %. Vystupování na konferencích je nejčastěji povinné pro studenty pedagogických (91,1%) a ekonomických (84,9 %) oborů, na druhé straně studenti právnických oborů mají povinnost vystupovat na konferenci pouze v 36,8 % případů. Studenti právnických oborů také nemusí tak jako studenti ostatních oborů publikovat v časopisech, stejně jsou na tom studenti uměleckých oborů. Podíl studentů

právnických oborů, kteří mají povinnost účastnit se na výzkumných projektech, je velmi malý (19,3 %), naopak největší podíl v povinnosti účastnit se na výzkumných projektech mají studenti zdravotnických, lékařských a farmaceutických oborů (67,7 %).

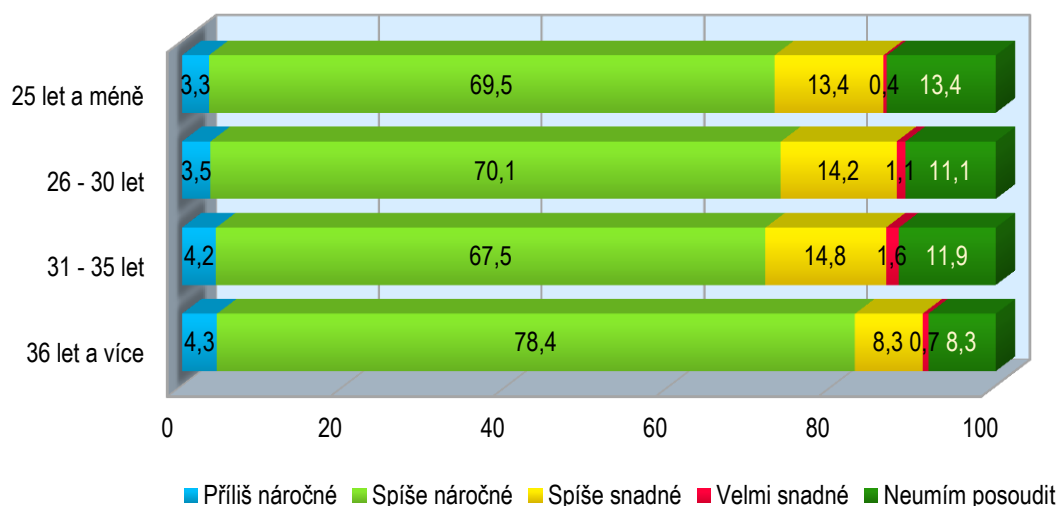
Náročnost studia je pro většinu studentů vysoká. 3,8 % studentů odpovědělo, že studium je příliš náročné a 71,0 % studentů jej označilo jako spíše náročné. Spíše snadné se studium zdá být 13,2 % studentů a velmi snadné 1,1 %.

Graf 5.25 Náročnost studia (%)



Hodnocení náročnosti studia je rozdílné u věkových skupin. Nejstarší věková skupina (36 let a více) hodnotí studium nejčastěji jako náročné. 4,3 % studentů z nejstarší věkové skupiny uvedlo, že je studium příliš náročné, 78,4 % označilo studium jako spíše náročné. Nejméně náročné je studium pro věkovou skupinu 31 – 35 let, zde označilo studium jako spíše snadné 14,8 % studentů a pro dalších 1,6 % je studium velmi snadné.

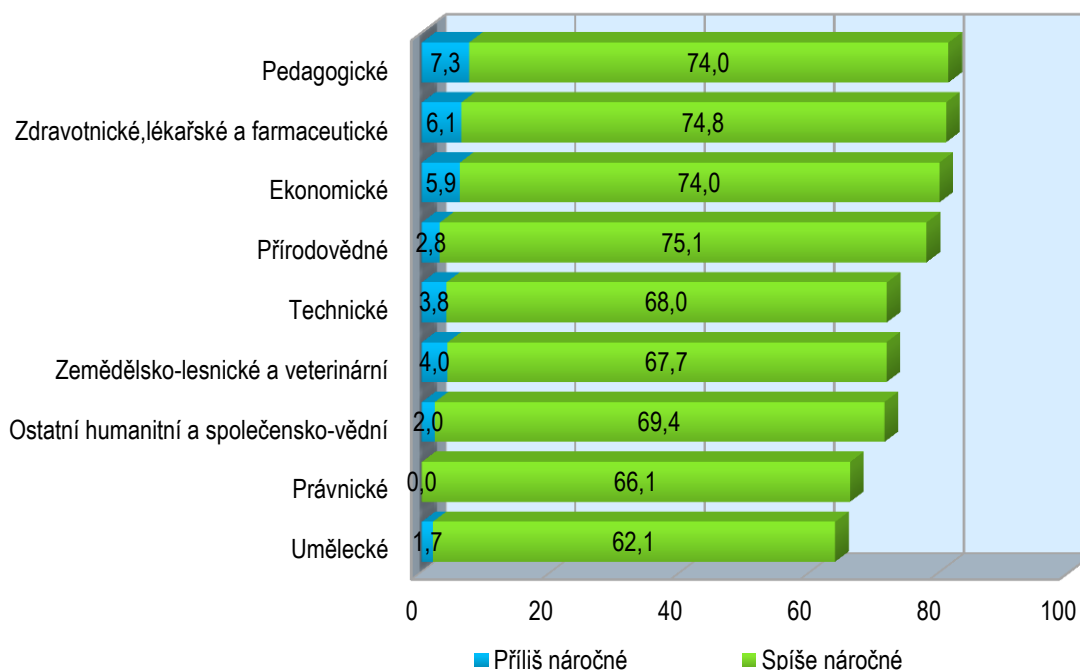
Graf 5.26 Náročnost studia podle věku (%)



Náročnost studia se liší také podle studovaných oborů. Studenti pedagogických oborů hodnotí studium jako příliš náročné v 7,3 % případů a dalších 74,0 % hodnotí studium jako spíše náročné. Částečně je hodnocení náročnosti u pedagogických oborů způsobeno negativním hodnocením nejstarší věkové skupiny (36 let a více), kterých je na pedagogických oborech větší podíl než na jiných oborech (46,0 %).

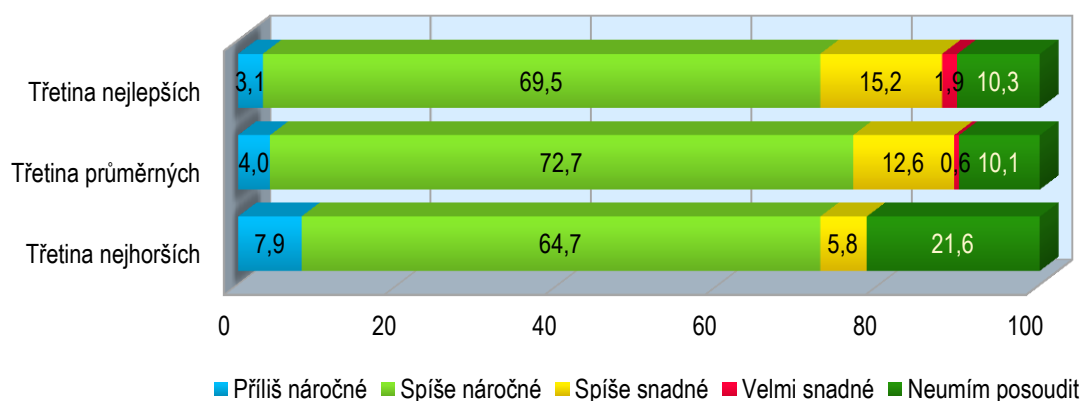
Vysokou náročnost studia deklarují také studenti zdravotnických, lékařských a farmaceutických oborů. Naopak relativně nižší náročnost uvádějí studenti uměleckých oborů.

Graf 5.27 Náročnost studia podle oboru studia (%)



Studenti, kteří mají složenou státní závěrečnou zkoušku, hodnotí studium jako snadnější. Náročnost studia je hodnocena jako nižší studenty, kteří uvedli, že patří mezi třetinu nejlepších studentů, naopak studenti, kteří uvedli, že patří mezi třetinu nejhorších, častěji uvedli hodnocení „Příliš náročné“.

Graf 5.28 Náročnost studia podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)



6 Vědecká, tvůrčí a pedagogická činnost doktorandů

Cílem doktorského studia je příprava studenta k vědecké a tvůrčí činnosti, práci pedagoga nebo odborného řídicího pracovníka.²² V této kapitole se proto budeme věnovat zapojení respondentů šetření do vědecké a tvůrčí činnosti a jejich činnosti pedagogické.

6.1 Vědecká a tvůrčí činnost

Výsledky vědecké, respektive tvůrčí činnosti jsou nejčastěji prezentovány formou účastí na konferencích nebo vlastní publikační činností. Vědečtí pracovníci se mohou také účastnit interních, externích i mezinárodních grantů – například v rámci programů vypisovaných Grantovou agenturou České republiky nebo Technologickou agenturou České republiky. V této části budeme sledovat aktivitu doktorandů z hlediska konferencí, publikační činnosti a grantů. V poslední podkapitole se blíže podíváme i na širší výzkumné činnosti doktorandů z hlediska vztahu výzkumných projektů k tématu disertační práce.

6.1.1 Aktivní účast na konferencích

Většina studentů (81,5 %) se aktivně účastní konferencí. Na konferenční aktivitu nemá vliv pohlaví studenta (studenti i studentky se účastní konferencí stejně často) ani forma studia. Studenti, kteří sami sebe řadí k třetině nejlepších studentů v ročníku, se však účastní konferencí výrazně častěji (88,6 %) než studenti, kteří se řadí k třetině nejhorších (66 %).

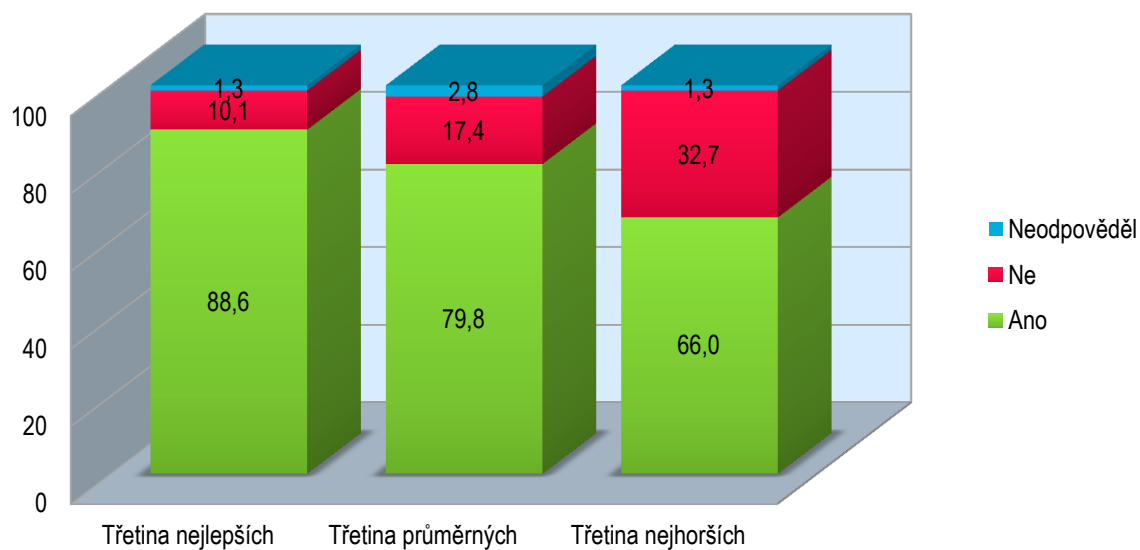
Není překvapivé, že aktivnější účastníky konferencí jsou studenti vyšších ročníků, a tedy studenti, kteří již složili státní závěrečné zkoušky (89,9 % oproti 79,1 % studentů, kteří státní závěrečné zkoušky zatím nesložili) a studenti starší oproti mladším.²³

Nejméně se konferencí účastní doktorandi studující právnické obory (53,2 % studentů), obory umělecké (68,5 %) a zemědělsko-lesnické a veterinární obory (70,7 %). Nejvíce pak studenti zdravotnických, lékařských a farmaceutických oborů (87,5 %) a přírodovědných oborů (86,5 %).

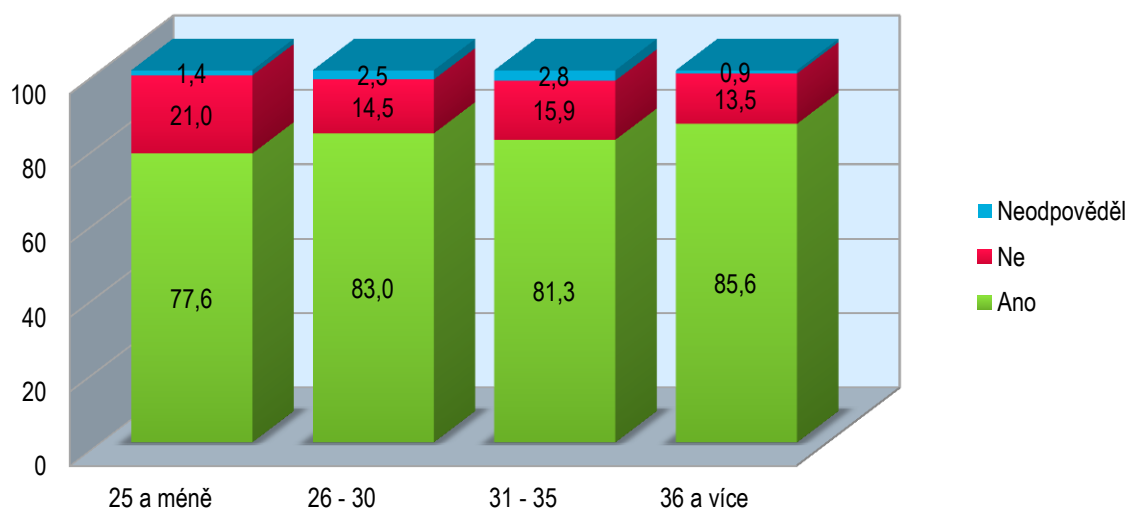
²² Např. materiál RVŠ *Problematika doktorského studia na vysokých školách*, <http://www.radavs.cz/clanek.php?oblast=15&c=549>

²³ Srov. s důvody neúčasti na konferencích (graf 6.7). Největší překážkou je pro studenty právě nízký ročník studia, a tedy nedostatek odborných výsledků. V nižších ročnících studují především mladší studenti.

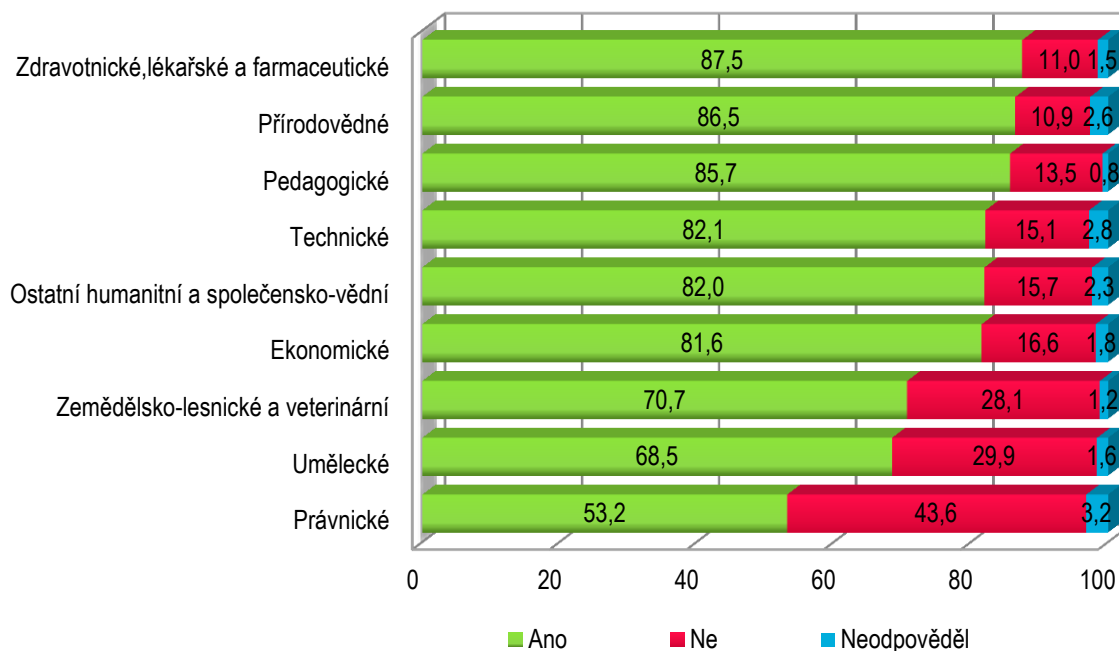
Graf 6.1 Aktivní účast na konferencích podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)



Graf 6.2 Aktivní účast na konferencích podle věku (%)



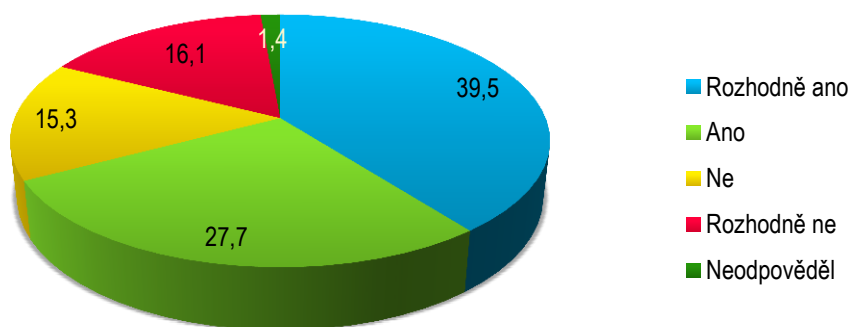
Graf 6.3 Aktivní účast na konferencích podle oboru studia (%)



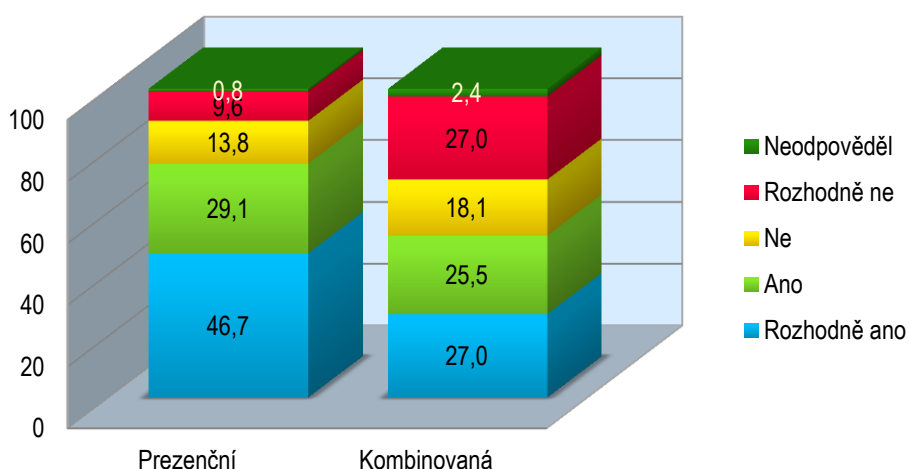
Většině studentů přispívá škola na úhradu nákladů spojených s konferencí (68 % studentů, kteří se konferencí aktivně účastní, odpověděli „rozhodně ano“ a „ano“). Častěji však příspěvek na konferenci dostávají studenti oproti studentkám (69,7 % studentů oproti 63,8 % studentek).

Škola přispívá na konferenční účast třem čtvrtinám studentů prezenčního studia (75,8 %), ale jen polovině studentů kombinovaného studia (52,5 %). Výrazně častěji přispívá škola mladším studentům (85,4 % studentů mladších 25 let) oproti studentům nejstarším (pouze 43,6 % studentů starších 36 let).

Graf 6.4 Pokud se aktivně účastníte konferencí, přispívá Vám škola na úhradu nákladů? (%)

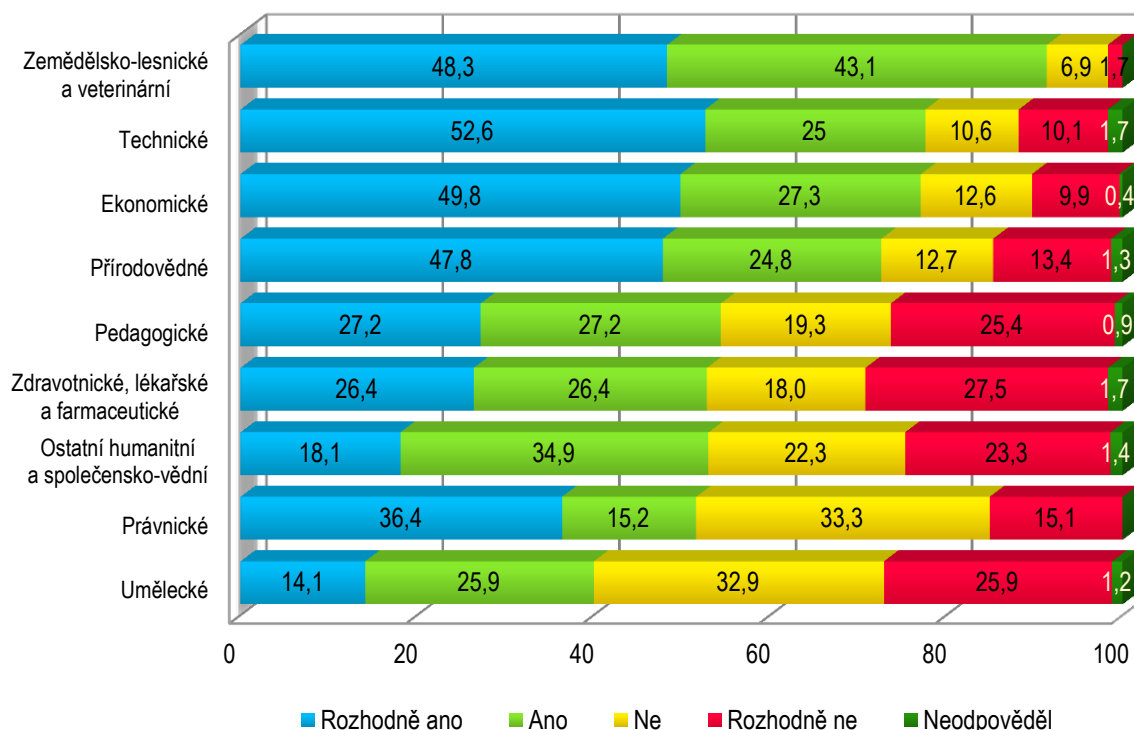


Graf 6.5 Pokud se aktivně účastníte konferencí, přispívá Vám škola na úhradu nákladů? Členění dle formy studia (%)



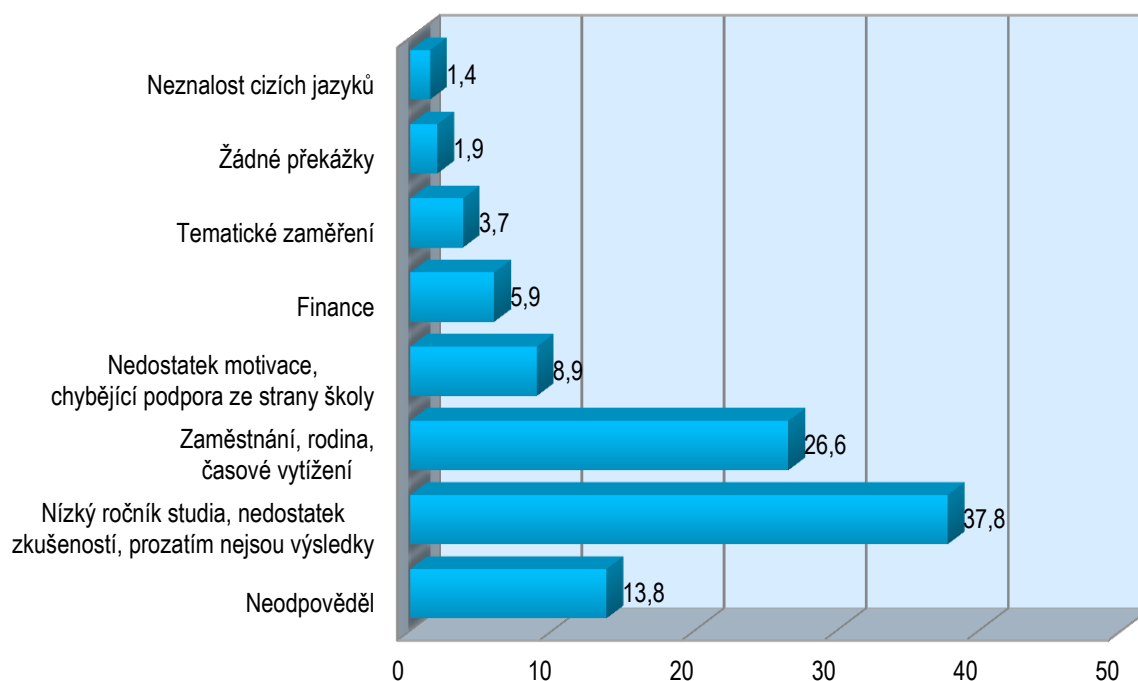
Školy nejčastěji přispívají aktivním účastníkům konferencí, kteří studují zemědělsko-lesnické a veterinární obory (91,4 %), technické a ekonomické obory. Nejméně často pak studentům oborů uměleckých (40 %) a právnických. Častěji školy přispívají studentům s 4letou standardní dobou studia (71,9 %) oproti studentům tříletého studia (58,6 %).

Graf 6.6 Pokud se aktivně účastníte konferencí, přispívá Vám škola na úhradu nákladů? Členění dle oboru studia (%)

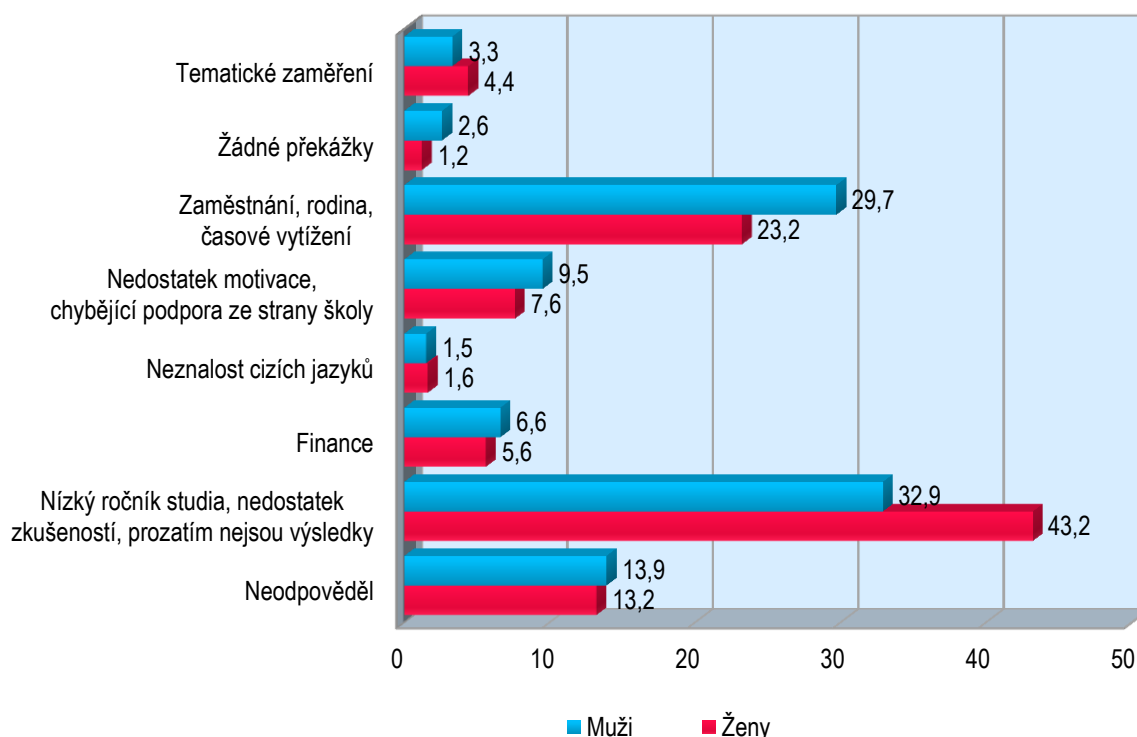


Studenti, kteří se konferencí neúčastní, uvádějí jako nejčastější překážku nízký ročník studia, nedostatek zkušeností a výzkumných výsledků (37,8 %), naopak nejmenší překážkou je pro studenty neznalost cizích jazyků (1,4 %). Pouze 1,9 % studentů, kteří se neúčastní konferencí, uvedlo, že neexistují překážky aktivní účasti na konferencích.

Graf 6.7 Překážky aktivní účasti na konferencích podle studentů, kteří se konferencí neúčastní (%)



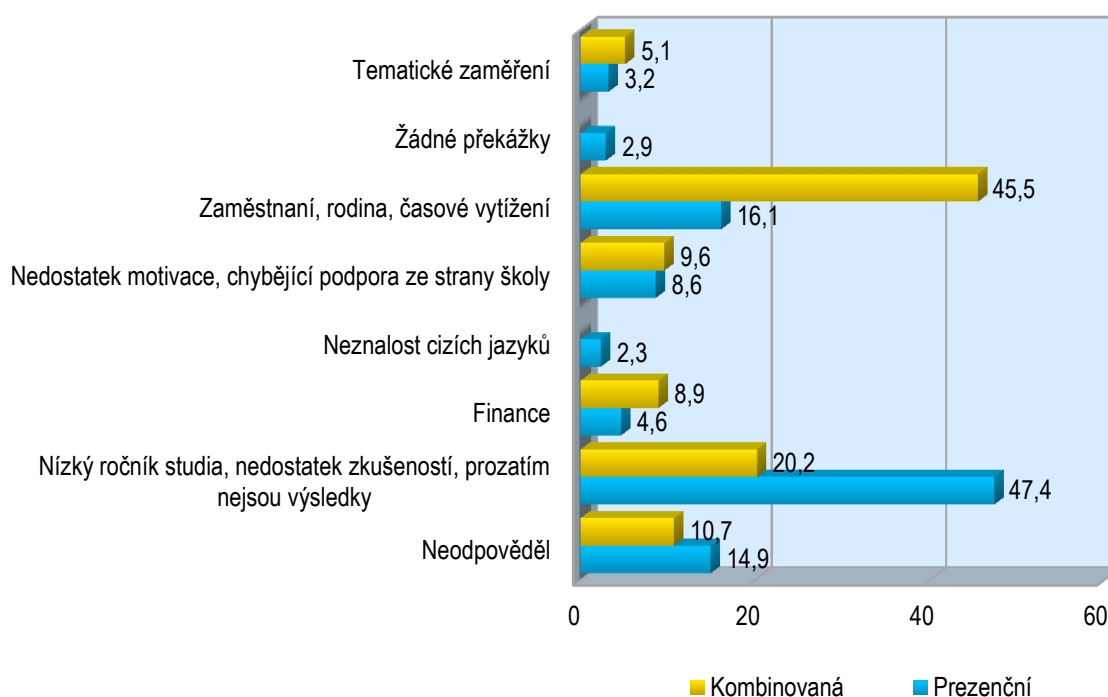
Graf 6.8 Překážky aktivní účasti na konferencích podle studentů, kteří se konferencí neúčastní. Členění dle pohlaví (%)



Nízký ročník studia, nedostatek výsledků a zkušeností spatřují jako hlavní překážku především studentky oproti studentům. Naopak zaměstnání, rodina a časové vytížení jsou větší překážkou pro studenty než pro studentky.

Studenti prezenčního studia zmiňují jako svůj hlavní problém nízký ročník studia, nedostatek zkušeností a výsledků (47,4 % oproti 20,2 % studentů kombinovaného studia). To může být determinováno i skutečností, že doktorandi během studia ve vyšších ročnících mohou změnit formu studia z prezenční na kombinovanou, a tedy v kombinované formě studují častěji doktorandi zkušenější, kteří již mají odborné výsledky. Pro studenty kombinovaného studia je naopak největší překážkou zaměstnání, časové vytížení a rodina (45,5 % studentů kombinovaného studia oproti 16,1 % studentů prezenčního studia).

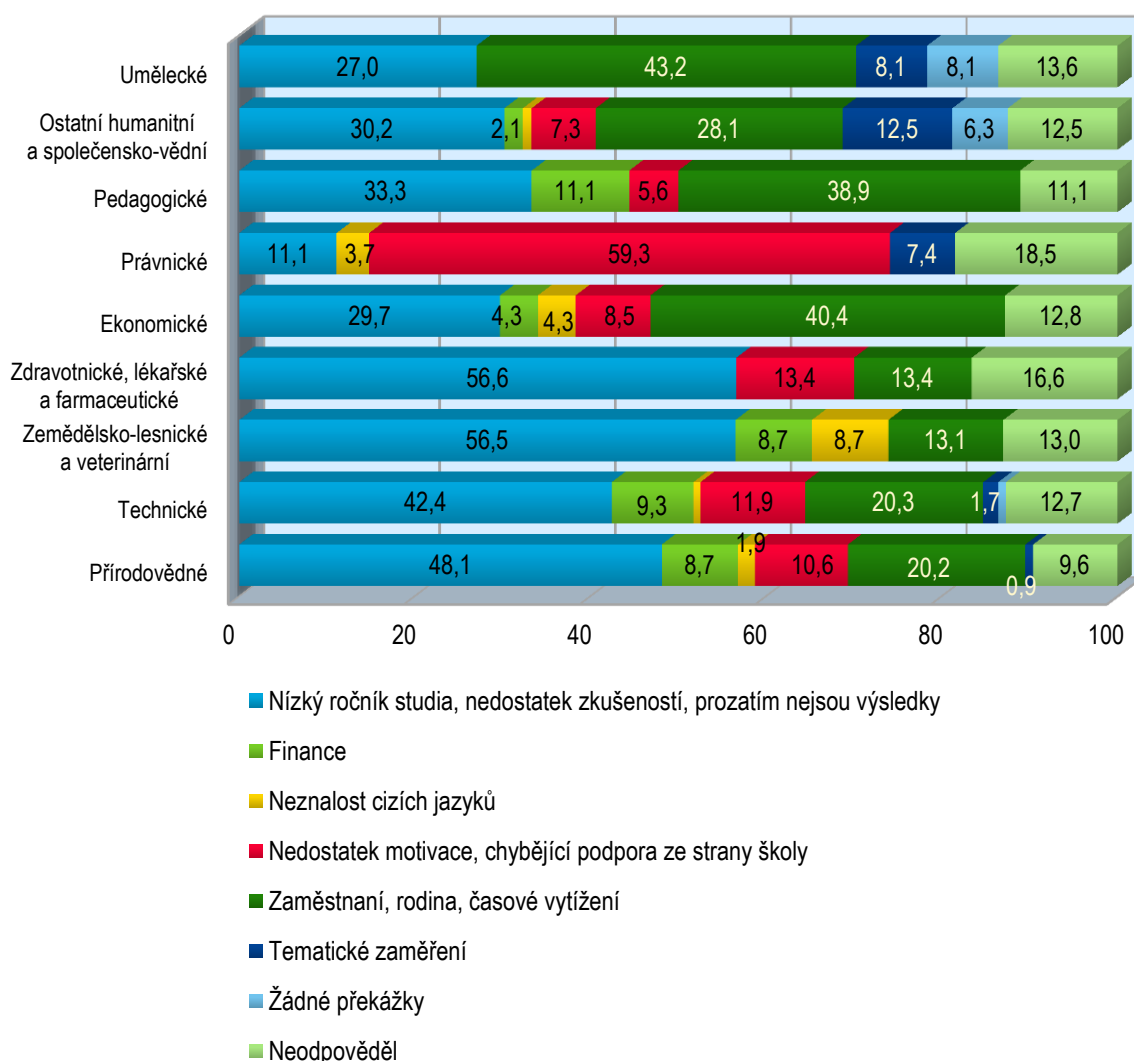
Graf 6.9 Překážky aktivní účasti na konferencích podle studentů, kteří se konferencí neúčastní. Členění dle formy studia (%)



Doktorandi, kteří sami sebe zařadili do třetiny nejhorších studentů, považují oproti subjektivně lepším studentům za významnou překážku účasti na konferencích nedostatek financí.

Nízký ročník studia, nedostatek výzkumných výsledků a zkušeností uvedli jako hlavní překážku účasti na konferencích studenti všech oborů, kromě studentů ekonomických, pedagogických a uměleckých oborů, pro které je největší překážkou jejich zaměstnání, časové vytížení a rodina, a studenti právnických oborů, kteří uvedli jako největší překážku nedostatek motivace a chybějící podporu ze strany školy.

Graf 6.10 Překážky aktivní účasti na konferencích podle studentů, kteří se konferencí neúčastní. Členění dle oboru studia (%)



6.1.2 Zapojení studentů do řešení grantů

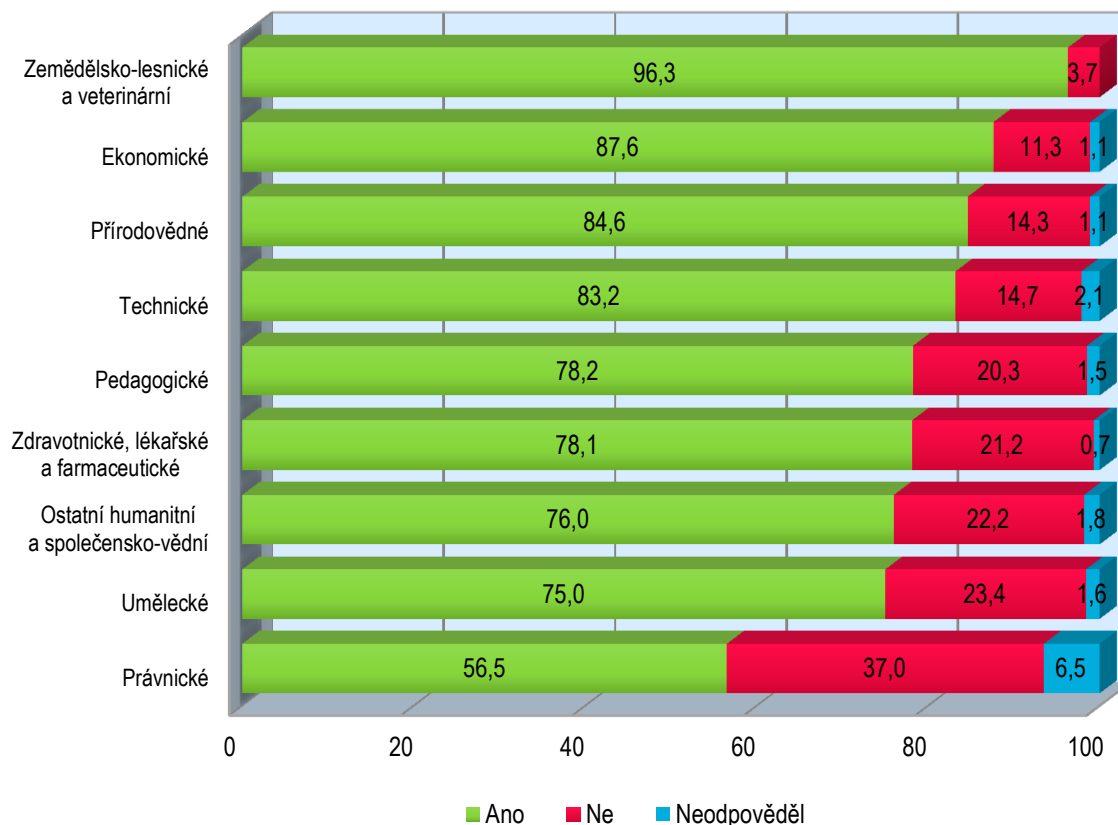
Tato podkapitola sleduje zapojení studentů do řešení interních grantů (tedy grantů vypisovaných samotnými vysokými školami – například projekty specifického výzkumu nebo fondů rozvoje), externích národních grantů (vypisovaných například GAČR, TAČR či jednotlivými ministerstvy) a mezinárodních grantů (např. v rámci Norských fondů, 7. rámcového programu nebo International Visegrad Fund).

Interní granty

Většina respondentů (80,5 %) uvedla, že má možnost zapojit se do interních grantů. Mírně častěji tuto příležitost uvedli muži (83,9 % oproti 78,6 % žen) a studenti prezenčního studia (84,8 %) oproti studentům kombinovaného studia (75,8 %).

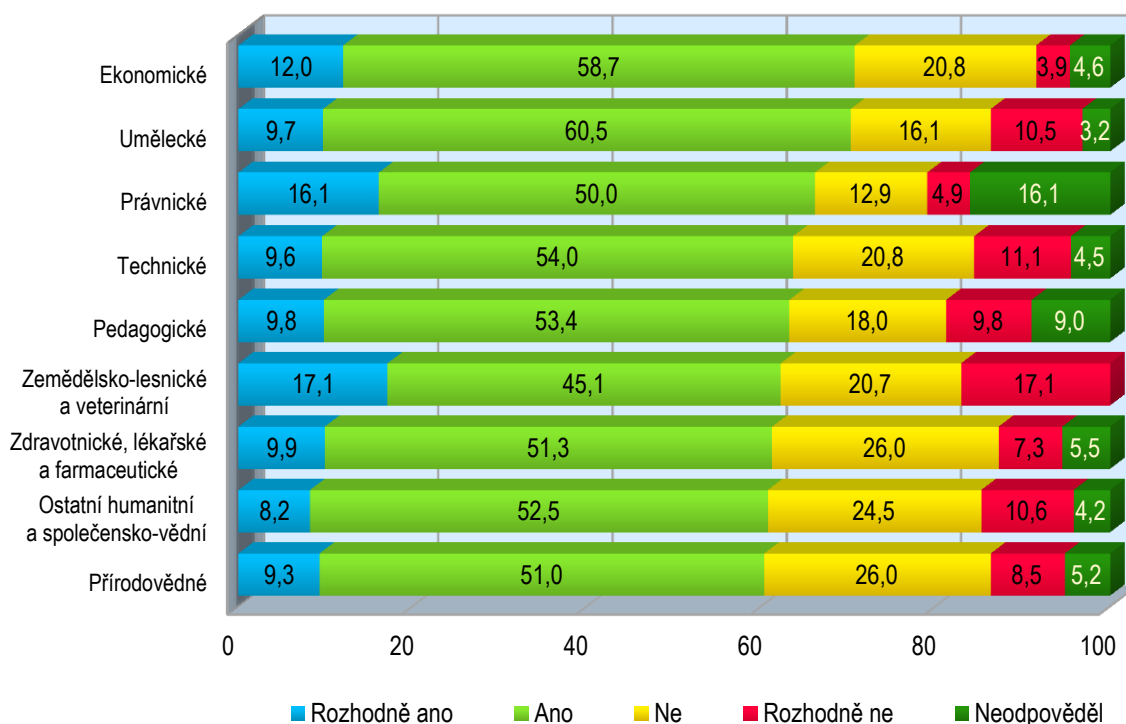
Možnost zapojit se do řešení interních grantů mají nejčastěji studenti zemědělsko-lesnických a veterinárních oborů (96,3 %) a studenti ekonomických oborů (87,6 %), naopak nejméně často tuto možnost uvedli studenti právnických oborů (56,5 %). Standardní doba studia nemá na možnost zapojení studenta do interního grantu vliv.

Graf 6.11 Máte možnost zapojit se do řešení interních grantů? Členění dle oboru studia (%)



Více než polovina doktorandů (61,7 %) považuje systém rozhodování o interních grantech za transparentní.

Graf 6.12 Považujete systém rozhodování o interních grantech za transparentní? Členění dle oboru studia (%)

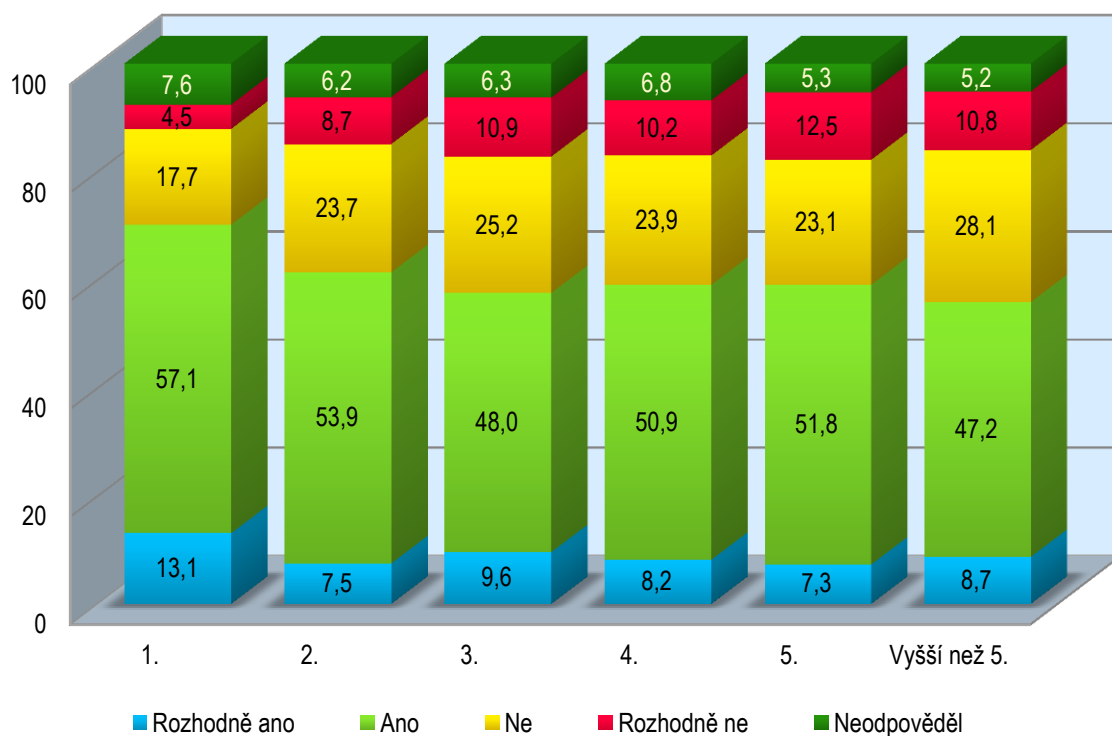


Systém rozhodování o interních grantech považují za transparentní především studenti ekonomických a uměleckých oborů. Za nejméně transparentní naopak považují systém rozhodování studenti zemědělsko-lesnických a veterinárních oborů a studenti ostatních humanitních oborů.

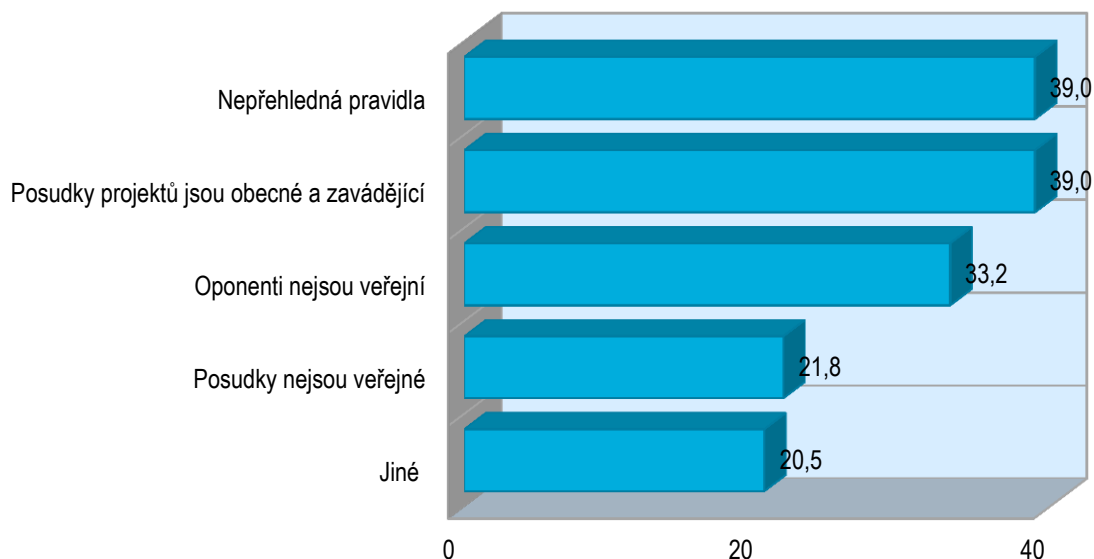
Studenti nižších ročníků studia považují systém rozhodování o interních grantech za transparentní častěji než studenti vyšších ročníků studia. Na otázku, zda považují systém rozhodování za transparentní, odpovědělo „rozhodně ano“ nebo „ano“ 70,2 % studentů 1. ročníku studia, ale jen 55,9 % studentů vyššího než 5. ročníku studia.

Jako obecné a zavádějící označilo posudky projektů 9,1 % studentů 1. ročníku oproti 19,6 % studentů vyššího než 5. ročníku. Studenti vyšších ročníků častěji uvedli jako zdroj své nedůvěry v systém rozhodování o interních grantech také nepřehledná pravidla (10,2 % studentů 1. ročníku oproti 18,7 % studentů 5. ročníku).

Graf 6.13 Považujete systém rozhodování o interních grantech za transparentní? Členění dle ročníku studia (%)

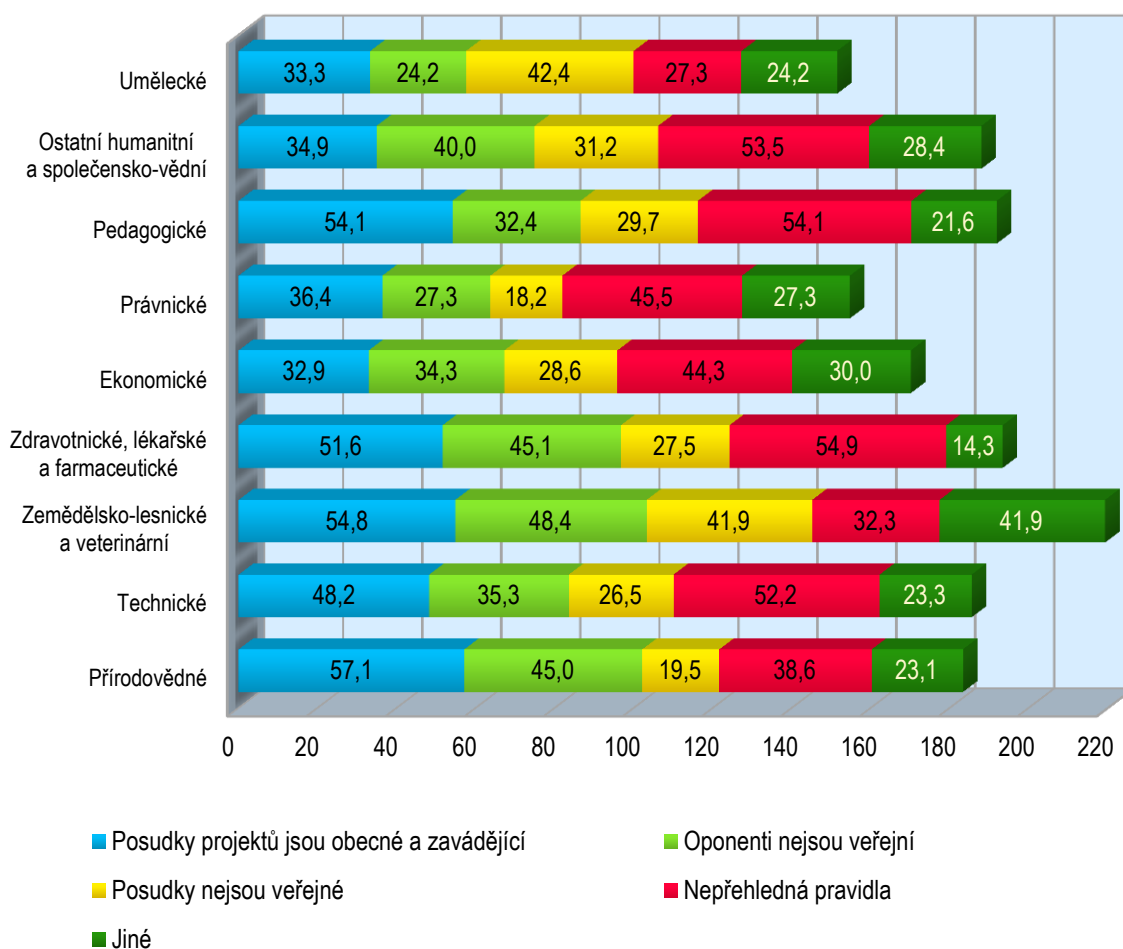


Graf 6.14 Proč nepovažujete systém rozhodování o interních grantech za transparentní? (%)



Studenti, kteří systém rozhodování o interních grantech nepovažují za transparentní, vidí jako problém obecné a zavádějící posudky projektů a nepřehlednost pravidel.²⁴ Nepřehlednost pravidel uvádějí jako největší důvod netransparentnosti studentky (44,5 %), obecnost a zavádějící posudky pak studenti – muži (50,2 %). Studenti kombinované formy studia naopak nejčastěji poukazují na nepřehlednost pravidel (52,4 %), zatímco studenti prezenčního studia na obecnost a zavádějící posudky (47,2 %). Tyto dva důvody uvádějí nejčastěji studenti všech oborů s výjimkou studentů uměleckých oborů, kteří spatřují největší problém v neveřejnosti posudků.

Graf 6.15 Proč nepovažujete systém rozhodování o interních grantech za transparentní? Členění podle oborů studia²⁵ (%)



²⁴ Studenti mohli zvolit více možností, součet procentních hodnot všech možností je proto vyšší než 100 %.

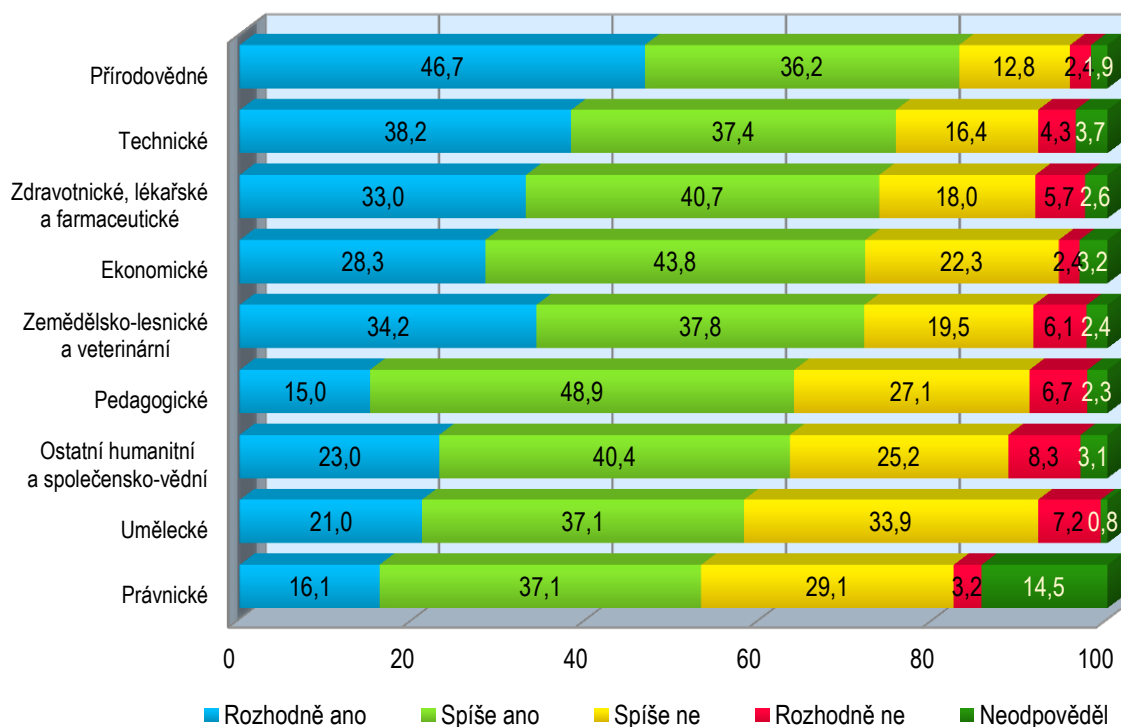
²⁵ Studenti mohli uvést více možností, proto součet překračuje 100 %.

Externí národní granty

O něco méně studentů má možnost zapojit se do externích národních grantů (72,1 %, tj. o 8,4 p. b. méně než v případě interních grantů). Častěji tuto možnost uvedli studenti - muži (76 % oproti 69,5 % studentek) a studenti vyšších ročníků oproti studentům nižších ročníků studia (75,7 % studentů 5. ročníku oproti 71 % studentů 1. ročníku).

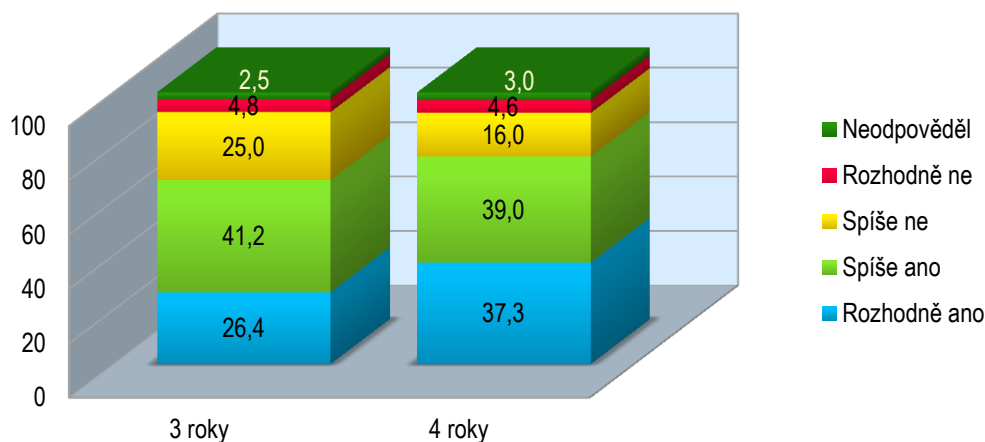
Obdobně jako v případě interních grantů, také externích národních grantů se nejméně často mohou účastnit studenti právnických a uměleckých oborů. Výrazný rozdíl však pozorujeme v případě studentů přírodovědných, technických a zdravotnických oborů, jejichž studenti se externích národních grantů mohou účastnit nejčastěji. Studenti, kteří sami sebe subjektivně zařadili k třetině nejlepších, se externích národních grantů účastní mírně častěji než studenti, kteří se zařadili k třetině nejhorších (74,8 % oproti 70,6 %).

Graf 6.16 Máte možnost zapojit se do řešení externích národních grantů? Členění dle oboru studia (%)



Významně častěji se externích národních grantů mohou účastnit studenti čtyřletých oborů (76,3 % oproti 67,6 % studentů tříletých oborů).

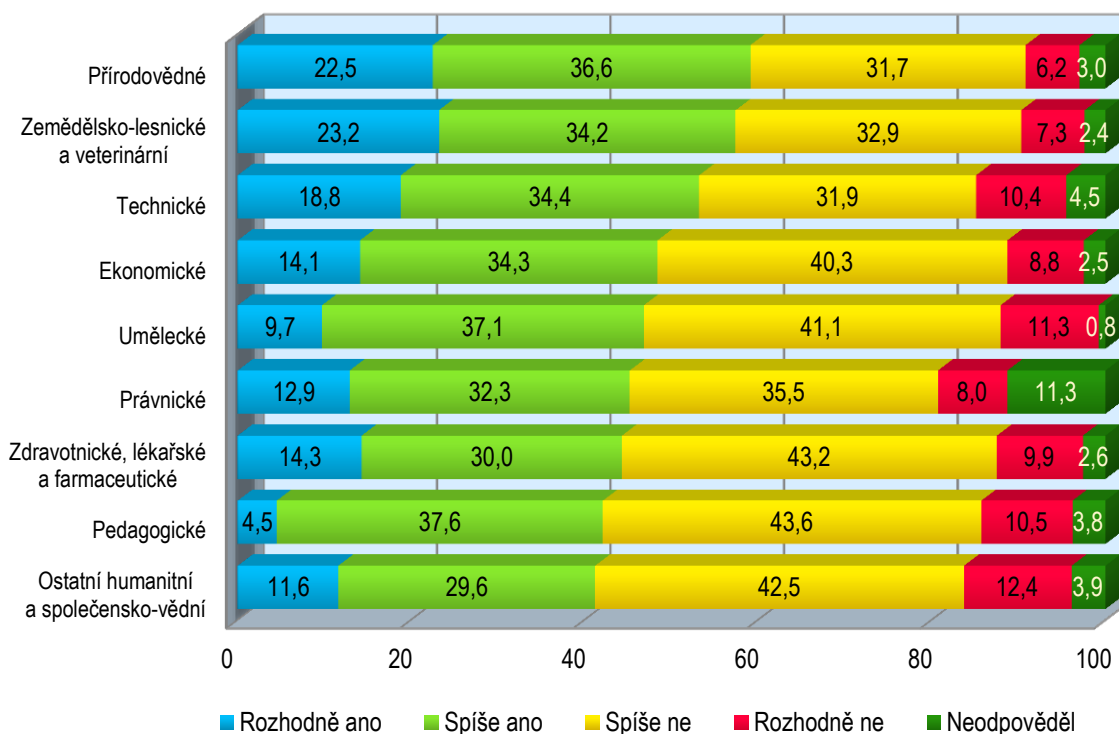
Graf 6.17 Máte možnost zapojit se do řešení externích národních grantů? Členění dle standardní doby studia (%)



Mezinárodní granty

Do řešení mezinárodních grantů se může zapojit pouze 49,8 % studentů. Častěji se jich opět mohou zúčastnit studenti – muži (54 % oproti 46,2 % studentek), nebo studenti, kteří sami sebe zařazují do třetiny nejlepších studentů (53,8 %), oproti studentům, kteří se řadí do třetiny nejhorších studentů (46,0 %).

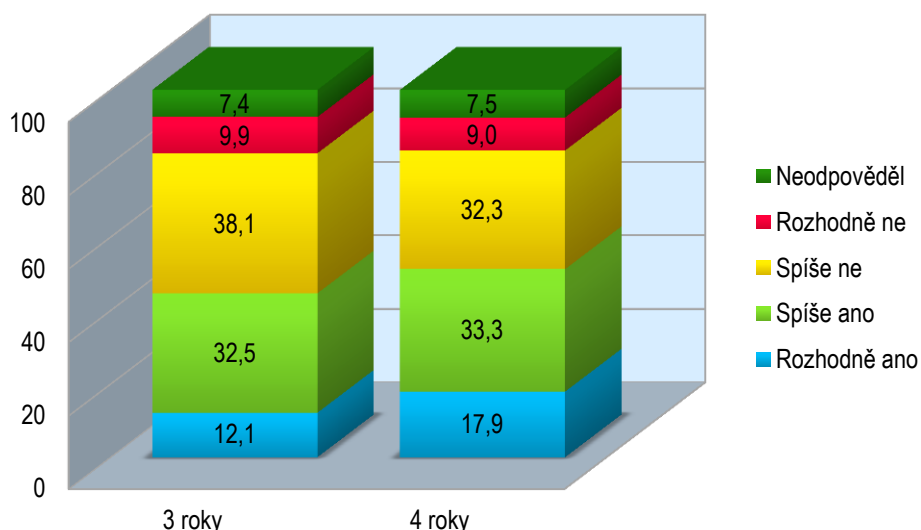
Graf 6.18 Máte možnost zapojit se do řešení mezinárodních grantů? Členění dle oboru studia (%)



Mezinárodních grantů se nejčastěji mohou účastnit studenti přírodních oborů (59,1 %), nejméně často pak studenti ostatních humanitních a společensko-vědních oborů (41,2 %).

Mezinárodních grantů se mohou častěji účastnit studenti čtyřletých oborů (51,2 %²⁶ proti 44,6 % studentů tříletých oborů).

Graf 6.19 Máte možnost zapojit se do řešení mezinárodních grantů? Členění dle standardní doby studia (%)

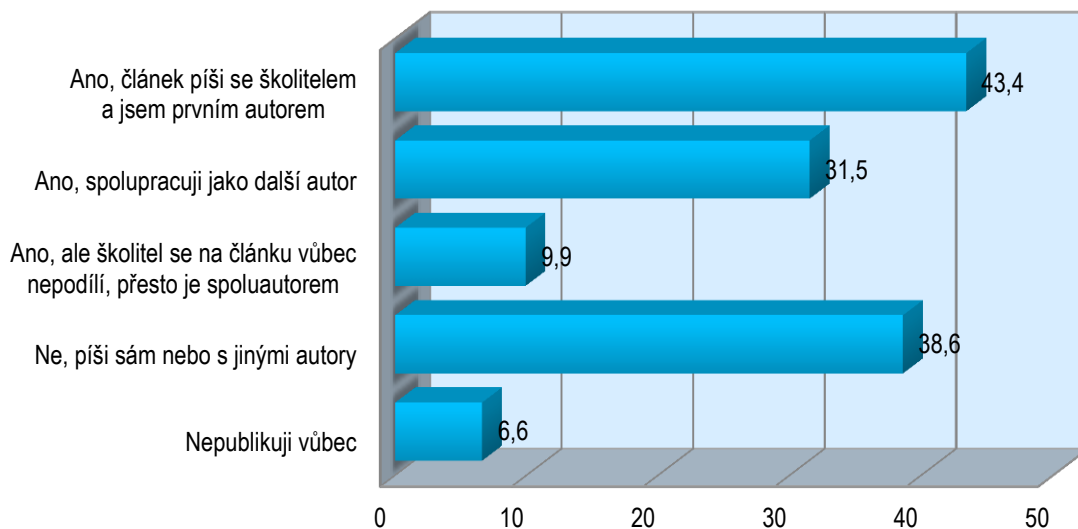


6.1.3 Publikační činnost

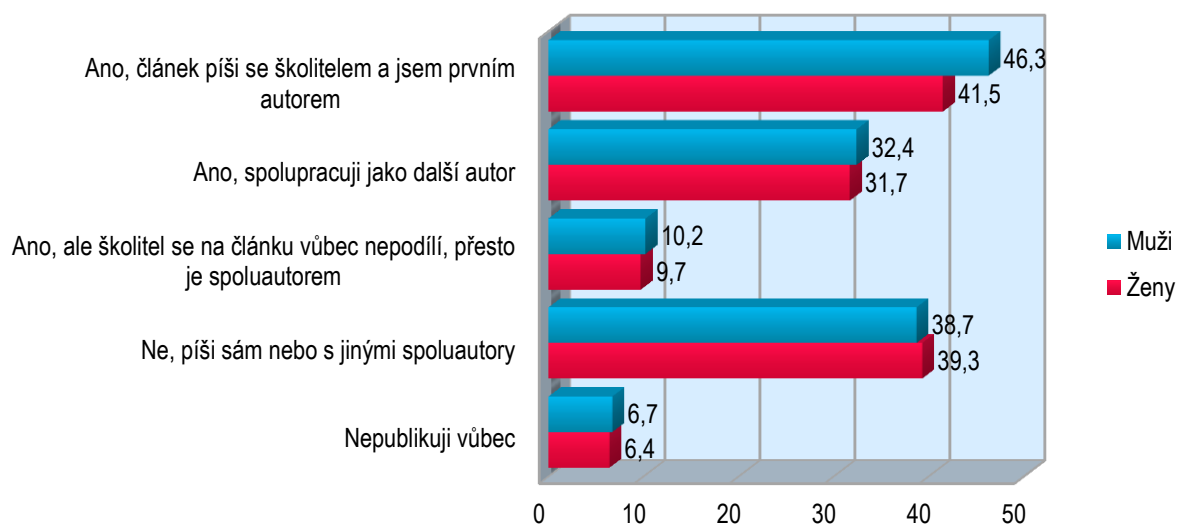
V tomto oddíle sledujeme podíl doktoranda a jeho školitele na publikační činnosti. Studenti mohli uvést více možností, proto součet procent všech možností může přesáhnout 100 %. Většina (43,4 %) studentů píše článek se školitelem a je prvním autorem, téměř 10 % studentů uvedlo, že školitel je veden jako spoluautor, přestože se na publikaci nijak nepodílí. Toto rozdělení platí i v členění podle pohlaví, nicméně studenti – muži uvedli častěji než studentky, že jsou prvním autorem, studentky naopak mírně častěji píší samy nebo s jiným autorem než je školitel. Nejčastěji vůbec nepublikují studenti, kteří sami sebe zařadili mezi nejhorší třetinu studentů v ročníku.

²⁶ Rozhodně či spíše ano.

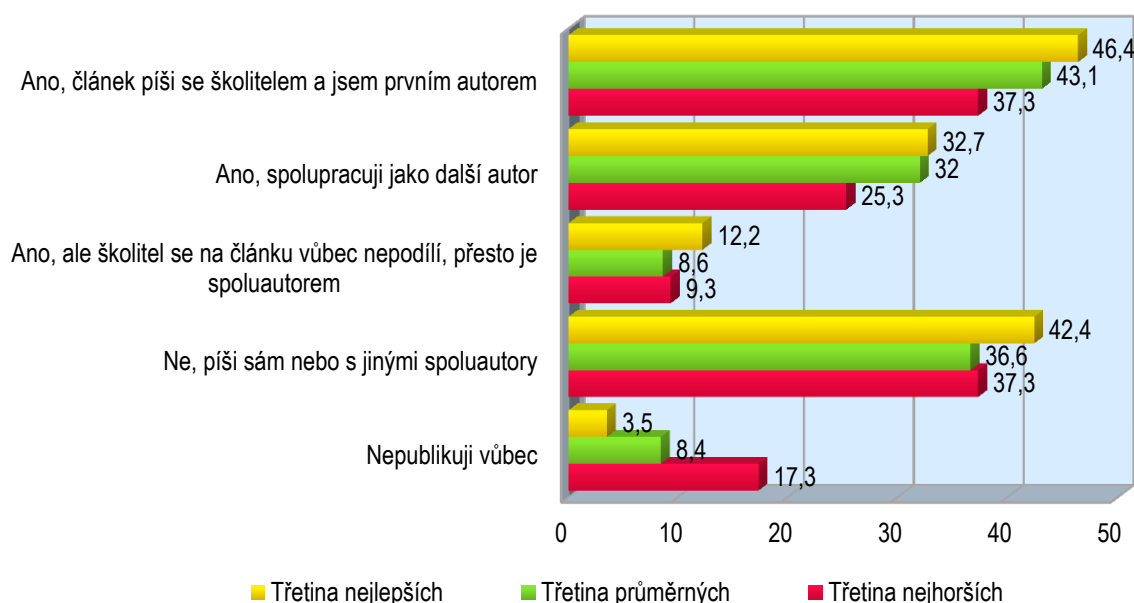
Graf 6.20 Spolupracujete se školitelem v rámci publikační činnosti? (%)



Graf 6.21 Spolupracujete se školitelem v rámci publikační činnosti? Členění dle pohlaví (%)



Graf 6.22 Spolupracujete se školitelem v rámci publikační činnosti? Členění podle subjektivního hodnocení výsledků studia²⁷ (%)



Studenti tříletého studijního programu píší nejčastěji sami nebo s jinými spoluautory. Studenti čtyřletého programu nejčastěji píší článek se školitelem, ale jsou uvedeni jako první autoři.

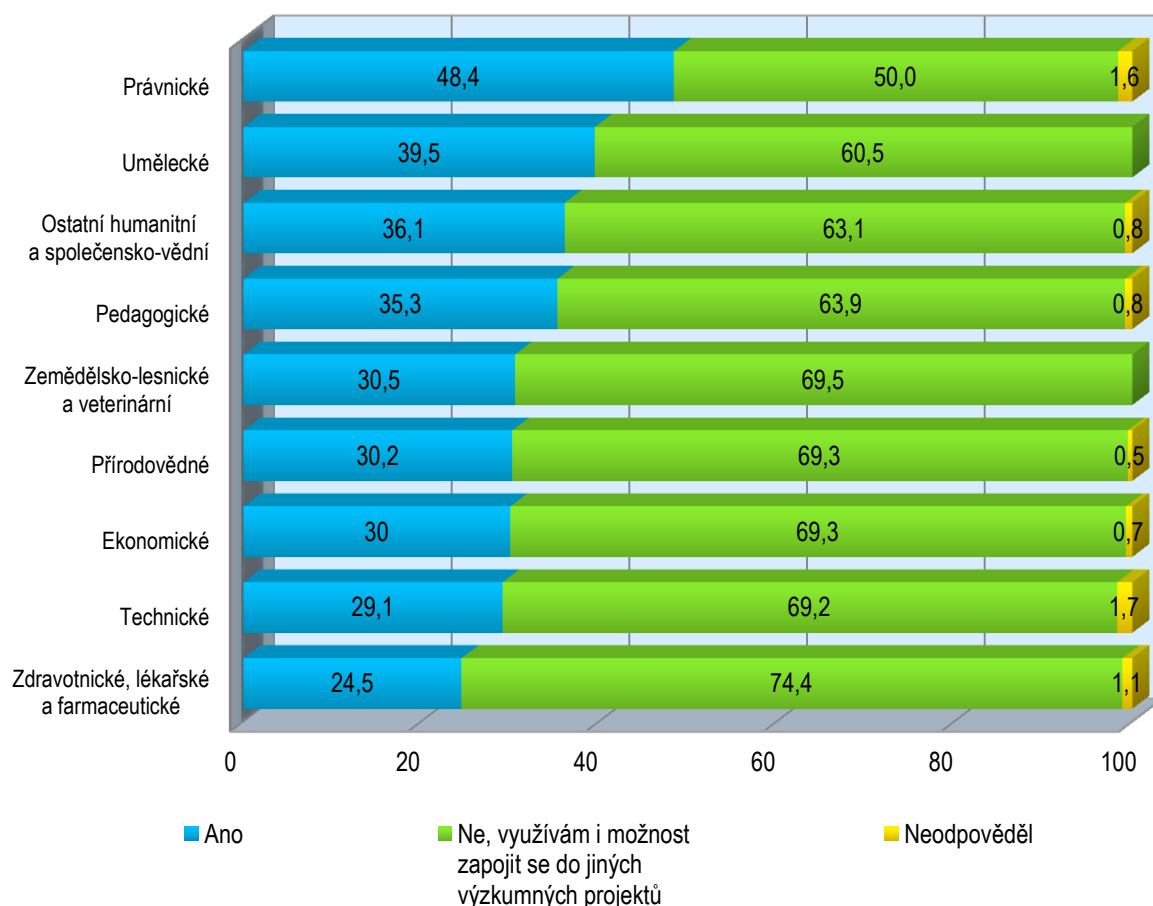
Více než polovina studentů vyššího než 5. ročníku (50,5 %) píše článek se školitelem a je prvním autorem, totéž však uvedlo jen 36,2 % studentů 1. ročníku. Studenti vyšších ročníků oproti studentům 1. ročníku výrazně častěji uváděli, že se školitel na článku nepodílí, přestože je uveden jako spoluautor (15,9 % studentů 4. ročníku oproti 6,4 % studentů 1. ročníku).

6.1.4 Disertační práce a téma dalšího výzkumu

Dvě třetiny doktorandů, bez ohledu na pohlaví či formu studia, se zabývají i výzkumnou činností, která přímo nesouvisí s předmětem jejich disertační práce. Možnosti zapojit se i do jiných výzkumných projektů využívají častěji studenti, kteří sami sebe řadí k třetině nejlepších studentů (72,4 %) oproti studentům, kteří se zařadili k třetině nejhorších studentů (60 %). Mírně častěji jiných možností výzkumu využívají studenti, kteří již složili státní závěrečné zkoušky (69,2 % oproti 66,5 % studentů, kteří státní závěrečné zkoušky ještě neabsolvovali).

²⁷ Studenti mohli uvést více možností, součty pro jednotlivé třetiny proto mohou přesahovat 100 %.

Graf 6.23 Věnujete se při své výzkumné činnosti pouze předmětu Vaší disertační práce? Členění dle oboru studia (%)



Do jiných výzkumných projektů se nejčastěji zapojují studenti zdravotnických, lékařských a farmaceutických oborů (tři čtvrtiny studentů), naopak nejméně studenti právnických oborů (pouze polovina studentů), kteří se věnují spíše předmětu disertační práce.

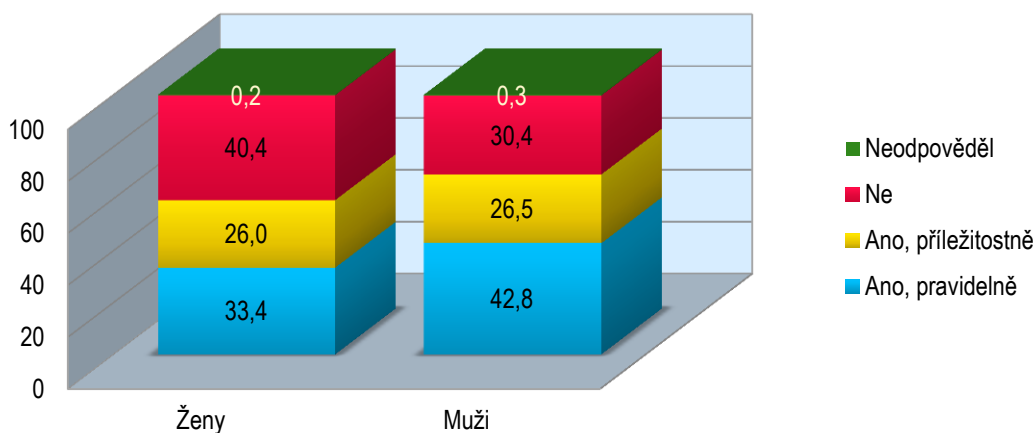
6.2 Pedagogická a další činnost

Studenti doktorského studia se mohou podílet na pedagogické činnosti, ať už ve formě pomoci při výuce, vedení přednášek, seminářů či vedení a oponování bakalářských nebo diplomových prací. V tomto oddíle budeme sledovat, zda – a jak intenzivně – se studenti pedagogické činnosti účastní a zda se jedná o činnost v rámci studijních povinností (například formou povinně volitelného předmětu „pomoc při výuce“) nebo nad rámec povinností. Dále se podíváme na financování pedagogických aktivit studentů a na zázemí poskytované katedrou. V závěru kapitoly uvádíme, kolik času musí studenti týdně strávit na svém pracovišti.

6.2.1 Pedagogická činnost

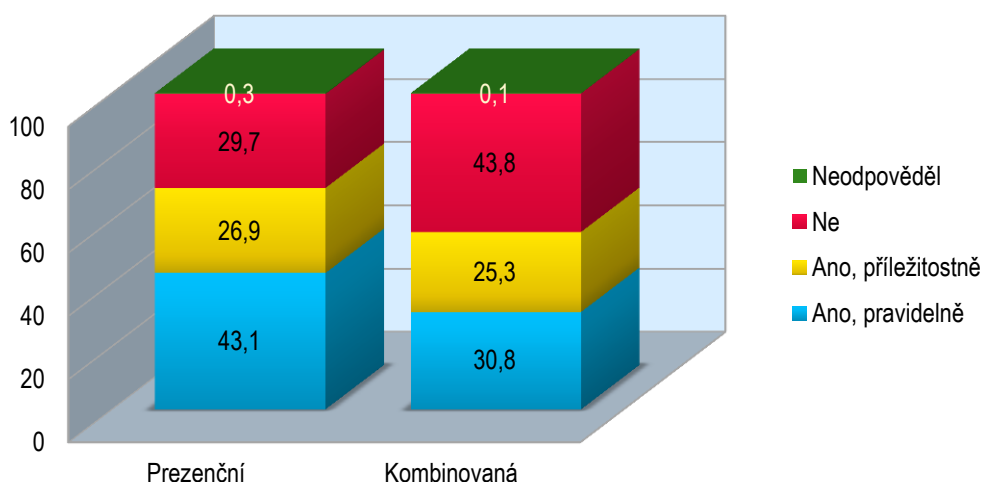
Téměř dvě třetiny studentů doktorského studia (63,6 %) se pravidelně či příležitostně podílí na výuce studentů bakalářského nebo magisterského studia. Studenti – muži se na výuce podílejí o téměř 10 procentních bodů více než studentky (69,3 % oproti 59,4 %).

Graf 6.24 Podílíte se na zabezpečení výuky studentů v bakalářském nebo magisterském stupni studia včetně vedení a oponování závěrečných prací? Členění podle pohlaví (%)



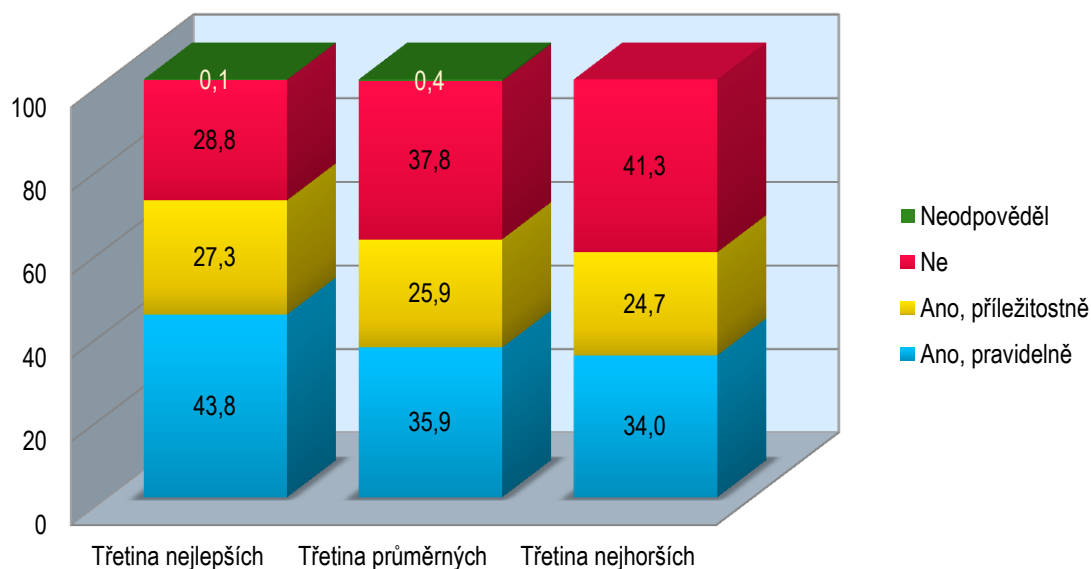
Aktivněji se na výuce podílejí studenti prezenčního studia, 43,8 % studentů kombinovaného studia se pedagogické činnosti vůbec neúčastní. Mírně častěji vyučují či vedou absolventské práce studenti čtyřletých studijních programů oproti studentům tříletých studijních programů.

Graf 6.25 Podílíte se na zabezpečení výuky studentů v bakalářském nebo magisterském stupni studia včetně vedení a oponování závěrečných prací? Členění podle formy studia (%)

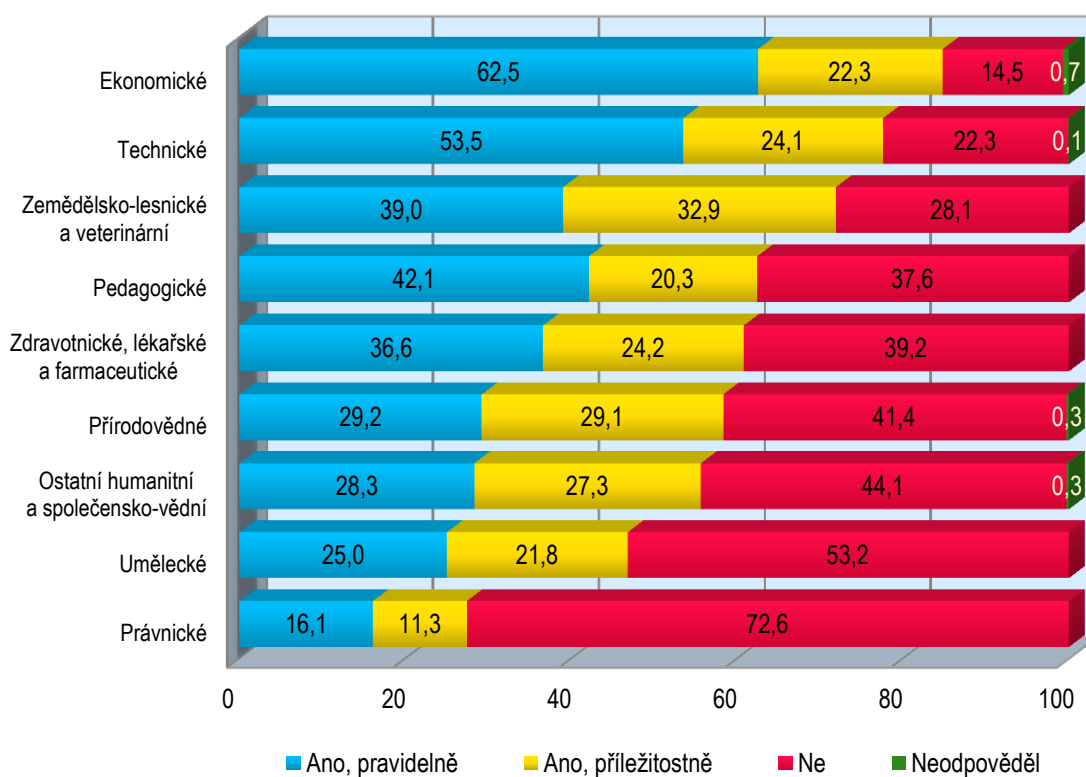


Studenti, kteří sami sebe zařadili mezi třetinu nejlepších doktorandů v daném oboru, participují na výuce výrazně více než studenti, kteří se zařadili mezi horší studenty.

Graf 6.26 Podílíte se na zabezpečení výuky studentů v bakalářském nebo magisterském stupni studia včetně vedení a oponování závěrečných prací? Členění podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)



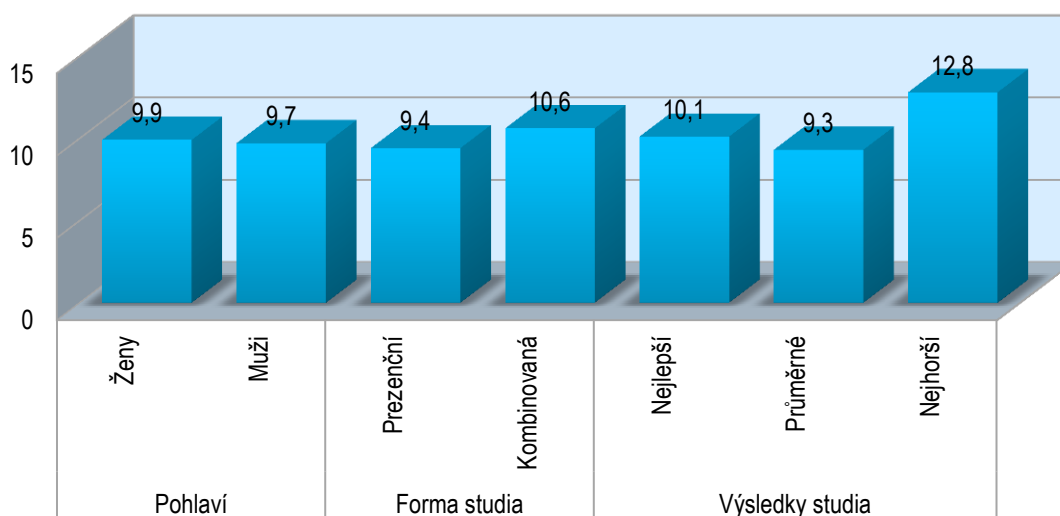
Graf 6.27 Podílíte se na zabezpečení výuky studentů v bakalářském nebo magisterském stupni studia včetně vedení a oponování závěrečných prací? Členění podle oboru studia (%)



Na pedagogické činnosti se pravidelně či příležitostně podílejí především studenti ekonomických oborů (84,8 %) a oborů technických (77,6 %). Nejméně naopak doktorandi právnických oborů (27,4 %) a oborů uměleckých (46,8 %).

Častěji je pedagogická činnost studentů doktorského studia vykonávána v rámci studijních povinností²⁸ (48,7 % studentů), na druhou stranu 43,8 % doktorandů učí nad rámec svých studijních povinností, v tom případě je jejich pedagogická aktivita v 61,2 % případů honorována (například formou stipendia).

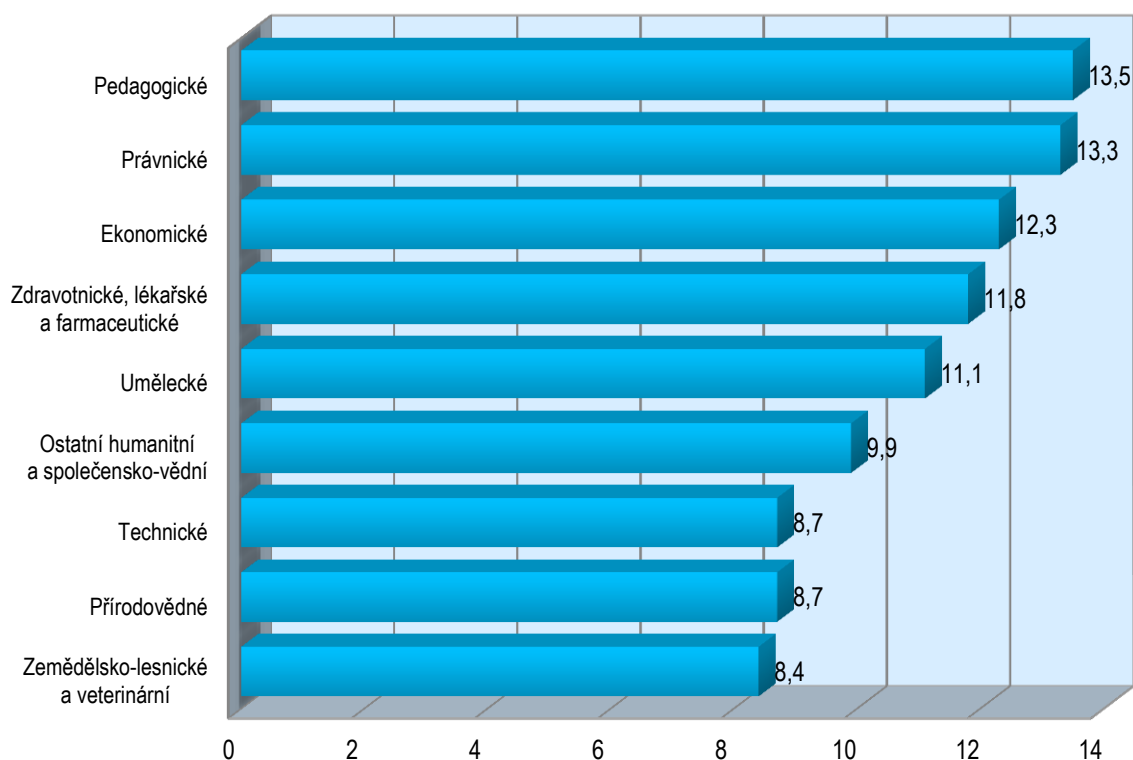
Graf 6.28 Kolik hodin týdně věnujete průměrně během semestru výuce (včetně přípravy)? Členění dle pohlaví, formy studia a subjektivního hodnocení výsledků studia



Studenti i studentky věnují týdně výuce přibližně stejné množství času. Studenti kombinovaného studia však učí více než studenti prezenčního studia. Překvapivá je vyšší pedagogická intenzita studentů, kteří sami sebe subjektivně hodnotí jako nejhorší studenty ročníku: mezi studenty, kteří se řadí k horším, se sice pedagogické činnosti věnuje jen 58,7 % (viz graf 6.25, studenti, kteří uvedli „ano pravidelně“ a „ano, příležitostně“), tito studenti však věnují výuce a přípravě na ni průměrně 12,8 hodin týdně.

²⁸ Například v rámci povinně volitelných předmětů.

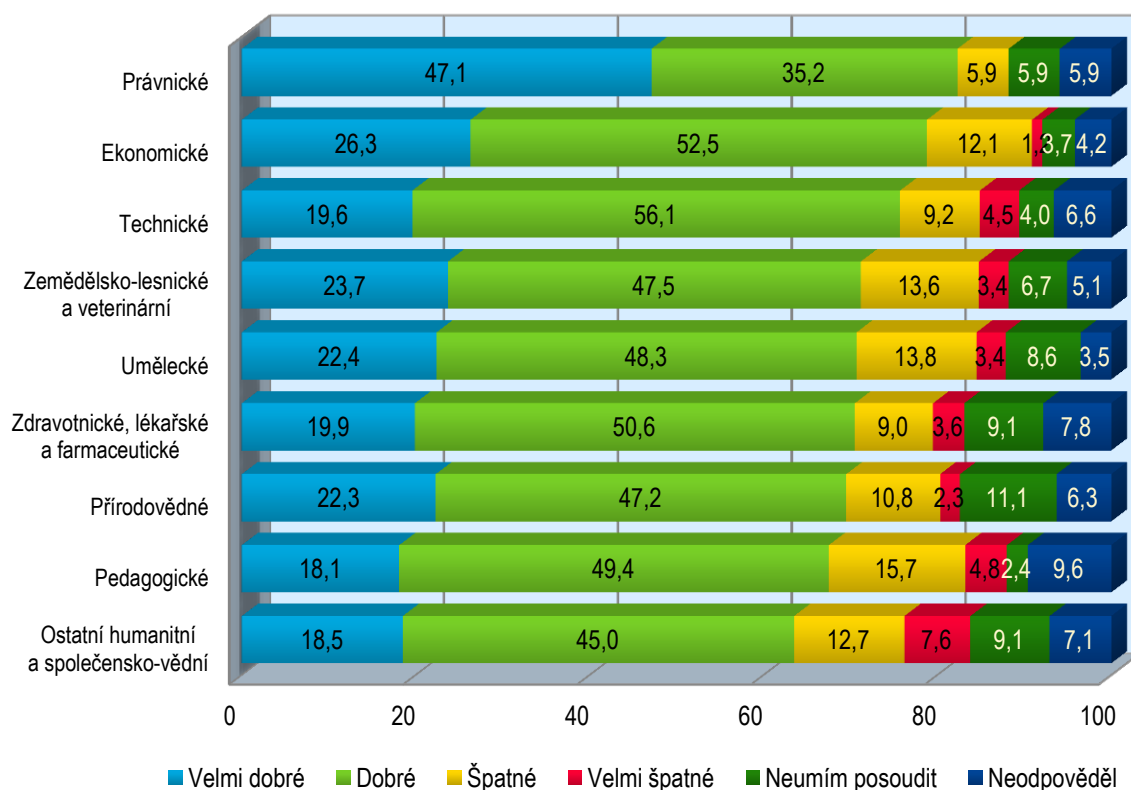
Graf 6.29 Kolik času věnujete průměrně (včetně přípravy) v tomto semestru výuce? Členění dle oboru studia, údaje za jeden týden



Nejvíce času výukou studentů bakalářských a magisterských programů tráví týdně doktorandi pedagogických a právnických oborů, nejméně pak studenti zemědělsko-lesnických, veterinárních a přírodovědných oborů.

Většina (70,3 %) studentů hodnotí zázemí ze strany katedry pro pedagogickou činnost jako velmi dobré či dobré. Spokojenější jsou studenti (74,2 %) oproti studentkám (65,3 %) a studenti prezenčního studia (72,1 %) oproti studentům kombinovaného studia (66,1 %).

Graf 6.30 Jak hodnotíte zázemí ze strany katedry pro Vaši pedagogickou činnost? Členěné dle oboru studia (%)



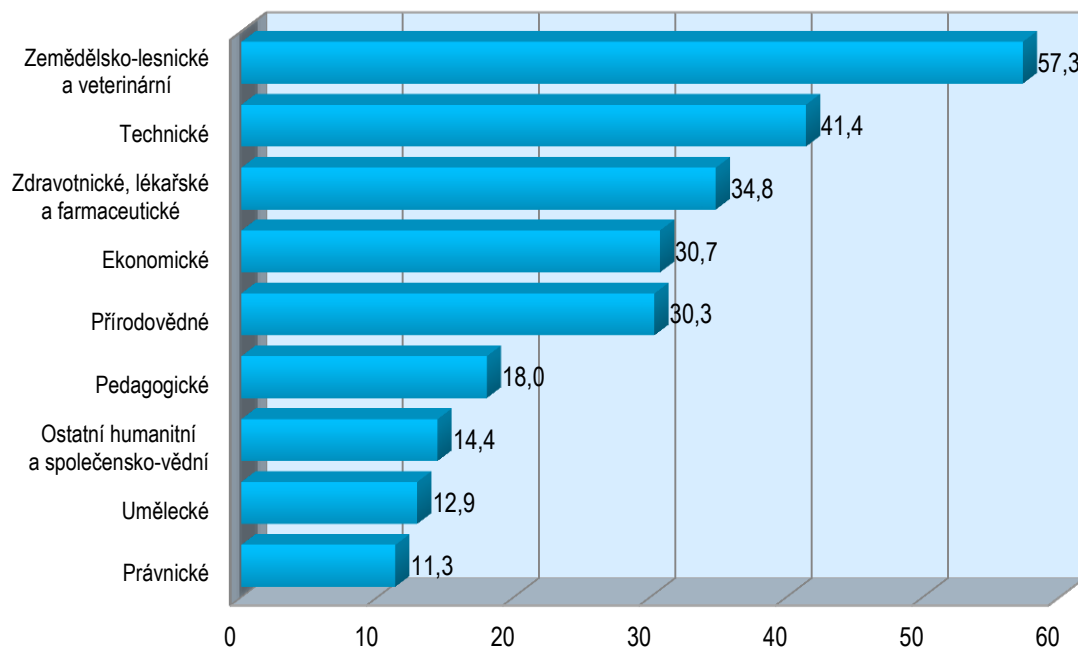
Nejnespokojenější se zázemím pro pedagogickou činnost jsou studenti právnických oborů (82,3 %) a ekonomických oborů (78,8 %). Naopak nejméně spokojeni jsou studenti ostatních humanitních, společensko-vědních a pedagogických oborů (63,5 % resp. 67,5 %).

Přítomnost na pracovišti

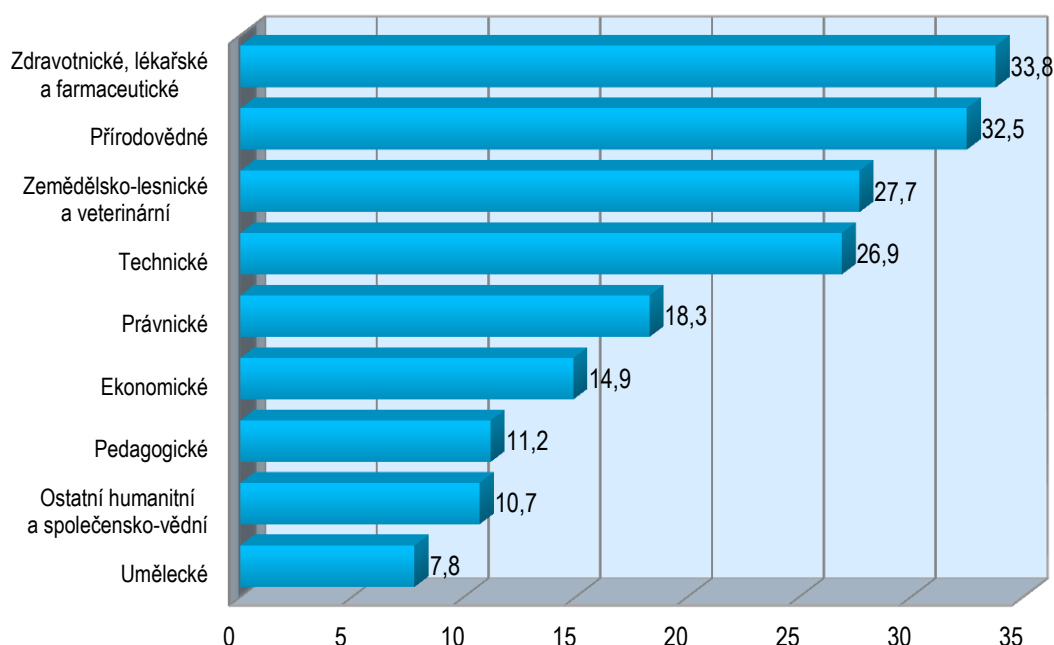
Více než dvě třetiny studentů (67,9 %) uvedly, že minimální doba fyzické přítomnosti na pracovišti není předpisem ani zažitou praxí stanovena. Na druhou stranu více než polovina studentů zemědělsko-lesnických a veterinárních oborů uvedla, že tato povinnost existuje. Nejméně času na svých pracovištích musí trávit doktorandi právnických a uměleckých oborů.

Pokud je povinná přítomnost stanovena, pak tráví studenti na svém pracovišti průměrně 26 hodin týdně. Nejvíce času na pracovišti tráví studenti zdravotnických, lékařských a farmaceutických oborů (33,8 hodin týdně), nejméně opět studenti oborů uměleckých (7,8 hodin týdně).

Graf 6.31 Je stanovena (předpisem nebo zažitou praxí) minimální doba fyzické přítomnosti na pracovišti, na němž studujete? Podíl studentů daného oboru, kteří uvedli, že je stanovena minimální doba přítomnosti na pracovišti (%)



Graf 6.32 Pokud je stanovena minimální doba fyzické přítomnosti na pracovišti, kolik hodin týdně (v celých šedesátiminutových hodinách) tato doba činí?



7 Finanční zázemí

Kapitola finanční zázemí se zaměřuje na finanční a ekonomickou situaci studentů. Je složena ze dvou částí, nejprve se zabývá příjmem studentů, přičemž předmětem zájmu jsou udělovaná stipendia a příspěvky od rodičů. Ve druhé části je pak zjišťována ekonomická aktivita studentů během doktorského studia na vysoké škole, možnosti přivýdělku a výše úvazku v rámci školy či v jiné instituci.

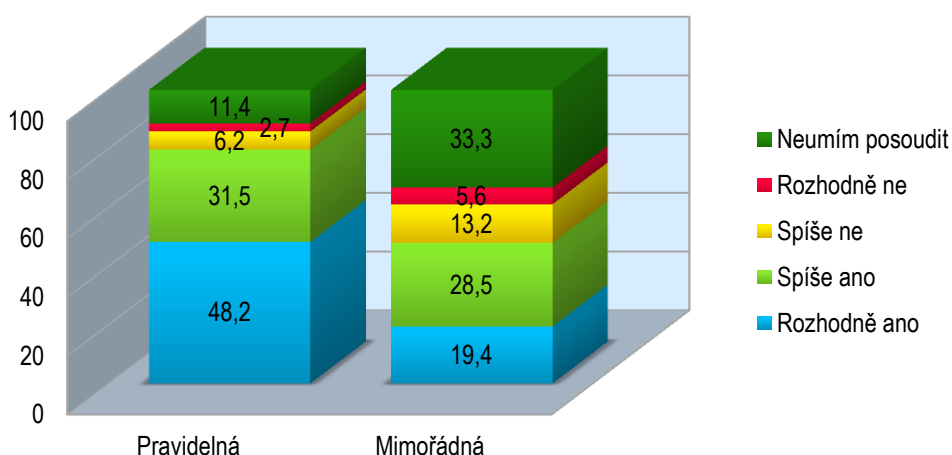
7.1 Příjmové podmínky

Součástí šetření bylo zjišťování příjmové situace studentů doktorského studia. Pozornost byla zaměřena na příjmy studentů formou pravidelně vyplácených a mimořádných stipendií ze strany vysokých škol, kde studují, a na příjmy od rodičů. Respondenti zároveň měli možnost zhodnotit, zda jsou vyplácená stipendia dostačující k pokrytí jejich životních nákladů a nákladů se studiem a zda jim škola přispívá na zdravotní pojištění.

7.1.1 Transparentnost stipendií

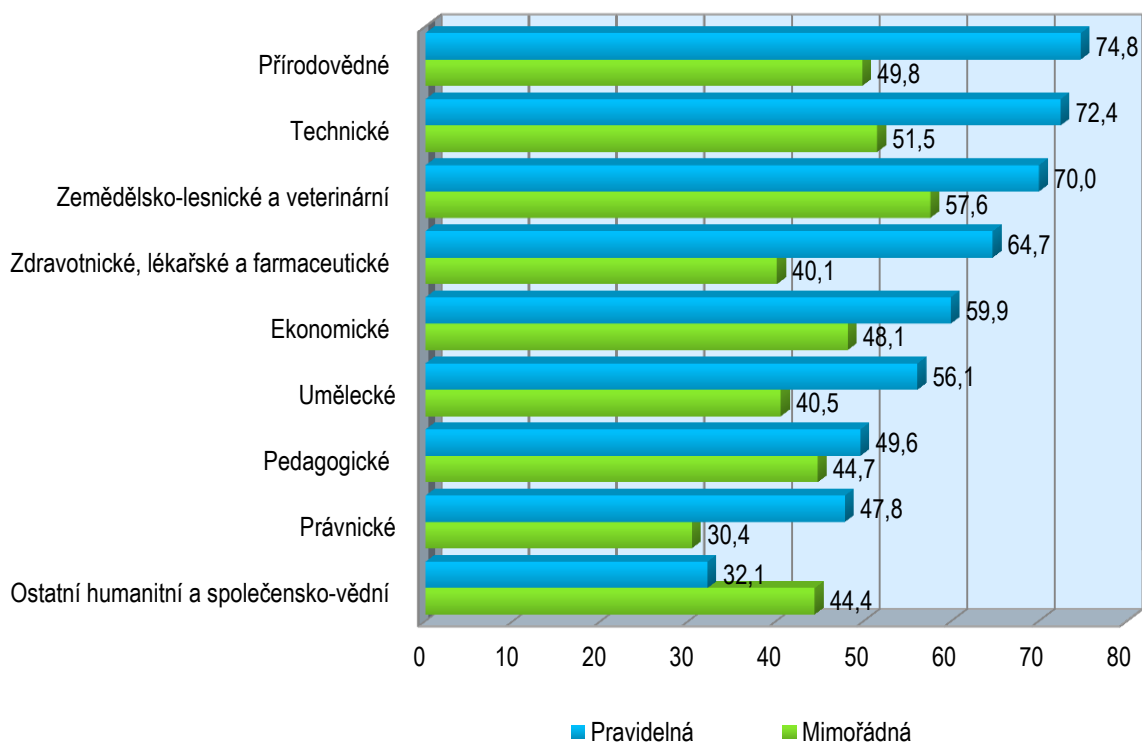
První otázka zjišťovala, v souvislosti s vyplácenými stipendii studentům, zda jsou na fakultě nastaveny transparentní podmínky pro výši stipendií (pravidelně vypláceného a mimořádného). 48,2 % studentů odpovědělo, že na jejich fakultě rozhodně transparentní podmínky pro výši pravidelného stipendia stanoveny jsou. Pouze 8,9 % studentů uvedlo, že transparentní podmínky pro výši pravidelného stipendia na jejich škole nastavené rozhodně či spíše nejsou, o mimořádných stipendii si to myslí 18,8 % studentů.

Graf 7.1 Transparentní podmínky pro stanovení výše stipendií (%)



Transparentnost podmínek pro stanovení výše stipendií, jak pravidelně vyplácených, tak mimořádných, se liší s oborem studia. Studenti přírodovědných oborů považují výrazně častěji podmínky pro stanovení výše stipendií za transparentní²⁹ než studenti právnických oborů.

Graf 7.2 Transparentní podmínky pro stanovení výše stipendií podle oboru studia (%)

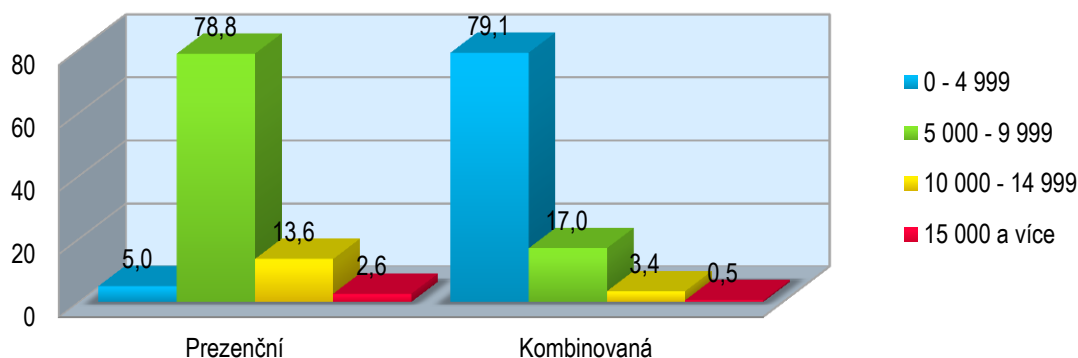


7.1.2 Výše stipendií

Z výsledků šetření vyplývá, že se průměrná měsíční výše všech vyplácených stipendií nejčastěji pohybuje mezi 5 000 - 9 999 Kč (57,4 %). Výše vyplácených stipendií je ovšem značně ovlivněna formou studia, studenti v kombinované formě studia mají nižší měsíční stipendium, jelikož zpravidla nemají nárok na pravidelné stipendium. 79,1 % studentů v kombinované formě studia dostává měsíční stipendium do 4 999 Kč. Studenti v prezenčním studiu mají stipendium přibližně o 4 000 Kč měsíčně vyšší (v průměru 8 196 Kč oproti 3 769 Kč u kombinované formy studia).

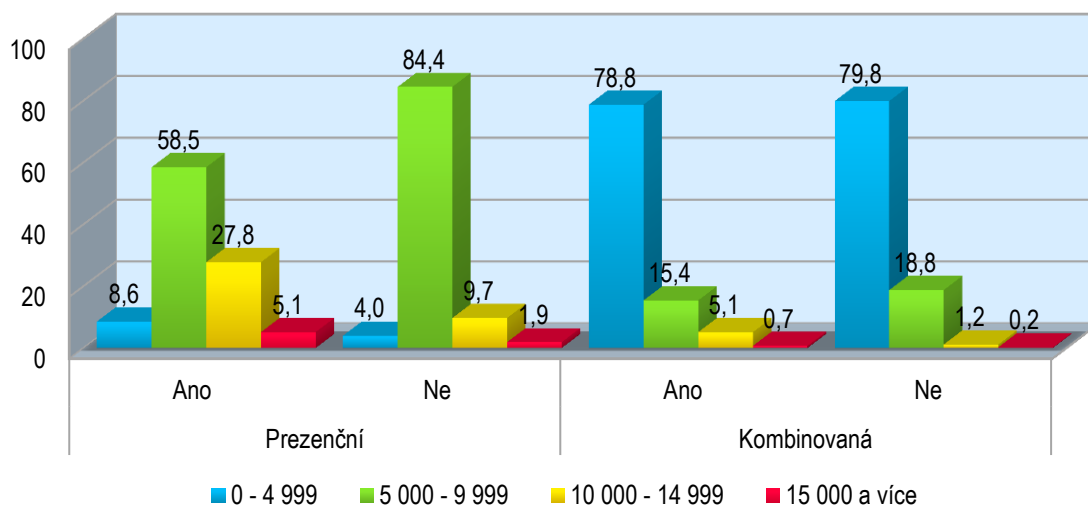
²⁹ Zvolili možnost „Rozhodně ano“ a „Spíše ano“.

Graf 7.3 Měsíční výše všech stipendií podle formy studia (% , Kč)



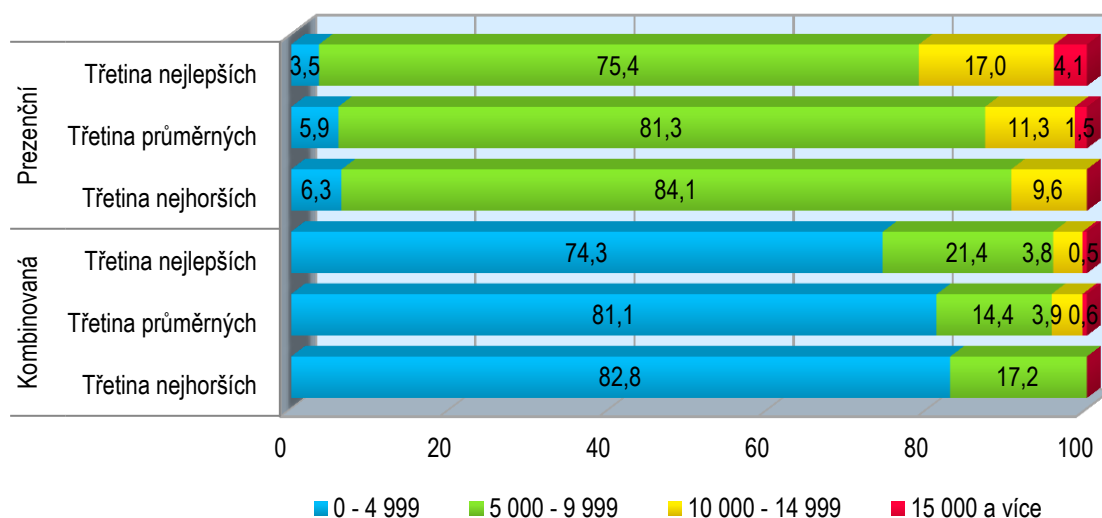
Průměrná výše měsíčního stipendia se liší podle toho, zda doktorand absolvoval státní závěrečnou zkoušku či nikoliv a zda studuje v prezenční či kombinované formě. Prezenční studenti, kteří ještě neabsolvovali státní závěrečnou zkoušku, mají nižší stipendium (v průměru 7 975 Kč), na rozdíl od prezenčních studentů, kteří mají státní závěrečnou zkoušku složenou (v průměru 8 974 Kč). Studenti v kombinovaném studiu s absolvovanou státní závěrečnou zkouškou mají v průměru 3 892 Kč, bez státní zkoušky 3 588 Kč.

Graf 7.4 Měsíční výše všech stipendií podle absolvování státní závěrečné zkoušky (% , Kč)



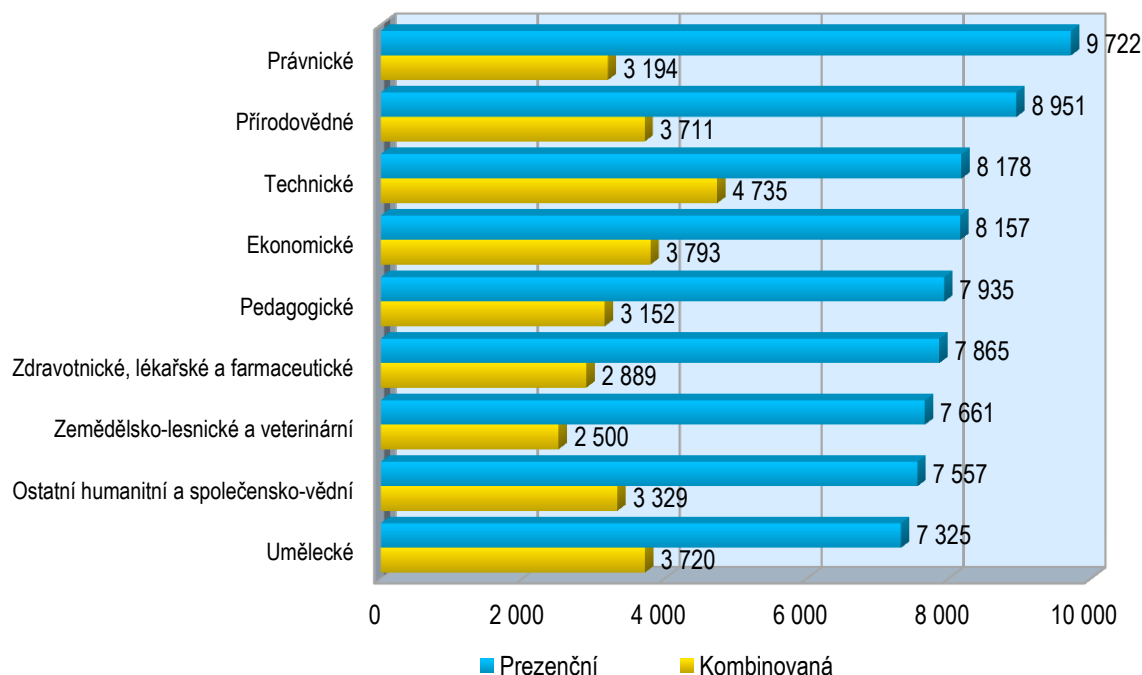
Výše vyplacených stipendií se liší podle subjektivního hodnocení studijních výsledků studenta a podle formy studia. Doktorandi studující v prezenční formě, kteří dosahují lepších studijních výsledků, mají v průměru vyšší stipendium. Rozdíl patrně způsobuje ohodnocení lepších studentů formou mimořádného stipendia. 17 % prezenčních studentů ve skupině nejlepších studentů dostává měsíčně 10 000 - 14 999 Kč. Průměrná výše měsíčního stipendia prezenčních studentů, kteří sami sebe zařazují do skupiny nejlepších studentů, je 8 590 Kč, zatímco studenti z kategorie nejhorších studentů mají měsíčně v průměru 7 659 Kč. Skupina nejlepších studentů v kombinované formě studia dostává průměrně 4 021 Kč, skupina nejhorších studentů pouze 3 359 Kč.

Graf 7.5 Měsíční výše všech stipendií podle subjektivního hodnocení výsledků studia a formy studia (% , Kč)



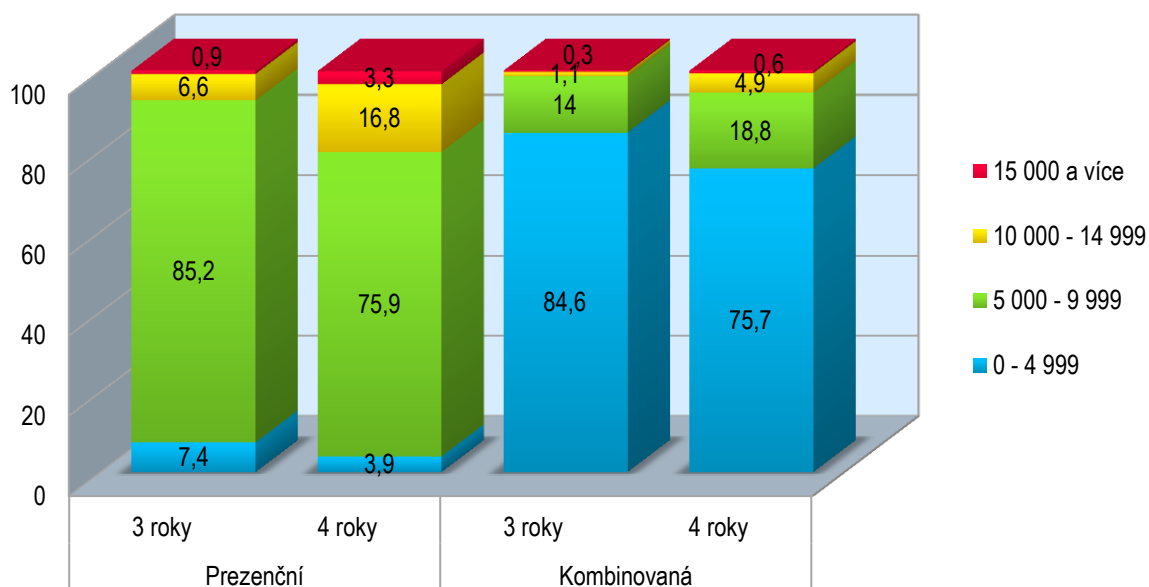
Výše vyplácených stipendií se významně liší podle oboru studia doktorandů. Studenti právnických oborů studující v prezenční formě studia dostávají v průměru 9 722 Kč formou stipendia. Naopak studenti právnických oborů v kombinované formě mají měsíční stipendium v průměrné výši 3 194 Kč. Nejnižší stipendium mezi prezenčními studenty dostávají doktorandi uměleckých oborů, v průměru 7 325 Kč. Studenti technických oborů kombinované formy studia mají nejvyšší měsíční stipendia, v průměru 4 735 Kč.

Graf 7.6 Průměrná měsíční výše všech stipendií podle oboru a formy studia (Kč)



Výše stipendií se odvíjí také podle standardní doby studia. Doktorandi v prezenční formě studia, jejichž standardní doba studia je 3 roky, mají nižší stipendia než studenti čtyřletých oborů. 85,2 % těchto studentů jsou vyplácena stipendia v měsíční výši 5 000 - 9 999 Kč, minimum studentů má však měsíční stipendium vyšší než 15 000 Kč. 20,1 % prezenčních studentů ve studijním programu se standardní dobou studia 4 roky dostává měsíční stipendium vyšší než 10 000 Kč. Studenti v kombinované formě studia dostávají v průměru měsíční stipendium v poloviční výši oproti prezenčním doktorandům.

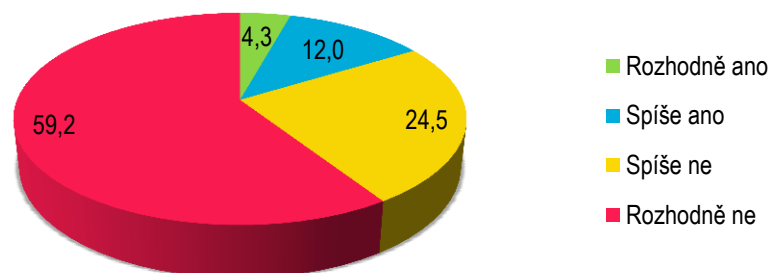
Graf 7.7 Měsíční výše všech stipendií podle subjektivního hodnocení výsledků studia a formy studia (% , Kč)



7.1.3 Pokrytí životních nákladů ze stipendia

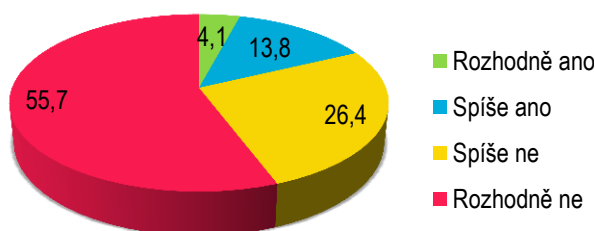
Respondenti měli možnost na čtyřbodové škále vyjádřit, zda jim měsíční vyplacené stipendium pokryje životní náklady a náklady spojené se studiem. Pouze 4,3 % studentů rozhodně souhlasí, že stipendium je dostatečné. Naopak 83,7 % studentů nesouhlasí, považují výši stipendií za spíše či rozhodně nedostatečnou.

Graf 7.8 Dostatečnost vyplaceného stipendia k pokrytí životních nákladů (%)

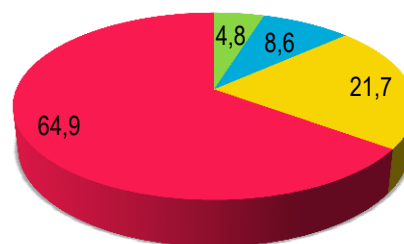


Hodnocení výše stipendia také závisí na formě studia. 64,9 % studentů kombinované formy studia rozhodně nepovažuje výši stipendia za dostatečnou k pokrytí životních nákladů, ve srovnání se studenty prezenční formy studia (55,7 %).

Graf 7.9 Dostatečnost vyplaceného stipendia k pokrytí životních nákladů studentů v prezenční formě studia (%)



Graf 7.10 Dostatečnost vyplaceného stipendia k pokrytí životních nákladů studentů v kombinované formě studia (%)

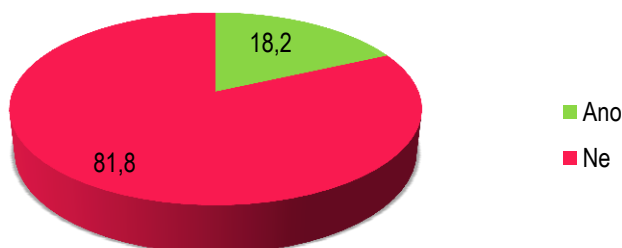


Nejvíce nespokojeni s výší stipendia jsou studenti druhých ročníků, 91,8 % takových studentů považuje výši stipendia za nedostatečnou³⁰.

7.1.4 Finanční příspěvky od rodičů

Někteří studenti mají kromě vyplácených stipendií příjmy od rodičů, nebo za ně rodiče hradí část jejich nákladů spojených se studiem. Zhruba pětina doktorandů v České republice dostává finanční příspěvky od rodičů.

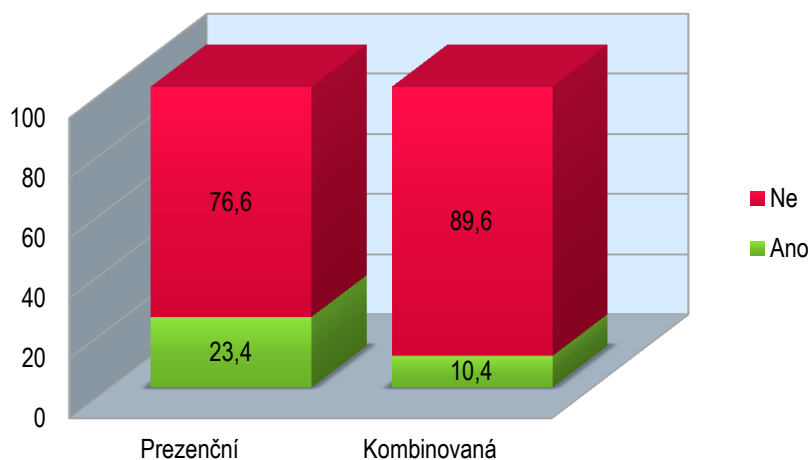
Graf 7.11 Příspěvky od rodičů na studium (%)



Forma studia ovlivňuje to, zda student dostává příspěvek od rodičů či nikoliv. V prezenční formě studia dostává příspěvek od rodičů 23,4 % studentů, v kombinované formě pouze 10,4 % studentů.

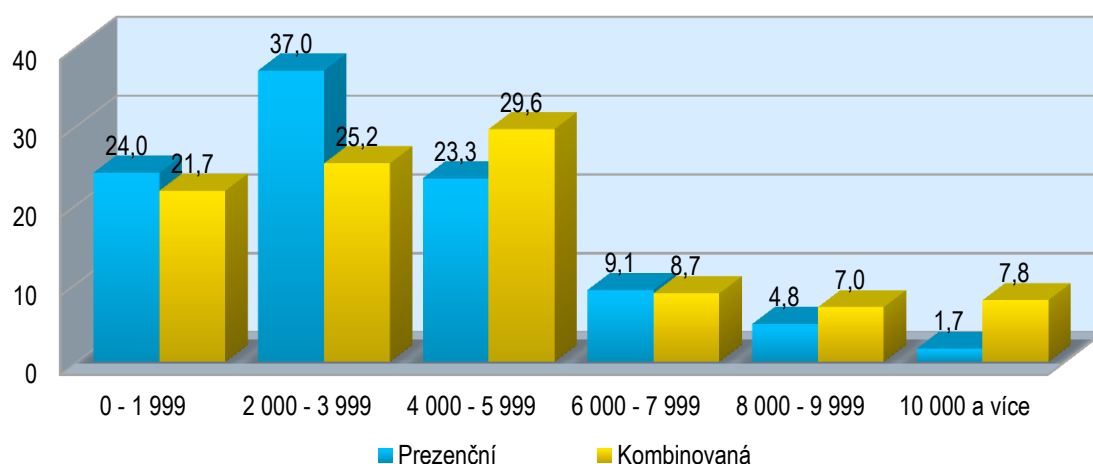
³⁰ Zvolili možnost „Spíše ne“ či „Rozhodně ne“.

Graf 7.12 Příspěvky od rodičů na studium podle formy studia (%)



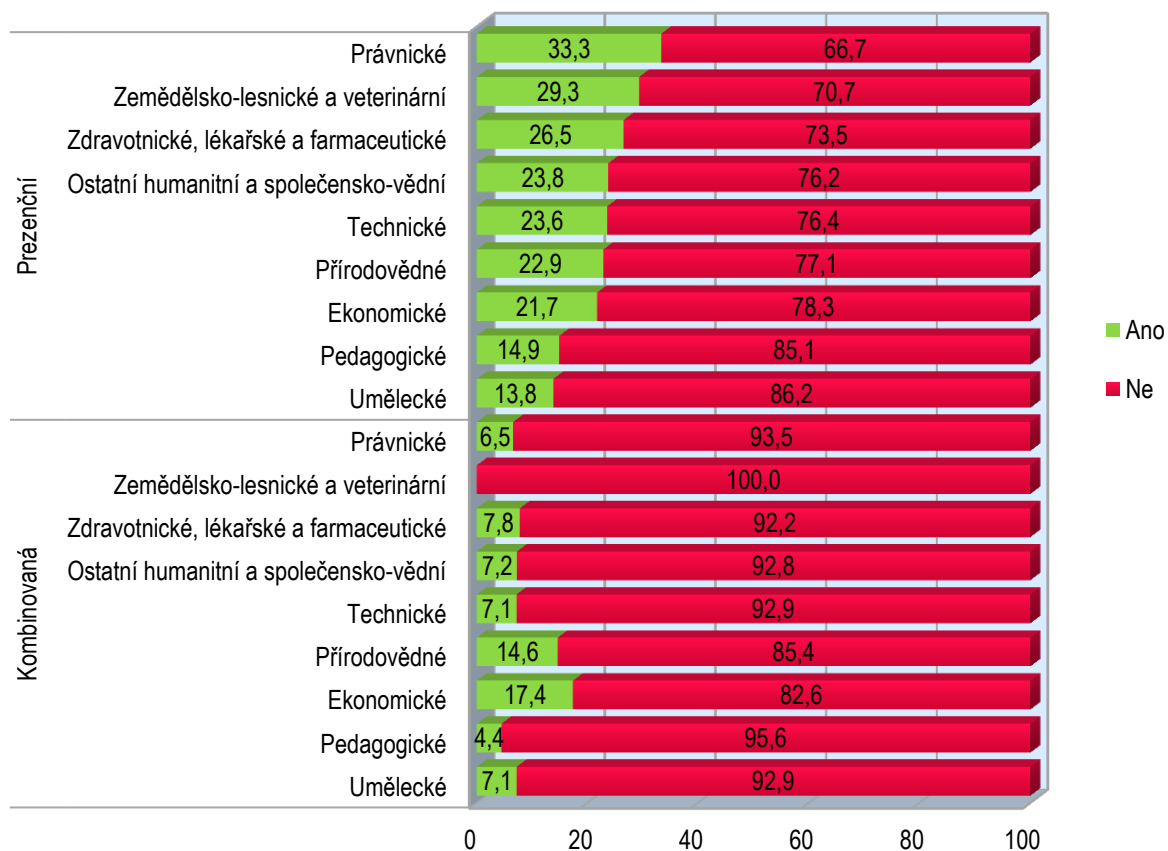
Výše příspěvků se liší podle formy studia. Studenti prezenční formy dostávají v průměru 3 800 Kč, zatímco studenti kombinované formy v průměru o 1 000 Kč více.

Graf 7.13 Výše příspěvků od rodičů na studium (% , Kč)



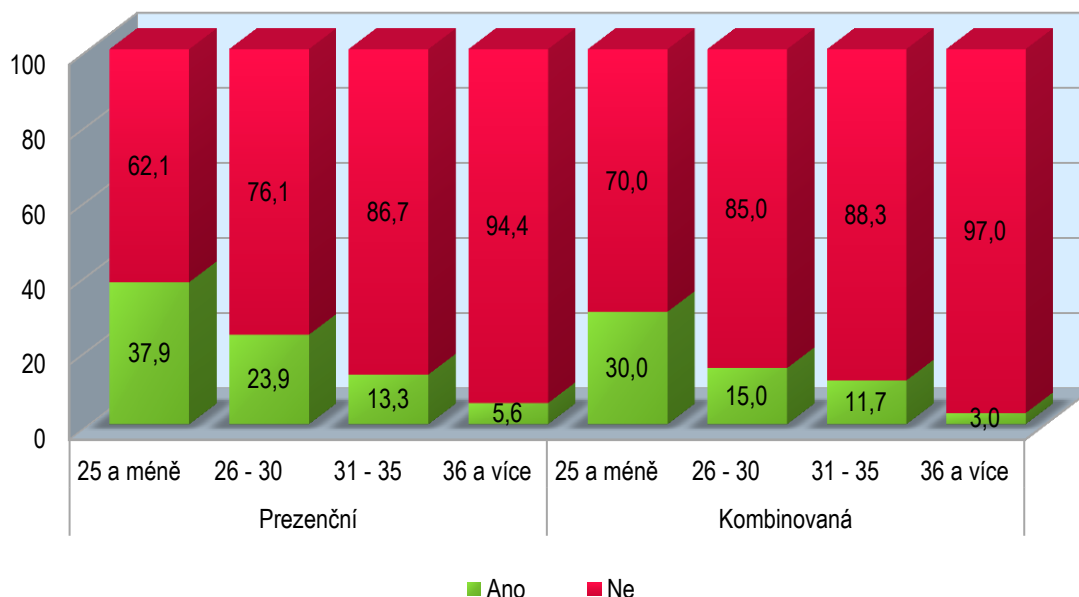
Příspěvání rodičů na studium doktorandů se liší také podle oboru studia. 33,3 % studentů právnických oborů v prezenční formě studia dostávají příspěvek od rodičů, naopak 93,5 % studentů právnických oborů v kombinované formě studia příspěvek od rodičů nedostává. Nejvíce studentů v kombinované formě studia, kteří dostávají příspěvek od rodičů, studuje ekonomické obory (17,4 %).

Graf 7.14 Příspěvky od rodičů na studium podle oboru a formy studia (%)



Věk je také rozhodujícím faktorem pro to, zda doktorandům přispívají na studium rodiče. Mladší studenti dostávají finanční příspěvky do rodičů častěji než starší studenti. 37,9 % studentů prezenční formy studia mladších 25 let dostávají příspěvky od rodičů, ve srovnání s 5,6 % prezenčních studentů starších 36 let. 3 % studentů kombinované formy studia starších 36 let dostává příspěvky od rodičů.

Graf 7.15 Příspěvky od rodičů na studium podle věku a formy studia (%)



7.1.5 Příspěvek školy na zdravotní pojištění

S doktorským studiem je spojen problém platby zdravotního pojištění. Za doktorandy platí zdravotní pojištění stát, ale pouze do věku 26 let. Poté má student v doktorském studiu několik možností. Z výsledků šetření vyplývá, že 55,5 % doktorandů má pracovní úvazek ve škole nebo v jiné instituci, která za něho zdravotní pojištění platí. V 5 % případů vysoká škola přispívá studentům na úhradu zdravotního pojištění. 32 % doktorandů si ovšem zdravotní pojištění hradí samo.

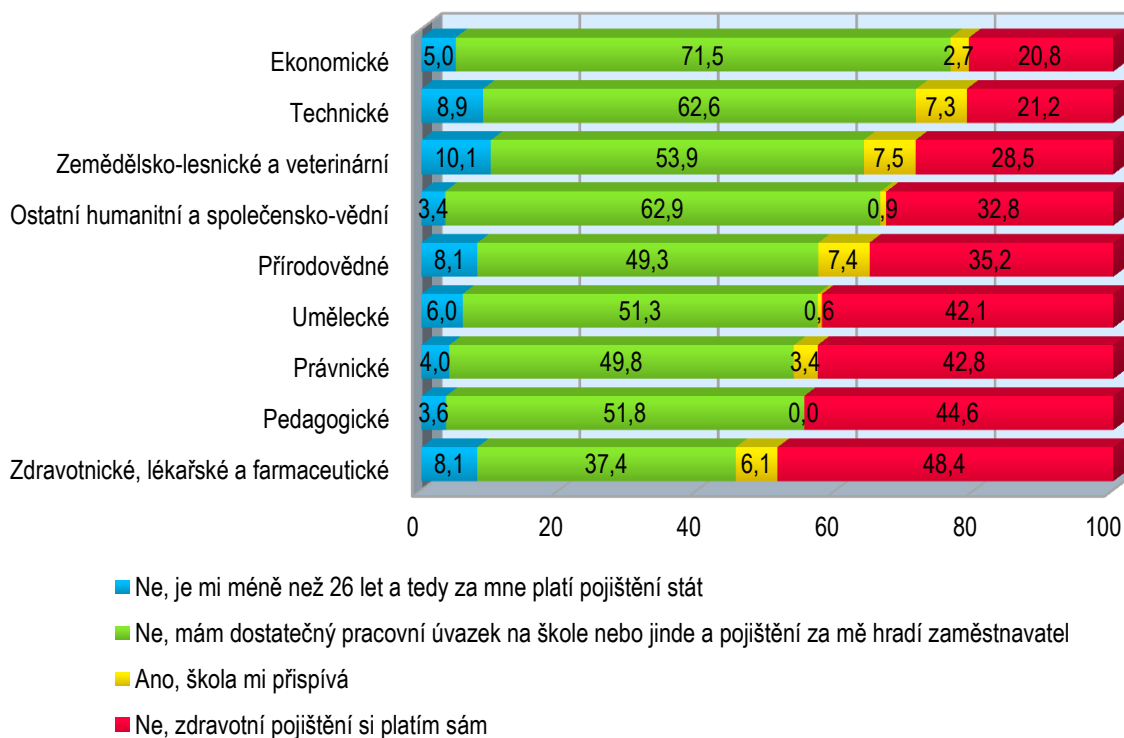
Graf 7.16 Úhrada zdravotního pojištění školou (%)



Způsob úhrady zdravotního pojištění doktorandů se liší s oborem studia. Zatímco studenti ekonomických oborů mají ve většině případů (71,5 %) dostatečný pracovní úvazek, a tudíž za ně platí

zdravotní pojištění zaměstnavatel, studenti zdravotnických oborů si v polovině případů (48,4 %) platí zdravotní pojištění sami. Respondenti pedagogických oborů nemají žádné příspěvky na úhradu zdravotního pojištění od vysoké školy.

Graf 7.17 Úhrada zdravotního pojištění školou podle oboru studia (%)



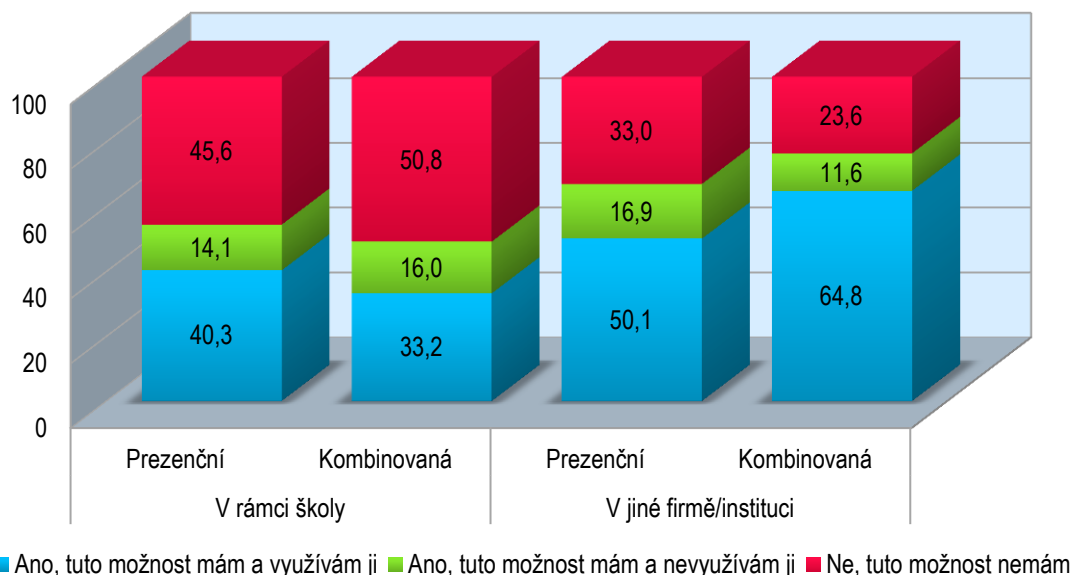
7.2 Ekonomická aktivita během studia

Tato podkapitola se zabývá ekonomickou aktivitou doktorandů během jejich studia. Obsahuje sérii otázek ohledně možnosti přivýdělku při studiu, rozsahu pracovního úvazku a souvislosti práce s náplní jejich studijního programu.

7.2.1 Možnosti přivýdělku ke studiu

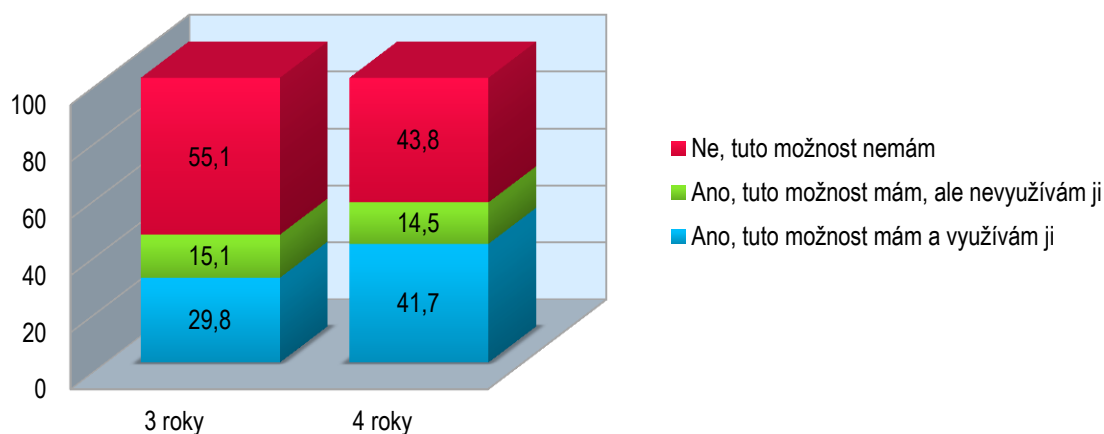
Studenti byli v rámci šetření dotazováni, zda mají možnost přivýdělku v rámci školy nebo v jiných firmách či institucích. V rámci školy využívá možnosti přivýdělku 37,5 % doktorandů. Pouze 15 % studentů možnost přivýdělku má a nevyužívá ji. Téměř polovina studentů uvedla, že takovou možnost na vysoké škole nemá. 55,4 % studentů ovšem využívá možnosti přivýdělku v jiné firmě či instituci. Možnost přivýdělku doktorandů během jejich studia je ovšem významně ovlivněna formou studia. Studenti v kombinované formě studia častěji nemají možnost přivýdělku ve škole oproti studentům v prezenční formě studia, naopak ale více využívají možnosti přivýdělku v jiných firmách či institucích. 23,6 % studentů v kombinované formě studia nemá možnost přivýdělku během studia v jiné firmě či instituci.

Graf 7.18 Možnost přivýdělku v rámci studia podle formy studia (%)



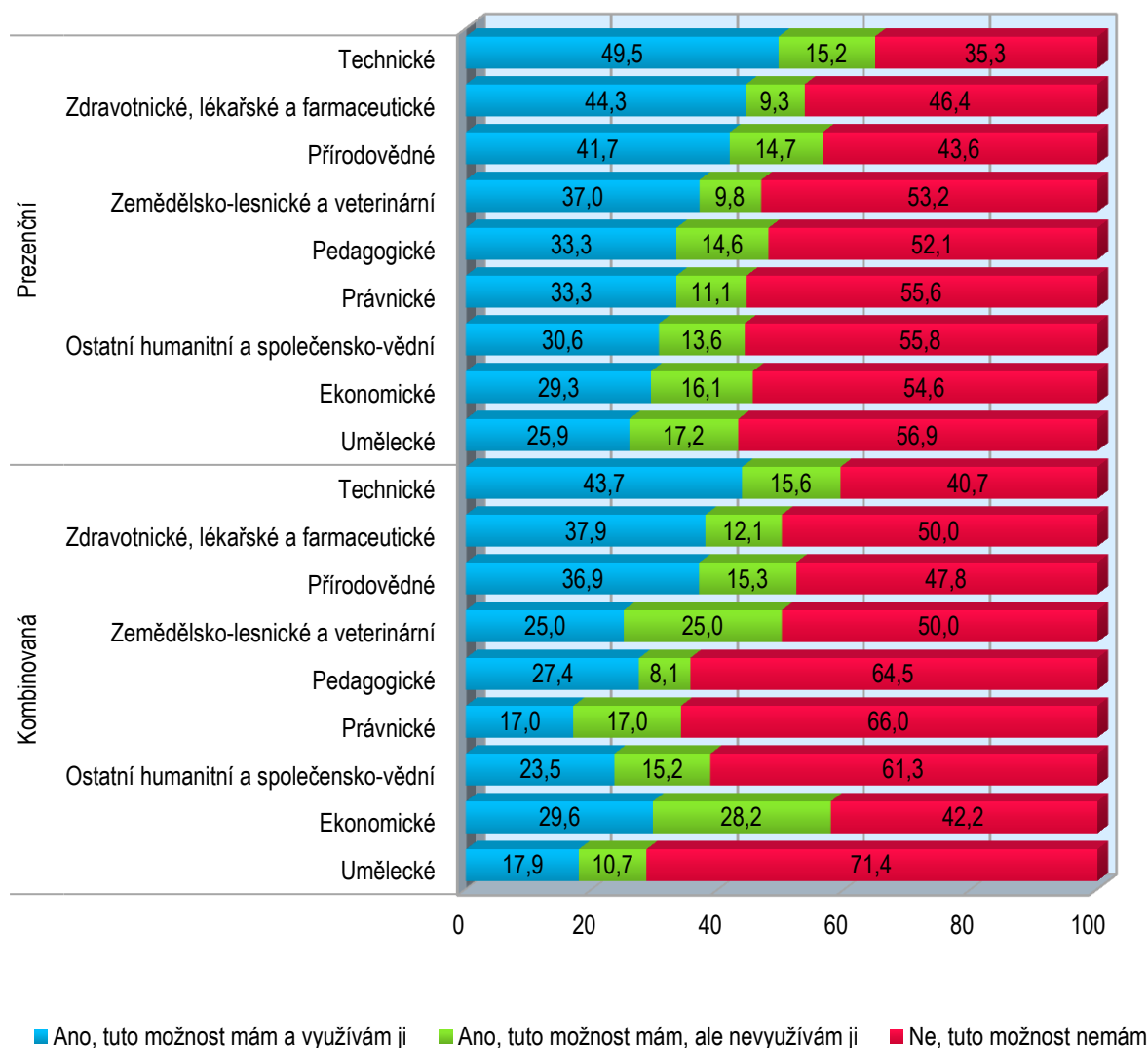
Podle výsledků šetření ovlivňuje standardní doba studia možnost přivýdělku doktorandů ve škole v rámci jejich studia. Studenti, jejichž standardní doba studia je 4 roky, častěji využívají možnosti přivýdělku ve škole, 43,8 % studentů takovou možnost nemá. Na rozdíl od nich studenti ve tříletých studijních programech nemají možnost přivýdělku ve škole v 55,1 % případů.

Graf 7.19 Možnost přivýdělku v rámci školy podle standardní doby studia (%)



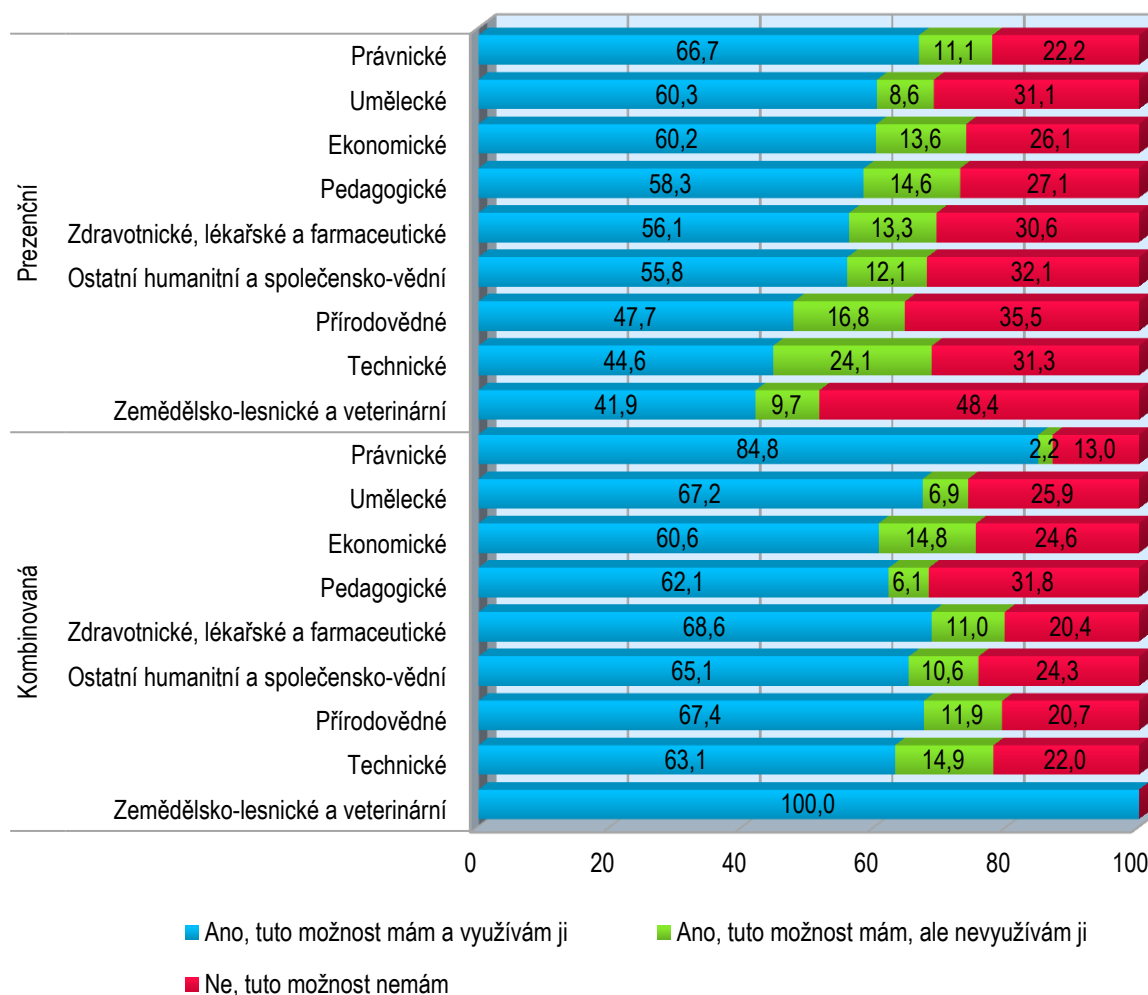
Nejčastěji využívají možnosti přivýdělku při studiu v rámci školy studenti technických oborů (49,5 % studentů v prezenční formě a 43,7 % v kombinované formě studia). Naopak přes 56,9 % prezenčních studentů a 71,4 % studentů v kombinované formě studia uměleckých oborů možnost přivýdělku ve škole nemá.

Graf 7.20 Možnost přivýdělku v rámci školy podle oboru studia (%)



Opačná situace je v možnosti přivýdělku při studiu v jiné firmě či instituci. 66,7 % studentů v prezenční formě a 84,8 % studentů v kombinované formě studia právnických oborů využívá přivýdělku v jiných firmách či institucích. Důvodem budou patrně finance a získání potřebné praxe, např. u advokátních koncipientů. Téměř 50 % prezenčních studentů zemědělsko-lesnických a veterinárních oborů možnost přivýdělku v jiné firmě či instituci nemá, na rozdíl od studentů v kombinované formě, kde je přivýdělek mimo školu pravidlem.

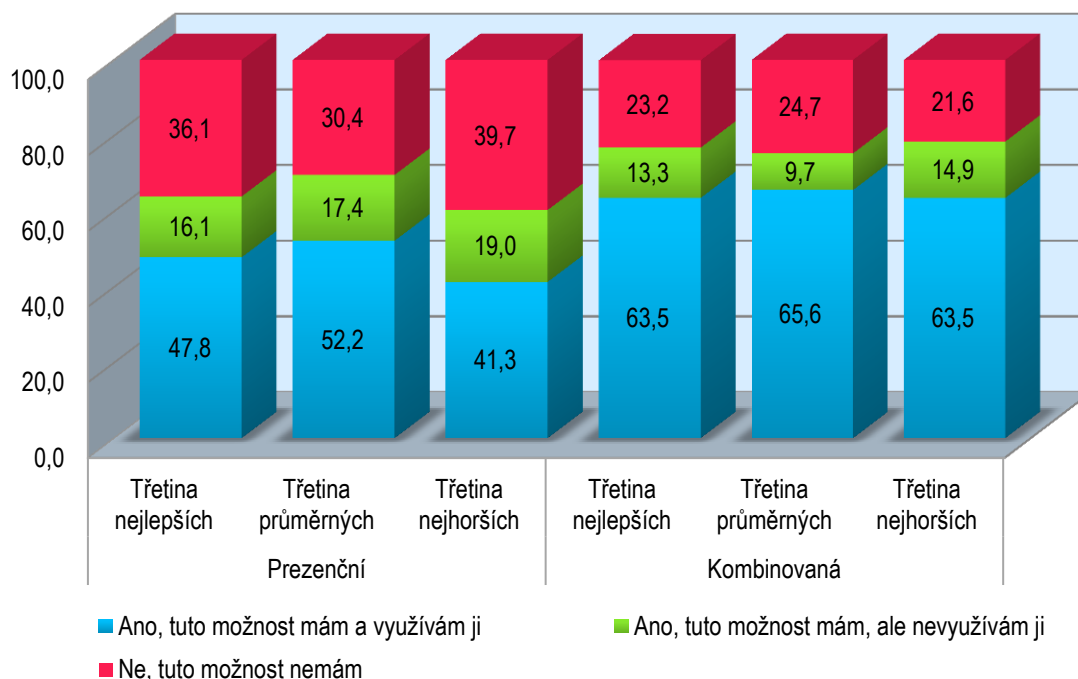
Graf 7.21 Možnost přivýdělku v jiné firmě/instituci podle oboru studia (%)



Možnost přivýdělku ve škole ovlivňuje také věk a zároveň ročník studia. Mladší studenti častěji využívají možnost přivýdělku v rámci školy, starší studenti si naopak mnohem častěji vydělávají v jiných institucích. 43,1 % doktorandů v prezenční formě studia mladších 25 let si přivydělává ve škole, kde studují. Takových doktorandů v kombinované formě mladších 25 let je pouze 9,1 %. Přes polovinu studentů druhých a třetích ročníků doktorského studia v prezenční i kombinované formě uvedlo, že nemají možnost přivýdělku ve škole.

Prezenční studenti hodnotící své studijní výsledky jako nejlepší či průměrné častěji využívají možnosti přivýdělku v jiné firmě či instituci než studenti, kteří mají horší studijní výsledky.

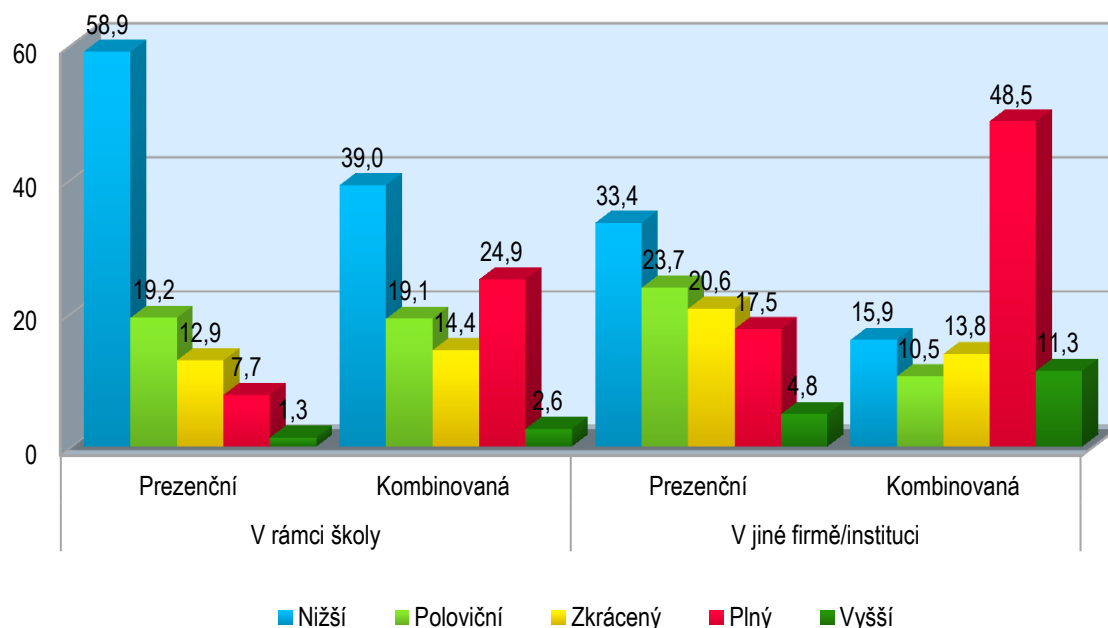
Graf 7.22 Možnost přivýdělku v jiné firmě/instituci podle subjektivního hodnocení studijních výsledků (%)



Pokud studenti odpověděli, že mají a využívají možnosti přivýdělku při studiu, následovala otázka na rozsah pracovního úvazku³¹. Studenti prezenční formy studia mají v rámci školy spíše nižší pracovní úvazky, 58,9 % studentů prezenční formy má nižší než poloviční úvazek v rámci školy. Čtvrtina studentů kombinované formy studia má plný úvazek v rámci školy a téměř polovina v jiné firmě či instituci.

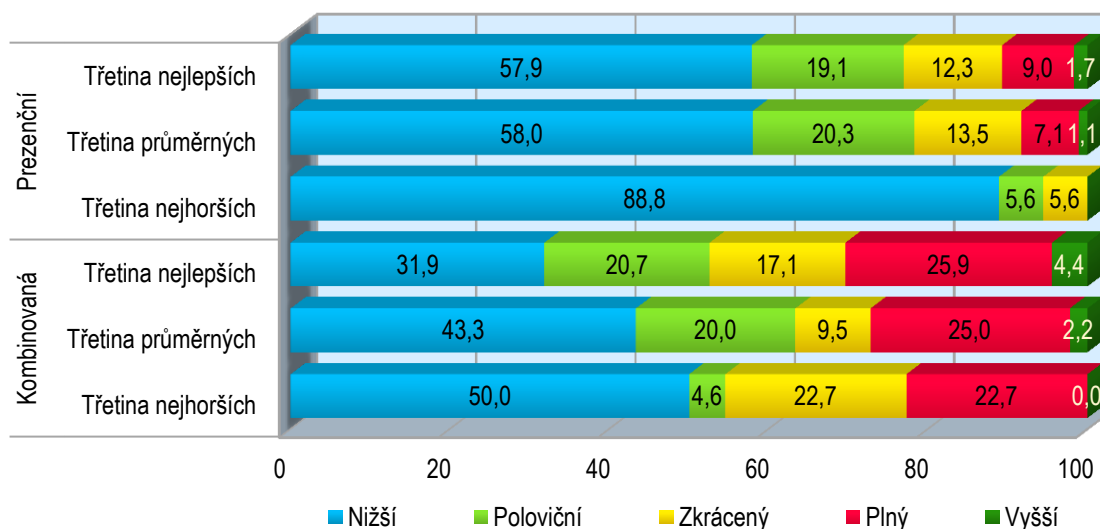
³¹ Nižší = Menší úvazek než 20 h/týden, poloviční = 20 h/týden, zkrácený = 20 – 40 h/týden, plný = 40 h/týden, vyšší = větší než 40 h/týden.

Graf 7.23 Rozsah pracovního úvazku podle formy studia (%)



Rozsah pracovního úvazku v rámci školy ovlivňuje studijní výsledky studentů. Studenti v prezenční formě, kteří se řadí do skupiny nejlepších, pracují nejčastěji v rámci školy na nižší než poloviční úvazek, ale ve srovnání s prezenčními studenty s horšími studijními výsledky pracují ve škole více hodin týdně. Studenti v kombinované formě studia jsou častěji zaměstnaní ve škole na vyšší než poloviční úvazek. Čím lépe studenti subjektivně hodnotí své studijní výsledky, tím vyšší mají tyto studenti úvazky v rámci školy.

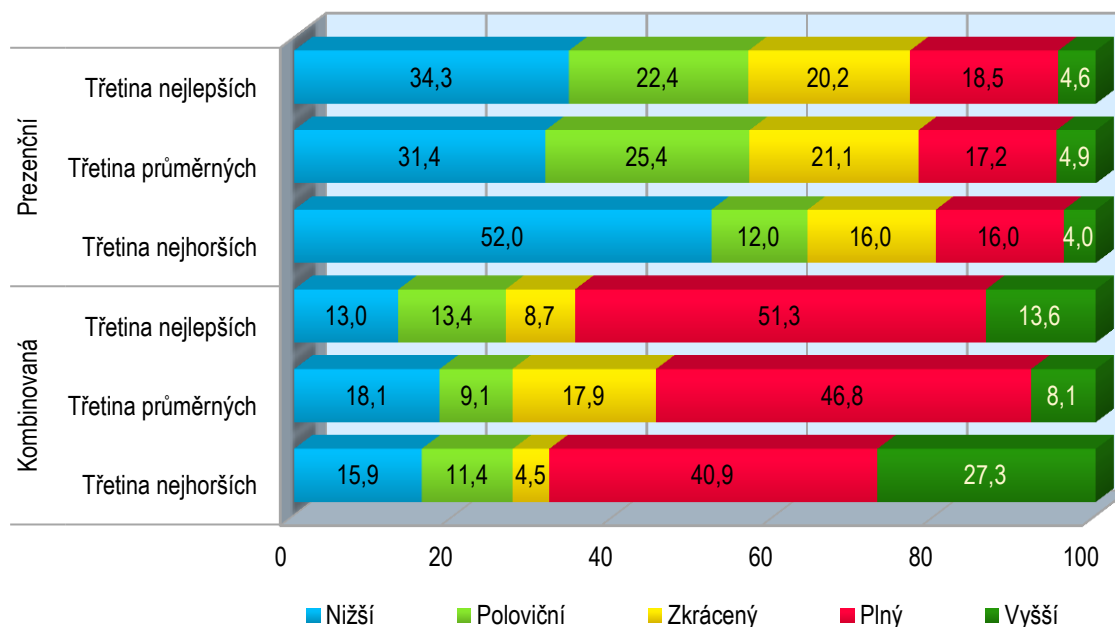
Graf 7.24 Rozsah pracovního úvazku v rámci školy podle subjektivního hodnocení výsledků studia a formy studia (%)



Studenti v prezenční formě studia, kteří pracují na plný úvazek v jiné firmě či instituci, vykazují dle výsledků šetření horší studijní výsledky, 16 % takových studentů se řadí do skupiny nejhorších

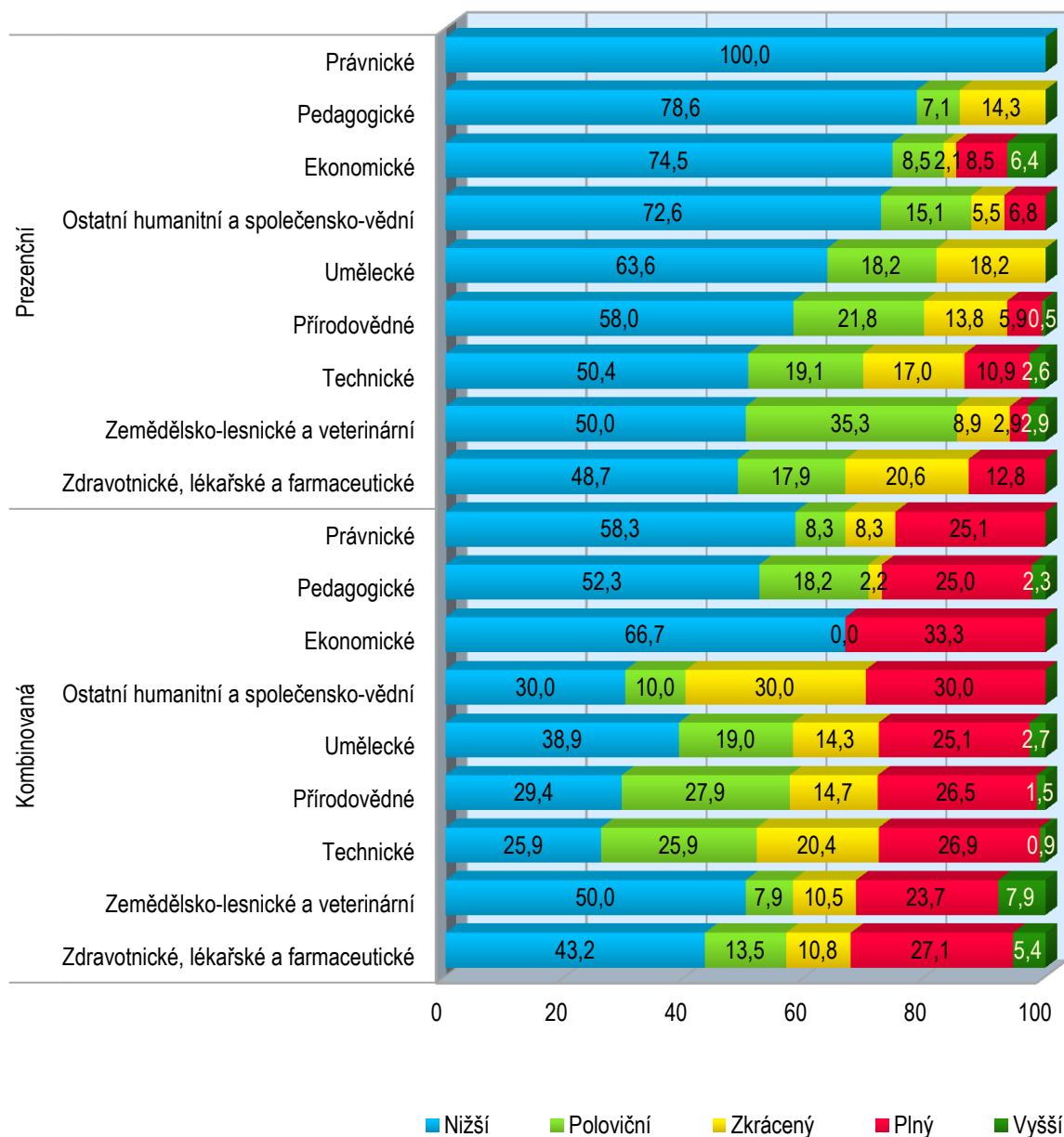
studentů. Do této skupiny se také řadí 68,2 % studentů v kombinované formě studia, kteří mají plný a vyšší úvazek v jiné firmě či instituci.

Graf 7.25 Rozsah pracovního úvazku v jiné firmě/instituci podle subjektivního hodnocení výsledků studia a formy studia (%)



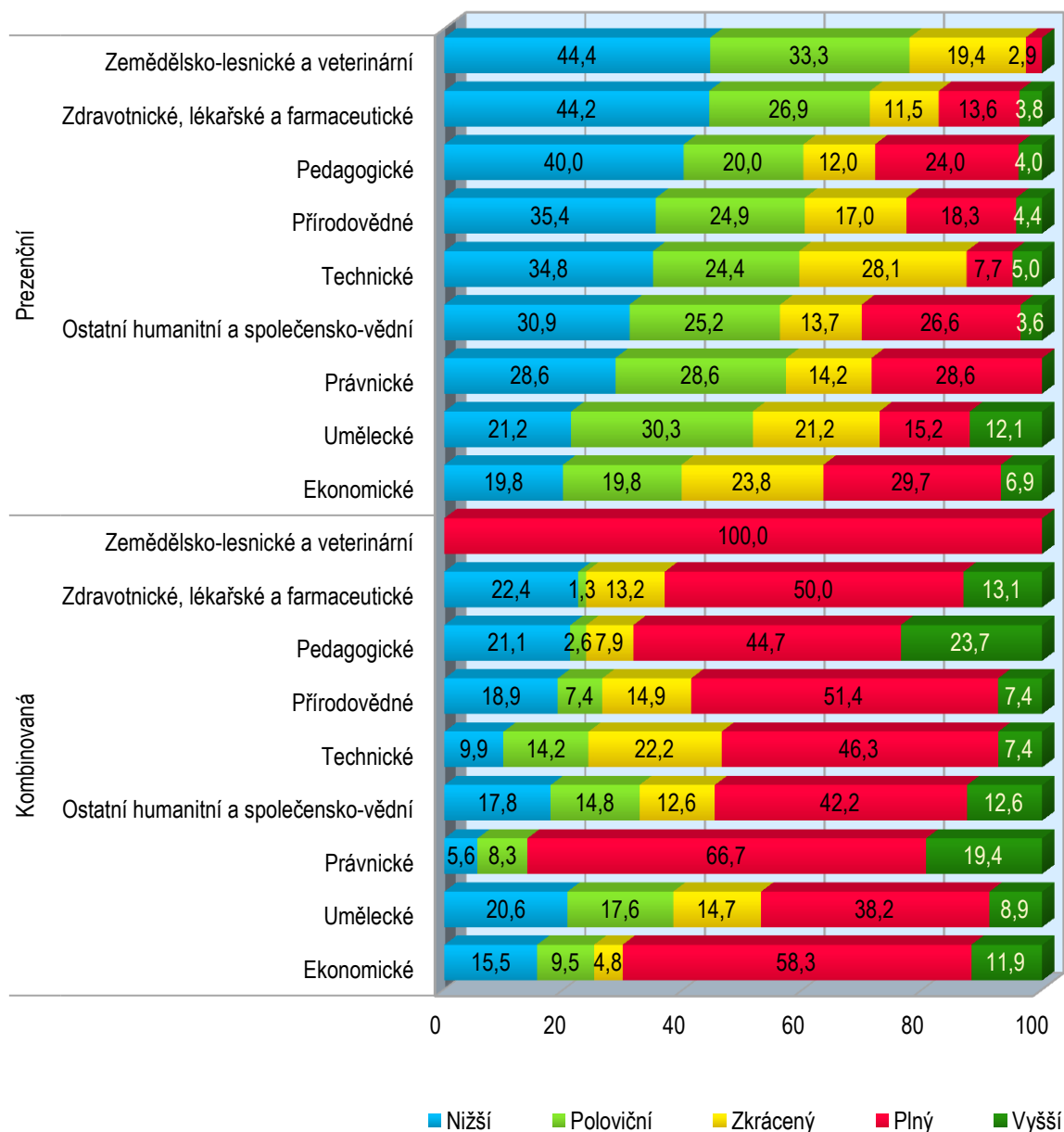
Obor studia také souvisí s výší úvazku doktorandů pracujících při studiu. Nejvyšší úvazky v rámci školy mají doktorandi studující v prezenční formě zdravotnické, lékařské a farmaceutické obory. Studenti právnických oborů, pokud si přivydělávají v rámci školy, tak jen na nižší než poloviční úvazek. 70 % studentů v kombinované formě studia studujících humanitní a společensko-vědní obory a zároveň přivydělávající si ve škole má poloviční a vyšší úvazky.

Graf 7.26 Rozsah pracovního úvazku v rámci školy podle oboru a formy studia (%)



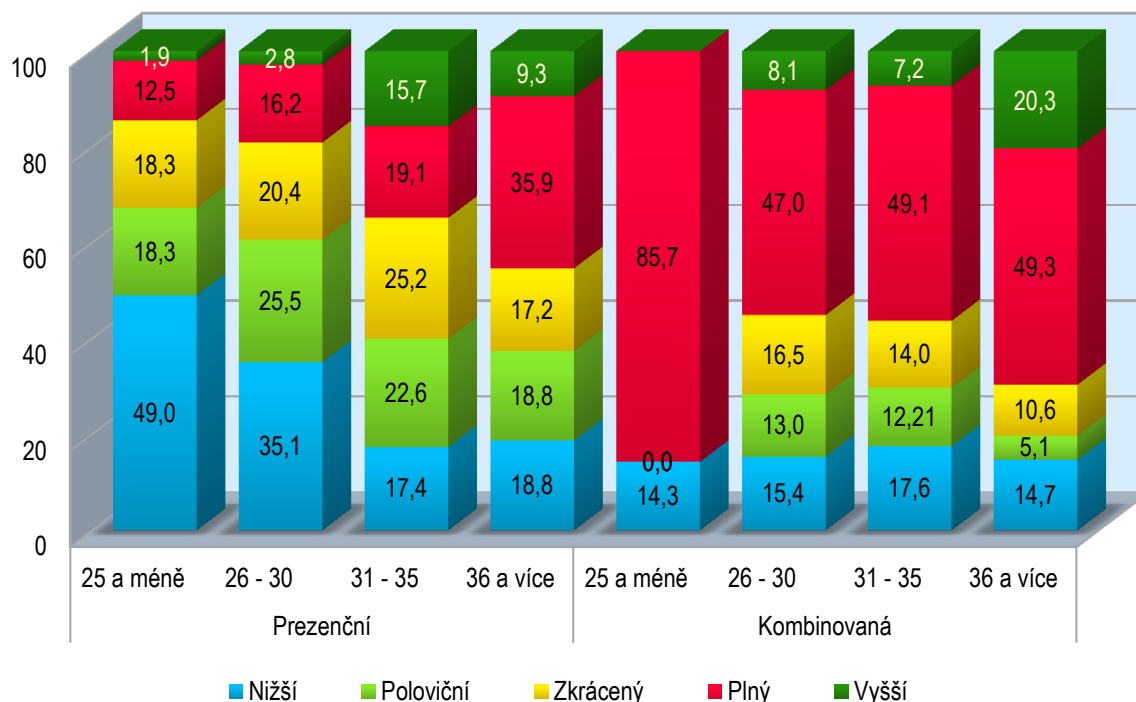
Nejnižší úvazky v jiné firmě či instituci mají studenti zemědělsko-lesnických a veterinárních oborů v prezenční formě studia. Doktorandi studující v prezenční formě ekonomické obory mají častěji vyšší úvazky (29,7 % má plný úvazek). Respondenti zemědělsko-lesnických oborů v kombinované formě studia mají zpravidla plný úvazek v jiné firmě. 66,7 % studentů právnických oborů v kombinované formě studia má v jiné firmě plný úvazek, 19,4 % dokonce vyšší. Studenti ekonomických oborů kombinované formy také mají ve většině případů plný či vyšší úvazek v jiné firmě či instituci.

Graf 7.27 Rozsah pracovního úvazku v jiné firmě/instituci podle oboru a formy studia (%)



Věk také patří mezi faktory, které ovlivňují výši pracovního úvazku při studiu. Čím starší jsou studenti doktorského studijního programu prezenční formy studia, tím mají vyšší úvazky v jiných firmách či institucích. U studentů kombinované formy studia nelze pozorovat stejný rostoucí trend. 85,7 % studentů mladších 25 let, kteří mají plný úvazek v jiné firmě či instituci, nastupují do kombinované formy doktorského studia.

Graf 7.28 Rozsah pracovního úvazku v jiné firmě/instituci podle věku a formy studia (%)

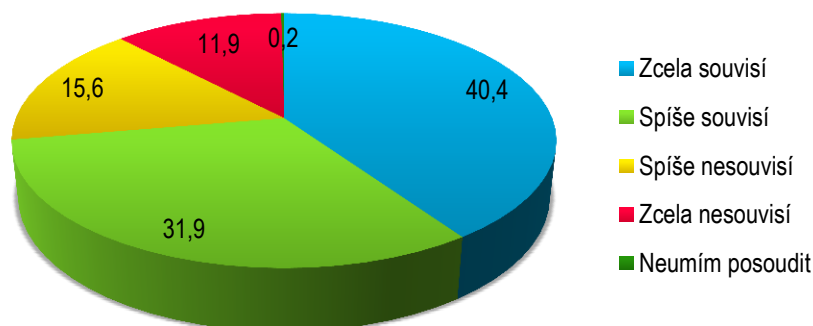


S věkem a výší úvazku souvisí také to, zda student absolvoval státní závěrečnou zkoušku. Studenti, kteří státní závěrečnou zkoušku již absolvovali, mají vyšší pracovní úvazky častěji v jiných firmách než v rámci školy, kterou studují.

7.2.2 Souvislost práce a studia

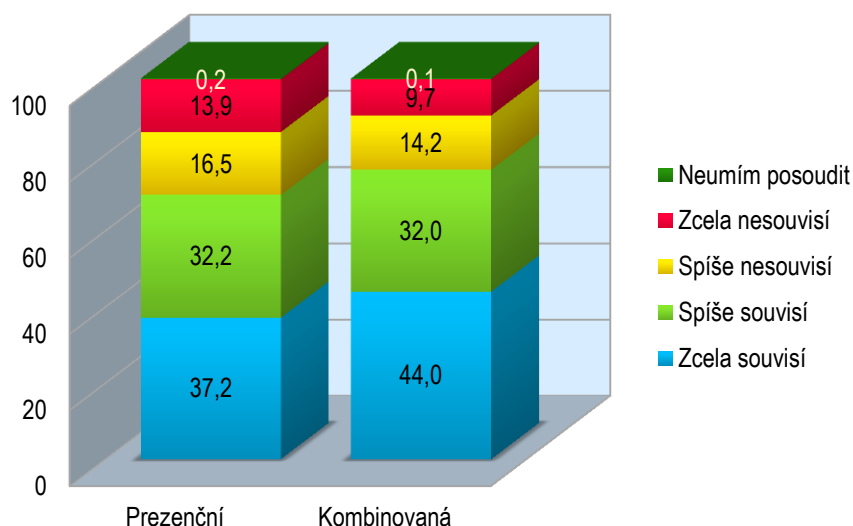
V návaznosti na zjišťování možnosti přivýdělku je důležitou informací také míra souvislosti práce při studiu s náplní studia doktorandů. Studenti měli v šetření možnost tuto souvislost ohodnotit. 72,3 % doktorandů pracuje v oboru, který zcela nebo spíše souvisí s náplní jejich studia. 11,9 % studentů uvedlo, že jejich práce zcela nesouvisí s náplní jejich studia.

Graf 7.29 Souvislost práce s náplní studia (%)



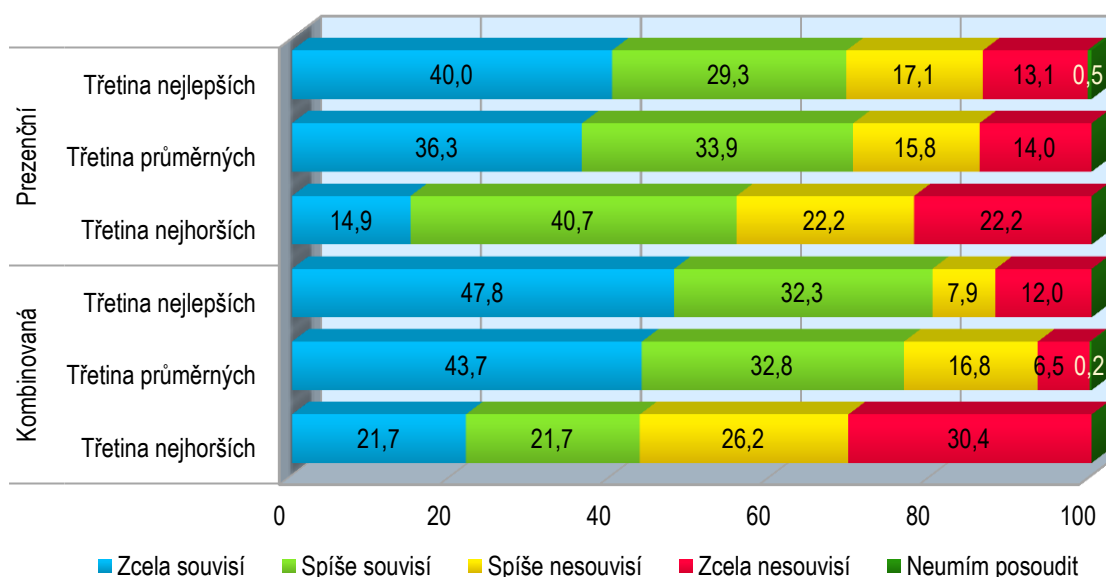
Náplň práce a studia je odlišná u studentů prezenční a kombinované formy. Práce během studia doktorandů studujících v kombinované formě častěji zcela či spíše souvisí s náplní studia (76 %) než u studentů prezenční formy (69,4 %).

Graf 7.30 Souvislost práce s náplní studia podle formy studia (%)



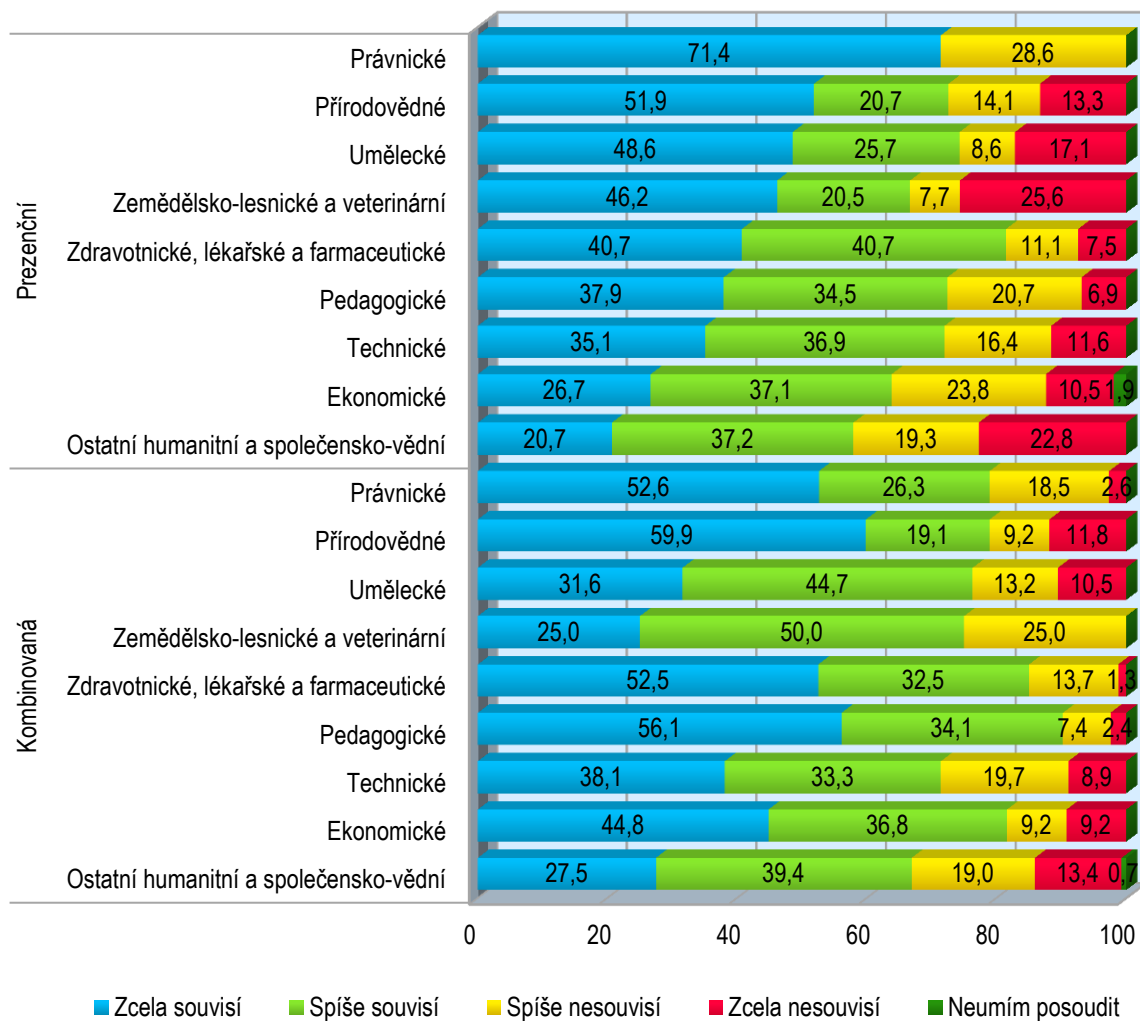
Souvislost práce s náplní studia se liší podle studijních výsledků doktorandů. Skupina nejlepších a průměrných studentů ze tří čtvrtin pracuje v oboru, na rozdíl od studentů, kteří se označili za nejhorší studenty. V kategorii nejhorších studijních výsledků je pouze 14,9 % studentů v prezenční formě a 21,7 % v kombinované formě, jejichž práce zcela souvisí s náplní jejich studia, naopak 56,6 % z třetiny nejhorších studentů v kombinované formě má práci, která s náplní studia zcela nebo spíše nesouvisí.

Graf 7.31 Souvislost práce s náplní studia podle subjektivního hodnocení výsledků a formy studia (%)



Souvislost práce s náplní studia se liší s oborem studia. Doktorandi studující právnické obory v prezenční formě studia mají nejčastěji zaměstnání při studiu v oboru, na rozdíl od studentů humanitních a společensko-vědních oborů. U čtvrtiny studentů zemědělsko-lesnických a veterinárních oborů kombinované formy studia jejich práce s náplní studia nesouvisí.

Graf 7.32 Souvislost práce s náplní studia podle oboru a formy studia (%)



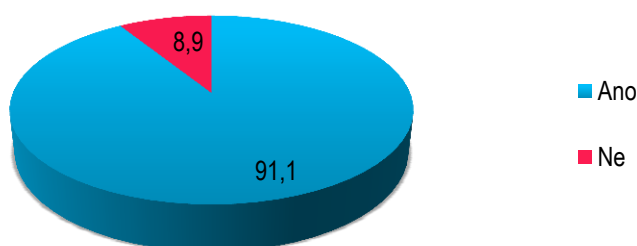
8 Okolnosti a podmínky ukončení studia

Osmá kapitola se zaměřuje na okolnosti a podmínky ukončení studia a **v celé kapitole odpovídají pouze ti studenti, kteří uvedli, že studují ve třetím nebo vyšším ročníku**. První otázka se týká srozumitelnosti požadavků, které student musí splnit, aby se mohl přihlásit k obhajobě disertační práce. Následující otázky se vztahují přímo ke státní závěrečné zkoušce a obhajobě disertační práce. Studenti hodnotili, zda mají jasné informace o podobě zkoušky a obhajoby, dále hodnotili její průběh, přímou vazbu ke své disertační práci a relevanci přítomných osob u zkoušek a obhajoby.

8.1 Požadavky pro přihlášení k obhajobě disertační práce

Většina studentů (91,1 %) souhlasí s tím, že požadavky, které musí splnit, aby se mohli přihlásit k obhajobě disertační práce, jsou jasné definované.

Graf 8.1 Jsou jasné definovány všechny požadavky, které musíte splnit, abyste se mohli přihlásit k obhajobě disertační práce? (%)



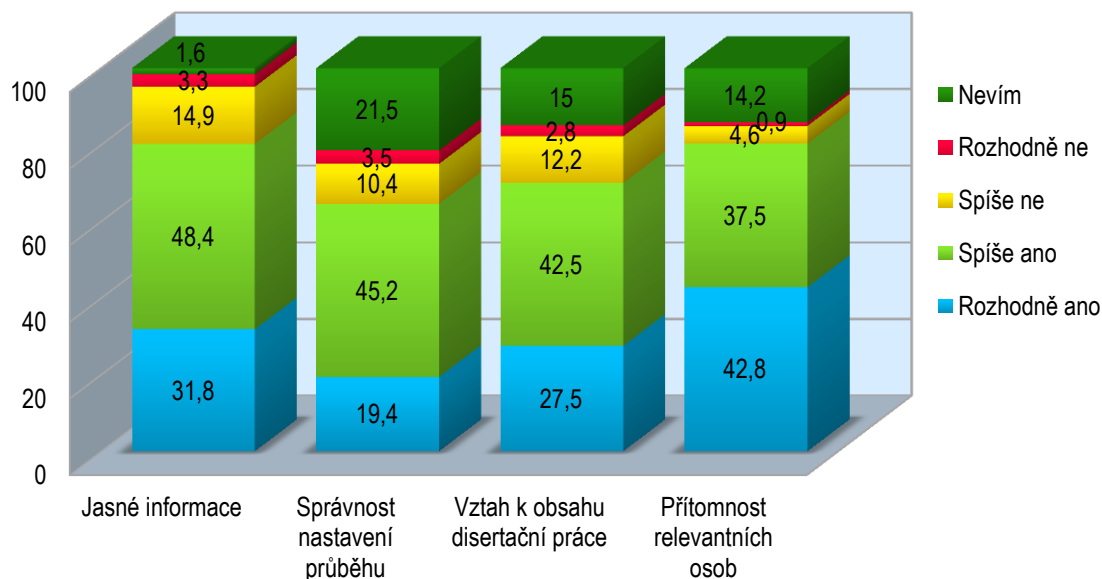
8.2 Státní závěrečná zkouška a obhajoba disertační práce

Studenti odpovídali na čtyři otázky týkající se státní závěreční zkoušky a obhajoby disertační práce. V první otázce bylo zjišťováno, jestli jsou informace k podobě státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce jasné. Druhá otázka se týkala nastavení průběhu státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce. Ve třetí otázce studenti hodnotili, zda má průběh státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce přímou vazbu k obsahu disertační práce a v poslední otázce se studenti rozhodovali, zda jsou či nejsou u státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce přítomny relevantní osoby.

Z výše uvedených kritérií měla nejlepší hodnocení „Přítomnost relevantních osob“, kde 80,3 % studentů uvedlo odpověď „Rozhodně ano“ nebo „Spíše ano“. Jasné informace k podobě státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce má 80,2 % studentů, naopak spíše nejasné se zdají být 14,9 % studentům a zcela nejasné 3,3 % studentů.

Studenti hodnotili kritéria většinou pozitivně. Nejmenší podíl pozitivních odpovědí má kritérium „Správnost nastavení průběhu státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce“, kde odpověď „Rozhodně ano“ nebo „Spíše ano“ uvedlo 64,6 % studentů, 13,9 % studentů označilo nastavení průběhu státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce za spíše nesprávné nebo rozhodně nesprávné a 21,5 % studentů odpovědělo „Nevím“. Negativně je oproti ostatním kritériím hodnocena jasnost informací. Informace jsou rozhodně nejasné nebo spíše nejasné pro 18,2 % studentů.

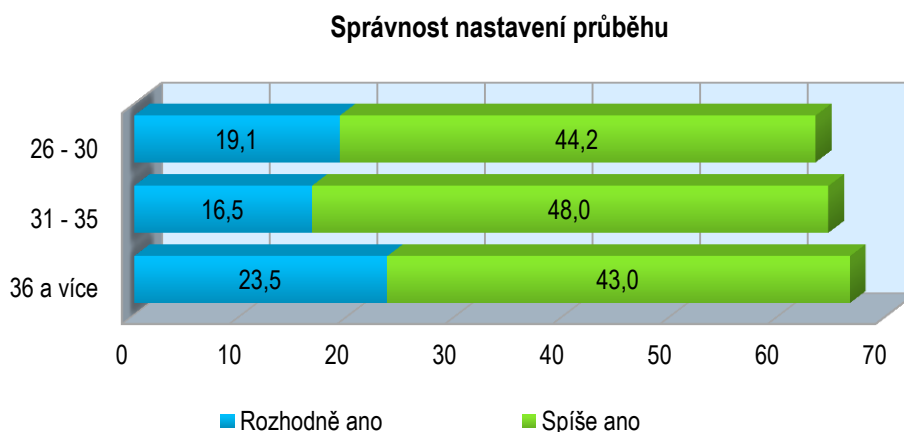
Graf 8.2 Hodnocení jednotlivých kritérií u státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce (%)



Při rozdělení podle věkových skupin se jednotlivá kritéria signifikantně liší. Pouze srozumitelnost informací k podobě státní závěrečné zkoušky a k podobě obhajoby disertační práce byla napříč věkovými skupinami hodnocena stejně.

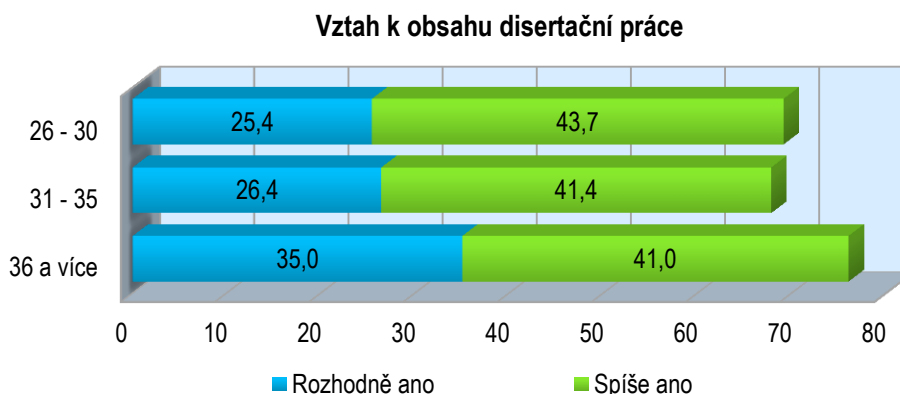
Správnost nastavení průběhu státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce hodnotí lépe studenti starších věkových kategorií, výsledky jsou však velmi vyrovnané.

Graf 8.3 Hodnocení státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce podle věku (%)



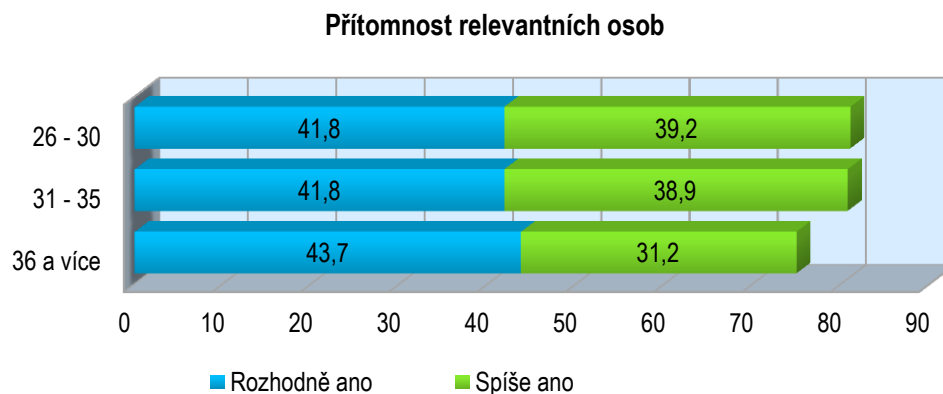
Rozdíly mezi věkovými skupinami jsou největší u hodnocení vztahu obsahu disertační práce se státní závěrečnou zkouškou a obhajobou disertační práce. Nejvíce kladných odpovědí měla opět nejstarší věková skupina (76 %) oproti věkové skupině 31 – 35 let, kde studenti uvedli kladnou odpověď v 67,8 % případů.

Graf 8.4 Hodnocení státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce podle věku (%)



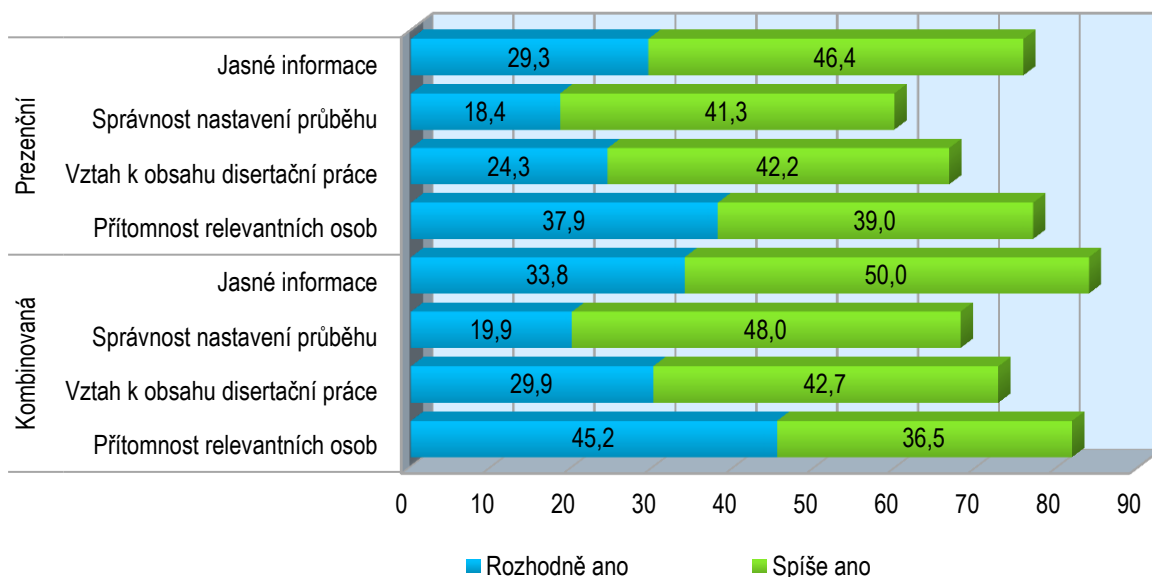
Na otázku, zda jsou u státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce přítomny relevantní osoby, opět odpovídali nejméně kladně studenti z nejstarší věkové skupiny. 74,9 % studentů si myslí, že u státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce jsou přítomny relevantní osoby. U věkových skupin 26 - 30 let a 31 - 35 let je podíl studentů, kteří odpověděli kladně, vyšší, přesahuje hranici 80 %.

Graf 8.5 Hodnocení státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce podle věku (%)



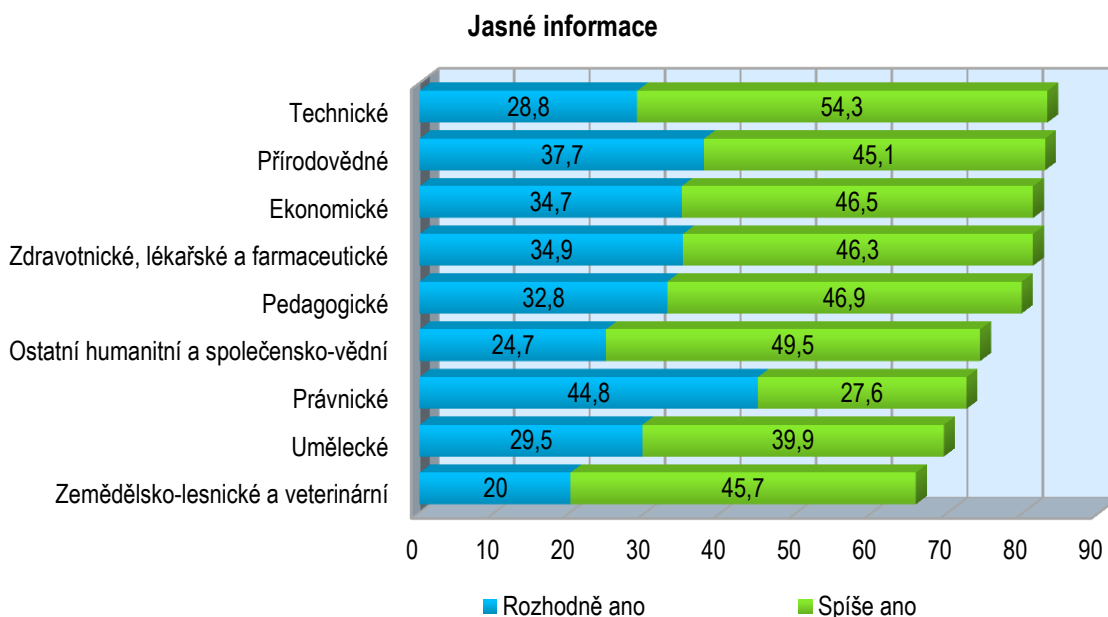
Rozdíly byly nalezeny také podle formy studia. Studenti prezenční formy se častěji vyjadřují nesouhlasně. Částečně to může být ovlivněno tím, že v prezenční formě studia jsou mladší studenti, u kterých (jak vyplynulo z předchozí analýzy) je hodnocení státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce horší, než u starších věkových skupin. Kauzalita však není jasná. Pořadí jednotlivých kritérií se u skupin podle formy studia neliší.

Graf 8.6 Hodnocení státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce podle formy studia (%)



V hodnocení státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce byly zjištěny signifikantní rozdíly mezi studovanými obory. Srozumitelnost informací k podobě státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce je nejlépe hodnocená na technických oborech, kde informace hodnotilo jako rozhodně jasné nebo spíše jasné 83,1 % studentů, na přírodovědných oborech byl tento podíl 82,8 %. Nad hranici 80 % se dostaly také ekonomické a zdravotnické, lékařské a farmaceutické obory. Naopak u zemědělsko-lesnických a veterinárních oborů srozumitelnost informací potvrdilo pouze 65,7 % studentů.

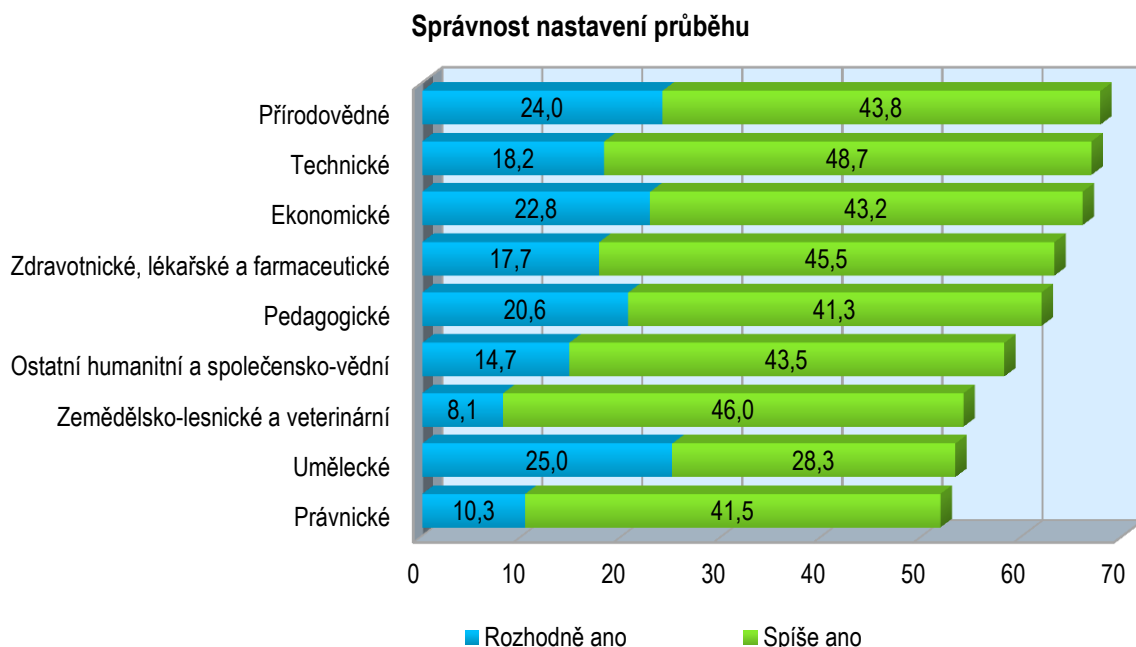
Graf 8.7 Hodnocení státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce podle oboru studia (%)



Průběh státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce byl hodnocen pozitivně u studentů přírodovědných oborů, 24 % studentů uvedlo, že průběh je rozhodně dobře nastaven, a dalších 43,8 %

uvedlo, že je spíše dobře nastaven. Vysoký podíl kladných odpovědí u kritéria „Správnost nastavení průběhu“ měli také studenti technických oborů (66,9 % z nich uvedlo jako odpověď „Rozhodně ano“ nebo „Spíše ano“). Naopak podprůměrné hodnocení bylo naměřeno pro studenty právnických oborů.

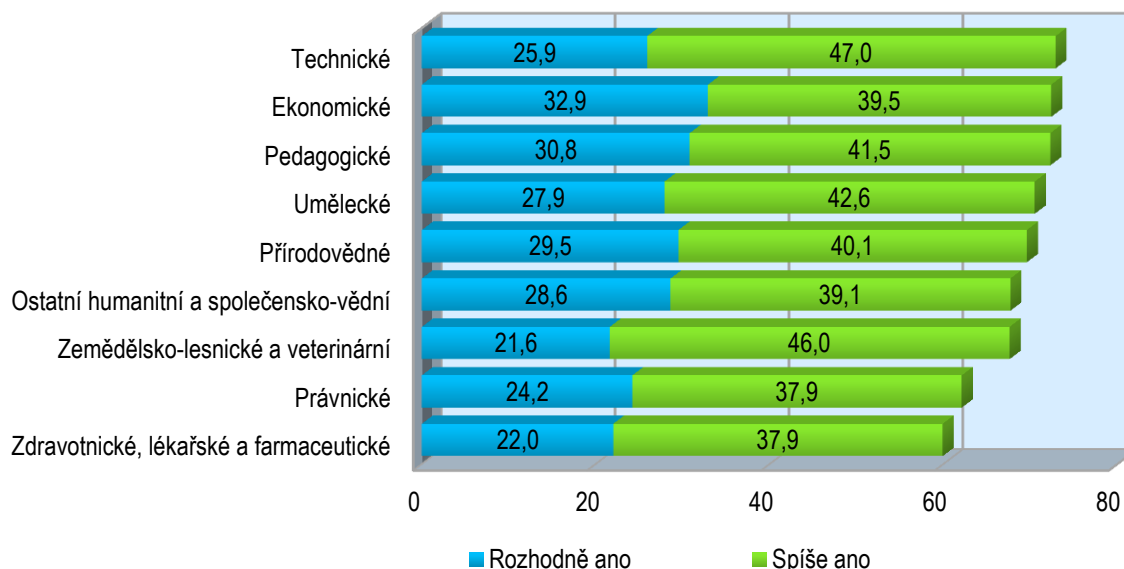
Graf 8.8 Hodnocení státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce podle oboru studia (%)



Také u dalšího kritéria „Vztah k obsahu“ jsou na tom nejlépe technické studijní obory. 72,9 % studentů technických oborů souhlasí s tím, že obsah jejich disertační práce má vztah k průběhu státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce. Vysoký podíl studentů, kteří se ke kritériu „Vztah k obsahu“ vyjádřili kladně, mají ekonomické (72,4 %) a pedagogické (72,3 %) obory. Státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertačních prací na zdravotnických, lékařských a farmaceutických oborech nemají tak často přímý vztah k obsahu disertační práce, kladně se vyjádřilo pouze 59,9 % studentů.

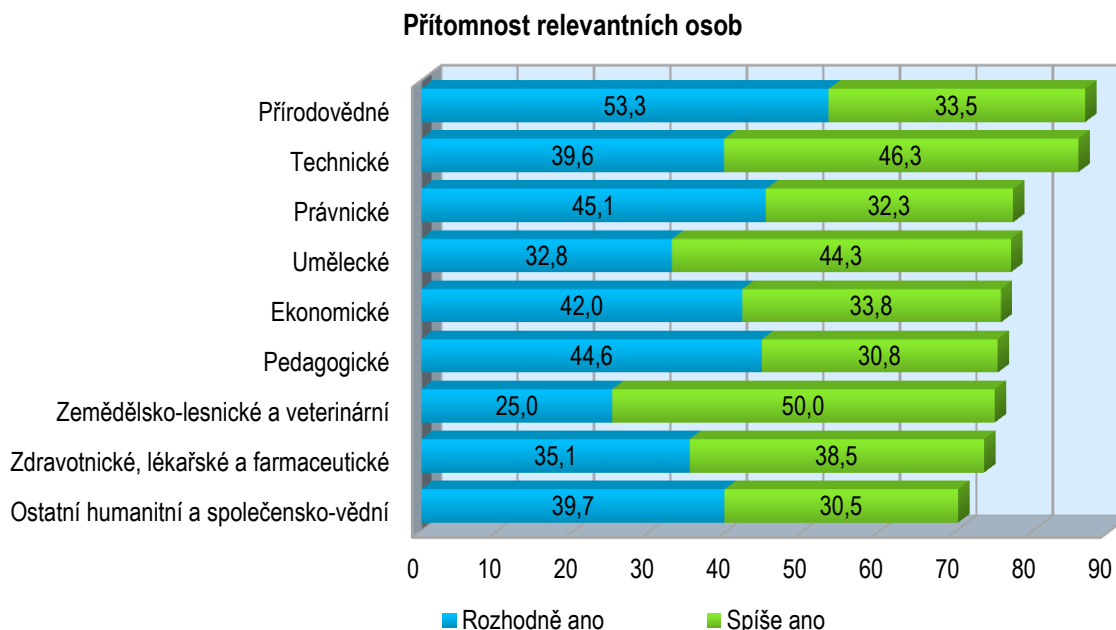
Graf 8.9 Hodnocení státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce podle oboru studia (%)

Vztah k obsahu disertační práce



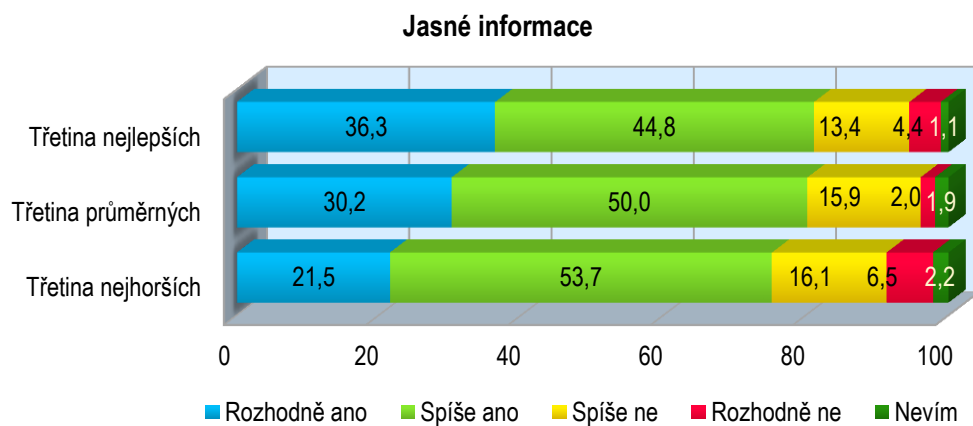
Hodnocení přítomnosti relevantních osob bylo obecně pozitivní, ale i zde byly nalezeny velké rozdíly mezi jednotlivými studijními obory. Podle 86,8 % studentů na přírodovědných oborech jsou na státní závěrečné zkoušce a obhajobě disertační práce přítomny relevantní osoby. Podíl studentů, kteří považují osoby přítomné na státní závěrečné zkoušce a obhajobě disertační práce je vysoký také u studentů technických oborů (85,9 %). Relativně nízkého hodnocení dosáhli studenti ostatních humanitních a společensko-vědních oborů, osoby na státní závěrečné zkoušce a obhajobě disertační práce považuje za relevantní pouze 70,2 % studentů.

Graf 8.10 Hodnocení státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce podle oboru studia (%)



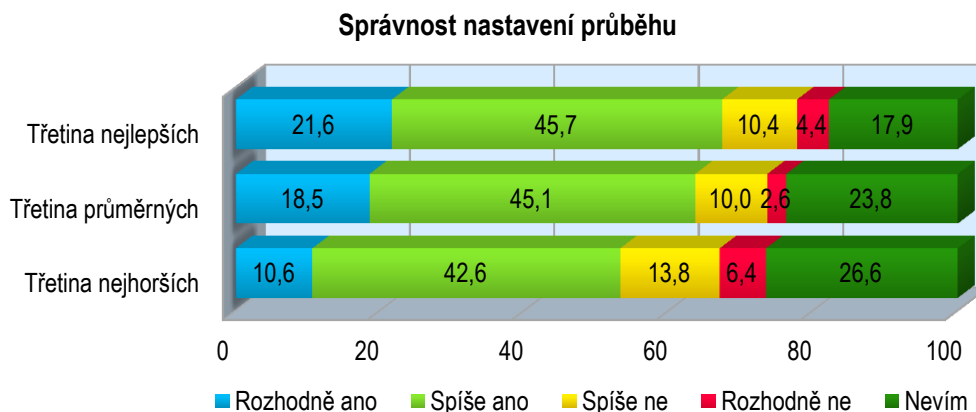
Rozdíly byly nalezeny také u skupin podle subjektivního hodnocení výsledků studia. Pro každé kritérium hodnocení státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce je hodnocení lepší u studentů, kteří se řadí mezi třetinu nejlepších. Naopak více nejasné informace, nesouhlas s nastavením průběhu, nepřímý vztah k obsahu disertační práce a také přítomnost osob, které nejsou relevantní, byl daleko četnější pro skupinu studentů, kteří se řadí mezi nejhorší třetinu.

Graf 8.11 Hodnocení státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)

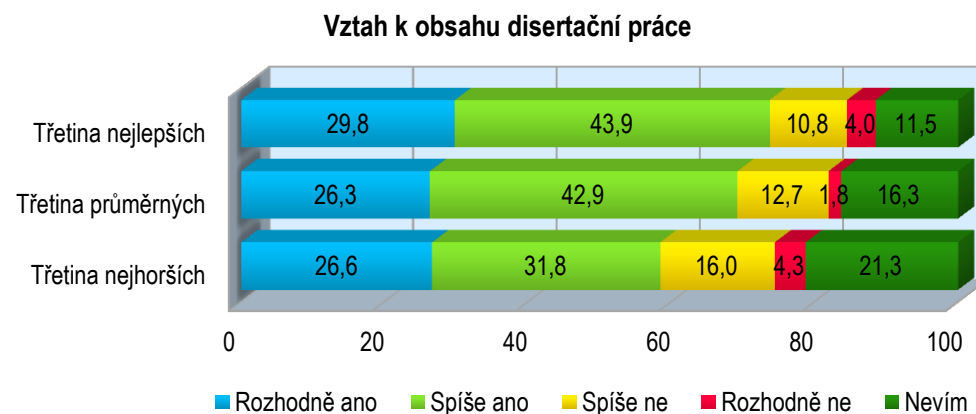


Je patrné, že studenti, kteří se řadí mezi nejhorší třetinu, častěji uvádějí odpověď „Nevím“.

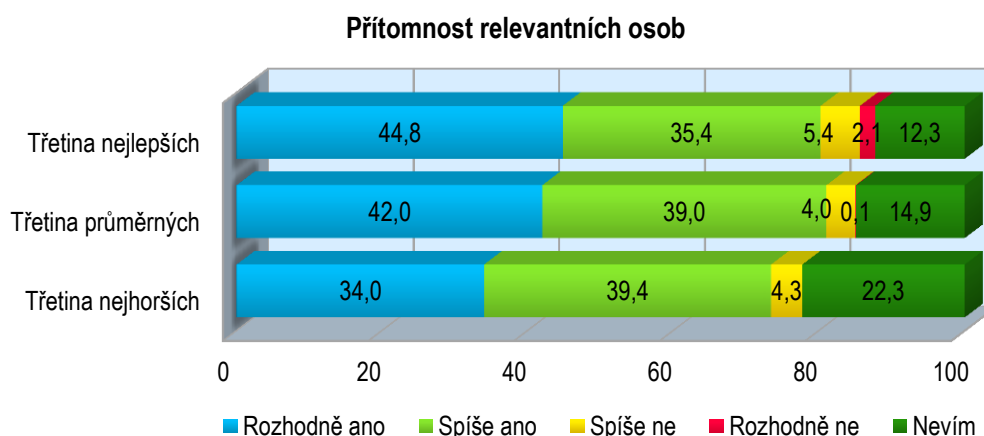
Graf 8.12 Hodnocení státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)



Graf 8.13 Hodnocení státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)



Graf 8.14 Hodnocení státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)

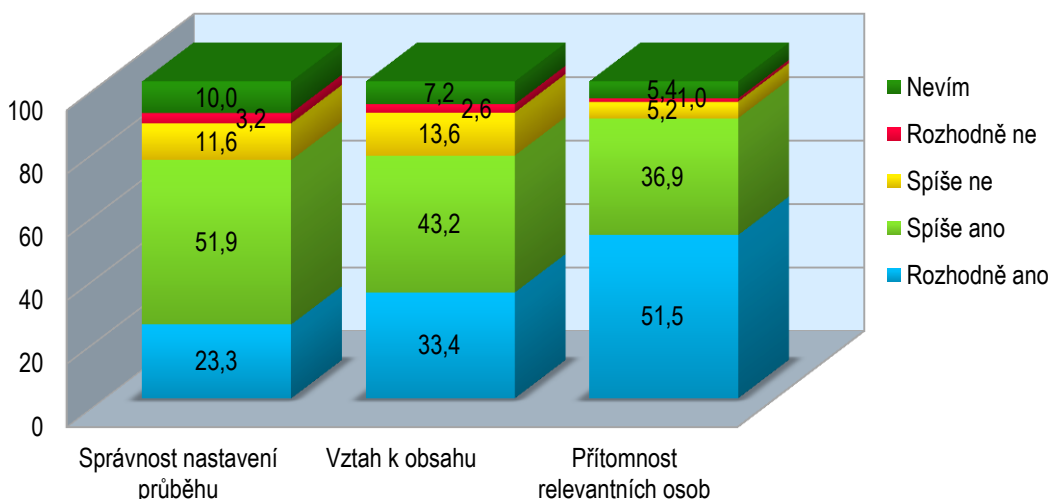


Nastavení průběhu státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce, vztah státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce k obsahu disertační práce a přítomnost relevantních osob u státní

závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce, mohou lépe posoudit studenti, kteří již státní závěrečnou zkoušku absolvovali. Vzhledem k vysoké četnosti odpovědi „Nevím“ u jmenovaných kritérií, byli v následující analýze zařazeni pouze ti studenti, kteří již státní závěrečnou zkoušku absolvovali. Na druhé straně jasné informace k podobě státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce by měli mít všichni studenti, bez ohledu na to, zda absolvovali státní závěrečnou zkoušku. Z toho důvodu bylo rozhodnuto u kritéria „Jasné informace“ ponechat celý vzorek studentů.

Studenti, kteří již absolvovali státní závěreční zkoušky, je hodnotí kladněji ve všech kritériích. Největší rozdíl mezi studenty, kteří zkoušku již absolvovali a studenty, kteří ji neabsolvovali, je u kritéria týkajícího se správnosti průběhu státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce. Studenti, kteří zkoušku absolvovali, považují v 75,2 % případů průběh za správný.

Graf 8.15 Hodnocení jednotlivých kritérií u státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce studenty, kteří státní závěrečnou zkoušku složili (%)



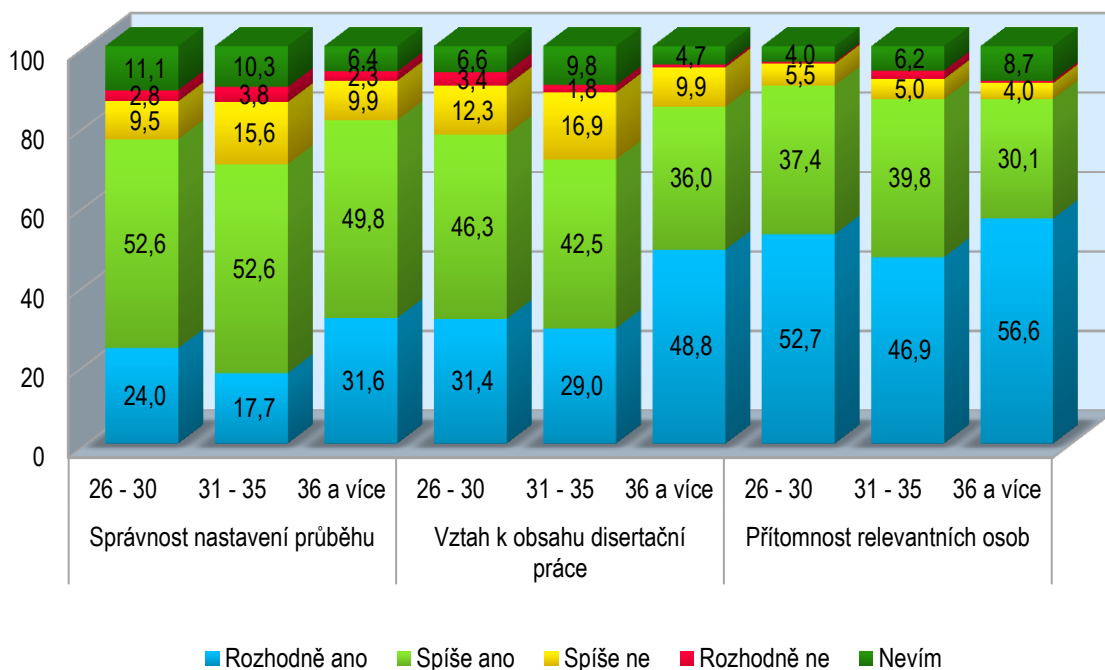
Hodnocení jednotlivých kritérií státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce se u skupin podle pohlaví nelišila. Rozdíly nebyly nalezeny ani podle formy studia, ročníku studia, studovaného oboru a ani podle subjektivního hodnocení studijních výsledků.

Signifikanční rozdíly byly nalezeny u studentů, kteří státní závěrečnou zkoušku absolvovali, pouze podle věku³². Ve věkové skupině 36 let a více je největší podíl studentů, kteří odpověděli „Spíše ano“ nebo „Rozhodně ano“ u kritérií „Správnost nastavení průběhu“ a „Vztah k obsahu disertační práce“. 81,4 % studentů ve věkové skupině 36 let a více uvedlo, že průběh státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce je správně nastaven. Oproti tomu ve věkové skupině 31 – 35 let podíl studentů, kteří odpověděli „Rozhodně ano“ nebo „Spíše ano“, dosahoval 70,3 %, tedy o 11,1 p.b. méně. 84,8 % studentů, kterým je 36 let a více uvedlo, že jejich disertační práce má přímý vztah k státní závěrečné zkoušce a obhajobě disertační práce, ve věkové skupině 31 – 35 let byl podíl kladných odpovědí opět

³² Věková skupina 25 let a méně byla vyřazena, protože v tomto věku složili státní závěrečnou zkoušku pouze 3 studenti.

nižší (71,5 %). Studenti ve věkové skupině 26 – 30 let se u kritérií „Správnost nastavení průběhu“ a „Vztah k obsahu disertační práce“ neodchylovali od průměrného hodnocení za celý vzorek. Věkové skupiny byly velmi vyrovnané při hodnocení relevance přítomných osob. 86,7 % studentů ve věkové skupině 31 – 35 let označilo osoby u státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce jako relevantní, ve věkové skupině 36 let a více byl podíl studentů totožný. Studenti ve věku 26 – 30 let hodnotí osoby u státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce jako relevantní v 90,1 % případů.

Graf 8.16 Hodnocení jednotlivých kritérií u státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce studenty, kteří státní závěrečnou zkoušku absolvovali podle věku (%)

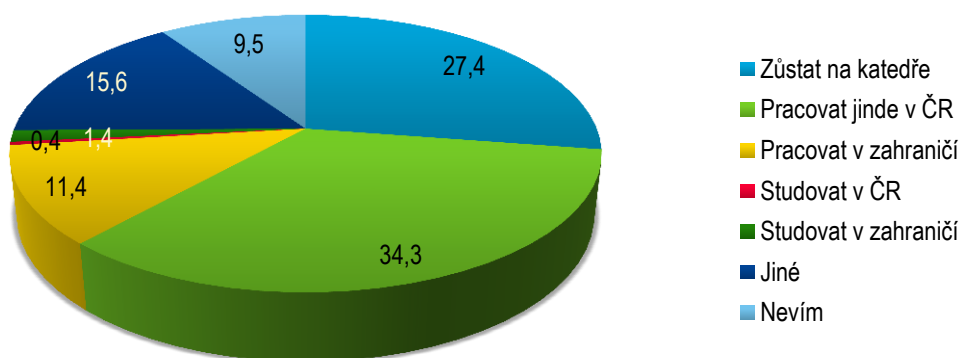


9 Plány po ukončení studia

Tato kapitola zjišťuje budoucí plány studentů po ukončení doktorského studia. Zaměřuje se také na důvody nepokračování v akademické kariéře, motivy pro práci v zahraničí, na hodnocení šancí na trhu práce či na hodnocení zájmu školitele o následující kariéru studentů.

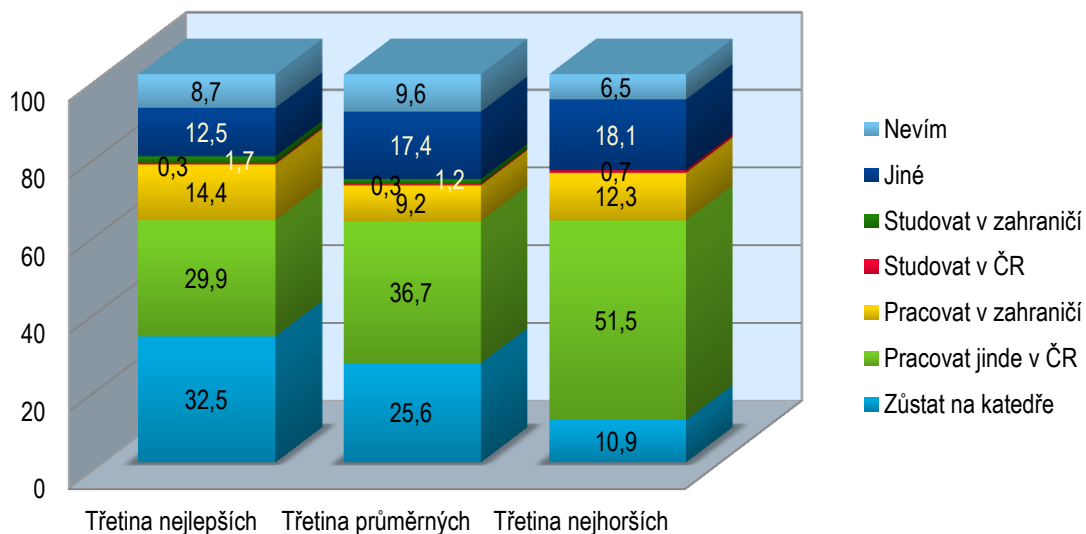
V první otázce týkající se plánů po dokončení studia studenti vybírali z několika možností, které zahrnovaly jak akademickou, tak profesní kariéru. Doktorandi nejčastěji (34,9 %) plánují po ukončení svého studia pracovat v jiné firmě či instituci (zahrnující výzkumné instituce, státní/veřejnou správu, komerční sféru či neziskový sektor) v České republice. 27,4 % studentů plánuje zůstat na katedře nebo v instituci, v níž zpracovává disertační práci. Pracovat v zahraničí plánuje 11,4 % studentů. Nízké procento studentů plánuje dále studovat v ČR či v zahraničí, podnikat nebo založit rodinu. Ještě rozhodnuto o svých budoucích plánech není 9,5 % doktorandů.

Graf 9.1 Jaké máte plány po ukončení studia? (%)



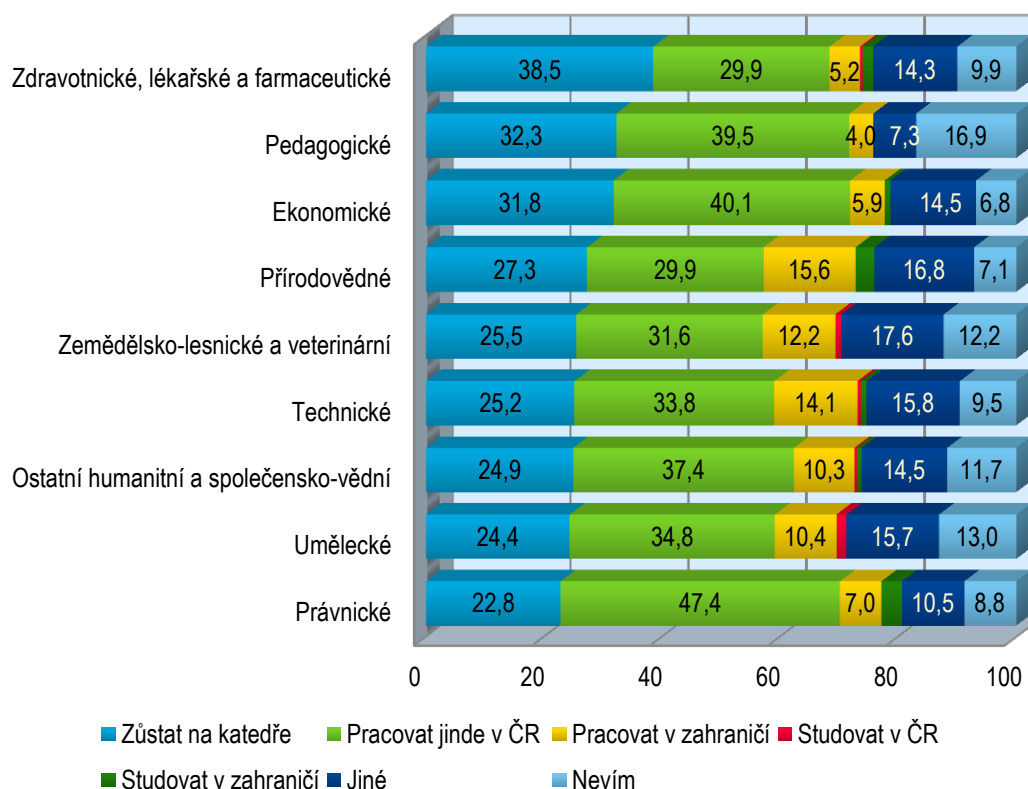
Budoucí plány po ukončení studia se liší se studijními výsledky. Studenti, kteří se sami subjektivně řadí ve srovnání s ostatními studenty (stejněho oboru a ročníku) do skupiny nejlepších studentů, chtějí nejčastěji zůstat na katedře (32,5 %), na níž zpracovávají disertační práci. Naopak více než polovina „nejhorších“ studentů chce po ukončení studia pracovat v jiné firmě či instituci v ČR, na katedře chce zůstat pouze 10,9 % takových studentů.

Graf 9.2 Plány po ukončení studia podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)



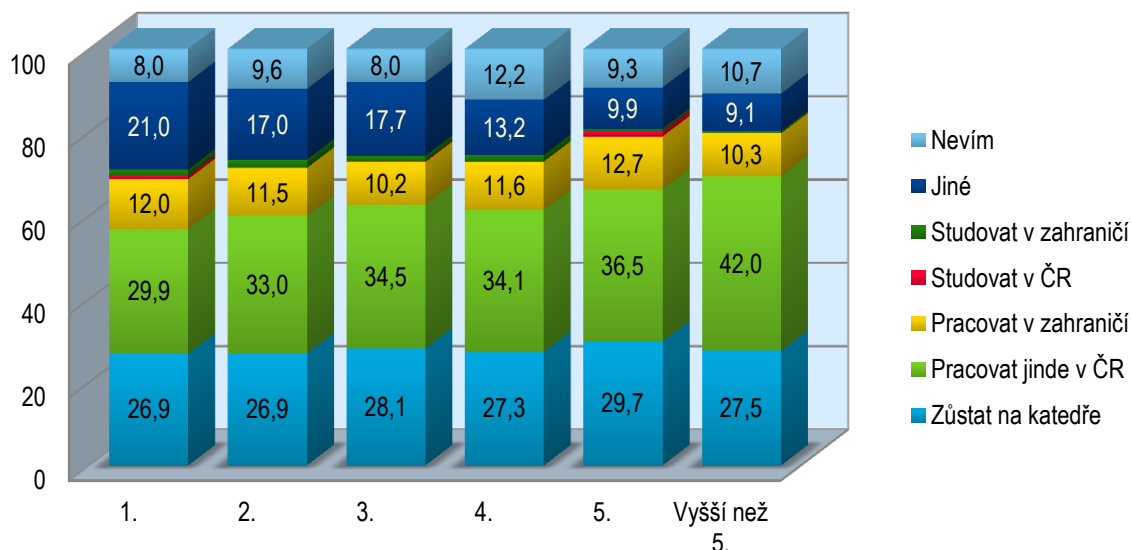
Plány po ukončení studia také závisí na oboru studia. Studenti zdravotnických, lékařských a farmaceutických oborů chtějí častěji zůstat na katedře, kde zpracovávají disertační práci, než studenti právnických oborů, kteří naopak v největší míře chtějí pracovat v jiné firmě či instituci v České republice. V zahraničí chtějí nejčastěji pracovat studenti přírodních oborů (15,6 %).

Graf 9.3 Plány po ukončení studia podle oboru studia (%)



Budoucí plány studentů doktorského studijního programu jsou ovlivněny ročníkem jejich studia. Čtvrtina studentů chce po ukončení studia zůstat na katedře, tyto plány zůstávají stejné v průběhu celého studia. S rostoucím ročníkem studia se zvyšují ambice studentů na práci v jiné firmě či instituci v ČR, naopak se snižuje podíl studentů, kteří mají jiné plány, mezi které mimo jiné patří i plány na další studium.

Graf 9.4 Plány po ukončení studia podle ročníku studia (%)



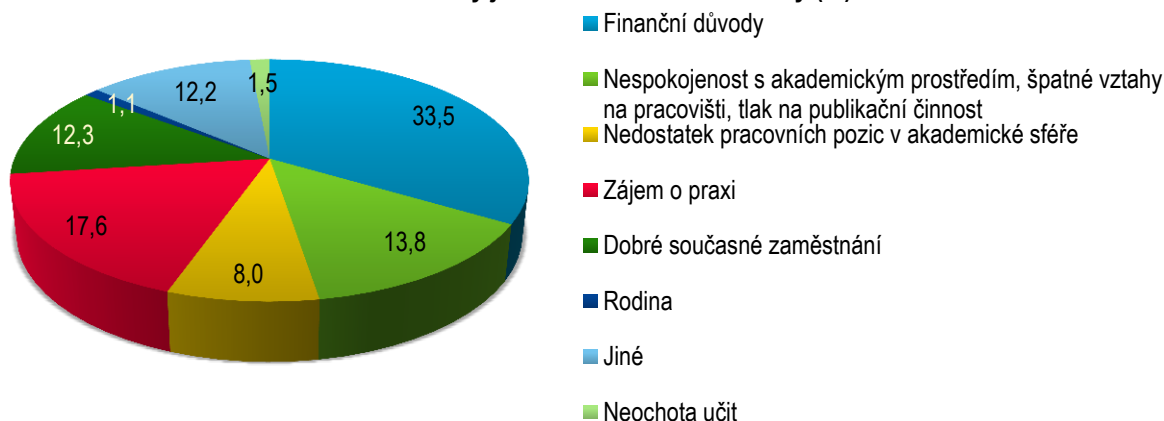
Plány doktorandů po ukončení studia jsou dále závislé na formě studia, studenti kombinované formy chtějí častěji pracovat v jiné firmě či instituci v ČR (40,4 %) než studenti prezenční formy (30 %). Na katedře chce zůstat 29,6 % studentů prezenční formy a 24,4 % studentů kombinované formy studia. Věk má také na rozhodování o budoucí kariéře vliv. Budoucí plány doktorandů naopak neovlivňuje pohlaví studentů a standardní doba studia.

9.1 Důvod jiné než akademické kariéry

Někteří studenti po ukončení svého doktorského studia nechtějí pokračovat v akademické kariéře. Těchto studentů jsme se ptali, proč uvažují o jiné kariéře.

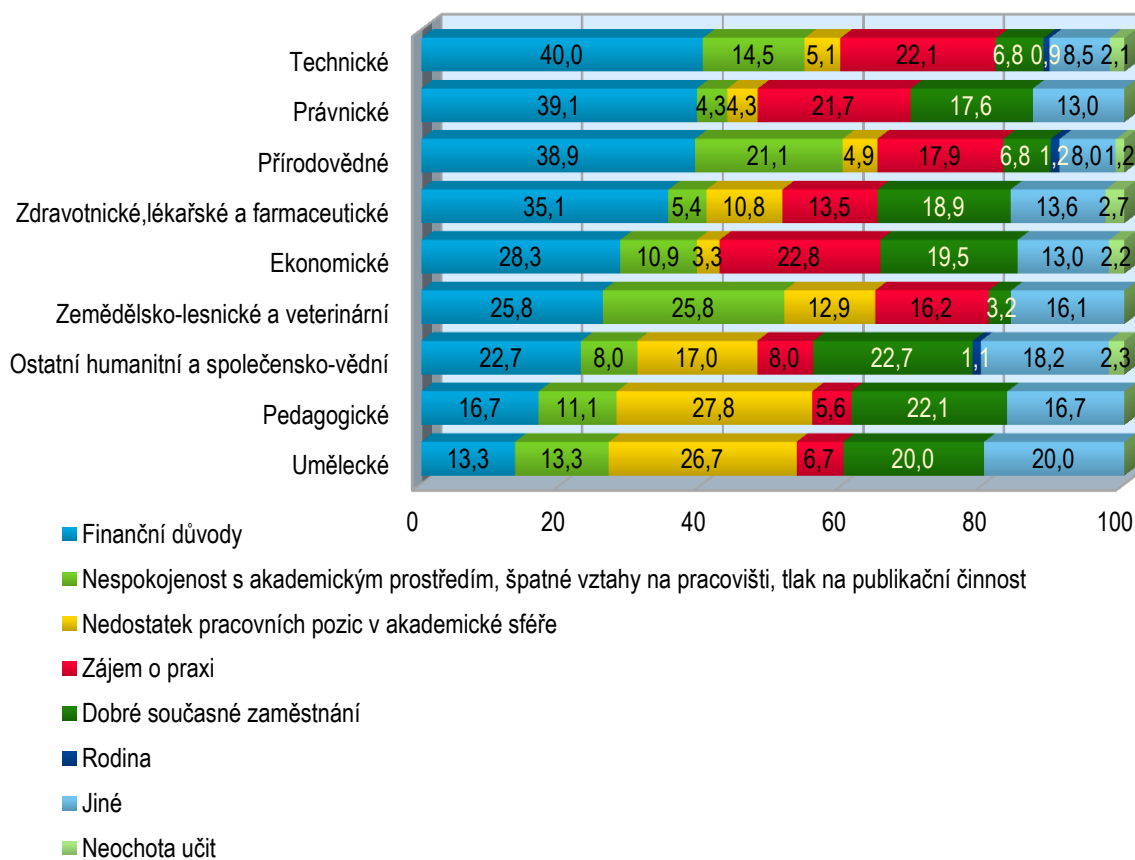
Nejčastější příčinou pro nepokračování v akademické kariéře jsou finanční důvody (pro 33,5 % studentů). Mezi další významné důvody patří zájem o praxi (17,6 %) či nespokojenost s akademickým prostředím (13,8 %). Akademickou kariéru z důvodu neochoty k výuce chce ukončit pouze 1,5 % studentů.

Graf 9.5 Důvody jiné než akademické kariéry (%)



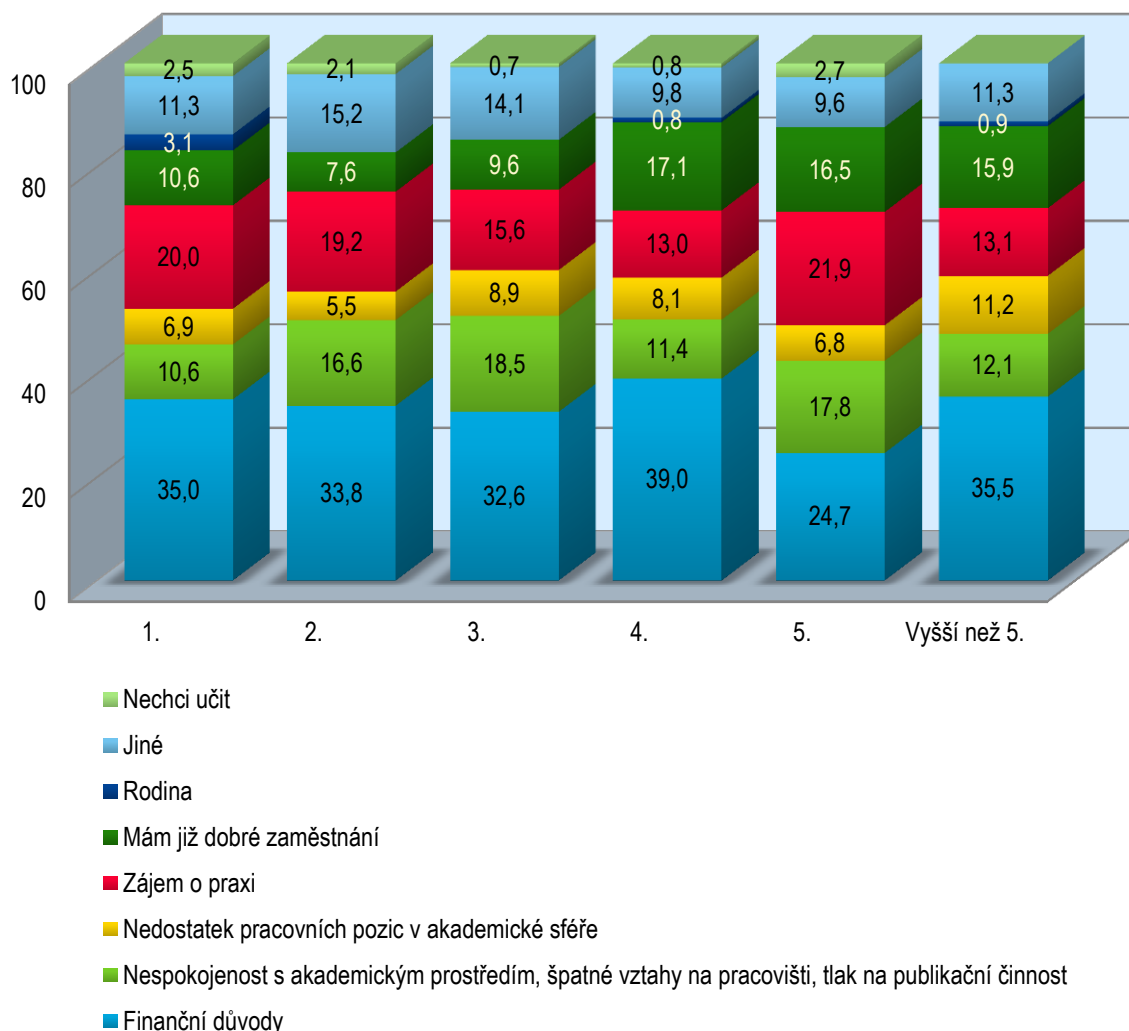
Důvody pro ukončení akademické kariéry po dostudování současného doktorského programu se liší s oborem studia. Zatímco pro studenty technických, právnických či přírodovědných oborů jsou nejčastějším důvodem finance, pro pedagogické a umělecké obory převládá důvod nedostatku pracovních pozic v akademické sféře. Významným důvodem pro studenty technických, ekonomických a právnických oborů je také zájem o praxi.

Graf 9.6 Důvody jiné než akademické kariéry podle oboru studia (%)



Ročník studia ovlivňuje důvody pro nepokračování v akademické kariéře. Studenti vyšších ročníků častěji uváděli důvod dobrého současného zaměstnání. Nejvíce studentů nechce dále působit v akademické sféře z finančních důvodů, tento důvod je převažující u studentů všech ročníků studia.

Graf 9.7 Důvody jiné než akademické kariéry podle ročníku studiu (%)



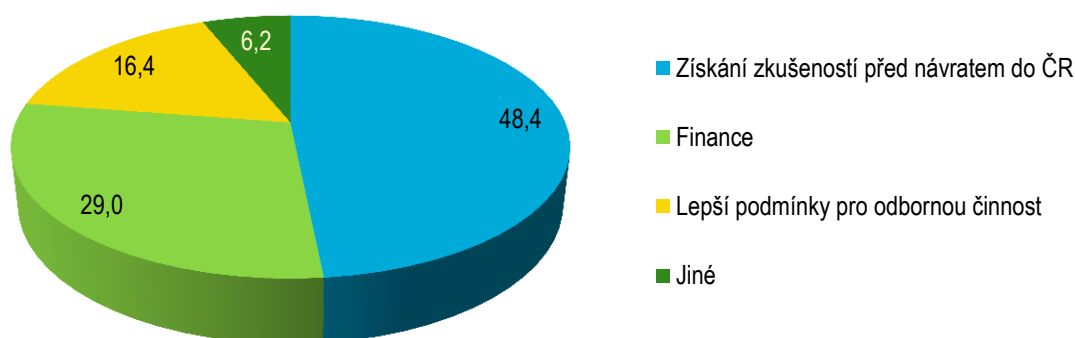
Důvody pro rozhodnutí vydat se jinou než akademickou cestou po ukončení studia jsou dále ovlivněny formou studia. Studenti v prezenční formě studia častěji uváděli kromě finančních důvodů také nespokojenost s akademickým prostředím (17,9 %) ve srovnání se studenty kombinované formy (9,6 %). 22,4 % studentů kombinované formy má již dobré zaměstnání, proto nemají ve srovnání se studenty prezenční formy (4,5 %) důvod pokračovat v akademické kariéře.

Finanční důvody pro nepokračování v akademické kariéře uvedlo více mužů (36,7 %) než žen (28,5 %). Pro muže je také častějším důvodem zájem o praxi (20,5 %), u žen je tento zájem nižší (13,2 %). Naopak ženy častěji uvedly jako důvod nedostatek pracovních pozic v akademické sféře (13,5 % oproti 4,2 % mužů). Důvod zájmu o praxi převládá u mladších studentů 25 let (28,2 %), přičemž pro studenty starší 36 let je nejčastějším důvodem existence dobrého současného zaměstnání (39,4 %).

9.2 Práce v zahraničí

„Pokud uvažujete o práci v zahraničí, jaké jsou Vaše hlavní motivy?“ Na tuto otázku odpovídali studenti, kteří po ukončení svého studia plánují pracovat v zahraničí³³. Téměř polovina takových studentů uvedla, že chce pracovat v zahraničí kvůli získání zkušeností, a poté se vrátit do ČR. Pro 29 % doktorandů jsou hlavním motivem finance, pro 16,4 % studentů lepší podmínky pro odbornou činnost.

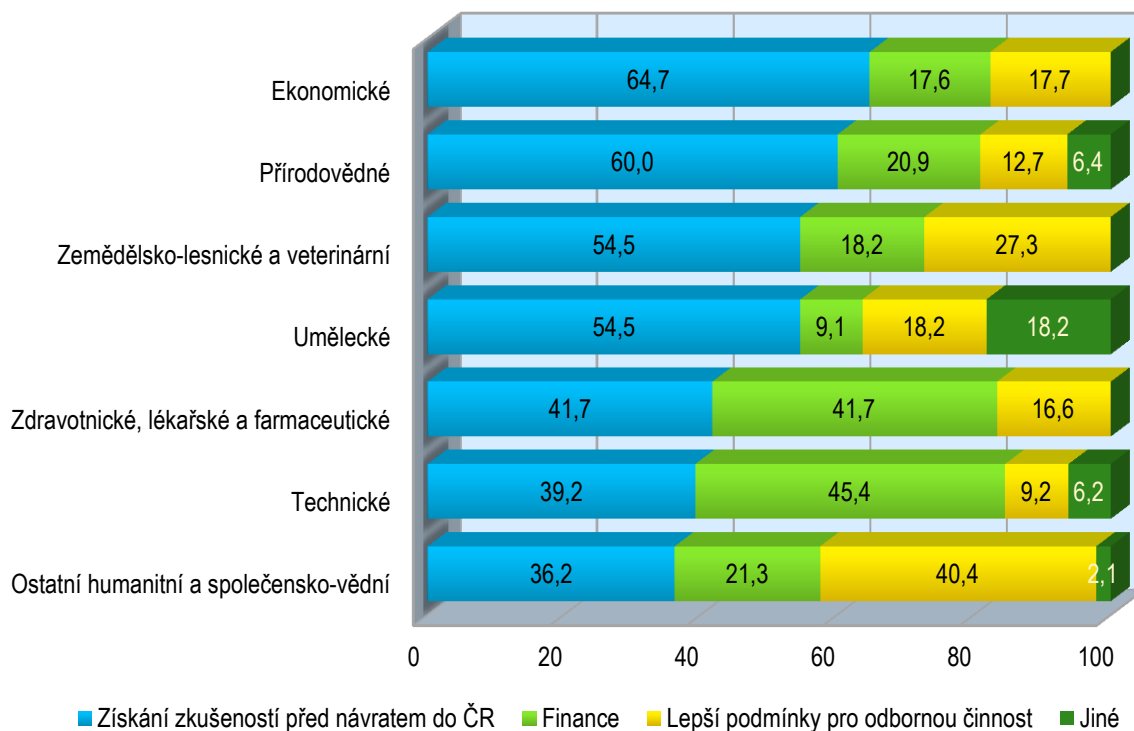
Graf 9.8 Hlavní motivy práce v zahraničí (%)



Hlavními motivy pro práci v zahraničí se významně liší s oborem studia. Získání zkušeností je hlavním motivem pro 64,7 % studentů ekonomických oborů na rozdíl od 36,2 % studentů ostatních humanitních a společensko-vědních oborů, pro které jsou hlavním důvodem lepší podmínky pro odbornou činnost. U studentů zdravotnických, lékařských a farmaceutických a technických oborů převažuje finanční motiv.

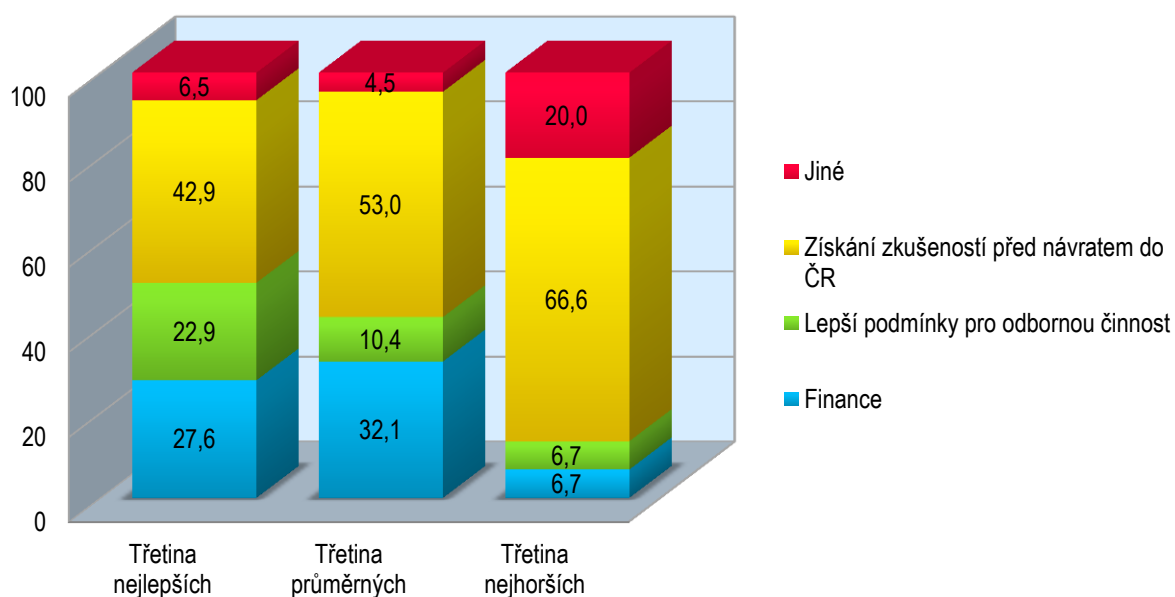
³³ Na vysoké škole nebo jiné výzkumné instituci, státní/veřejné správě či komerční sféře

Graf 9.9 Hlavní motivy práce v zahraničí podle oboru studia (%)



Důvody pro práci v zahraničí jsou ovlivněny studijními výsledky studentů během jejich studia. Studenti, kteří sami sebe řadí do skupiny nejlepších studentů, uvedli častěji lepší podmínky pro odbornou činnost jako hlavní motiv práce v zahraničí (22,9 %), oproti studentům s průměrnými (10,4 %) a nejhoršími (6,7 %) výsledky.

Graf 9.10 Hlavní motivy práce v zahraničí podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)



Motivy pro práci v zahraničí naopak významně neovlivňuje forma studia, pohlaví studentů, věk, ročník studia či standardní doba doktorského studia.

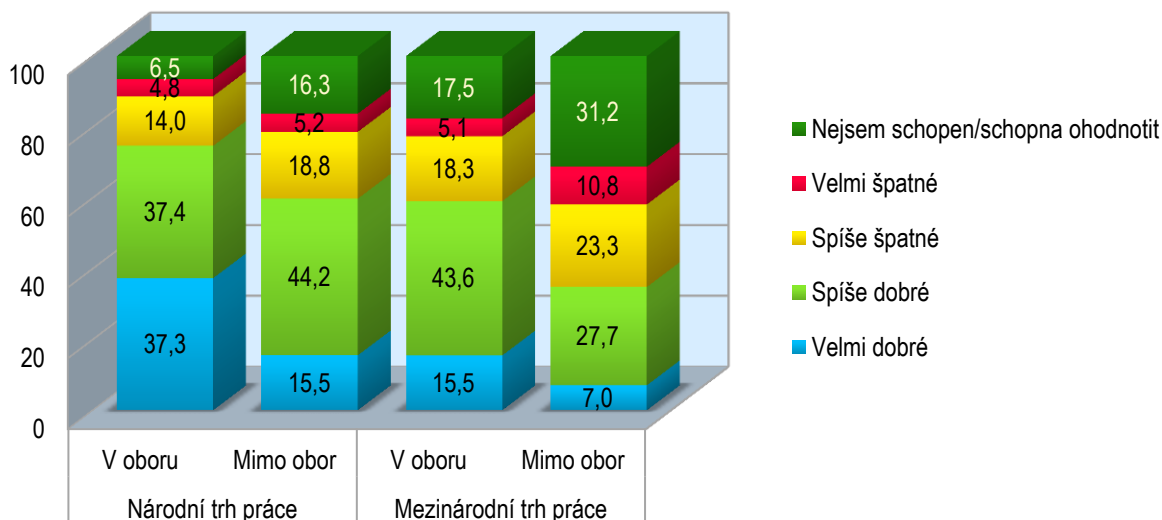
9.3 Šance na trhu práce

Studenti měli možnost ohodnotit svoje šance na trhu práce po dokončení studia, a to ve čtyřech kategoriích:

- v oboru na národní úrovni
- mimo obor na národní úrovni
- v oboru na mezinárodní úrovni
- mimo obor na mezinárodní úrovni

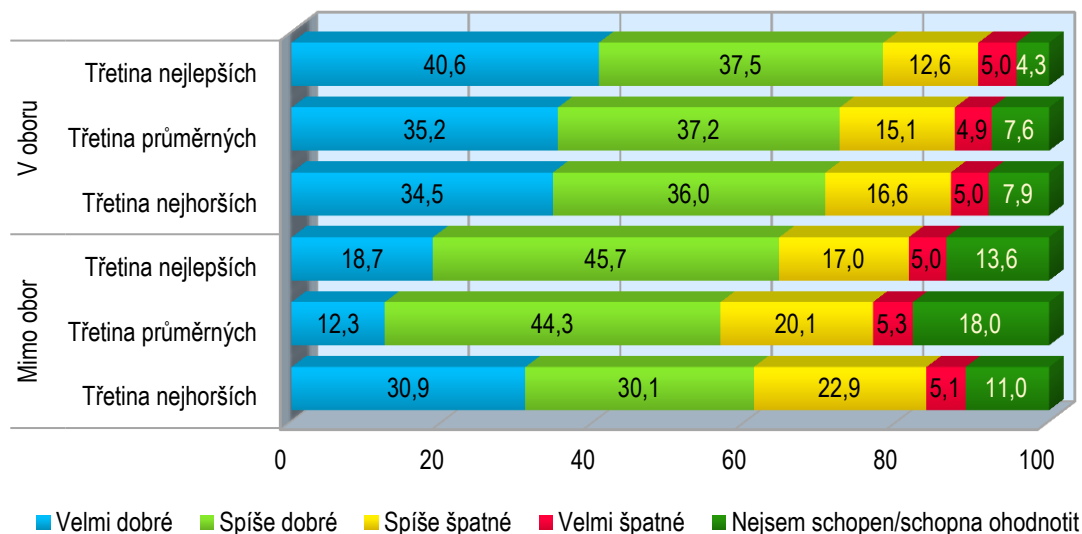
Z výsledků šetření vyplývá, že doktorandi studující v České republice hodnotí své šance na národním trhu práce v oboru, který studují, víceméně pozitivně. 74,7 % studentů zvolilo odpověď „velmi dobré“ či „spíše dobré“. Šance na národním trhu práce mimo jejich obor hodnotí o trochu méně pozitivně, nicméně více než polovina (59,7 %) studentů je hodnotí jako dobré, stejně tak šance v oboru na mezinárodním trhu práce (59,1 %). Nejméně pozitivně hodnotí studenti své šance na mezinárodním trhu práce mimo obor jejich studia, pouze 34,7 % studentů shledává svoje šance jako dobré. Šance na uplatnění na mezinárodním trhu práce po dokončení studia jsou doktorandi obecně hůře schopni posoudit než uplatnění na národním trhu práce.

Graf 9.11 Šance na trhu práce (%)



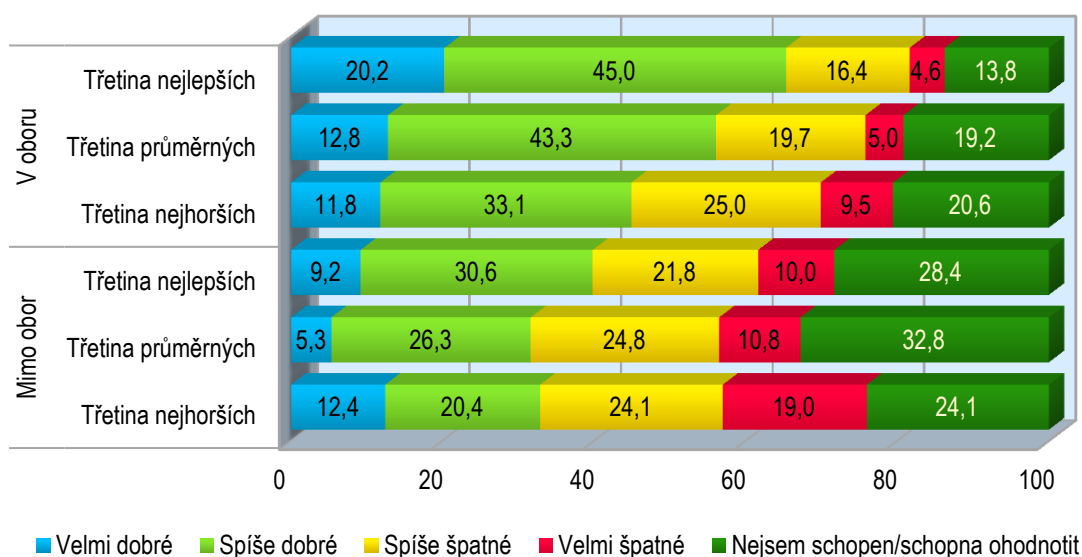
Hodnocení šancí na trhu práce se liší podle studijních výsledků doktorandů. Čím lepších výsledků studenti dosahují, tím pozitivněji hodnotí své šance na národním trhu práce v jejich oboru. 78,1 % studentů, kteří sami sebe zařadili do kategorie nejlepších studentů, zhodnotilo své šance na uplatnění jako velmi či spíše dobré. U hodnocení šancí na národním trhu práce mimo obor je situace odlišná, zde vidí nejlépe své uplatnění studenti, kteří se považují za horší studenty ve srovnání s ostatními.

Graf 9.12 Šance na národním trhu práce podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)



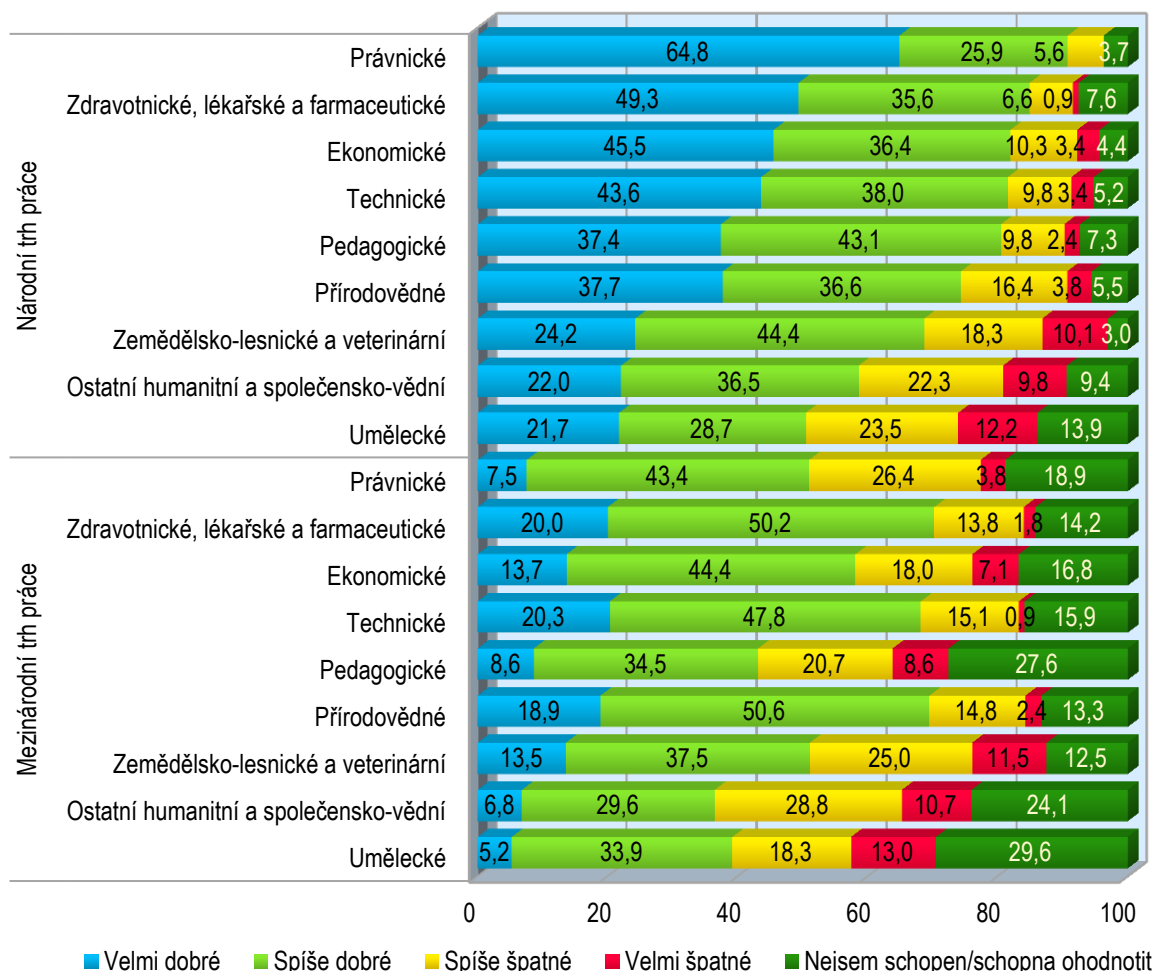
Hodnocení šancí na mezinárodním trhu práce podle studijních výsledků je podobné. Svoje šance na uplatnění v oboru hodnotí pozitivně 65,2 % studentů s nejlepšími studijními výsledky, na rozdíl od 44,9 % studentů s nejhoršími výsledky.

Graf 9.13 Šance na mezinárodním trhu práce podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)



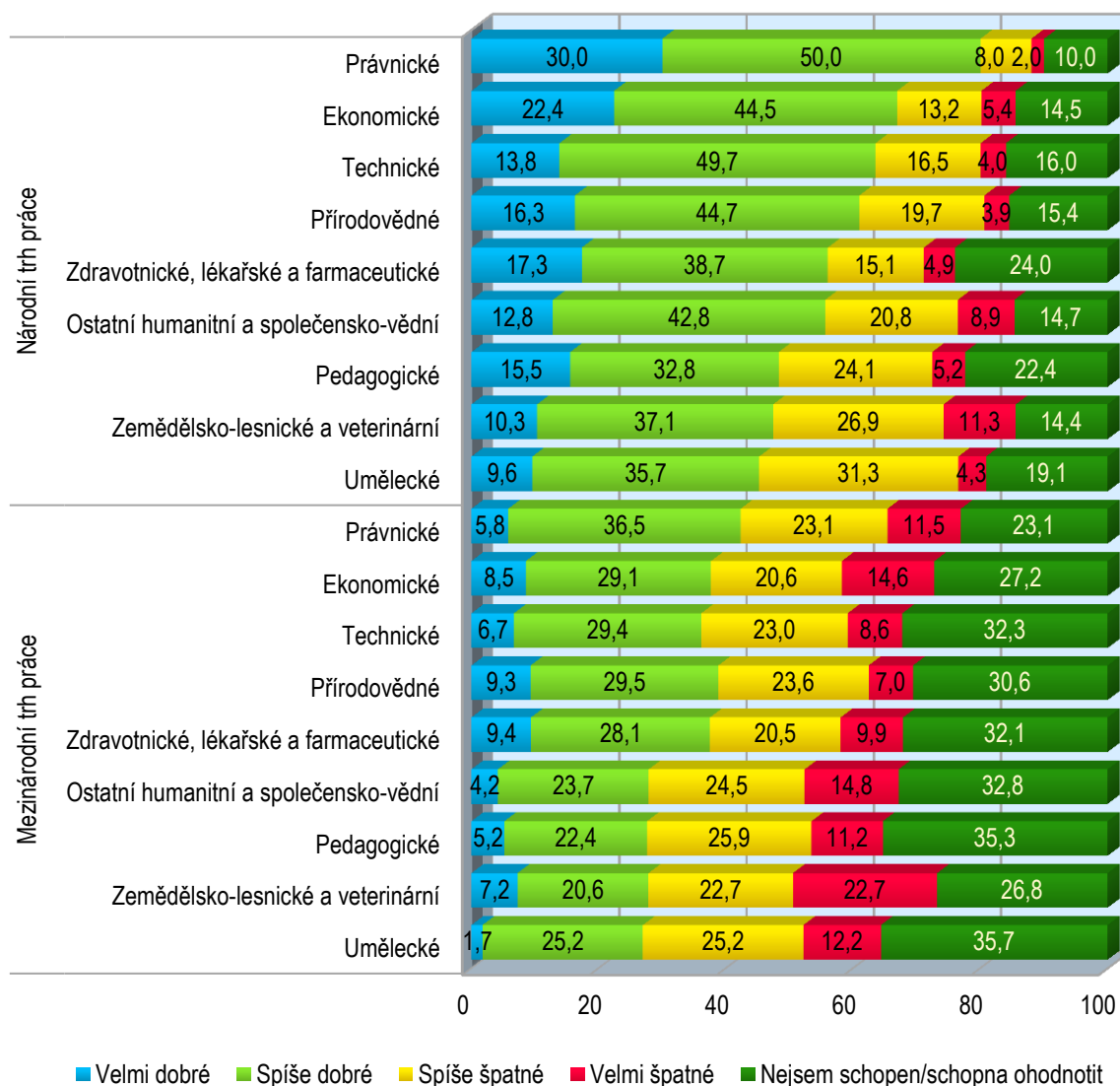
Významnou závislost lze pozorovat mezi hodnocením šancí na trhu práce a oborem studia. V oboru si na národním trhu práce věří nejvíce studenti právnických oborů (studenti hodnotí své šance jako velmi či spíše dobré v 90,7 %), naopak nejméně studenti uměleckých oborů (50,4 %). Na mezinárodním trhu práce v oboru nejpozitivněji hodnotí své šance na trhu práce studenti zdravotnických (70,2 %) a přírodovědných oborů (69,5 %), nejméně pozitivně studenti humanitních a společensko-vědních oborů (36,4 %).

Graf 9.14 Šance na trhu práce v oboru studia (%)



Studenti právnických oborů si věří na uplatnění nejen v oboru, ale i mimo obor. Svoje šance mimo obor na národním trhu práce hodnotí jako velmi nebo spíše dobré 80 % studentů právnických oborů, vysoko své šance hodnotí i na mezinárodním trhu práce (42,3 %). V opačné situaci se nacházejí studenti uměleckých oborů, ti jsou ve srovnání s ostatními obory nejvíce skeptičtí ve svém uplatnění mimo obor. Pouze 45,3 % označilo své šance na národním trhu práce jako dobré, na mezinárodním trhu práce pouze 26,9 %.

Graf 9.15 Šance na trhu práce mimo obor studia (%)



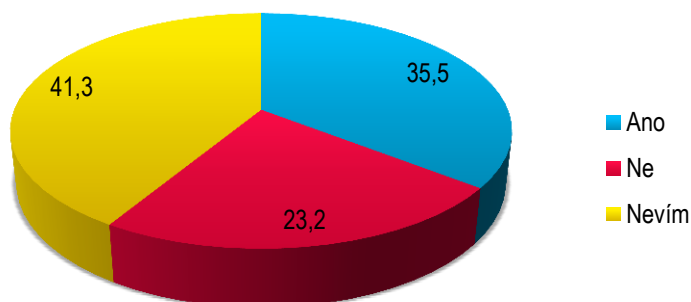
Dalším faktorem ovlivňujícím hodnocení šancí na uplatnění po dokončení studia je pohlaví. Muži obecně vidí své šance na uplatnění pozitivněji než ženy. Největší rozdíl je v hodnocení na národním trhu práce v oboru, 44,6 % mužů hodnotí své šance na uplatnění jako velmi dobré, takových žen v šetření bylo jen 28,2 %.

Pozitivní hodnocení šancí na uplatnění na národním trhu práce po dokončení studia mírně klesá s věkem. Na mezinárodním trhu práce v oboru je rozdíl největší, studenti mladší 25 let vidí své šance na uplatnění v 65 % případů dobře, pozitivní hodnocení šancí studenty starších 36 let je o 12 p.b. nižší (53 %). Podobné rozdíly v hodnocení šancí na uplatnění jsou pozorovatelné u ročníku studia.

9.4 Zájem fakulty o následující kariéru studenta

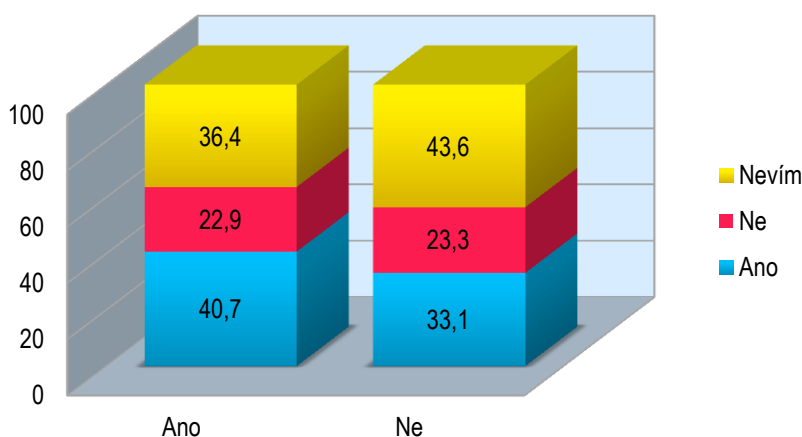
V souvislosti se zjišťováním budoucích plánů studentů doktorského studia jsme se také ptali, jestli se někdo (školitel, oborová rada) z fakulty zajímá o následující kariéru studentů po ukončení jejich studia. 35,5 % doktorandů odpovědělo ano, 23,2 % studentů poukázalo na nezájem školitele či oborové rady. Zbytek studentů (41,3 %) nebyl schopen posoudit situaci a zvolil možnost „nevím“.

Graf 9.16 Zájem fakulty o následující kariéru studentů po ukončení studia (%)



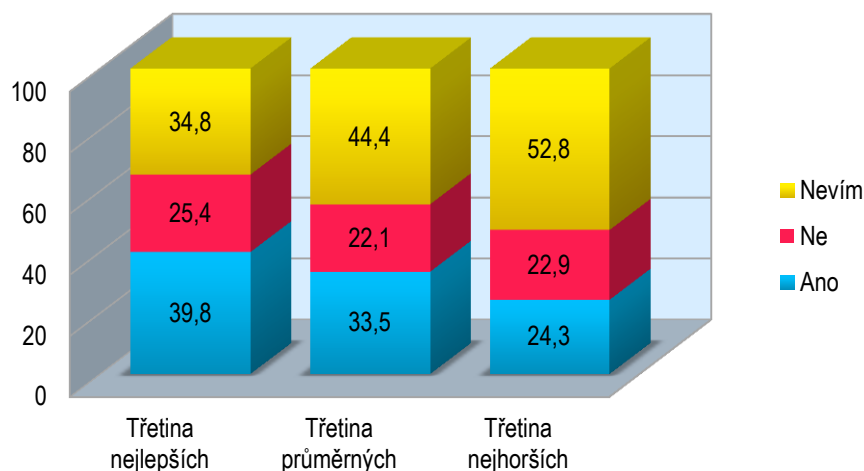
Školitelé či někdo jiný z fakulty se častěji zajímají o budoucí kariéru svých doktorandů až po absolvování státní závěrečné zkoušky. 40,7 % studentů, kteří již za sebou mají státní závěrečnou zkoušku, odpovědělo, že se jejich fakulta zajímá o jejich kariéru po ukončení studia, oproti 33,1 % studentů před složením státní závěrečné zkoušky.

Graf 9.17 Zájem fakulty o následující kariéru studentů po ukončení studia podle absolvování státní závěrečné zkoušky (%)



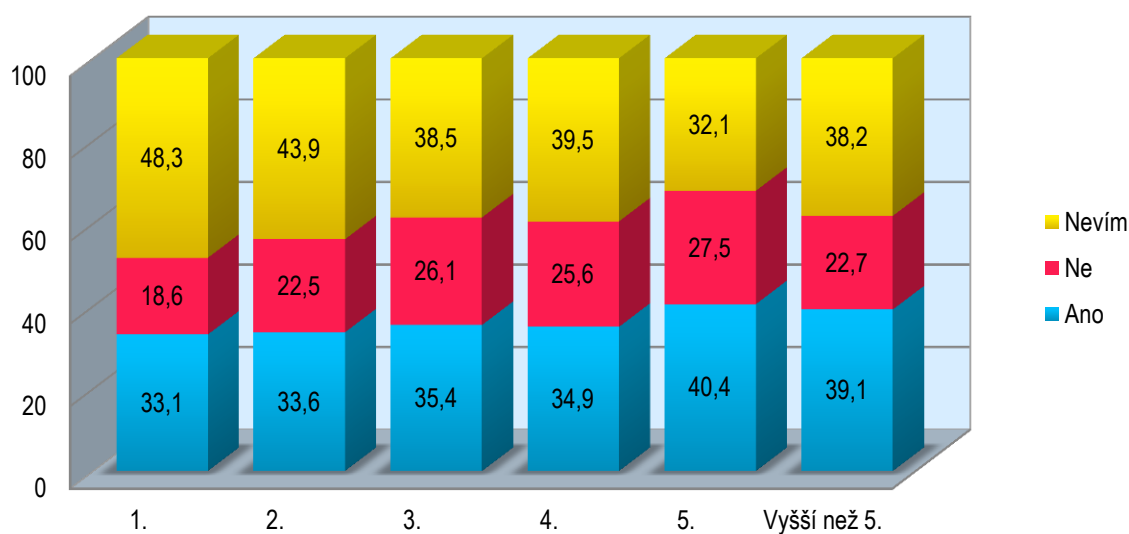
Zájem fakulty o kariéru studentů se liší se studijními výsledky. Častěji je zájem ze strany fakulty pozorován studenty, kteří se řadí mezi nejlepší studenty (39,9 %), než u studentů s nejhoršími studijními výsledky (24,3%). Více než polovina studentů s nejhoršími studijními výsledky nebyla schopna posoudit zájem svého školitele či někoho jiného z fakulty.

Graf 9.18 Zájem fakulty o následující kariéru studentů po ukončení studia podle subjektivního hodnocení výsledků studia (%)



Zájem fakulty o následující kariéru studenta se mírně zvyšuje s ročníkem studia doktorandů. 33,1 % studentů v prvním ročníku studia uvedlo, že fakulta projevuje zájem o jejich následující kariéru. Takových studentů je v pátých ročnících o 7 p.b. více.

Graf 9.19 Zájem fakulty o následující kariéru studenta po ukončení studia podle ročníku studia (%)



Drobné rozdíly v odpovědích studentů na zájem školitele či někoho jiného z fakulty o jejich následující kariéru jsou patrné mezi obory studia. Nejčastěji se zástupci fakulty zajímají o budoucí počínání svých doktorandů studujících přírodovědné obory (41 %), nejméně kladných odpovědí se vyskytovalo u studentů pedagogických oborů (pouze 28,7 % studentů zvolilo možnost „ano“).

10 Přílohy

Příloha 1 - Dotazník

Dotazník pro doktorandy studující v českém studijním programu

Zázemí pro studium

1. Jak hodnotíte zázemí
 - a. materiálně-technické,
 - b. sociální,
 - c. administrativnípro Vaše studium? (velmi dobré; dobré; špatné; velmi špatné; neumím posoudit)
2. Jsou na katedře, na níž studujete, doktorandi považováni za plnohodnotné členy katedry? (rozhodně ano; spíše ano; spíše ne; rozhodně ne)
3. Jak hodnotíte služby knihovny, kterou máte k dispozici? (velmi dobré; dobré; špatné; velmi špatné)

Školitel

1. Jakým způsobem byl vybrán školitel Vašeho doktorského studia? (školitel mne oslovil s nabídkou psát u něj disertační práci; školitel mi byl přidělen na základě mého návrhu; školitel mi byl přidělen, aniž bych jeho výběr mohl/a ovlivnit)
2. Jsou na katedře, na níž studujete doktorské studium, stanoveny a dodržovány minimální požadavky na osoby, které jsou školiteli doktorandů? (ano, požadavky jsou stanoveny a dodržovány; požadavky jsou stanoveny, ale nejsou vždy dodržovány; žádné minimální požadavky stanoveny nejsou; nevím)
3. Jak hodnotíte svoji spolupráci se školitelem? (velmi dobře; dobře; špatně; velmi špatně; neumím posoudit)
4. Máte příležitost poskytnout svému školiteli zpětnou vazbu? (rozhodně ano; spíše ano; spíše ne; rozhodně ne; neumím posoudit)
5. Má školitel zájem o získání zpětné vazby od Vás? (rozhodně ano; spíše ano; spíše ne; rozhodně ne; neumím posoudit)
6. Je přístup Vašeho školitele k doktorandům individualizovaný? (rozhodně ano; spíše ano; spíše ne; rozhodně ne; neumím posoudit)
7. Existuje na Vaší vysoké škole nějaký systém kontroly školitelů? (ano; ne; nevím)
 - a. Pokud ano, uveďte příklad takového systému.

8. Existuje na katedře systém získávání zpětné vazby k doktorskému studiu od studentů (ke školiteli, k oborové radě)? (ano; ne; nevím)
 - a. Pokud ano, uveďte příklad.
9. Máte kromě školitele k dispozici ještě jinou osobu, která Vám po odborné stránce poradí v rámci studia nezávisle na školiteli (konzultant, mentor apod.)? (ano, její pomoci jsem již využil/a; ano, její pomoci jsem zatím nevyužil/a; ne, tuto možnost nemám)

Finanční zázemí

1. Jsou na fakultě, na níž studujete, nastavené transparentní podmínky pro stanovení výše pravidelně vypláceného stipendia? (rozhodně ano; spíše ano; spíše ne; rozhodně ne; neumím posoudit; nestuduji v prezenční formě)
2. Jsou na fakultě, na níž studujete, nastavené transparentní podmínky pro udělování mimořádných stipendií? (rozhodně ano; spíše ano; spíše ne; rozhodně ne; neumím posoudit)
3. Jaká je průměrná měsíční výše všech Vašich stipendií v současném ročníku doktorského studia? (stupnice po 1000 Kč) STUPNICE OD 0 DO 20 000 Kč po 1 000, dále nad 20 000 Kč.
4. Považujete vyplácené stipendium za dostatečné k pokrytí Vašich životních nákladů a nákladů spojených se studiem? (rozhodně ano; spíše ano; spíše ne; rozhodně ne)
5. Dostáváte na studium příspěvky od rodičů nebo hradí za Vás rodiče část Vašich nákladů spojených se studiem? (ano – pak rozdělit do intervalů po 2 tisících měsíčně; ne) DO 10 000 Kč po 2 000 Kč, dále nad 10 000 Kč
6. Přispívá Vám škola na úhradu zdravotního pojištění? (ne, je mi méně než 26 let a tedy za mne platí pojištění stát; ne, mám dostatečný pracovní úvazek na škole nebo jinde a pojištění za mne tedy hradí zaměstnavatel; ano, škola mi přispívá; ne, zdravotní pojištění si platím sám)
7. Máte v rámci studia možnost dalšího příjmu v rámci školy? (ano, tuto možnost mám a využívám; ano, tuto možnost mám a nevyžívám ji; ne, tuto možnost nemám)
 - a. Pokud tuto možnost máte a využíváte ji, na jaký rozsah pracovního úvazku (počet hodin týdně) přibližně v rámci školy pracujete?
8. Máte v rámci studia možnost dalšího příjmu v jiných firmách či institucích? (ano, tuto možnost mám a využívám; ano, tuto možnost mám a nevyžívám ji; ne)
 - a. Pokud tuto možnost máte a využíváte ji, na jaký rozsah pracovního úvazku (počet hodin týdně) přibližně v jiných firmách či institucích pracujete?
 - b. Pokud tuto možnost máte a využíváte ji, jak úzce souvisí Vaše práce s náplní Vašeho studia? (zcela souvisí; spíše souvisí; spíše nesouvisí; zcela nesouvisí; neumím posoudit)

Studium a motivace k němu

1. Kde a jakým způsobem jste získal/a informace o Vašem doktorském studiu? (byl/a jsem osloven/a budoucím školitelem; byl/a jsem osloven/a jinou osobou z katedry nebo fakulty, na níž nyní studuji; získal/a jsem informace od jiných studentů doktorského studia; získal/a jsem informace ve svém zaměstnání; jiné - vypište)
2. Jsou jasně definovány všechny studijní povinnosti a pravidla pro úspěšný průchod celým doktorským studiem? (ano; ne)
Pokud ano:
 - a. Jsou stanovená pravidla dodržována? (rozhodně ano; spíše ano; spíše ne; rozhodně ne; neumím posoudit)
3. Mění se v průběhu doktorského studia studijní povinnosti a pravidla pro úspěšný průchod celým doktorským studiem? (ano, významně; ano, nevýznamně; ne; nevím)
4. Proč jste se rozhodl/a studovat doktorské studium? (otevřená otázka)
5. Jak hodnotíte přijímací řízení na doktorské studium z následujících hledisek?
 - a. Informovanost o podmínkách přijímacího řízení (velmi dobrá; spíše dobrá; spíše špatná; velmi špatná; neumím posoudit)
 - b. Náročnost (velmi vysoká; vysoká; nízká; velmi nízká; neumím posoudit)
 - c. Objektivnost (velmi vysoká; vysoká; nízká; velmi nízká; neumím posoudit)
6. Jsou dle Vašeho názoru na Vaší vysoké škole dobře nastaveny programy a obory doktorského studia a jejich studijní plány? (rozhodně ano; spíše ano; spíše ne; rozhodně ne; nevím)
7. Jak jste si vybral/a téma disertační práce? (téma jsem si určil/a sám/sama; téma mi bylo přiděleno školitelem/katedrou/fakultou; téma jsem si zvolil/a ze seznamu nabízených; jiné – specifikujte)
8. Plánujete během studia jeho přerušení? (ano; ne; nevím)
 - a. Pokud ano, proč?
9. Jak vidíte svoji šanci úspěšně ukončit doktorské studium? (velmi vysoká; vysoká; nízká; velmi nízká; neumím posoudit)
10. Stihnete dokončit studium v rámci standardní doby studia? (rozhodně ano; spíše ano; spíše ne; rozhodně ne; nevím)
11. Máte dodatek času, s ohledem na další povinnosti, na psaní své disertační práce? (rozhodně ano; spíše ano; spíše ne; rozhodně ne; nevím)
12. Jaké pociťujete překážky pro dokončení studia ve standardní době? (otevřená otázka)
13. Daří se Vám sladit Vaše studium s Vaším rodinným životem? (rozhodně ano; spíše ano; spíše ne; rozhodně ne; otázka se mne netýká)

14. V případě, že máte děti, poskytuje Vám škola dostatečné zázemí pro studium? (rozhodně ano; spíše ano; spíše ne; rozhodně ne; neumím posoudit; otázka se mne netýká nebo nechci odpovídat)
- a. Pokud ano (rozhodně, spíše), jakým způsobem? (nemusím se zapojovat do výuky; musím vyučovat, ale v mnou stanovených termínech; mohu dítě dát do univerzitní mateřské školy, jiné - uveďte) *možnost více odpovědí*
15. Pokud shledáte nějaké problémy v průběhu studia, máte možnost se s důvěrou obrátit i na jinou osobu/institut než na školitele? (ano; ne; nevím)
16. Pokud byste se znovu rozhodoval/a, šel/šla byste studovat doktorské studium znovu? (ano; ne; nevím)
- a. Pokud ano, studoval/a byste na stejné škole? (ano; ne; nevím)
- b. Pokud ano, studoval/a byste stejný studijní obor? (ano; ne; nevím)
17. V jakém ročníku studia studujete? (1, 2, 3, 4, 5, vyšší než 5)

Okolnosti a podmínky ukončení studia – KAPITOLA POUZE PRO STUDENTY 3. A VYŠŠÍCH ROČNÍKŮ

- Jsou jasně definovány všechny požadavky, které musíte splnit, abyste se mohli přihlásit k obhajobě disertační práce? (ano; ne)
- Máte jasné informace k podobě státní závěrečné zkoušky a k obhajobě disertační práce? (rozhodně ano; spíše ano; spíše ne; rozhodně ne; nevím)
- Je podle Vás dobře nastaven průběh státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce? (rozhodně ano; spíše ano; spíše ne; rozhodně ne; nevím)
- Má podle Vás průběh státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce přímý vztah k obsahu disertační práce? (rozhodně ano; spíše ano; spíše ne; rozhodně ne; nevím)
- Jsou u státní závěrečné zkoušky a obhajoby disertační práce přítomny relevantní osoby? (rozhodně ano; spíše ano; spíše ne; rozhodně ne; nevím)

Studijní povinnosti

- Jsou ve Vašem studiu zavedeny povinné kurzy a/nebo atestace? (ano; ne)
 - Pokud ano, odhadněte jejich podíl na celkové studijní zátěži v %.
- Je během studia zdokonalována Vaše znalost cizího jazyka? (ano; ne)
- Jsou jazykové znalosti povinně ověřovány? (ano; ne)
- Jaké máte možnosti/povinnosti působit na alespoň měsíčním studijním pobytu v zahraničí? (takový pobyt je povinný; takový pobyt není povinný, ale je výrazně podporovaný; takový pobyt není povinný a je částečně podporovaný; takový pobyt není povinný a není ani ze strany fakulty podporovaný; nevím)

5. Jaké máte další možnosti získat zahraniční zkušenost? (kratší než měsíční studijní pobyt; účast na zahraniční konferenci; účast na letní škole; zapojení do virtuální mobility; jiné - vypište)
možnost více odpovědí
6. Jaké máte další povinnosti získat zahraniční zkušenost? (kratší než měsíční studijní pobyt; účast na zahraniční konferenci; účast na letní škole; zapojení do virtuální mobility; jiné - vypište)
možnost více odpovědí
7. Jsou na vysoké škole, na níž studujete, stanovena kritéria přiznání podpory pro vycestování do zahraničí? (ano; ne; nevím)
 - a. Pokud ano, uveďte nejdůležitější z těchto kritérií.
8. Jakým způsobem školitel umožňuje doktorandům kooperaci se zahraničím? (otevřená otázka)
9. Jaké další povinnosti (kromě obhajoby disertační práce) máte v rámci studia (skládat zkoušky; aktivně vystupovat na konferencích; publikovat v časopisech; provádět dozor u zkoušek a testů včetně přijímacích (s výjimkou zkoušek z Vámi vyučovaných předmětů); účastnit se výzkumných projektů; účastnit se jiných než výzkumných projektů; jiné – vypište) *možnost více odpovědí*
10. Studium celkově považujete za (příliš náročné; spíše náročné; spíše snadné; velmi snadné; neumím posoudit)

Vědecká a tvůrčí činnost

1. Účastníte se aktivně konferencí? (ano; ne)
 - a. Pokud ano, přispívá Vám škola na úhradu nákladů? (rozhodně ano; spíše ano; spíše ne; rozhodně ne)
 - b. Pokud ne, co je překážkou Vaší aktivní účasti na konferencích? (otevřená otázka)
2. Máte možnost zapojit se do řešení interních grantů? (ano; ne)
3. Považujete systém rozhodování o interních grantech za transparentní? (rozhodně ano; spíše ano; spíše ne; rozhodně ne)
 - a. Pokud ne, proč? (posudky projektů jsou obecné a zavádějící; oponenti nejsou veřejní; posudky nejsou veřejné; nepřehledná pravidla; jiné - vypište) *možnost více odpovědí*
4. Máte možnost zapojit se do řešení externích národních grantů (např. GA ČR, TA ČR, resortní výzkum atd.)? (rozhodně ano; spíše ano; spíše ne; rozhodně ne)
5. Máte možnost zapojit se do řešení mezinárodních grantů? (rozhodně ano; spíše ano; spíše ne; rozhodně ne)
6. Spolupracujete se školitelem v rámci publikační činnosti? Zaškrtněte, prosím, nejčastější situaci. (ano, článek píše se školitelem a jsem prvním autorem; ano, spolupracuji jako další autor; ano, ale školitel se na článku vůbec nepodílí, přesto je spoluautorem; ne, píše sám nebo s jinými spoluautory; nepublikuji vůbec) *možnost více odpovědí*

7. Věnujete se při své výzkumné činnosti pouze předmětu Vaší disertační práce? (ano; ne, využívám i možnost zapojit se do jiných výzkumných projektů)

Pedagogická a další činnost na škole

1. Podílíte se na zabezpečení výuky studentů v bakalářském nebo magisterském stupni studia vč. vedení a oponování závěrečných prací? (ano, pravidelně; ano, příležitostně; ne)
 - a. Pokud ano, jedná se o činnost vykonávanou: (v rámci Vašich studijních povinností; nad rámec Vašich studijních povinností)
 - i. Pokud nad rámec, pobíráte za tuto činnost mimořádné stipendium či mzdu nad rámec základní výše stipendia? (ano, v odpovídající výši; ano, ale příliš nízké; ne)
 - b. Pokud ano, kolik času týdně (včetně přípravy) v tomto semestru výuce věnujete? (výsledky uvádějte celým číslem jako počet šedesátiminutových hodin)
 - c. Pokud ano, jak hodnotíte zázemí ze strany katedry pro Vaši pedagogickou činnost? (velmi dobré; dobré; špatné; velmi špatné; neumím posoudit)
2. Je stanovena (předpisem nebo zažitou praxí) minimální doba fyzické přítomnosti na pracovišti, na němž studujete? (ano; ne)
 - a. Pokud ano, kolik hodin týdně (v celých šedesátiminutových hodinách) tato doba činí?

Plány po ukončení studia

1. Jaké máte plány po ukončení studia? (zůstat na katedře nebo v instituci, v níž zpracováváte disertační práci; pracovat na jiné vysoké škole nebo v jiné výzkumné instituci v ČR; pracovat na jiné vysoké škole nebo v jiné výzkumné instituci v zahraničí; pracovat ve státní/veřejné správě v ČR; pracovat ve státní/veřejné správě v zahraničí; pracovat v komerční sféře v ČR; pracovat v komerční sféře v zahraničí; pokračovat ve studiu v ČR; pokračovat ve studiu v zahraničí; nevím; jiné (vypište))
 - a. Pokud uvažujete o jiné než akademické kariéře, proč? (otevřená otázka)
 - b. Pokud uvažujete o práci v zahraničí, jaké jsou Vaše hlavní motivy?(otevřená otázka)
2. Jak hodnotíte Vaše šance na trhu práce po dokončení studia?
(velmi dobré; spíše dobré; spíše špatné; velmi špatné; nejsem schopen/schopna ohodnotit)
 - a. v oboru na národní úrovni
 - b. mimo obor na národní úrovni
 - c. v oboru na mezinárodní úrovni
 - d. mimo obor na mezinárodní úrovni
3. Zajímá se někdo (školitel, oborová rada) z fakulty, kde studujete, o následující kariéru doktoranda po ukončení jeho studií? (ano; ne; nevím)

Kontaktní otázky

1. Absolvoval/a jste již státní závěrečnou zkoušku? (ano; ne)
2. Jaká je stanovená standardní doba Vašeho studia? (3 roky, 4 roky)
3. Je ve Vašem studijním programu zaveden kreditový systém? (ano; ne; nevím)
4. Pokud byste měl/a Vaše studijní a výzkumné výsledky porovnat s výsledky studentů stejného nebo obdobného oboru a stejného ročníku, zařadil/a byste se do: (třetiny nejlepších studentů; třetiny průměrných studentů; třetiny nejhorších studentů)
5. Uveďte jméno vysoké školy, na které studujete. (rolovat možnosti)
6. Uveďte jméno fakulty, na které studujete. (rolovat možnosti)
7. Uveďte studijní program, který studujete. (rolovat možnosti)
8. V jaké formě studia studujete? (prezenční; kombinovaná)
9. Jste žena nebo muž?
10. Kolik je Vám let? (25 a méně, 26-30, 31-35, 36 a více)

Příloha 2 – Metodika

V základním souboru se vyskytují různé druhy proměnných. Od měřitelných, přes pořadové až po kategoriální množné či alternativní. Pro jejich popis bylo využito základních metod popisné statistiky, jako absolutních četností, relativních četností, průměru. Při třídění bylo využito také kontingenčních tabulek:

Test nezávislosti v kontingenční tabulce

	y_1	y_2	...	y_s	n_{j+}
x_1	n_{11}	n_{12}	...	n_{1s}	n_{1+}
x_2	n_{21}	n_{22}	...	n_{2s}	n_{2+}
...	...	...	...	...	...
x_r	n_{r1}	n_{r2}	...	n_{rs}	n_{r+}
n_{+j}	n_{+1}	n_{+2}	...	n_{+s}	n

x_i hodnoty (kategorie) veličiny X,

y_i hodnoty (kategorie) veličiny Y,

n_{ij} ($i = 1, 2, \dots, r; j = 1, 2, \dots, s$) sdružené absolutní četnosti

n_{i+} marginální četnosti řádkové absolutní

n_{+j} marginální četnosti sloupcové absolutní

V případě srovnávání úrovně (struktury) dvou souborů bylo využito následujících testů:

Dvouvýběrový t-test (shoda průměrů)

V případě ověření shodné úrovně sledované měřitelné veličiny dvou populací na základě dvou nezávislých výběrů je možné využít dvouvýběrový t-test. V tomto případě je posuzována shoda středních hodnot dvou libovolných rozdělení, protože je zřejmé, že v případě výzkumu Eurostudent byly výběry dostatečně velké.

Pro srovnání byla využita následující testová kritéria:

1. V případě, že lze považovat variabilitu obou souborů za velmi podobnou, lze využít následujícího testového kritéria:

$$U = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{s \sqrt{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}}}; \quad (1)$$

kde $\bar{x}_1$ a $\bar{x}_2$ jsou výběrové průměry, s je zde směrodatná odchylka spočtená z obou výběrů, tedy ze všech $n_1 + n_2$ hodnot.

2. V případě rozdílné variability je výběrová směrodatná odchylka určena pro každý výběr zvlášť a pak je testové kritérium následující:

$$U = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}; \quad (2)$$

kde $\bar{x}_1$ a $\bar{x}_2$ jsou výběrové průměry, s_1 a s_2 jsou výběrové směrodatné odchylky, n_1 a n_2 jsou rozsahy jednotlivých výběrů.

Rozdělení statistiky U je asymptoticky normální a kritickými hodnotami jsou v tomto případě kvantily Normálního rozdělení.

Shoda dvou relativních četností

V případě testování shody podílů jednotek s určitým znakem ve dvou dostatečně velkých (nezávislých) výběrech o rozsahu n_1 a n_2 , lze jako testové kritérium použít statistiku

$$U = \frac{p_1 - p_2}{\sqrt{p(1-p)\left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)}}; \quad (3)$$

kde $p_1 = \frac{m_1}{n_1}$, $p_2 = \frac{m_2}{n_2}$, $p = \frac{m_1 + m_2}{n_1 + n_2} = \frac{m}{n}$, n_1 a n_2 jsou rozsahy jednotlivých výběrů, m_1 a m_2 jsou počty jednotek se sledovaným znakem ve výběru.

Rozdělení statistiky U je asymptoticky normální a kritickými hodnotami jsou v tomto případě kvantily Normálního rozdělení.

V případě zkoumání závislosti mezi jednotlivými proměnnými (kategorickými, ordinálními nebo měřitelnými) uspořádanými do kontingenční tabulky bylo využito testu nezávislosti v kontingenční tabulce.

Test nezávislosti v kontingenční tabulce

Tímto testem lze hodnotit údaje třízené v dvourozměrných kontingenčních tabulkách, které pocházejí ze vzorku, pořízeného pravděpodobnostním výběrem z rozsáhlé populace. V takovém případě lze použít statistiku

$$\chi^2 = \sum_i^r \sum_j^s \frac{(n_{ij} - n_{i+} n_{+j})^2}{n_{i+} n_{+j}}, \quad (4)$$

kteřá má asymptoticky chí-kvadrát rozdělení s $(rs-1)$ stupni volnosti.

Pro posouzení síly závislosti lze využít statistiky V (Cramérova V):

$$V = \sqrt{\frac{\chi^2}{n(m-1)}}, \quad (5)$$

kde χ^2 je hodnota testového kritéria testu nezávislosti v kontingenční tabulce, m je $\min(r, s)$.

ZDROJ: PECÁKOVÁ, Iva. *Statistika v terénních průzkumech*. 2. dopl. vyd. Praha : PROFESSIONAL PUBLISHING, 2011. 236 s. ISBN 978-80-7431-039-3.